

Finansieringsudvalgets rapport om opfølgning på finansieringsreformen

Velfærdsministeriets Finansieringsudvalg

Februar 2009

Finansieringsudvalgets rapport om opfølgning på finansieringsreformen

Velfærdsministeriets Finansieringsudvalg

Februar 2009

Udgivet af:
Velfærdsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
www.vfm.dk

Udgivet Februar 2009
Oplag: 500

Tryk: Schultz Grafisk A/S

ISBN-nr: 978-87-754-6597-2 (trykt version)
ISBN-nr: 978-87-754-6598-9 (elektronisk version)

Publikationen kan bestilles hos:
Velfærdsministeriet
Lovekspeditionen
Holmens Kanal 22
1060 København K
E-post: p-lex@vfm.dk

Indhold

1. Kommissorium og baggrund	5
1.1. Baggrund og kommissorium for Finansieringsudvalgets opfølgning på finansieringsreformen.....	5
1.2. Udvalgets medlemmer	9
2. Sammenfatning	10
2.1. Indledning	10
2.2. Emner vedrørende kommunernes udgiftsbehov	11
2.3. Emner vedrørende kommunernes beskatningsgrundlag	15
2.4. Emner vedrørende dynamikken i tilskuds- og udligningssystem.....	18
3. Emner vedrørende kommunernes udgiftsbehov	24
3.1. Indledning	24
3.2. Præcisionen i udligningen af socioøkonomiske udgiftsbehov	24
3.3. Evaluering af ordningen vedrørende vanskeligt stillede kommuner i Hovedstadsområdet	38
Bilag til kapitel 3	45
4. Emner vedrørende kommunernes beskatningsgrundlag.....	48
4.1. Indledning	48
4.2. Betydning af grundskyldsloft på produktionsjord.....	48
4.3. Betydningen af borgere, der ikke er pålagt kommunal indkomstskat.....	53
Bilag til kapitel 4	59
5. Emner vedrørende systemet i dynamisk sammenhæng	65
5.1. Indledning	65
5.2. Aktualitet i udgiftsgrundlaget for udligningen	66

5.3. Udviklingen i udligningen vedrørende ugunstigt stillede kommuner	70
5.4. Fordelingsnøglen ved bloktilskudsreguleringer	77
5.5. Stabiliteten i udgiftsbehovet ved udviklingen i datagrundlag	79
Bilag til kapitel 5.....	91
Bilag A: Kommissorium for Finansieringsudvalgets arbejde i 2008 og 2009.....	132
Bilag B: Notat fra udvalget om socioøkonomiske udgiftsbehov	138

1. Kommissorium og baggrund

1.1. Baggrund og kommissorium for Finansieringsudvalgets opfølgning på finansieringsreformen

Finansieringsudvalget igangsatte i sommeren 2008 et opfølgende arbejde på finansieringsreformen. En baggrundsanalyse af kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov blev dog allerede i 2007 igangsat i en arbejdsgruppe under udvalget.

Baggrunden for udvalgets arbejde var, at der bl.a. i aftalen om en kommunal finansieringsreform blev forudsat, at der i folketingsåret 2008-2009 skulle tages beslutning om eventuelle justeringer i opgørelsen af kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov. I bemærkningerne til lovgivningen mv. er det endvidere forudsat, at udvalget igen skal vurdere forskellige andre elementer, ligesom erfaringerne fra den første periode efter finansieringsreformen herudover har givet anledning til, at Finansieringsudvalget har set på forskellige elementer og virkninger i tilskuds- og udligningssystemet.

Finansieringsudvalget har således set på flere emner vedrørende det kommunale tilskuds- og udligningssystem. Denne rapport omhandler den del af udvalgets arbejde, som bygger på følgende dele af det samlede kommissorium for udvalgets arbejde i 2008 og 2009¹:

”

A. Opfølgning på finansieringsreformen

Det var et led i finansieringsreformen fra 2006, at partierne bag reformen på nogle områder ville vurdere behovet for eventuelle ændringer i folketingsåret 2008-09. Endvidere har KL

¹ Kommissoriet er gengivet i sin helhed i bilag A sidst i rapporten.

anmodet Velfærdsministeriet om at tage visse forhold i udligningssystemet op til vurdering, ligesom en revision kan aktualisere enkelte andre overvejelser.

1. Socioøkonomiske kriterier

Om de socioøkonomiske kriterier fremgik det af bemærkningerne til lovforslaget om udligningsreformen:

”Der er enighed om, at behovet for ændringer i de socioøkonomiske kriterier skal vurderes i lyset af de første erfaringer med kommunalreformen. Partierne vil derfor i folketingsåret 2008-09 vurdere behovet for eventuelle ændringer i de socioøkonomiske kriterier med virkning fra udløbet af den særlige overgangsordning på socialområdet i 2010.

....

Herudover vil førtidspensionsudgifterne også indgå i vurderingen i 2008-09 af de socioøkonomiske kriterier.”

Endelig har KL anmodet udvalget om at foretage en vurdering af de årlige ændringer i bloktilskuddets fordelingsnøgle som følge af den årlige opgørelse af kommunernes udgiftsbehov.

Finansieringsudvalget skal i forlængelse heraf foretage en analyse af udgifternes fordeling mellem kommunerne på det specialiserede sociale område samt vedrørende førtidspension. Der forudsættes i den forbindelse inddraget 2007-regnskabet og eventuelt eksemplificeret via situationen i nogle udvalgte kommuner samt om muligt individbaserede data.

Udvalget kan vurdere mulige ændringer af de socioøkonomiske kriterier i lyset af sammenhængen mellem kriterierne og kommunernes faktiske udgifter på det sociale område, herunder muligheden for at tilføje nye kriterier, justere i kriterier eller ændre vægtningen af kriterierne. I den forbindelse kan udvalget inddrage hensyn til stabilitet i det opgjorte kommunale udgiftsbehov.

2. Grænsependlere mv.

I forbindelse med Folketingets behandling af udligningsreformen blev der stillet et spørgsmål fra Kommunaludvalget til indenrigs- og sundhedsministeren vedr. grænsependlere mv. (spørgsmål nr. 21 (L 194) stillet den 17. maj 2006). Af ministerens svar fremgik blandt andet:

”Regeringen er dog indstillet på at vurdere spørgsmålet om udgiftsbelastningen ved, at enkelte kategorier af indbyggere har ret til kommunale ydelser, men ikke er skattepligtige til kommunen. Vurderingen vil indgå i forbindelse med den planlagte vurdering af behovet for eventuelle ændringer af de socioøkonomiske kriterier i folketingsåret 2008-2009.”

Finansieringsudvalget skal i forlængelse heraf tilvejebringe et datagrundlag med henblik på at vurdere størrelsen af de indkomster, der på grund af de særlige skatteregler for visse grupper ikke eller kun delvist kommer til beskatning i kommunen. Udvalget må i den forbindelse vurdere behovet for eventuelle ændringer i udligningsystemet.

3. Grundværdier for landbrugsejendomme og beskatningsgrundlag

KL har anmodet Velfærdsministeriet om at tage indregningen af grundværdier for landbrugs- ejendomme og øvrige ejendomme i det kommunale beskatningsgrundlag op til vurdering. De to typer grundværdier indregnes således med samme vægt i udligningen, selvom skatteværdien af dem er forskellig.

Finansieringsudvalget skal i forlængelse heraf vurdere, om de forskellige regler for beskatning af produktionsjord og øvrige ejendomme medfører, at det vil være mest hensigtsmæssigt at indregne de afgiftspligtige grundværdier for de to typer af ejendomme med hver sin vægt i beskatningsgrundlaget. Udvalget må i den forbindelse vurdere de byrdefordelmæssige konsekvenser af en sådan omlægning.

4. Fordelingen af en DUT-kompensation og afgrænsningen af ugunstigt stillede kommuner

KL har anmodet Velfærdsministeriet om at tage fordelingen af en DUT-kompensation for en kommunal mer- eller mindreopgave op til vurdering. I det gældende system afhænger størrelsen af kompensationen til den enkelte kommune bl.a. af, hvilke udligningsordninger kommunen er omfattet af. Eksempelvis vil den samlede tilskudsændring pr. indbygger være større for kommuner omfattet af ordningen for ugunstigt stillede kommuner end for landsgennemsnittet, hvad enten tilskuddet forhøjes eller reduceres. Det bemærkes, at der igennem de seneste år har været en stigning i antallet af kommuner, som er omfattet af den nuværende afgrænsning af ugunstigt stillede kommuner.

Finansieringsudvalget skal i forlængelse heraf vurdere konsekvenserne af det nuværende system samt mulighederne for en omlægning, således at en mer- eller mindreopgave ikke vil have udligningsmæssige konsekvenser. Aspekterne af en sådan mulig omlægning i relation til systemets formål og virkning skal vurderes. Endvidere skal udvalget i den forbindelse se på afgrænsningen af ugunstigt stillede kommuner.

5. Udgiftsniveau i udligningsberegningen

Udligningsberegningen bør principielt tage afsæt i de aktuelle niveauer for folketal og udgifter mv. Af praktiske årsager må der dog i et vist omfang anvendes historiske opgørelser og skøn.

De samlede nettodriffts- og anlægsudgifter, som anvendes i beregningen af udgiftsbehovene, beregnes efter gældende lov med udgangspunkt i udgifterne i året før tilskudsåret, tillagt pris- og lønstigninger samt DUT-regulering men uden korrektion for realvækst.

Med den nuværende metode for opgørelsen af nettodriffts- og anlægsudgifterne i udligningen afviger udgifterne således fra det udgiftsniveau, som er aftalt mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi i tilskudsåret. Dette indebærer fx ved den nuværende metode, at tilskuds- og udligningsbeløbene i statsgarantien alt anden lige vil afvige fra den endelige opgørelse.

Det kan således overvejes, om udligningsberegningen på dette punkt kan gøres mere aktuel.

Finansieringsudvalget skal på denne baggrund vurdere fordele og ulemper ved et system, hvor der indgår et aktuelt, skønsbaseret niveau for tilskudsårets nettodriffts- og anlægsudgifter.

...

7. Tilskud til kommunerne i hovedstadsområdet med særlige økonomiske vanskeligheder

I henhold til udligningslovens § 19 udgør tilskudspuljen til kommuner i hovedstadsområdet 0,1 procent af beskatningsgrundlaget for disse kommuner. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget:

”Det forventes, at der fremover vil være færre kommuner, der kan komme i betragtning til tilskud fra denne pulje. Eventuelle overskydende midler i puljen kan tilbagebetales. Midlerne fordeles mellem kommunerne i hovedstadsområdet efter samme nøgle, som er anvendt ved opkrævning af bidrag til puljen”

En nærmere vurdering af muligheden for en reduktion af særtilskudspuljen for hovedstadsområdet foretages i folketingsåret 2008-2009.

Finansieringsudvalget skal vurdere konsekvenserne af en reduktion af puljen set i lyset af kommunestørrelsen efter strukturreformen og af, at fordelingskriterierne for puljen er ændret, således at en større del af puljen fordeles efter ansøgning.

1.2. Udvalgets medlemmer

Følgende har deltaget i udvalgets arbejde:

Niels Jørgen Mau, Velfærdsministeriet (formand)

Per Schollert Nielsen, KL

Jane Møller Pedersen, KL

Kristian Heunicke, Danske Regioner

Rikke Margrethe Friis, Danske Regioner

Rasmus Bjerregaard, Københavns Kommune

Søren Hartmann Hede, Finansministeriet

Anne Marie Elmer, Økonomi- og Erhvervsministeriet

Jannie Kallesøe Pedersen, Økonomi- og Erhvervsministeriet

Mette Krüger Andreasen, Beskæftigelsesministeriet

Poul Christensen, Skatteministeriet

Mads Hansen, Sundhedsministeriet

Birgitte Olesen, Velfærdsministeriet

Britt Bergstedt, Velfærdsministeriet

Bjarne Simonsen, Velfærdsministeriet

Nils Majgaard Jensen, Velfærdsministeriet

Niels Morving, Velfærdsministeriet

Dorte Lemmich Madsen, Velfærdsministeriet

2. Sammenfatning

2.1. Indledning

De emner, som Finansieringsudvalget har set på i 2008 vedrørende opfølgning på finansieringsreformen, og som behandles i denne rapport, ligger inden for følgende tre aspekter ved tilskuds- og udligningssystemet:

- Kommunernes udgiftsbehov i udligningen (kap. 3)
- Kommunernes beskatningsgrundlag i udligningen (kap. 4)
- Dynamikken i tilskuds- og udligningssystemet (kap. 5)

Kapitel 3 omhandler således emner vedrørende udligningen af kommunernes udgiftsbehov. Der ses her bl.a. på opgørelsen af kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov med hovedvægt på udgiftsbehovsopgørelsens kriterier vedrørende kommunernes udgifter til det specialiserede sociale område samt førtidspensionsområdet. Der indgår vurderinger af, hvor god sammenhængen er mellem udgiftsopgørelsen ud fra objektive kriterier i tilskuds- og udligningssystemet og kommunernes realiserede udgifter i 2007, og der ses på mulige justeringer af opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov. Endvidere ses på baggrunden for niveauet for puljen til vanskeligt stillede kommuner i hovedstadsområdet set i forhold til den udvikling, som har fundet sted, herunder i anvendelsen af puljen.

I kapitel 4 behandles emner vedrørende udligningen af kommunernes beskatningsgrundlag. Der ses på indregningen af grundværdierne for produktionsjord i opgørelsen af kommunernes beskatningsgrundlag samt på effekten af, at der er visse grupper, som ikke beskattes lokalt af bopælskommunen.

I kapitel 5 behandles en række emner under den fælles underskrift "Problemstillinger vedrørende dynamikken i tilskuds- og udligningssystemet". Det drejer sig om emner som aktualiteten i det udgiftsniveau, som ligger til grund for opgørelsen af udligningsbeløbene, fordelingsnøglen ved bloktilskudsreguleringer (i tilknytning til kommunale mer- og mindreopgaver) og udligningen vedrørende ugunstigt stillede

kommuner uden for hovedstadsområdet. Desuden vurderes stabiliteten over tid i grundlaget for den årlige opgørelse af socioøkonomiske udgiftsbehov.

I tilknytning til de berørte emner præsenteres et antal overvejelser om eventuelle ændringer i det nuværende tilskuds- og udligningssystem. Disse overvejelser er suppleret med beregninger af de byrdefordelingsmæssige virkninger herved.

Der er således i bilag til de enkelte kapitler gengivet tabeller med de byrdefordelingsmæssige virkninger for kommunerne (opgjort i forhold til udligningen i 2009) ved de forskellige mulige omlægninger. Det skal i den forbindelse bemærkes, at der vil være et sammenspil mellem virkningerne af forskellige ændringer. Fx vil et øget udgiftsniveau i udligningen øge de opgjorte udgiftsbehov og dermed forstærke virkningen af ændringer i de socioøkonomiske udgiftsbehov. Den samlede virkning af flere ændringer nås således ikke blot ved at lægge de enkelte ændringer sammen.

2.2. Emner vedrørende kommunernes udgiftsbehov

I kapitel 3 er set på to emner vedrørende kommunernes udgiftsbehov samt puljen for vanskeligt stillede kommuner i hovedstadsområdet (den såkaldte § 19-pulje). For begge emners vedkommende, har det været forudsat allerede ved vedtagelsen af finansieringsreformen, at udvalget på et senere tidspunkt skulle se på disse emner.

Analyse af de socioøkonomiske udgiftsbehov

Der har under Finansieringsudvalget været nedsat en arbejdsgruppe, som har gennemført en analyse af de socioøkonomiske udgiftsbehov. Der blev i aftalen om en kommunal finansieringsreform forudsat, at der skulle ses på kriterier og vægte i opgørelsen af de socioøkonomiske udgiftsbehov, inden refusionsordningen på det specialiserede sociale område er fuldt indfaset i 2010.

Det specialiserede sociale område udgør en væsentlig andel af kommunernes socioøkonomisk betingede udgifter. Kommunerne overtog med kommunalreformen en væsentlig meropgave på dette område.

På dette udgiftsområde måtte der i analyserne som led i det lovforberedende arbejde i tilknytning til finansieringsreformen foretages en skønnet fordeling på kommuner af merudgifterne efter indfasningen af refusionsordningen fra 2010. Først

med regnskabet for 2007 (det første regnskab efter reformen), er det således muligt at opgøre kommunernes faktiske udgifter til det specialiserede sociale område.

I første omgang er der foretaget en opgørelse af de kommunefordelte udgifter på det specialiserede sociale område med henblik på at vurdere, om de kriterier og vægtningen heraf, som blev fastlagt i forbindelse med finansieringsreformen, også har den forventede sammenhæng med de realiserede udgifter i regnskab 2007.

Der er også foretaget en samlet opgørelse af de socioøkonomisk betingede udgifter i kommunerne samt af udgifterne til førtidspension. Dels for at vurdere, hvor godt den samlede opgørelse af socioøkonomiske udgiftsbehov stemmer overens med kommunernes udgifter det første år efter reformen, og dels for at vurdere, om udviklingen i førtidspensionsudgifterne stemmer overens med den dynamik, som er lagt ind i den samlede vægtning af de socioøkonomiske udgiftsbehov over for demografiske udgiftsbehov i opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov.

Kommunernes udgifter til førtidspension, beskæftigelse², det specialiserede sociale område og øvrige sociale udgifter er opgjort til at udgøre omkring 80 mia. kr., svarende til ca. 32 pct. af de samlede nettodrifts- og anlægsudgifter i 2007. Det skal sammenholdes med, at de socioøkonomiske udgiftsbehov er vægtet med 30 pct. i 2007 i den samlede tekniske opgørelse af kommunale udgiftsbehov.

Den dynamiske udvikling i vægten på de socioøkonomiske udgiftsbehov på ¼ procentpoint årligt er endvidere fundet at stemme overens med den konstaterede udvikling i førtidspensionsudgifterne over perioden 2003-2007.

Endeligt kan det konstateres, at den overordnede sammenhæng mellem de samlede opgjorte socioøkonomiske udgiftsbehov og kommunernes samlede sociale udgifter er forbedret. De socioøkonomiske kriterier afspejler således udgiftsfordelingen mellem kommuner bedre end i de oprindelige analyser forud for finansieringsreformen.

Der vil dog altid kunne være større eller mindre afvigelser mellem det teknisk opgjorte socioøkonomiske udgiftsbehov og de realiserede udgifter i enkeltkommuner.

² *Beskæftigelsesudgifterne er opgjort på baggrund af den nuværende opgavefordeling mellem stat og kommuner.*

Derfor har det med jævne mellemrum været vurderet, om der var muligheder for at forbedre opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov.

Det bemærkes dog i øvrigt, at der kan være udgiftsområder udover kommunernes sociale udgifter, som kan være påvirket af socioøkonomiske udgiftsbehov, fx skole- og daginstitutionsområdet.

Kommunernes udgifter til det specialiserede sociale område udgør ca. 27 pct. af de samlede sociale udgifter. Udgifterne varierer betydeligt kommunerne imellem. Dette skyldes ikke blot stor variation i antallet af brugere, men også fx variation i brugernes individuelle behov samt forskelle i serviceniveau.

De statistiske modeller, som kan opstilles for at finde sammenhænge mellem udgifterne på dette område og de socioøkonomiske kriterier, kan forklare mellem en tredjedel og halvdelen af variationen mellem kommunerne. De opdaterede analyser, hvor der analyseres ud fra kommunernes realiserede udgifter i 2007, viser imidlertid en forbedret forklaringsevne – både på området for børn og unge og på voksenområdet. De nuværende socioøkonomiske kriterier vedrørende de specialiserede sociale udgifter kan altså konkluderes at være bedre statistisk underbygget end i analyserne forud for reformen.

Muligheden for at etablere en endnu tættere statistisk sammenhæng mellem kriterier og kommunale forskelle i udgifter er analyseret. Der er i den forbindelse søgt ny viden ved gennemførelse af en undersøgelse hos seks kommuner, og der er set på nyere statistisk materiale om baggrundsforhold hos brugere på det specialiserede sociale område. Desuden er der gennemført (individbaserede) statistiske analyser på lovmodelstatistikken, og der er afprøvet forskellige variationer af statistiske modeller til forklaring af kommunale udgiftsforskelle.

Der er endvidere set på en alternativ metode til at vægte diagnoserne i det nuværende kriterium vedrørende handicappede, hvor der på nuværende tidspunkt vægtes vha. den enkeltes arbejdsstyrkedeltagelse. Det konkluderes dog, at den alternative metode indebærer en mindre god sammenhæng med udgifterne, med mindre der samtidig justeres væsentligt i andre kriterier.

I analyserne kan det dog konstateres, at en diagnose vedrørende udviklingshæmning/ hjerneskade hos 0-18 årige kan forklare en andel af de kommunale forskelle i udgifter til børn og unge på det specialiserede socialområde. Samme diagnoser ser

endvidere ud til at blive undervurderet for så vidt angår voksne i det nuværende kriterium. På denne baggrund kan det overvejes at foretage en mindre justering i opgørelsen af kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov og medtage denne diagnose uvægtet for såvel voksne som for børn og unge.

I forhold til analyserne forud for finansieringsreformen er det foreliggende analysegrundlag vedrørende det specialiserede socialområde forbedret med de faktiske udgiftstal for 2007. Der er imidlertid fortsat en vis usikkerhed forbundet med den præcise afgrænsning af udgiftsområdet i forhold til ældreområdet samt den præcise opgørelse af refusionsindtægter.

Herudover er det relevant at nævne, at Velfærdsministeriet i samarbejde med de kommunale parter har igangsat projekter vedrørende dokumentation og digitalisering, som forventes at kunne give et forbedret grundlag for udgiftsbehovsanalyser inden for de næste år.

På førtidspensionsområdet kan de statistiske modeller forklare en større andel af variationen i de kommunale udgifter. Der er dog også på dette område set nærmere på, om der kunne opnås en tættere sammenhæng mellem kriterier og kommunale udgiftsforskelle. Der er i den forbindelse fundet en sammenhæng mellem antallet af lønmodtagere på grundniveau og førtidspensionsudgifter. Hvis dette kriterium inddrages i opgørelsen af socioøkonomiske udgiftsbehov, vil det dog indebære en vis justering af kriterievægte for, at der vil kunne opnås en forbedret sammenhæng.

Evaluering af ordningen vedrørende vanskeligt stillede kommuner i Hovedstadsområdet

Baggrunden for den særlige pulje for vanskeligt stillede kommuner i hovedstadsområdet er, at der i hovedstadsområdet er forholdsvis store forskelle i udgiftsbehov og beskatningsgrundlag, ligesom der er store forskelle i boligforhold og i udbygningen af hovedstadsområdets byområde i 1970'erne og 1980'erne samt en høj grad af pendling og mobilitet. Der er desuden store generationsmæssige forskelle mellem kommunerne med betydning for udgiftspresset i de enkelte kommuner.

Puljen finansieres af hovedstadskommunerne på baggrund af den enkelte kommunes beskatningsgrundlag. Fordelingen af puljen og det samlede beløb i puljen har tidligere bl.a. været betinget af bysociale forhold målt ud fra et særligt kriterium. Dette kriterium er dog forbundet med visse problemstillinger. Et lignende kriterium,

som tidligere indgik i den generelle udligningsopgørelse, anvendes således ikke længere, men er derimod erstattet kriterier, som i højere grad afspejler de socio-økonomiske forhold i kommunerne.

Principperne for fordeling af puljen blev i forbindelse med kommunalreformen ændret, således at en større del af puljen fra 2007 er blevet fordelt efter ansøgning. Endvidere er muligheden for at søge om tilskud til konkrete projekter i belastede boligområder afskaffet. Samtidig er der påbegyndt en aftrapning af den del af puljen, der blev fordelt automatisk på baggrund af boligsociale forhold.

I kapitel 3 gennemgås ansøgningerne i de senere år, samt udviklingen i den restpulje af uforbrugt beløb, som årligt føres tilbage til hovedstadskommunerne.

Gennemgangen viser, at antallet af kommuner, der har ansøgt/ har fået tilskud, har ligget relativt stabilt i perioden 2007-2009. Det samme har størrelsen af det samlede fordelte beløb (efter henholdsvis faste kriterier og ansøgning) samt restpuljen.

Det kan konstateres, at de ansøgende kommuner generelt har oplevet et fald i gælden, og ansøgningerne tegner også et billede af, at de økonomiske vilkår er blevet forbedret. Det skal i den sammenhæng nævnes, at der i den seneste ansøgningsrunde er indkommet ansøgninger begrundet i vanskeligheder betinget af et vigende ejendomsmarked, og at der her er tale om kommuner, der ikke ud fra andre vilkår typisk ville ansøge om tilskud fra puljen.

Økonomien i de kommuner, som traditionelt set har modtaget de største særtilskud fra puljen, vurderes i de kommende år at nærme sig hovedstadsgennemsnittet. Disse kommuner er således i gang med at nedbringe deres respektive gældsposter, hvilket er en udvikling, som forventes at kunne fortsætte i de kommende år.

Sammenholdt med at der fra tilskudsåret 2010 ikke længere automatisk fordeles særtilskud på baggrund af bysociale forhold, giver det anledning til, at det kan overvejes at nedjustere størrelsen af puljen, dvs. sænke den procentdel af beskatningsgrundlaget, som hovedstadskommunerne bidrager med.

2.3. Emner vedrørende kommunernes beskatningsgrundlag

I kapitel 4 behandles to emner på baggrund af henvendelser til Velfærdsministeriet. Det drejer sig om henholdsvis den måde, hvorpå skatteværdien af grundværdier

indregnes i beskatningsgrundlaget, samt tabt skatteprovenu i kommuner med indbyggere, som ikke eller kun delvist betaler skat til kommunen.

Indregning af grundværdier i beskatningsgrundlaget

Det kommunale beskatningsgrundlag opgøres som grundlaget for udskrivningen af kommunale indkomstskatter, tillagt en procentandel af de afgiftspligtige grundværdier i kommunerne. Procentandelen for indregningen af grundværdier fastsættes årligt med henblik på at afspejle skatteværdien af grundværdierne.

Der gælder imidlertid forskellige skatteregler for ejendomme vedrørende produktionsjord (landbrugsjord) henholdsvis øvrige ejendomme. Hvor der kan fastsættes en generel grundskyldspromille inden for intervallet 16 til 34 promille, skal grundskyldspromillen på landbrugsjord være 9,7 promille lavere end for øvrige ejendomme med et loft på 12,3 promille.

Der er stor forskel på, hvor stor en andel af de enkelte kommuners grundværdier, der vedrører landbrugsjord. Når indregningen af grundværdier i beskatningsgrundlaget sker med samme procentandel for både produktionsjord og øvrige grundværdier, vil det for kommuner med en relativ høj andel af landbrugsjord indebære, at det opgjorte beskatningsgrundlag alt andet lige tillægges en højere vægt i udligningen.

Tidligere er kommunerne blevet individuelt kompenseret for tabt skatteprovenu som følge af de særlige regler vedrørende landbrugsjord. Efter finansieringsreformen er kompensationen dog lagt over i bloktilskuddet.

Virkningen af omlægningen af kompensationsordningen fra individuel kompensation til generel kompensation indgik i de opgjorte byrdefordelingsmæssige virkninger ved kommunalreformen. Reformen af tilskuds- og udligningssystemet havde bl.a. til formål at udjævne de byrdefordelingsmæssige virkninger af kommunalreformen. Konsekvenserne ved den nuværende indregning af grundværdier i beskatningsgrundlaget indgik ligeledes i det grundlag, som har dannet udgangspunkt for det nuværende tilskuds- og udligningssystem. Elementerne i finansieringsreformen ville derfor forventeligt have været vægtet på en anden måde, såfremt produktionsjord var blevet tillagt en lavere vægt i opgørelsen af kommunernes beskatningsgrundlag.

Efterfølgende ændringer i kommunernes andel af grundværdier vedrørende produktionsjord, kan dog have ført til virkninger ud over dem, som indgik i grundlaget for finansieringsreformen.

Betydningen af personer, der ikke er pålagt kommunal indkomstskat

Kommunerne har for en mindre gruppe indbyggere, hovedsageligt grænsependlere og personer omfattet af DIS-ordningen, kun en meget lille skatteindtægt set i forhold til disse indbygges indkomst.

Der er i kapitel 4 set på, i hvilket omfang de særlige skatteregler har økonomiske konsekvenser for kommunerne. Under antagelse af, at befolkningsgruppen indebærer et gennemsnitligt udgiftsbehov hos kommunerne, er det undersøgt, hvor meget kommunerne taber i indtægter set i forhold til den udligning af beskatningsgrundlaget, som finder sted via udligningen af kommunernes strukturelle underskud.

De særlige skatteregler for udenlandsk indkomst og DIS-ordningen er skønsmæssigt opgjort til at betyde et samlet kommunalt tab i skatteindtægter på omkring 1,7 mia. kr. set i forhold til en situation, hvor disse indtægter kunne beskattes af kommunen.

De tabte skatteindtægter indebærer imidlertid, at bloktilskuddet er tilsvarende højere. Når der ses på den samlede nettovirkning af tabt skatteindtægt og det tilsvarende forhøjede bloktilskud, er der tale om beskedne virkninger for langt de fleste kommuner.

Virkningerne er fordelt på kommuner over hele landet, og altså fx ikke alene grænsekommuner. Kun for tre kommuner udgør de byrdefordelingsmæssige virkninger mere end 0,1 pct. af beskatningsgrundlaget. Konkret set for de sønderjyske grænsekommuner er nettovirkningen kun negativ for en enkelt af kommunerne og kun i ret begrænset omfang.

Den relativt beskedne virkning af de lavere skatteindtægter skyldes, at det modvirkes af et øget bloktilskud. Herudover skal det understreges, at kommunernes tab af skatteindtægter kun kan opgøres skønsmæssigt, hvilket gør det vanskeligt at tage hånd om problemstillingen i udligningen.

Udvalget har i sammenhæng hermed set på forholdet vedrørende personer, der bor i udlandet men arbejder i Danmark. Disse personer bliver beskattet i Danmark, og de danske kommuner fik før 2007 en andel af denne skat. Men finansieringsreformen indebærer, at den kommunale andel af denne skat fra og med 2007 tilfalder staten. Baggrunden var, at der kun var en meget begrænset og usystematisk sammenhæng mellem udgifter og indtægter fra disse personer.

Arbejdsstedskommunen har dog i begrænset omfang udgifter til personer, som bor i udlandet og arbejder i Danmark. Det drejer sig hovedsageligt om udgifter til børnepasning og udgifter til sygedagpenge.

Udvalget har drøftet de principielle muligheder for at imødegå en udgiftsbelastning på dette område, som kunne omfatte enkeltkommuner eller være mere generelle tiltag. Det er dog rimeligt at antage, at udgifterne for langt de fleste kommuner har en relativt begrænset størrelse. På nuværende tidspunkt foreligger der dog ikke et tilstrækkeligt datagrundlag til at vurdere problemstillingen.

2.4. Emner vedrørende dynamikken i tilskuds- og udligningssystem

Finansieringsudvalget har endvidere set på fire emner, som er relateret til dynamikken i tilskuds- og udligningssystemet i de første år efter, at finansieringsreformen fik virkning. Det drejer sig om det udgiftsniveau, som fordelingen af tilskud og udligning baseres på, om afgrænsningen af ugunstigt stillede kommuner uden for hovedstadsområdet, om samme afgrænsning set i relation til fordeling af bloktilskudsreguleringer og endelig om udsving i udligningsbeløb fra et år til det næste som følge af opdateringen af de socioøkonomiske udgiftsbehov.

Aktualiteten i udgiftsniveauet i tilskuds- og udligningsopgørelsen

Opgørelsen af nettodrifts- og anlægsudgifterne indgår ved beregningen af kommunernes udgiftsbehov, grænsebeløbet for tilskud til ugunstigt stillede kommuner og skattetryksfaktoren til hovedstadsudligningen.

Det udgiftsniveau, som tilskudsudmeldingen pr. 1. juli er baseret på, opgøres på grundlag af kommunernes samlede budgetterede nettodrifts- og anlægsudgifter i beregningsåret korrigeret for skønnede mer- eller mindreudgifter som følge af ændringer i opgavefordelingen eller den statslige regulering af kommunernes virksomhed. Den endelige opgørelse af udgiftsniveauet, som den senere efterregulering af selvbudgetteringskommunerne baseres på, sker på grundlag af de faktiske kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter for tilskudsåret.

Det udgiftsniveau, som den foreløbige tilskudsudmelding baseres på, omfatter således ikke en eventuelt aftalt aktivitetsændring i tilskudsåret. Ligeledes påvirkes efterreguleringen for selvbudgetteringskommunerne, i det omfang kommunerne realiserer et udgiftsniveau, som ligger ud over det aftalte.

Det forudsatte udgiftsniveau for de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter i de årlige aftaler om kommunernes økonomi har de seneste år stort set svaret til det budgetterede niveau for tilskudsåret. I gennemsnit har det budgetterede udgiftsniveau været 1,6 procent højere end det udgiftsniveau, som har indgået i den foreløbige udligning. Det faktiske udgiftsniveau har i gennemsnit været 1,7 pct. højere end det skønnede udgiftsniveau.

For selvbudgetteringskommunerne afhænger præcisionen i deres budgettering således ikke alene af præcisionen i budgetteringen af kommunens eget skattegrundlag og indbyggertal. Den afhænger også af udgiftselementerne i den økonomiske aftale samt af de øvrige kommuners adfærd i form af de i øvrige kommuners budgettering af skattegrundlag og det samlede realiserede udgiftsniveau i kommunerne.

I lyset heraf kunne det overvejes at ændre metode, så der tages afsæt i det forudsatte niveau for de samlede nettodrifts- og anlægsudgifter i aftalen om kommunernes økonomi. Dette vil øge aktualiteten i udligningen og vil endvidere medvirke til at øge gennemskueligheden i valget mellem selvbudgettering og statsgaranti.

Det bemærkes, at den nuværende metode for opgørelse af udgiftsniveau har været anvendt i en meget lang årrække, dvs. også inden finansieringsreformen.

Udviklingen i udligningen af ugunstigt stillede kommuner uden for hovedstadsområdet

Udligningsordningen vedrørende ugunstigt stillede kommuner uden for hovedstadsområdet indebærer, at der ydes et ekstra udligningstilskud til de kommuner, som ud fra et beregnet strukturelt underskud er i en mindre gunstig økonomisk situation. Ordningen skal delvist ses i forlængelse af en tilsvarende ordning i det tidligere tilskuds- og udligningssystem, hvor kommuner med et lavt skattegrundlag, modtog et ekstra udligningstilskud. I forbindelse med finansieringsreformen blev den tidligere ordning udvidet til også at omfatte udgiftsbehovet med henblik på i højere grad at tage hensyn til kommunernes samlede økonomiske situation.

Der har været en betydelig vækst fra 2007 til 2009 i både antallet af kommuner, som afgrænses som ugunstigt stillede kommuner, og i det samlede beløb til fordeling mellem disse kommuner. Antallet af kommuner er således vokset fra 45 til 59, og den samlede pulje, som fordeles til disse kommuner, er samlet vokset fra godt 2 mia. kr. i 2007 til godt 4 mia. kr. i 2009. I 2009 er langt størstedelen af kommunerne uden for hovedstadsområdet dermed omfattet af det ekstra udligningstilskud.

De ugunstigt stillede kommuner uden for hovedstadsområde afgrænses ud fra størrelsen af det beregnede strukturelle underskud. Det strukturelle underskud for den enkelte kommune beregnes som forskellen mellem det beregnede udgiftsbehov og skatteværdien af kommunens beskatningsgrundlag. Underskuddet øges således, når de samlede nettodrifts- og anlægsudgifter - og dermed kommunernes beregnede udgiftsbehov - øges hurtigere end skatteværdien af kommunernes beskatningsgrundlag.

For at være omfattet af ordningen for ugunstigt stillede kommuner skal kommunens strukturelle underskud pr. indbygger overstige 25 pct. af de gennemsnitlige nettodrifts- og anlægsudgifter pr. indbygger. Kommunen modtager et tilskud på 0,32 pct. af det beløb, som det strukturelle underskud overstiger denne grænseværdi med.

Stigningen i antallet af kommuner, der er omfattet af ordningen, og i den samlede pulje til fordeling afspejler ikke generelt en forværret økonomisk situation i disse kommuner sammenlignet med landets øvrige kommuner. Det afspejler primært, at de samlede kommunale udgifter i perioden 2007-2009 er vokset mere end skatteværdien af det samlede kommunale skattegrundlag – en udvikling, som kommunerne er kompenseret for gennem forhøjelser af bloktilskuddet.

Det vurderes fremadrettet at være hensigtsmæssigt at hindre en uforudsigelig udvikling i det antal kommuner, som omfattes af ordningen. Der kan således foretages en ændring i den tekniske afgrænsning af kommuner, der er omfattet af puljen. En mulighed kunne være at ændre fastsættelsen af grænseværdien, således at den blev fastsat ud fra et gennemsnit for det beregnede strukturelle underskud. I så fald vil grænseværdien og det beregnede strukturelle underskud udvikle sig i samme takt, og der kunne undgås den situation, hvor grænseværdien udvikler sig meget langsommere end det strukturelle underskud.

Det må i givet fald overvejes, hvorledes den nærmere grænseværdi i pct. af det gennemsnitlige strukturelle underskud fastsættes. Det kan i den forbindelse overvejes at fastholde værdien af grænsen for ugunstigt stillede kommuner i 2009 (svarende til ca. 96,5 pct. af det gennemsnitlige strukturelle underskud). En anden mulighed er, at grænsen for ugunstigt stillede kommuner fastsættes på niveauet i 2008 (svarende til ca. 110 pct. af det gennemsnitlige strukturelle underskud), niveauet i 2007 (svarende til ca. 117,5 pct. af årets gennemsnitlige strukturelle underskud) - eller på et niveau i nærheden af de nævnte grænseværdier.

Der bemærkes i den forbindelse, at der er forholdsvis stor forskel på fordelingen af det ekstra udligningstilskud mellem kommunerne med de nævnte grænseværdier.

Fordelingsnøglen ved bloktilskudsreguleringer

I forbindelse med DUT-kompensationer reguleres det kommunale bloktilskud. Samtidig påvirkes de opgjorte kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter. Derimod er kommunernes skatteindtægter upåvirkede. Det har, som nævnt ovenfor, den virkning, at puljen til ugunstigt stillede kommuner uden for hovedstadsområdet øges.

Derved opstår en vis skævhed i fordelingen af bloktilskudsreguleringer efter DUT-princippet i forbindelse med kommunal mer- eller mindreopgaver. Ved meropgaver vil der således være en skævhed til fordel for de ugunstigt stillede kommuner, idet puljen til ugunstigt stillede kommuner i denne situation vil blive større. Det omvendte vil være gældende ved kommunale mindreopgaver.

Afgrænsningen af ugunstigt stillede kommuner kunne, som nævnt ovenfor, foretages i forhold til det gennemsnitlige strukturelle underskud frem for i forhold til nettodrifts- og anlægsudgifterne. Ud over at hindre en uforudsigelig udvikling i puljen, vil det også have den virkning, at puljen vil være mindre påvirkelig over for ændringer i de kommunale udgifter i tilknytning til DUT-sager.

Problemstillingen kunne alternativt også overvejes løst ved at hæve procentsatsen på 25 pct. i den nuværende afgrænsning af ugunstigt stillede kommuner i takt med forøgelse af nettodrifts- og anlægsudgifterne i tilknytning til DUT-kompensationer. Det vurderes dog hensigtsmæssigt at sigte på en samlet løsning på den bredere problemstilling omkring udviklingen i puljen til ugunstigt stillede kommuner uden for hovedstadsområdet.

Stabiliteten i udgiftsbehovsopgørelse ved udviklingen i datagrundlag

I forbindelse med den årlige beregning af tilskud og udligning foretages en opdateret opgørelse af kommunernes udgiftsbehov på baggrund af det nyeste tilgængelige data fra Danmarks Statistik m.fl. I kapitel 5 er der set på konsekvenserne af denne årlige opdatering i form af bevægelser i udligningsbeløb.

Opgørelsen af udsving i udligningsbeløb er opgjort med udgangspunkt i 2009 tilskudsmodellen, hvor der ved indsættelse af udgiftsbehovskriterier fra 2007 og 2008 ses på bevægelsen fra 2007 til 2008 og 2008 til 2009 i fordelte udligningsbeløb. Ændringerne sættes i forhold til beskatningsgrundlaget i 2009.

Ses der på bevægelsen på baggrund af udviklingen i henholdsvis det opgjorte aldersbetingede udgiftsbehov, det opgjorte socioøkonomiske udgiftsbehov og det samlede opgjorte udgiftsbehov, ses det, at de fleste af de kommuner, der har oplevet de største negative bevægelser er kommuner i landets udkantsområder, herunder mindre ø-kommuner. Det skal dog tages i betragtning, at kommuner med få indbyggere i den forbindelse vil kunne opleve større relative bevægelser ved mindre bevægelser opgjort i absolutte tal.

Af de ti kommuner, som har oplevet de største bevægelser i negativ retning, er det ca. halvdelen, hvor det primært kan tilskrives de aldersbetingede kriterier. I de øvrige kommuner kan bevægelsen primært tilskrives ændringer i de socioøkonomiske udgiftsbehovskriterier, herunder primært kriteriet vedrørende nedgang i befolkningstallet.

Af de ti kommuner, som har haft de største bevægelser i positiv retning, er det i højere grad de aldersbetingede kriterier, der har haft betydning for bevægelsens størrelse.

De aldersbetingede kriterier indgår med en højere vægt end de socioøkonomiske kriterier i opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov. Det er derfor forventeligt, at det især er disse kriterier, der har betydning for de opgjorte bevægelser. Der er dog også nogle kommuner, som har oplevet relativt store bevægelser i de socioøkonomiske udgiftsbehov, og kriteriet vedrørende nedgang i befolkningen kan give anledning til forholdsvis store bevægelser i negativ retning.

I forlængelse heraf kan det overvejes at justere i definitionen på det socioøkonomiske kriterium vedrørende nedgang i befolkningen, således at nedadgående bevæ-

gelses i kriteriet dæmpes. Der er i den forbindelse præsenteret en overvejelse om at opgøre kriteriet over en længere årrække på 10 år, idet der samtidig sker en gradvis mindre vægtning af nedgangen i tidligere år. Det kan dog føre til, at kriteriet bliver mindre aktuelt.

3. Emner vedrørende kommunernes udgiftsbehov

3.1. Indledning

I aftalen om en kommunal finansieringsreform blev det forudsat, at der inden den centrale refusionsordning på det specialiserede sociale område var helt indfaset i 2010, skulle tages stilling til, om der skulle foretages justeringer i de kriterier og deres vægte, som lå til grund for fastlæggelsen af kommunernes udgiftsbehov på området. Det blev samtidigt forudsat, at der igen skulle ses på udviklingen i udgifterne til førtidspensionsområdet.

Det hænger bl.a. sammen med, at det specialiserede sociale område efter indfasningen af refusionsordningen i 2010 vil være finansieret over bloktilskuddet bortset fra en refusion på dyre enkeltsager over 800.000 kr. Derfor er det relevant at vurdere præcisionen i udgiftsbehovsopgørelsen i forhold til især dette område med inddragelse af de faktiske udgifter i kommunerne efter kommunalreformen. Dette behandles i afsnit 3.2 nedenfor.

Også relateret til kommunernes udgiftsbehov har Finansieringsudvalget herudover i afsnit 3.3 set på den udvikling, som har fundet sted, i forhold til de forudsætninger der lå til grund for, at puljen for vanskeligt stillede kommuner i Hovedstadsområdet i 1994 blev vedtaget forhøjet fra at udgøre 0,07 pct. af hovedstadskommunernes beskatningsgrundlag til at udgøre 0,1 pct.

3.2. Præcisionen i udligningen af socioøkonomiske udgiftsbehov

Finansieringsudvalget nedsatte i 2007 en arbejdsgruppe, som har gennemført en analyse af de socioøkonomiske kriterier med hovedvægt på det specialiserede sociale område og førtidspensionsområdet, som sammen udgør en stor andel af de samlede socioøkonomisk betingede udgiftsbehov i kommunerne.

Arbejdsgruppen har bl.a. set på opgørelsen/afgrænsningen af kommunernes udgifter til det specialiserede sociale område i 2007 efter overtagelsen af nye opgaver fra de tidligere amter. Analyserne inden kommunalreformen var baseret på skønnede fordelinger af kommunernes udgifter, mens der i den nye analyse er dannet et billede af den faktiske fordeling af udgifterne ud fra regnskaberne for 2007 og refusionsindberetninger med henblik på at vurdere behov og muligheder for justeringer i opgørelsen af socioøkonomiske udgiftsbehov.

Med henblik på at opnå mere viden om sammensætningen af kommunernes udgifter til det specialiserede sociale område samt finde mulige baggrunde for forskelle i kommunernes udgiftsbehov har arbejdsgruppen indhentet supplerende oplysninger ved bl.a. at gennemføre en spørgeskemaundersøgelse blandt 6 af landets kommuner. Endvidere er der foretaget analyser på individniveau vedrørende botilbud samt børn i anbringelse/ forebyggende indsats.

I forlængelse heraf har arbejdsgruppen set på sammenhængen mellem de kriterier, som er anvendt i det eksisterende system til at fastlægge kommunernes udgiftsbehov på det specialiserede sociale område og det nye etablerede udgiftsgrundlag. Desuden er set på mulige forbedringer ved at afprøve justeringer i kriteriet vedrørende handicaprelaterede diagnoser og sammenhængen med andre socioøkonomiske kriterier.

Endvidere har arbejdsgruppen set på udviklingen i udgifterne til førtidspension samt undersøgt muligheden for at forbedre sammenhængen mellem udgifter og udgiftsbehovsopgørelsen.

Arbejdsgruppens rapport indgår i sin helhed i bilag B sidst i rapporten. I det følgende er gengivet hovedtrækkene i arbejdsgruppens resultater.

3.2.1. Afgrænsning af socioøkonomisk betingede udgifter

I udligningen indgår socioøkonomisk betingede forskelle i kommunernes udgifter. I denne sammenhæng kan kommunernes sociale udgifter afgrænses relativt bredt. Afgrænsningen er her - som i de tidligere analyser i Finansieringsudvalgets rapport om et nyt tilskuds- og udligningssystem fra december 2005 - baseret på følgende udgiftsområder:

Boligstøtte

Førtidspension

Beskæftigelse³

Udsatte grupper:

- Handicappede og socialt udsatte børn og unge
- Handicappede og socialt udsatte voksne
- Specialundervisning

Øvrige sociale udgifter (på funktionerne 5.67 og 5.99 i den kommunale kon-
torplan)

(Sundhedsbidrag)

I forbindelse med Finansieringsreformen indgik kommunernes sundhedsbidrag til regionerne også i nogle af analyserne af kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov. Udgifterne til dette område kan dog i mindre grad betragtes som sociale udgifter, og området er derfor heller ikke regnet med i alle sammenhænge i analyserne.

Udgifter til handicappede og socialt udsatte voksne har snitflader til udgifter til ældreområdet, hvilket vanskeliggør den tekniske afgrænsning. Her har det været nødvendigt at anvende generelle nøgler til opsplitning af udgifter, hvilket indebærer en vis usikkerhed i den nærmere opgørelse af de enkelte kommunernes udgifter til området.

Herudover må tages hensyn til, at refusionsordningen på det specialiserede sociale område vil have andre beløbsgrænser/ refusionsprocenter i 2010 set i forhold til det udgiftsgrundlag, der etableres ud fra kommunernes regnskaber i 2007. Ud over at der er opgjort et udgiftsgrundlag for 2007, er der således i tilknytning til de statistiske analyser af sammenhænge mellem kriterier og kommunale udgifter opstillet et udgiftsgrundlag, hvor der er foretaget korrektioner vedrørende refusionsindtægter, således at nettoudgifterne i videst muligt omfang afspejler et 2010-scenarie. Også her er der dog en vis usikkerhed, bl.a. fordi de refusionsindtægter, der er opført i regnskaberne, ikke i alle tilfælde har været overensstemmende med de refusionsindberetninger vedrørende 2007, som er foretaget senere i 2008. Refusionsindberetningerne har endvidere ikke indeholdt information om, hvor stor en andel af de

³ *Beskæftigelsesudgifterne er opgjort på baggrund af den nuværende opgavefordeling mellem stat og kommuner.*

dyre enkeltsager på mere end 0,8 mio. kr., der udgør mere end 1,5 mio. kr., og altså vil være omfattet af den høje refusionsssats på 50 pct. i 2010.

3.2.2. Opgørelse af sociale udgifter i kommunerne i 2007 og i et 2010-scenarie

Med ovennævnte afgrænsning kan kommunernes sociale udgifter opgøres til ca. 83 mia.kr. Opgjort eksklusiv sundhedsbidrag og korrigeret for overgangsordningen vedrørende den centrale refusionsordning kan udgifterne opgøres til 79,1 mia. kr. svarende til en andel på ca. 31,8 pct. af de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter i kommunernes regnskab for 2007. Næsten halvdelen af disse udgifter vedrører det specialiserede sociale område.

Kommunernes førtidspensionsudgifter udgør endvidere omkring 19 pct. af de opgjorte samlede sociale udgifter ekskl. sundhedsbidrag og efter korrektion for indfasning af refusionsordningen som i 2010.

Tabel 3.1. Afgrænsning af sociale udgifter

<i>Mia. kr.</i>	<i>Udgift i regnskab 2007 korr. for refusi- onsordning i 2010</i>	<i>Andel i pct.</i>
Boligstøtte	3,4	4%
Førtidspension	14,0	18%
Beskæftigelse	21,2	27%
Udsatte grupper	39,6	50%
Øvrige sociale udgifter (på funktionerne 5.67 og 5.99 i den kommunale kontoplan)	0,9	1%
I alt ekskl. sundhedsbidrag	79,1	100%
(Sundhedsbidrag)	9,0	

Der er relativt stor variation i de enkelte kommuners udgifter til de betragtede udgiftsområder (set pr. indbygger). For førtidspensionsområdet vil det primært kunne skyldes en forskel i andelen af indbyggere, der modtager førtidspension. For det specialiserede sociale område vil det både kunne skyldes en forskel i andelen af indbyggere, der har behov for et tilbud, og forskelle i hvordan tilbuddene nærmere sammensættes. Hvordan tilbuddene sammensættes for de enkelte borgere vil fx afhænge af brugernes individuelle behov, som kan variere meget. Endvidere kan

der være en vis forskel på, hvordan kommunerne har tilrettelagt indsatsen på det specialiserede sociale område.

Set for de enkelte udgiftsområder kan det fremhæves, at ca. 40 pct. af udgifterne på udgiftsområdet vedrørende handicappede og socialt udsatte børn og unge ses at vedrøre udgifter til plejefamilier og opholdssteder for børn og unge. Forebyggende foranstaltninger og døgninstitutioner udgør henholdsvis lidt over og lidt under 25 pct.

På udgiftsområdet vedrørende handicappede og socialt udsatte voksne er det udgifter til botilbud og udgifter til pleje og omsorg, der udgør den største andel (udgør tilsammen omkring 2/3 af udgifterne til voksenområdet).

3.2.3. Sammenligning af udgifter med opgjort socioøkonomiske udgiftsbehov

De socioøkonomiske udgiftsbehov indgik i 2007 med en vægt på 30 pct. Desuden øges vægten årligt med ¼ procentpoint og vil således i 2010 udgøre 30,75 pct. De opgjorte sociale udgifter ekskl. sundhedsbidrag blev opgjort til at udgøre 31,8 pct. efter indfasningen af refusionsordningen som i 2010.

Den årlige stigning på ¼ procentpoint pr. år var bl.a. baseret på en forventning om stigende udgifter til førtidspensionsområdet som følge af tidligere omlægninger af refusionsreglerne.

Førtidspensionsudgifterne udgjorde i 2003 4,7 pct. af kommunernes samlede nettodrifts- og anlægsudgifter. I 2007 var den tilsvarende andel på 5,7. Det svarer altså til en samlet stigning på 1 procentpoint over perioden 2003-2007. Den forudsatte årlige stigning på 0,25 procentpoint på baggrund af udviklingen i førtidspensionsudgifterne er således i overensstemmelse med den udvikling, som har fundet sted i udgifterne over perioden 2003-2007.

Udgifterne (korrigeret for indfasningen af den centrale refusionsordning) er sammenholdt med det socioøkonomiske indeks, som indgik i udligningen vedrørende 2007, og der kan bekræftes en pæn samlet sammenhæng, set ved en korrelationskoefficient på ca. 82 pct. Der er således også tale om en forbedring i forhold til den fundne sammenhæng i analyserne i Finansieringsudvalgets rapport om et nyt tilskuds- og udligningssystem fra december 2005.

Der er endvidere foretaget en statistisk analyse af holdbarheden i den sammenhæng med objektive kriterier, som blev konstateret i tidligere analyser i forbindelse med forberedelsen af finansieringsreformen for de udvalgte områder vedrørende socialt udsatte, handicappede samt førtidspensionsområdet.

For førtidspensionsområdet er sammenhængen, målt ved den opnåede R^2 -størrelse, mindsket en anelse eller er nogenlunde konstant i forhold til de tidligere statistiske analyser ved forberedelsen af finansieringsreformen, mens der på de øvrige udgiftsområder er tale om en klar forbedring af sammenhængen. Status er, jf. nedenstående tabeller, at modellen vedrørende førtidspensionsområdet forklarer omkring ca. 66 pct. af forskellene i kommunernes udgifter, mens modellerne for børn og unge henholdsvis voksne på de specialiserede sociale udgiftsområder forklarer omkring henholdsvis 48 og 41 pct.

Førtidspension

Forskellene i kommunernes udgifter til førtidspension er i opgørelsen af socioøkonomiske udgiftsbehov afspejlet primært ved kriterierne vedrørende personer uden beskæftigelse henholdsvis uden erhvervsuddannelse. I tabel 3.2 er vist resultatet af en regressionsanalyse med kommunernes udgifter til førtidspension som afhængig variabel, og hvor der som forklarende variable medtages disse kriterier, som de indgik i opgørelsen af det socioøkonomiske indeks vedrørende tilskuddet for 2007.

Det bemærkes, at der i analyserne i rapporten fra 2005 ikke indgik antallet af familier i beboede sommerhuse som forklarende variabel. Disse familier indgår i kriteriet "Familier i visse boligtyper", men blev først inddraget i supplerende analyser i 2006 i tilknytning til fremsættelsen af lovforslag om et nyt tilskuds- og udligningssystem.

Tabel 3.2. Regressionsanalyse vedr. førtidspension, nuværende kriterier

<i>Variabel</i>	<i>Parameter</i>	<i>P-værdi</i>
<i>Model Førtidspension (Adj. R²=66,2 pct.)</i>		
Konstantled	218,75	0,2895
Uden beskæftigelse > 5 pct.	13,82	<0,0001
Uden erhvervsuddannelse	4,69	0,0034
Familier i beboede sommerhuse	7779,99	0,0013

Note: Variablene er normeret med relevante indbyggertal.

Det fremgår af analysen, at kriterierne fortsat bidrager med forklaring af førtidspensionsudgifterne. Medtages sommerhusvariablen ikke, er forklaringsevnen på 57,9, hvilket er lidt lavere end i den tidligere tilsvarende analyse fra 2005 (hvor R^2 var på 65,2 pct.). En forklaring kan være ændringer i arbejdsmarkedet med lav ledighed samtidigt med at kriteriet vedrørende beskæftigelse her i de nye analyser er opgjort med en forsinkelse for de kommuner, hvor antallet uden beskæftigelse kan opgøres til et højere niveau tre år før.

Børn og unge med særlige behov

Forskellene i kommunernes udgifter til børn og unge med særlige behov er afspejlet i kriterierne vedrørende børn i familier med lavt uddannelsesniveau samt udlændinge fra ikke-vestlige lande. Der er gennemført en regressionsanalyse med kommunernes sociale udgifter vedrørende børn og unge som afhængig variabel, og hvor der som forklarende variable medtages disse kriterier, som de indgik i opgørelsen af det socioøkonomiske indeks i forbindelse med tilskudsfordelingen i 2007.

Tabel 3.3. Regressionsanalyse vedr. børn- og ungeområdet, nuværende kriterier

Variabel	Parameter	P-værdi
<i>Model Børn og unge</i> (Adj. $R^2=48,4$ pct.)		
Konstantled	946,15	<0,0001
Børn i familier med lavt udd.niveau	8,07	<0,0001
Udlændinge fra ikke-vestlige lande	4,18	0,0003

Note: Variablene er normeret med relevante indbyggertal.

De anvendte kriterier bidrager således også ifølge den nye analyse med forklaring af de sociale udgifter vedrørende børn og unge. Forklaringsevnen er endvidere forbedret væsentligt i forhold til den tidligere tilsvarende analyse (hvor R^2 var på 33,9 pct.).

Voksne med særlige behov

Forskellene i kommunernes udgifter til voksne er afspejlet ved kriterierne vedrørende personer uden erhvervsuddannelse, personer med handicaprelaterede diagnoser samt diagnosticerede psykiatriske patienter. Der er gennemført en regres-

sionsanalyse med kommunernes sociale udgifter vedrørende voksne som afhængig variabel, og hvor der som forklarende variable medtages ovennævnte kriterier, som de indgår i opgørelsen af det socioøkonomiske indeks vedrørende tilskuddet for 2007.

Tabel 3.4. Regressionsanalyse vedr. voksenområdet, nuværende kriterier

Variabel	Parameter	P-værdi
<i>Model Voksne</i> (Adj. $R^2=40,1$ pct.)		
Konstantled	1957,86	<0,0001
Uden erhvervsuddannelse	4,36	0,0204
Diagnosekriterium	93,09	0,0004
Diagnosticerede psykiatriske patienter	25,31	0,0088

Note: Variablene er normeret med relevante indbyggertal.

De anvendte kriterier bidrager således også ifølge den nye analyse med forklaring af de sociale udgifter vedrørende voksenområdet. Forklaringsevnen er endvidere forbedret lidt i forhold til den tidligere tilsvarende analyse (hvor R^2 var på 36,5 pct.).

3.2.4. Kommuneundersøgelsen og overvejelser om mulige forbedringer af sammenhængen

Med henblik på at opnå mere viden om sammensætningen af kommunernes udgifter til det specialiserede sociale område samt finde mulige baggrunde for forskelle i kommunernes udgiftsbehov er indsamlet og hentet inspiration i følgende supplerende materiale:

- En spørgeskemaundersøgelse blandt 6 af landets kommuner
- Analyser vedrørende botilbud og anbringelse/ forebyggende indsats på børneområdet
- Den Sociale Ankestyrelses anbringelsesstatistik
- SFI's forløbsundersøgelse vedr. anbragte børns udvikling og vilkår

I forlængelse heraf er der i en række statistiske analyser afprøvet, om der kan findes en forbedret statistisk sammenhæng mellem udgifterne til det specialiserede område og socioøkonomiske udgiftsbehovskriterier. Her blev både inddraget kriterier, som indgår i systemet allerede og justeringer af kriteriet vedrørende handicaprelaterede diagnoser.

3.2.4.1. Spørgeskemaundersøgelse

Spørgeskemaundersøgelsen blev gennemført blandt kommunerne Århus, Vejle, Randers, Odense, Næstved og Køge Kommuner. For hvert af de fire udgiftsområder handicappede voksne, handicappede børn og unge, socialt udsatte voksne samt socialt udsatte børn og unge er i undersøgelsen defineret et antal brugergrupper. I skemaet blev kommunerne bedt om at besvare forskellige spørgsmål vedrørende udgiftsspænd, eksempler på sammensætning af tilbudspakker samt den udgiftsmæssige vægt for disse brugergrupper.

Formålet var at få et skønsmæssigt billede af den udgiftsmæssige vægt af de forskellige undergrupper af brugere for kommunerne under ét. I skemaet er kommunerne endvidere blevet bedt om at overveje og beskrive evt. særlige sociale og andre karakteristika ved brugere eller brugergrupper, der af kommunen skønnes at have betydning for udgiften til de ydede tilbud. Endelig blev spurgt til metoderne til at adskille udgifter til ældre fra udgifter vedrørende handicapområdet.

Resultatet af undersøgelsen pegede på, at de oplysninger, der er spurgt til, har været vanskelige for kommunerne at svare på, da det er oplysninger, som generelt ikke synes at være registreret på tværs i kommunerne. Herunder var der sparsomme besvarelser vedrørende karakteristika, der kunne have betydning for udgiften til de ydede tilbud, samt vedrørende muligheden for at adskille ældre- og handicapudgifter.

Kommunernes svar har dog givet nogle fingerpeg om, hvilke diagnosegrupper og tilbud der har størst vægt i de kommunale udgifter til disse områder, og dette er fulgt op i de videre analyser.

Nogle konklusioner er bl.a., at undersøgelsen kunne bekræfte, at sager med ophold i døgninstitutioner var af stor betydning for udgifterne. Særligt fordyrende var behov for helt individuelt tilpassede tilbud (både i institutionsregi eller eget hjem). Der blev dog også vedrørende handicapområdet nævnt hjælperordninger med en udgift på over 800.000 kr. årligt (hjelperordninger vedrører aktive handicappede).

For voksne handicappede syntes de dyreste sager at vedrøre udviklingshæmmede og personer med hjerneskade. Desuden også psykiske handicaps sammen med en fysisk diagnose. Udgifterne til tilbud til disse brugergrupper udgjorde fx i en af kommunerne over halvdelen af udgifterne til voksne handicappede. Misbrugsrela-

terede diagnoser blev sammen med fx udviklingshæmning også fremhævet at indebære høje (faglige) krav til tilbuddene.

I forhold til udsatte børn blev fx misbrugsrelaterede diagnoser for voksne og forældres sociale formåen også nævnt at kunne have betydning for udgifterne.

3.2.4.2. Særlig vedrørende socialt udsatte børn og unge

Der er endvidere set på, om der i anbringelsesstatistikken for 2006, som er udarbejdet af Den Sociale Ankestyrelse, er peget på nogle bagvedliggende forklaringer i forbindelse med anbringelser af børn og unge.

Som udslagsgivende årsager til anbringelser hos forældrene eller i hjemmet er i statistikken nævnt misbrugsproblemer og psykiske lidelser hos forældrene. Som mindre udbredt årsag er også nævnt udviklingshæmning hos forældrene.

Herudover kan nævnes årsager, som ikke direkte kan afspejles i et kriterium, men i et vist omfang kan forventes at blive afspejlet i andre kriterier vedrørende den socioøkonomiske struktur i befolkningen. Det gør sig gældende for årsager som fx vold og disharmoni i hjemmet, afsoning og børn/unge som er smidt ud hjemmefra, sygdom/dødsfald mv.

I SFI's analyse fra 2008 vedrørende anbragte børn indgår en statistik over baggrundsforhold – demografiske, socioøkonomiske, etniske mv. – hos børn/forældre, hvor der er tale om anbringelse.

Hos anbragte børn sås bl.a. en overdødelighed hos forældrene, gennemsnitligt set yngre mødre og flere teenagemødre, en høj andel af forældre uden uddannelse over folkeskoleniveau, lavere beskæftigelsesfrekvens samt lav indkomst.

Herudover var der tale om flere misbrugsproblemer samt psykiske og somatiske diagnoser. Der er ifølge undersøgelsen også oftere tale om kriminalitet, mens der ikke kan findes væsentlige forskelle i mønstret i etnisk baggrund hos anbragte børn og øvrige børn.

Flere af de nævnte forhold indgår allerede i opgørelsen af socioøkonomiske udgiftsbehov (uddannelsesmæssig baggrund, beskæftigelsesfrekvens og lav indkomst) til forklaring af udgifter til børn og unge eller andre sociale udgiftsområder. Et par forhold er tidligere forsøgt afprøvet i statistiske analyser (ung alder hos mød-

re og omfang af kriminalitet), men er ikke blevet fundet egnede som kriterier. Men der er også et par af de nævnte forhold, som det er relevant at afprøve i de videre analyser (diagnoser og beskæftigelsesfrekvens hos forældre).

3.2.4.3. Statistiske analyser

I de videre analyser af det specialiserede sociale område er det for det *første* undersøgt, om der kan justeres i det anvendte kriterium vedrørende handicaprelaterede diagnoser.

Der optræder den problemstilling, at diagnoserne ikke isoleret set udviser en tilstrækkelig sikker sammenhæng med udgifterne til handicapområdet, og at der således i de statistiske analyser kun kan findes en signifikant sammenhæng, hvis oplysningerne om diagnoser kombineres med oplysninger om arbejdsmarkedstilknytning. Dvs. hvorvidt en person står uden for arbejdsstyrken lader altså til at give en indikation om graden af funktionsnedsættelse/ behovet for sociale tilbud, som en diagnose giver anledning til. Nødvendigheden af at kombinere med arbejdsmarkedsdata indebærer dog så, at der i det nuværende kriterium ikke har kunnet inddrages 0-18 årige og heller ikke bidiagnoser⁴ (pga. begrænsninger ved sammenkørslen med arbejdsmarkedsregister), samt at der teoretisk set kunne være incitamentsmæssige virkninger.

Det er derfor undersøgt, om der igennem videre analyser kan findes en anden metode til at vægte diagnoserne i et kriterium med handicaprelaterede diagnoser.

For det *andet* er der set på, om andre kriterier, der indgår i opgørelsen af det nuværende socioøkonomiske indeks, kan bidrage med forklaring på udgiftsområderne vedrørende socialt udsatte og handicappede.

Herudover er der for det *tredje* gennemført en analyse af muligheden for at forbedre forklaringen af kommunale udgifter til førtidspensionsområdet, hvor der er afprøvet et nyt kriterium.

⁴ En bidiagnose er en diagnose som kan registreres sammen med en aktionsdiagnose som havende betydning for en behandling.

Individanalyser

Der er i forbindelse med arbejdsgruppens arbejde gennemført analyser på data fra lovmodelstikprøven (på 33 pct. af befolkningen), som indeholder data på personniveau fra forskellige af Danmarks Statistiks registre.

Oplysninger i boligregistret kan indikere, hvorvidt en person på registreringstidspunktet har ophold i et botilbud. Endvidere blev der som led i arbejdet i lovmodelstatistikken tilføjet oplysninger på personniveau om børn i anbringelse eller forebyggende foranstaltning. På denne baggrund kunne foretages individbaserede analyser af sammenhænge mellem diagnoser og andre forklarende variable og sandsynligheden for at være i et af de nævnte tilbud, som både regnskabstal og undersøgelsen i kommunerne pegede på havde en vis betydning for udgifterne til handicappede og socialt udsatte.

Diagnoser kunne i individanalyserne vedrørende botilbud kun forklare en lille del af sandsynligheden for at være i botilbud. Andre forhold af betydning var uddannelsesniveau, arbejdsmarkedstilknytning og indkomstniveau. Analyserne pegede dog på, at forskellige diagnosegrupper havde forskellig betydning for sandsynligheden for at være i et botilbud, om end resultaterne, pga. lav forklaringssevne og usikkerhed, i øvrigt ikke kan bidrage direkte til en vægtning af diagnoserne.

Analysen af anbringelser og forebyggende indsats på børneområdet bekræftede, at forældrenes uddannelsesniveau har betydning - dertil kom deres beskæftigelsessituationen og indkomst. Derimod kunne ikke findes en øget sandsynlighed ved anden etnisk baggrund i individanalysen.

Analyser af forklaringen af kommunale udgiftsbehov

Der er videre analyseret forklaringer af kommunernes udgiftsbehov. Her er afprøvet en anden mulig objektiv vægtning af diagnoserne i handicapkriteriet. Denne vægtning er foretaget ved på landsplan at opgøre andelen af indbyggere med en handicaprelateret diagnose, der også stod uden for arbejdsstyrken. Her er set på aktionsdiagnoser, dvs. den udløsende diagnose for kontakten til sygehusvæsenet. Andelen er anvendt som en indikator for graden af funktionsnedsættelse, som de enkelte diagnoser medfører og er således anvendt til at vægte antallet af personer i 2001-2005 med handicaprelaterede aktions- eller bidiagnoser.

Fx opnås med en sådan afgrænsning af et diagnosekriterium, at der kommer til at indgå langt flere udviklingshæmmede, fordi bidiagnoserne indgår i afgrænsningen.

Denne gruppe vægtes endvidere relativt højt, idet mange personer med denne diagnose på landsplan står uden for arbejdsstyrken. Denne diagnosegruppe, som i undersøgelsen i kommunerne og individanalyserne blev fundet relativt vigtig for kommunernes udgiftsbehov, får altså i denne afgrænsning mere betydning i kriteriet.

Et sådant kriterium har forklaringsevne i forhold til udgifterne til både børne- og voksenområdet, om end det alene er voksegruppen i kriteriet, som bidrager med forklaring. At voksnes diagnoser har betydning for børn og unge området er dog i god tråd med et af resultaterne fra undersøgelsen i kommunerne samt SFI's forløbsanalyse vedrørende anbragte børn. Denne forklaringsevne forsvinder på den anden side, hvis der medtages antallet af børn med udviklingshæmning/hjerneskade, som isoleret set bidrager væsentlig til forklaring af udgifter til udsatte/handicappede børn.

Derfor er en anden mulighed at revidere det nuværende diagnosekriterium ved blot for diagnosen udviklingshæmning/hjerneskade at medregne 0-65 årige med diagnosen stillet som aktions- eller bidiagnose.

Herudover skal det nævnes, at der muligvis på et senere tidspunkt bliver mulighed for at foretage en afgrænsning af diagnosekriteriet, hvor både aktions- og bidiagnose kan indgå i kombination med persondata om arbejdsmarkedstilknytning. En sådan mulig revision har altså ikke kunnet afprøves i forbindelse med denne rapport.

Endelig viser analyserne, at der kunne opnås en forbedret forklaringsevne i statistiske analyser, når kommunernes sociale udgifter til voksenområdet blev forklaret i modeller, hvor der indgik andre sammensætninger af forklarende variable, der svarede til kriterier, som indgår i det eksisterende socioøkonomiske indeks til forklaring af udgifter på andre sociale udgiftsområder. Dette peger på, at der kan være baggrund for at foretage justeringer af vægtingen af kriterierne.

I forhold til kommunernes udgifter til førtidspension peger analyserne på, at der kan opnås en forbedring af opgørelsen af socioøkonomiske udgiftsbehov ved at inddrage et kriterium for de 20-59-årige lønmodtageres forudsatte færdigheder (forudsat en justering vedrørende øvrige kriterier). Der ville derved kunne opnås en vis forbedring af sammenhængen mellem udgifter og socioøkonomiske udgiftsbehov opgjort i udligningssammenhæng.

3.2.5. Konklusion og fremadrettede overvejelser

På baggrund af analyserne af de socioøkonomiske udgiftsbehov kan det konkluderes, at uanset at udgifterne på det specialiserede sociale område stadig må opgøres med nogen usikkerhed, så er der tale om en betydelig forbedring af opgørelsen af kommunefordelte udgifter på området i forhold til den skønnede fordeling på kommuner, som lå til grund for analyserne før finansieringsreformen. Derfor er det også først og fremmest et vigtigt resultat, at de i udligningen anvendte socioøkonomiske kriteriers statistiske sammenhæng med de opgjorte kommunefordelte udgifter på det specialiserede sociale område i kommunerne nu kan ses at være tættere end tidligere set i analyserne på de tidligere skønnede udgiftsgrundlag. I forlængelse heraf er det også væsentligt at kunne konstatere, at den samlede sammenhæng mellem sociale udgifter og de i udligningssystemet opgjorte socioøkonomiske udgiftsbehov fordelt på kommuner også er forholdsvis god og bedre end i udvalgets tidligere analyser før finansieringsreformen.

Grundlaget for det nuværende indeks er altså styrket med de nye analyser, men der kan også overvejes nogle justeringer af handicapkriteriet samt et nyt kriterium i forhold til førtidspension. Det bemærkes, at der på et senere tidspunkt forventes at foreligge nyere og udvidet data for personer med handicaprelaterede diagnoser kombineret med oplysninger om arbejdsmarkedsdeltagelse.

Der er i bilaget til dette kapitel gengivet en beregning af de byrdefordelingsmæssige virkninger, som kan opgøres isoleret set ved den omtalte mindre justering af handicapkriteriet i det nuværende system.

Trods et forbedret analysegrundlag med tilstedeværelse af de faktiske udgiftstal for 2007 kan der stadig peges på, at der er vanskeligheder forbundet med at opgøre kommunernes udgiftsbehov vedrørende det specialiserede sociale område mere præcist og detaljeret. Herudover er der på dette udgiftsområde en mangel på mere systematisk viden om / statistik for de forskellige målgrupper og bagvedliggende faktorer, som kunne ligge til grund for udgiftsbehovsanalyser.

I forbindelse med Finansieringsudvalgets arbejde er oplysningerne i regnskabstal og generel statistik blevet suppleret med mere detaljerede oplysninger fra 6 kommuner, som har deltaget i en spørgeskemaundersøgelse. Det har bl.a. medvirket til at kunne pege på nogle brugergrupper, som havde særlig betydning, men på den anden side har det ikke kunnet pege direkte på nye bagvedliggende faktorer.

Det er i forlængelse heraf relevant at nævne, at der i samarbejde med de kommunale parter under Velfærdsministeriet er igangsat projekter vedrørende dokumentation og digitalisering, som bl.a. vil kunne skabe et forbedret statistisk grundlag for udgiftsbehovsanalyser inden for de næste år.

Omkring førtidspensionsområdet kan der samlet konkluderes, at den årlige vækst i udgifterne ser ud til at svare til det forudsatte, da der blev indlagt en dynamik i vægten på de socioøkonomiske kriterier. Størstedelen af de kommunale udgifter kan også forklares ved de kriterier, som allerede indgår i det socioøkonomiske indeks. Der er dog fundet en statistisk sammenhæng mellem antal af lønmodtagere på grundniveau og førtidspensionsudgifter, men dog alene ved en mere omfattende justering af kriterievægte med mulig betydning for andre udgiftsområder.

3.3. Evaluering af ordningen vedrørende vanskeligt stillede kommuner i Hovedstadsområdet

Hvert år ydes et tilskud til kommuner i hovedstadsområdet med særlige økonomiske vanskeligheder. Den samlede tilskudspulje er fastsat til 0,1 pct. af beskatningsgrundlaget for kommunerne i hovedstadsområdet, og samtlige af hovedstadsområdets kommuner bidrager til puljen i forhold til deres respektive indbyggertal. En evt. restpulje efter fordelingen af tilskud tilbageføres til hovedstadskommunerne efter indbyggertal.

I det følgende afsnit beskrives den udvikling, som har fundet sted i forhold til puljen i tilskudsperioden 2007-2009. Der ses bl.a. på antallet af ansøgende kommuner, samlet fordelt beløb samt størrelsen af den årlige restpulje. Endvidere ses nærmere på baggrunden for kommunernes ansøgninger samt på udviklingen i hovedstadskommunernes økonomi set i relation til behovet for fordeling af særtilskud. I forlængelse heraf præsenteres overvejelser omkring en mulig nedjustering af puljens størrelse.

3.3.1. Beskrivelse af ordningen og dens baggrund

Jævnfør § 19 i Udligningsloven, ydes der hvert år et tilskud til kommuner i hovedstadsområdet med særlige økonomiske vanskeligheder. Den samlede tilskudspulje er fastsat til 0,1 pct. af beskatningsgrundlaget for kommunerne i hovedstadsområdet, og samtlige af hovedstadsområdets kommuner bidrager til puljen i forhold til deres respektive indbyggertal. Det fremgår endvidere af loven, at såfremt hele puljen for et tilskudsår ikke udbetales ved fordelingen af tilskud, da tilbageføres restpuljen til hovedstadskommunerne efter indbyggertal.

Den særlige pulje for vanskeligt stillede kommuner i hovedstadsområdet skal generelt ses på baggrund af, at der netop i hovedstadsområdet er forholdsvis store forskelle i udgiftsbehov og beskatningsgrundlag, ofte med tilknytning til boligforholdene, tidspunktet for udbygningen af hovedstadsområdets byområde i 1970'erne og 1980'erne samt pendlingsmønstrene i området. Desuden ses ofte tydelige generationseffekter på udgiftspresset i de enkelte kommuner, hvor nogle kommuner med en vis ret, om end stærkt forenklet, kan kaldes "børnefamiliekommuner", "sølvbryllupskommuner", "pensionistkommuner". Samtidig er mobiliteten i området høj, hvilket i sig selv tilsiger en høj grad af udligning.

Det kan i den forbindelse nævnes, at det fremgår af lovbemærkningerne til lov om kommunal udligning og generelle tilskud, at bestemmelsen omkring tilbageførelse af en eventuel restpulje til de bidragende kommuner er begrundet med en forventning om, "at der fremover vil være færre kommuner, der kan komme i betragtning til tilskud fra denne pulje".

Principper for fordeling og ændringer heri fra 2007

Fra og med tilskudsåret 2007 – svarende til det første tilskudsår efter finansieringsreformen – blev principperne for fordeling af § 19-puljen ændret. Til og med 2006 fordeltes størstedelen af puljen til hovedstadskommuner med et højt skat/service-forhold samt på baggrund af boligsociale forhold.

Denne ændring medførte, at en større del af § 19-puljen herefter blev fordelt efter ansøgning. Endvidere blev muligheden for at søge om tilskud til konkrete projekter i belastede boligområder afskaffet.

Baggrunden for de ændrede principper skal ses i lyset af den ændrede opgørelse af socioøkonomiske udgiftsbehov i forbindelse med finansieringsreformen. Tilpasningerne i udgiftsbehovsopgørelse og de kommunale skatteprocenter i den forbindelse påvirkede således i sig selv den tidligere anvendte skat/service-beregning, og det indebar en usikkerhed i opgørelsen. Kommuner, som efter de nye udgiftsbehovskriterier fik tilført yderligere beløb i udligning efter finansieringsreformen, kunne således også teknisk set opnå et højt skat/service-forhold, og herved opnå et yderligere tilskud, hvis skat/service-beregningen fortsat var blevet lagt til grund for fordelingen af særtilskud.

Samtidigt med de ændrede principper blev der påbegyndt en aftrapning af den del af særtilskuddene fra § 19-puljen, der blev fordelt automatisk på baggrund af boligsociale forhold.

De boligsociale forhold blev afspejlet i et kriterium, som i opgørelsesmetode svarer til det såkaldte "bysociale kriterium", der indgik af kommunerne socioøkonomiske udgiftsbehov. Et antal sogne blev oprindeligt på baggrund af visse socioøkonomiske data udpeget som boligsocialt udsatte. Disse sogne indgik herefter årligt i kriteriet med et opdateret indbyggertal.

Aftrapningen er blandt andet begrundet med den kritik af det bysociale kriterium, som Finansieringsudvalget fremkom med i betænkning nr. 1437 fra januar 2004. Den fremførte kritik gik blandt andet på, at talgrundlaget ikke er offentligt tilgængeligt og vanskeligt at opdatere (alene indbyggertallene i de udpegede sogne blev således opdateret). Ligeledes var det et kritikpunkt, at størrelsen af sogneområderne ofte er præget af en stor spredning, og sognestørrelse og sogneafgrænsning kan dermed have stor betydning for, hvilke kommuner der bliver omfattet af den automatiske fordeling efter det bysociale kriterium.

Indtil tilskudsåret 2006 var der årligt afsat 80 mio. kr. til fordeling på baggrund af boligsociale forhold. Beløbet udgjorde sammen med en ansøgningspulje ca. 0,03 pct. af beskatningsgrundlaget, svarende til 30 pct. af den samlede pulje. Aftrapningen foregik ved, at beløbet fra og med tilskudsåret 2007 blev aftrappet med 20 mio. kr. årligt, således at sognene har dannet baggrund for en del af fordelingen af § 19-puljen for sidste gang i tilskudsåret 2009.

3.3.2. Udviklingen i antal ansøgende kommuner mv.

Antallet af ansøgende kommuner i tilskudsårene 2007-2009 har ligget stabilt på 19. Antallet af kommuner, der har fået tilskud fra § 19-puljen er ligeledes stabilt i perioden 2007-2009, idet 21 kommuner hvert år har fået tilskud efter enten automatiske fordeling eller ansøgning. Andelen af § 19-puljen, der er fordelt på baggrund af ansøgninger, er i perioden steget i takt med, at den automatiske fordeling på baggrund af det bysociale kriterium er blevet aftrappet.

Hertil kommer særlige tilskud fra restpuljen. Således blev en enkelt kommune i 2007 tildelt et særtilskud fra restpuljen og i 2008 blev en kommune tildelt et yderligere særtilskud fra restpuljen. I 2009 er der ligeledes tildelt et ekstraordinært særtilskud på 8 mio. kr. fra restpuljen til en kommune.

Det ses af nedenstående tabel, at der i alle tilskudsårene 2007-2009 har været en betragtelig restpulje efter fordelingen af særtilskud efter ansøgning og det bysociale kriterium. Restpuljen vedrørende 2007 blev tilbageført til kommunerne i december 2007. Restpuljerne vedrørende tilskudsårene 2008 og 2009 er endnu ikke tilbageført til kommunerne, men det er forventningen, at restpuljen vedrørende 2008 tilbageføres til kommunerne senere i 2008.

Tabel 3.5. Tildeling af tilskud til hovedstadskommuner med økonomiske vanskeligheder samt restpulje, 2007-2009

<i>Tilskuds-år</i>	<i>Antal kommuner tildelt særtilskud efter faste kriterier</i>	<i>Antal kommuner meddelt særtilskud efter ansøgning</i>	<i>Uddeling pba. faste kriterier (09-pl)*</i>	<i>Uddeling efter ansøgning (09-pl)</i>	<i>Tilskud pr. kommune efter ansøgning (09-pl)</i>	<i>Samlet uddeling (09-pl)</i>	<i>Restpulje (09-pl)</i>
2007	17	13	119,4	181,5	14,0	301,0	41,0
2008	15	13	96,2	205,2	15,8	301,4	31,2
2009	12	15	72,9	215,0	14,3	287,9	36,3

*) Aftalen mellem det daværende Indenrigs- og Sundhedsministerium og Furesø Kommune indgår i denne opgørelse.

Note: Tildeling af særtilskud fra de enkelte års restpuljer er ikke medregnet i denne tabel. Det bemærkes endvidere, at en række kommuner både har modtaget særtilskud efter den automatiske fordeling og på baggrund af ansøgning. Beløbene er opregnet til 2009 pris- og lønniveau med den kommunale pris- og lønudvikling opgjort ekskl. overførsler. For 2008 og 2009 er anvendt Finansministeriets seneste skøn.

Variablene er normeret med relevante indbyggertal.

3.3.3. Tendenser i ansøgningerne til § 19-puljen

Der synes gennem de seneste år at være sket et skift i de begrundelser, som kommunerne lægger til grund for ansøgninger om særtilskud efter § 19, som er behandlet af Velfærdsministeriet.

De største tilskud af puljen tilfalder fortsat kommuner, som har enten akutte eller vedvarende problemer, eller kommuner, som kan karakteriseres som tilbagegangsområder. I forbindelse med Velfærdsministeriets behandling af ansøgningerne, og ministeriets møder med ansøgende kommuner, har der kunnet konstateres

indikationer på, at flere af de ansøgende kommuner nu oplever forbedrede økonomiske rammevilkår i forhold til tidligere år.

En sådan forbedring af økonomiske rammevilkår kan skyldes en række forskellige faktorer, hvoraf nogle vil være afhængige af den konjunkturudvikling, som har fundet sted. Specielt nedbringelsen af kommunernes gæld, hvor enkelte kommuner tidligere har været særligt belastede, må også formodes at have bidraget positivt til en udvikling i retning af mindre skævheder.

Endvidere er der flere kommuner, der tidligere er tildelt særtilskud, som kan konstateres ikke længere at ansøge om særtilskud. Dette må alt andet lige kunne ses som et tegn på, at disse kommuners økonomiske vanskeligheder er mindsket.

Det kan i den sammenhæng oplyses, at der blandt de 19 ansøgende kommuner i 2009 var 16 gengangere fra 2008, mens tre kommuner valgte ikke at søge i 2009. Det skal dog ligeledes bemærkes, at tre kommuner, som ikke havde søgt i 2008, valgte at søge i 2009.

Velfærdsministeriet har oplyst, at der senest i forbindelse med ansøgningerne vedrørende 2009 har kunnet konstateres, at der blandt ansøgerne var kommuner, der ikke under normale omstændigheder ville kunne karakteriseres som kommuner med særlige økonomiske vanskeligheder. Disse kommuner har som begrundelse for ansøgningen oplyst særligt den negative udvikling på ejendomsmarkedet. For disse kommuner synes der altså i mindre grad at være tale om en generel strukturel økonomisk ubalance, og i højere grad om opståede økonomiske vanskeligheder skabt gennem en kombination af udviklingen på ejendomsmarkedet og kommunernes økonomiske dispositioner. I året 2009 har denne problemstilling endvidere været baggrund for en ekstraordinær udbetaling fra puljen.

I tre tilfælde har Velfærdsministeriet vurderet, at svigtende indtægter fra jordsalg i kombination med en kommunes øvrige økonomiske situation, sammenlignet med de øvrige hovedstadskommuners, i 2009 har kunnet begrunde et særtilskud, herunder det ekstraordinære særtilskud fra restpuljen. De tildelte beløb kan konstateres kun i mindre omfang at afvige fra det bidrag, som de pågældende kommuner selv har ydet til puljen.

3.3.4. Overvejelser vedrørende § 19-puljens størrelse

Det kan overvejes at nedjustere størrelsen af puljen, dvs. sænke den procentdel af beskatningsgrundlaget, som hovedstadskommunerne bidrager med.

Begrundelsen herfor er dels, at der ved de seneste tre fordelinger af særtilskud har tilbagestået en større restpulje, og dels at økonomien i de kommuner, som traditionelt set har modtaget de største særtilskud fra § 19, med en fortsættelse af den nuværende udvikling må vurderes at nærme sig hovedstadsgennemsnittet i de kommende år.

Dette bygges på at, at disse kommuner er i gang med at nedbringe deres respektive gældsposter, hvilket er en udvikling, som må forventes at fortsætte i de kommende år. Endvidere tildeles der for tilskudsåret 2010 ikke længere automatisk særtilskud på baggrund af bysociale forhold, hvilket tilsiger en reduktion af bidragsprocentdelen.

Bysociale forhold var baggrund for en forhøjelse af puljen i 1994. Bidragsprocentdelen kunne således fx sænkes til 0,07 svarende til niveauet før denne forhøjelse. Det vil indebære, at der vil være en forholdsmæssigt mindre pulje til fordeling blandt hovedstadskommunerne efter ansøgning. Dog skal det ses i lyset af, at den automatiske fordeling nu er bortfaldet, samt at der for de seneste tre tilskudsår har været en betragtelig restpulje efter fordelingen af tilskud på baggrund af ansøgninger.

Der vurderes ikke at være baggrund for at foretage en meget drastisk reduktion i puljen. I den nuværende situation er visse hovedstadskommuner således også forholdsvis små, og derfor i særlig grad følsomme overfor en befolkningsmæssigt ensidig udvikling. Bysociale problemstillinger vil også fortsat – uanset at tildelingen via det ovennævnte sognebaserede kriterium er opgivet – kunne være en selvstændig årsag til socioøkonomiske skævheder mellem hovedstadsområdet og kommuner.

Såfremt bidragsprocenten nedsættes til 0,07, vil der i 2010 skønsmæssigt være ca. 232 mio. kr. (opgjort i 09-pl, men med beskatningsgrundlaget fremskrevet til 2010,

jf. fodnote) til rådighed for § 19-puljen⁵. Dette skal sammenholdes med, at der jf. tabel 3.5 er fordelt i alt 215,0 mio. kr. (09-pl) efter ansøgning for tilskudsåret 2009.

Det bemærkes, at det ikke er muligt at beregne de byrdefordelingsmæssige virkninger af en sådan ændring i forhold til 2009- tilskudsudmeldingen, idet størstedelen af tilskuddene ydet fra denne pulje fordeles efter konkrete ansøgninger.

⁵ I eksemplet er beskatningsgrundlaget for hovedstadsområdet i 2009 fremskrevet til 2010 med en vækst svarende til væksten fra 2008 til 2009.

Bilag til kapitel 3

Tabel 3.2.1. Byrdefordelmæssige virkninger af mindre justering af handicapkriterium

	Samlet udligning og tilskud basis- kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings- kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+= gevinst) (2)-(1)	Samlet virkning som ændring i beskæf- nings- niveau (+= tab)
	(1)	(2)	(3)	(4)
HELE LANDET	63.017.940	63.017.940	0	0,00
HOVEDSTADSOMRÅDET	13.558.836	13.585.560	26.724	-0,01
1084 REGION HOVEDSTADEN	12.617.580	12.643.560	25.980	-0,01
101 København	6.309.216	6.329.220	20.004	-0,03
147 Frederiksberg	76.824	78.912	2.088	-0,01
151 Ballerup	563.688	561.516	-2.172	0,03
153 Brøndby	688.428	687.996	-432	0,01
155 Dragør	-51.912	-52.464	-552	0,02
157 Gentofte	-1.131.156	-1.131.276	-120	0,00
159 Gladsaxe	559.680	560.280	600	-0,01
161 Glostrup	189.348	189.444	96	0,00
163 Herlev	358.524	357.792	-732	0,02
165 Albertslund	588.048	587.952	-96	0,00
167 Hvidovre	674.700	674.832	132	0,00
169 Høje-Taastrup	672.792	673.488	696	-0,01
173 Lyngby-Taarbæk	-191.460	-190.404	1.056	-0,01
175 Rødovre	532.848	532.620	-228	0,00
183 Ishøj	502.884	503.244	360	-0,01
185 Tårnby	384.408	384.012	-396	0,01
187 Vallensbæk	-2.364	-3.144	-780	0,03
190 Furesø	-42.984	-43.020	-36	0,00
201 Allerød	-97.512	-97.272	240	-0,01
210 Fredensborg	200.868	202.236	1.368	-0,02
217 Helsingør	648.348	649.080	732	-0,01
219 Hillerød	248.436	248.304	-132	0,00
223 Horsholm	-380.256	-379.944	312	0,00
230 Rudersdal	-702.876	-701.040	1.836	-0,01
240 Egedal	57.936	58.824	888	-0,01
250 Frederikssund	415.320	415.632	312	0,00
260 Halsnæs	471.612	473.148	1.536	-0,04
270 Gribskov	267.936	268.644	708	-0,01
400 Bornholms kommune	806.256	804.948	-1.308	0,02

VFM Gæld den 19/11/2008

Basiskørsel: Fortløbig støttagelse 2009

Ændringkørsel: Ændret handicapkriterium 0-65 frige udviklingsmæssigt samt 18-65 frige øvrige handicappede uden for arbejdsstyrken

Emner vedrørende kommunernes udgiftsbehov

Tabel 3.2.1 Kommunaløkonomisk konsekvensberegning 2009
Byrdefordelmæssige virkninger af mindre justering af handicapkriterium

	Samlet udligning og tilskud basis- kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings- kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+ = gevinst) (2)-(1)	Samlet virkning som ændring i beskat- nings- niveau (+ = tab)
	(1)	(2)	(3)	(4)
1085 REGION SJÆLLAND	10.447.272	10.445.988	-1.284	0,00
253 Greve	275.724	274.332	-1.392	0,02
259 Køge	724.008	725.616	1.608	-0,02
265 Roskilde	393.180	393.156	-24	0,00
269 Solrød	-924	-552	372	-0,01
306 Odsbørded	467.352	467.016	-336	0,01
316 Holbæk	924.012	926.040	2.028	-0,02
320 Faxe	453.012	452.040	-972	0,02
326 Kalundborg	753.528	754.680	1.152	-0,02
329 Ringsted	410.952	411.192	240	-0,01
330 Slagelse	1.344.468	1.344.684	216	0,00
336 Stevn	243.240	242.412	-828	0,03
340 Sorø	364.716	364.140	-576	0,01
350 Lejre	112.284	111.984	-300	0,01
360 Lolland	1.161.648	1.161.732	84	0,00
370 Næstved	1.014.180	1.011.300	-2.880	0,03
376 Guldborgsund	1.075.128	1.075.224	96	0,00
390 Vordingborg	730.764	730.992	228	0,00
1083 REGION SYDDANMARK	16.931.064	16.924.800	-6.264	0,00
410 Middelfart	444.504	444.396	-108	0,00
420 Assens	632.712	632.988	276	-0,01
430 Faaborg-Midtfyn	745.572	746.568	996	-0,01
440 Kerteminde	292.332	292.800	468	-0,01
450 Nyborg	476.988	477.192	204	0,00
461 Odense	2.910.372	2.905.944	-4.428	0,02
479 Svendborg	903.528	900.312	-3.216	0,04
480 Nordfyn	434.712	434.304	-408	0,01
482 Langeland	283.392	284.712	1.320	-0,07
492 Æro	122.856	122.592	-264	0,03
510 Haderslev	838.164	839.208	1.044	-0,01
530 Billund	328.032	326.988	-1.044	0,03
540 Sønderborg	1.064.196	1.064.556	360	0,00
550 Tønder	705.624	706.500	876	-0,02
561 Esbjerg	1.729.608	1.724.124	-5.484	0,03
563 Fano	21.888	21.600	-288	0,05
573 Varde	627.744	626.808	-936	0,01
575 Vejle	658.896	657.552	-1.344	0,02
580 Aabenraa	897.216	895.728	-1.488	0,02
607 Fredericia	668.016	668.160	144	0,00
621 Kolding	993.624	993.108	-516	0,00
630 Vejle	1.151.088	1.158.660	7.572	-0,05

VFM Øafd. den. 19.11.2008

Basiskørsel: Foreløbig statistik 2009

Ændringskørsel: Ændret handicapkriterium 0-65 årige udviklingshæmmede samt 18-65 årige øvrige handicappede uden for arbejdsstyrken

Tabel 3.2.1 Kommunaløkonomisk konsekvensberegning 2009
Byrdefordelmæssige virkninger af mindre justering af handicapkriterium

	Samlet udligning og tilskud basis- kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings- kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+= gevinst) (2)-(1)	Samlet virkning som ændring i beskat- nings- niveau (+= tab)
	(1)	(2)	(3)	(4)
1082 REGION MIDTJYLLAND	14.716.440	14.696.964	-19.476	0,01
615 Horsens	1.157.724	1.155.216	-2.508	0,02
657 Herning	1.013.604	1.011.120	-2.484	0,02
661 Holstebro	681.528	682.212	684	-0,01
665 Lemvig	337.764	338.484	720	-0,02
671 Struer	326.136	326.124	-12	0,00
706 Syddjurs	476.352	475.884	-468	0,01
707 Norddjurs	614.184	615.264	1.080	-0,02
710 Favrskov	459.360	459.024	-336	0,01
727 Odder	203.136	203.004	-132	0,00
730 Randers	1.386.672	1.386.072	-600	0,00
740 Silkeborg	871.992	871.356	-636	0,01
741 Samsø	83.724	84.468	744	-0,14
746 Skanderborg	450.816	451.752	936	-0,01
751 Århus	3.186.456	3.175.716	-10.740	0,02
756 Ikast-Brande	580.812	580.212	-600	0,01
760 Ringkøbing-Skjern	649.188	648.528	-660	0,01
766 Hedensted	484.908	485.208	300	0,00
779 Skive	679.824	679.740	-84	0,00
791 Viborg	1.072.260	1.067.580	-4.680	0,04
1081 REGION NORDJYLLAND	8.305.584	8.306.628	1.044	0,00
773 Morsø	386.868	386.892	24	0,00
787 Thisted	723.564	722.100	-1.464	0,02
810 Brønderslev	550.392	550.056	-336	0,01
813 Frederikshavn	965.868	965.568	-300	0,00
820 Vesthimmerland	657.240	658.392	1.152	-0,02
825 Læsø	45.996	46.284	288	-0,10
840 Rebild	342.252	343.500	1.248	-0,03
846 Mariagerfjord	623.580	623.904	324	-0,01
849 Jammerbugt	544.488	542.976	-1.512	0,03
851 Aalborg	2.424.852	2.426.004	1.152	0,00
860 Hjørring	1.040.484	1.040.952	468	-0,01

VFM Øafd. den 19.11.2008

Parakørsel: Foreløbig statusregnskab 2009

Ændringskørsel: Ændret handicapkriterium 0-65 frige udviklingsrammede samt 18-65 frige øvrige handicappede uden for arbejdstykten

4. Emner vedrørende kommunernes beskatningsgrundlag

4.1. Indledning

Kommunernes beskatningsgrundlag indgår i udligningen af kommunernes strukturelle underskud. Udligningen tager udgangspunkt i en opgørelse af de enkelte kommuners beskatningsgrundlag som grundlaget for udskrivningen af kommunale indkomstskatter tillagt en procentandel af de afgiftspligtige grundværdier i kommunen.

Ifølge den kommunale ejendomsskattelov gælder forskellige regler for beskatning af produktionsjord og øvrige ejendomme. I den forbindelse har Finansieringsudvalget set på indregningen af de afgiftspligtige grundværdier, hvor den nuværende metode indebærer, at produktionsjord og øvrige ejendomme indgår med samme procentandel. Udvalget har i forlængelse heraf set på muligheden for at foretage en sontring af de to typer ejendomme ved at anvende to forskellige procentandele ved indregningen af grundværdier i beskatningsgrundlaget. Dette er uddybet i afsnit 4.2, og der er i bilag til kapitlet foretaget beregninger af virkningerne af at foretage den nævnte sontring.

Visse grupper af borgere beskattes ikke lokalt med kommunal indkomstskat. Her vil der være indbyggere, som indebærer et kommunalt udgiftsbehov, men hvor kommunen ikke har en skatteindtægt. Disse borgere indgår således heller ikke i det opgjorte kommunale beskatningsgrundlag, hvorfor der i vid udstrækning sker en udligning af det kommunale tab af skatteindtægter. Emnet er behandlet i afsnit 4.3.

4.2. Betydning af grundskyldsloft på produktionsjord

Fra 2007 er der forskel på skatteværdien af grundværdierne vedrørende produktionsjord henholdsvis øvrige ejendomme. Det kan derfor være relevant at foretage

en sondring mellem produktionsjord og øvrige ejendomme ved indregningen heraf i beregningen af beskatningsgrundlaget til brug for udligningsopgørelsen.

Nedenfor findes først en beskrivelse af reglerne omkring loft over grundskyldspromillen på produktionsjord og af betydningen heraf før henholdsvis efter 2007. Der ses i den forbindelse på, hvorledes der kan foretages en sondring mellem de to ejendomstyper ved indregningen i beskatningsgrundlaget.

4.2.1. Loftet over grundskyldspromillen på produktionsjord

Før kommunalreformen kunne kommunerne fastsætte en grundskyldpromille mellem 6 og 24 promille. For produktionsjord gjaldt der et loft på 12 promille, dog således at den enkelte kommune blev kompenseret individuelt for provenutabet.

For den enkelte kommune var der således ikke forskel på skatteværdien af grundværdier vedrørende produktionsjord og grundværdier vedrørende øvrige ejendomme.

For amtskommunerne var grundskyldpromillen fastsat ved lov til 10 promille. Af landbrugsejendomme mv. opkrævedes dog grundskyld med 5,7 promille. Denne promille blev nedsat ved flere lovændringer som kompensation for reduktion i direkte EU-tilskud til landmændene. I 2006 var promillen 1,0.

Som en del af kommunalreformen overtog kommunerne amternes grundskyld, og kommunernes individuelle kompensationsordning vedrørende loftet på 12 promille for produktionsjord blev afskaffet.

I 2007 kunne kommunerne således fastsætte en generel grundskyldpromille på mellem 16 og 34 promille. For landbrugsejendomme mv. var udgangspunktet dog en promille, der var 9 promille lavere, og således at der gjaldt et loft på 13 promille for landbrugsejendomme i de tilfælde, hvor den almindelige grundskyldpromille er fastsat til mere end 22 promille.

Den kommunale grundskyldpromille for landbrugsejendomme mv. blev i forlængelse af lov nr. 1554 af 20. december 2006 yderligere nedsat med 0,7 promille. Herefter blev grundskyldpromillen for landbrugsejendomme fastsat med en promille, der er 9,7 promille lavere end for øvrige ejendomme, og med et loft på 12,3 promille. Kommunerne blev i 2007 kompenseret individuelt for denne yderligere nedsættelse

af grundskyldpromillen for landbrugsejendomme mv. Fra 2008 kompenseres kommunerne for denne yderligere nedsættelse over bloktilskuddet

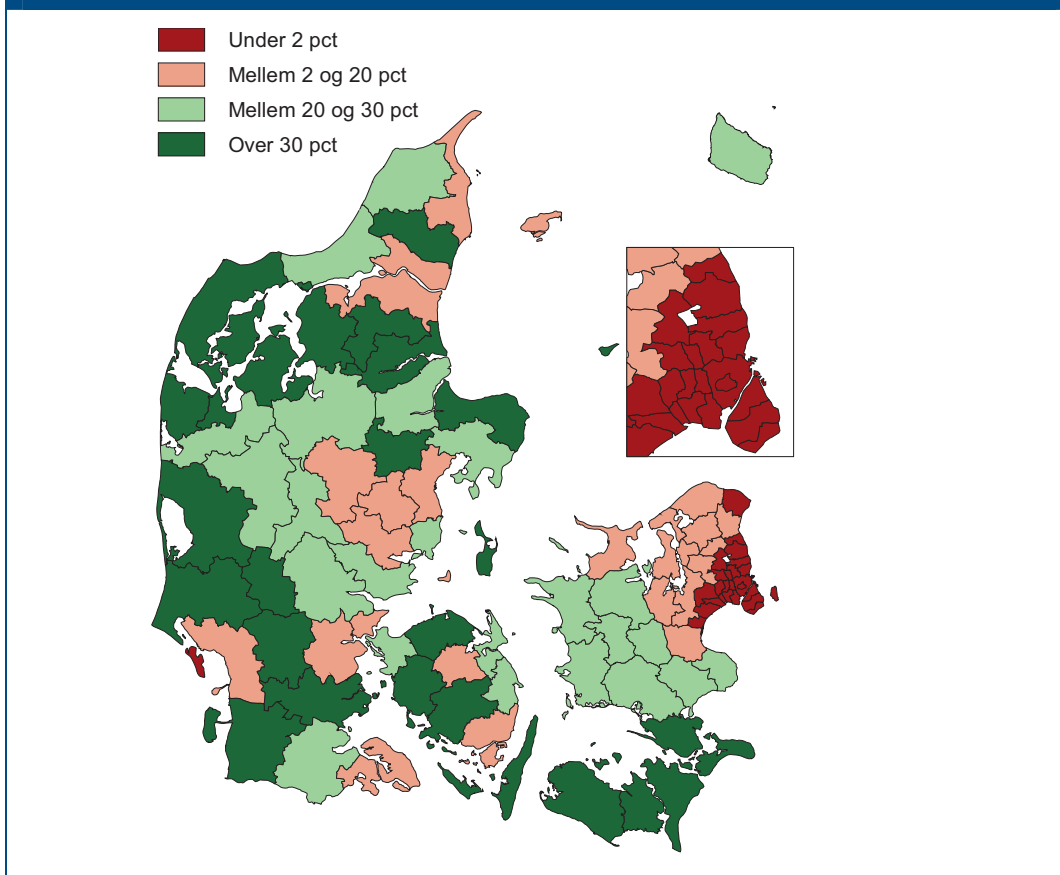
Fra og med 2007 har der således været forskel på skatteværdien af grundværdier vedrørende produktionsjord og skatteværdien af øvrige ejendomme for kommunerne. Fra 2008 er denne forskel yderligere forstærket som følge af bortfaldet af den individuelle kompensationsordning vedrørende nedsættelsen på 0,7 promille.

Det skal bemærkes, at loftet over grundskyldspromillen indgik i forbindelse med beregningen af de byrdefordelingsmæssige konsekvenser af kommunalreformen i tilknytning til lovforslaget om det nye tilskuds- og udligningssystem. I beregningerne indgik ved indregning af grundværdierne en promille på 1,5. Konsekvenserne af loftet blev således indregnet i forbindelse med finansieringsreformen. Efterfølgende ændringer i kommunernes andel af grundværdier vedrørende produktionsjord, kan dog have ført til virkninger ud over dem, som indgik i grundlaget for finansieringsreformen.

Kommunale forskelle i andelen af grundværdier vedrørende produktionsjord

Andelen af grundværdierne, der vedrører landbrugsjord, varierer mellem kommunerne. Andelen er ikke overraskende markant lavere i hovedstadsområdet, hvor hovedparten af kommunerne i 2008 har en andel udgør mellem 0 og 5 pct. I den anden ende af skalaen har en række landkommuner en andel på mellem 40 og 50 pct.

Figur 3.1. Grundværdier vedrørende landbrugsjord i procent af de samlede grundværdier

4.2.2. Indregningen af grundværdier i beskatningsgrundlaget

Som nævnt indledningsvist beregnes beskatningsgrundlaget i forbindelse med udligningen af kommunernes strukturelle underskud som udskrivningsgrundlaget til lagt en procentandel af grundværdierne. Denne procentandel skal afspejle grundskyldens relative skattekraft i forhold til indkomsts-katten og er således baseret på en beregning af forholdet mellem den gennemsnitlige grundskyldpromille og den gennemsnitlige udskrivningsprocent. Procentandelen fastsættes årligt af velfærdsministeren og er for 2009 fastsat til 9,6 procent.

For en kommune, hvor en stor del af grundværdierne vedrører landbrug, vil anvendelsen af en sådan generel indregningsprocent medføre en overvurdering af grundværdiernes skattekraft i opgørelsen af beskatningsgrundlaget. Omvendt vil

en kommune med en lav andel af landbrugsjord få undervurderet beskatningsgrundlaget.

I udligningsberegningen vedrørende tilskudsåret 2009 er den gennemsnitlige grundskyldpromille vedrørende landbrug på 11,81 promille og på 25,50 promille vedrørende øvrige ejendomme. Med en gennemsnitlig udskrivningsprocent på 24,81, giver dette en procentandel på 4,8 pct. vedrørende landbrug og 10,3 pct. vedrørende øvrige ejendomme.

Tabel 4.1. Beregnet andel af grundværdi der indgår i beskatningsgrundlaget 2006-2009

År	Landbrug	Øvrige ejendomme	I alt
2006	(5,2 %)*	(7,2 %)*	7,0 %
2007	5,0 %	10,0 %	9,4 %
2008	4,7 %	10,1 %	9,4 %
2009	4,8 %	10,3 %	9,6 %

* Den enkelte kommune blev i 2006 kompenseret for virkningen af 12-promille loftet vedrørende produktionsjord

Det ses af tabel 4.1, at forskellen mellem indregningsprocenterne for grundværdierne vedrørende henholdsvis produktionsjord og øvrige ejendomme er øget fra 2007 til 2008 og igen fra 2008 til 2009.

4.2.3. Belysning af virkningen af en ændret opgørelsesmetode vedrørende grundværdier i beskatningsgrundlaget

Der er foretaget en udligningsberegning, hvor beskatningsgrundlaget er opgjort ud fra en opdeling af grundværdierne vedrørende landbrug og øvrige ejendomme, der indregnes med henholdsvis 4,8 pct. og 10,3 pct.

Beregningen fremgår af tabel 4.2.1 i bilaget sidst i dette kapitel. Det fremgår, at hovedstadsområdet generelt taber, mens en række udkants- og landkommuner vinder. Største tab har Fanø og Rudersdal Kommuner med henholdsvis 0,2 og 0,18 skattepoint. De største vinder er Lolland Kommune med 0,49 skattepoint, Samsø med 0,42 skattepoint, Langeland med 0,37 skattepoint, Tønder med 0,34 skattepoint, Morsø med 0,31 skattepoint samt Guldborgsund og Lemvig Kommuner med 0,30 skattepoint.

4.3. Betydningen af borgere, der ikke er pålagt kommunal indkomstskat

Kommunerne har for en mindre gruppe i befolkningen, hovedsageligt grænsependlere og personer omfattet af DIS-ordningen kun en meget lille skatteindtægt set i forhold til disse indbyggeres indkomst.

I afsnit 4.3.1 beskrives reglerne om beskatningen af denne befolkningsgruppe, og der foretages en vurdering af fordelingen af belastningen for kommunerne af det lavere skatteprovenu vedrørende denne befolkningsgruppe, når der tages højde for, at der sker en udligning af kommunernes beskatningsgrundlag. I afsnit 4.3.2 er endvidere behandlet et beslægtet emne vedrørende personer, der bor i udlandet og arbejder i Danmark.

4.3.1. De særlige skatteregler for bl.a. grænsependlere og søfolk

Skattelovgivningen indebærer, at kommuneskatten for nogle personer bliver meget lille i forhold til deres indkomst. Det drejer sig som nævnt først og fremmest om grænsependlere og personer omfattet af DIS-ordningen.

Hovedreglen ved beskatning af grænsependlere er, at lønindkomst beskattes i det land, hvor arbejdet udføres. Dette er en helt almindelig international standard, som er blevet til i OECD-regi.

Det indebærer, at personer, som bor i Danmark, men arbejder i udlandet, også beskattes i udlandet. For de danske kommuner indebærer det, at bopælskommunen ikke modtager kommuneskat for disse personer.

Omvendt vil personer, der bor i udlandet men arbejder i Danmark, blive beskattet i Danmark. De danske kommuner fik før 2007 en andel af denne skat. Men finansieringsreformen indebærer, at den kommunale andel af denne skat fra og med 2007 tilfalder staten. Baggrunden var, at de danske kommuner kun i begrænset omfang har udgifter til personer, som bor i udlandet.

DIS-ordningen indebærer, at søfolk på skibe omfattet af DIS-ordningen er fritaget for skat. I disse tilfælde er lønnen fastsat, så den afspejler skattefriheden.

4.3.1.1. Vurdering af byrdefordelingsbelastningen for kommunerne

I forbindelse med de særlige skatteregler er det spørgsmålet, i hvilket omfang de særlige skatteregler har økonomiske konsekvenser for kommunerne. Antages det,

at befolkningsgruppen indebærer relativt et gennemsnitligt udgiftsbehov hos kommunerne, er spørgsmålet altså, hvor meget kommunerne taber i indtægter set efter den udligning af beskatningsgrundlaget, som finder sted via udligningen af kommunernes strukturelle underskud.

Skatteministeriet har i forbindelse med Finansieringsudvalgets arbejde foretaget en optælling på baggrund af skatteåret 2006, som viser, at der i dette år var i alt ca. 36.600 personer, som var omfattet af disse ordninger. Heraf fik ca. 27.300 nedslag i skatten for udenlandsk indkomst, mens ca. 9.300 var omfattet af DIS-ordningen. Finansieringsudvalget har på baggrund af disse oplysninger foretaget en skønsmæssig beregning af virkningen for de enkelte kommuner før og efter udligning.

Virkning før udligning

Den umiddelbare virkning for kommunerne af de nævnte ordninger er, at kommunernes skatteindtægter er lavere, end hvis disse personer havde betalt almindelig kommunal indkomstskat.

For at beregne denne umiddelbare virkning antages beregningsteknisk, at indkomsterne fra ovennævnte grundlag vedrørende skatteåret 2006 havde indgået i det kommunale udskrivningsgrundlag for 2009.

Med hensyn til DIS-indkomsten er der på baggrund af Skatteministeriets oplysninger om den skattefritagne løn foretaget en beregningsmæssig opregning til en almindelig løn. Opregningen er foretaget på grundlag af gennemsnitslønnen i hele landet med udgangspunkt i Arbejdsdirektoratets regler for beregning af dagpengesatsen for lønmodtagere omfattet af DIS-ordningen. Det skal bemærkes, at der er tale om en skønsmæssig omregning, idet en konkret omregning ideelt set skulle ske på personniveau, mens omregningen i dette eksempel er sket på gennemsnittet.

Hvis den udenlandske indkomst og den omregnede DIS-indkomst havde indgået i det kommunale udskrivningsgrundlag, ville de kommunale skatteindtægter i 2009 have været ca. 1.668 mio. kr. højere. I bilag til dette kapitel er vist denne virkning fordelt på kommuner.

Det fremgår, at det umiddelbare tab af skatteindtægter er fordelt på et større antal kommuner og ikke alene grænse- eller kystnære kommuner.

Virkningen efter udligning

Der sikres årligt en samlet finansiering af kommunerne via et balancetilskud. Hvis det samlede kommunale skatteprovenu havde været højere, ville balancetilskuddet have været tilsvarende lavere.

For at vurdere de byrdefordelingsmæssige virkninger efter udligning antages derfor nu i beregningen, at bloktilskuddet reduceres svarende til den beregnede øgede skatteindtægt. I bilag er på denne baggrund vist virkningerne fordelt på kommuner i dette scenarium.

Det fremgår af disse beregninger, at de byrdefordelingsmæssige forskydninger efter udligning ville være ret begrænsede for hovedparten af kommunerne.

Det fremgår af beregningerne at ingen kommuner har nogen større gevinst (maksimalt 0,1 af pct. af beskatningsgrundlaget) ved at der i nogle kommuner er befolkningsgrupper, der ikke betaler kommuneskat. 3 kommuner har et tab på over 0,1 pct. af beskatningsgrundlaget. Det drejer sig om Ærø Kommune (0,21 pct.), Fanø Kommune (0,82 pct.) og Silkeborg Kommune (0,51 pct.), som også er de kommuner, hvor der er den største umiddelbare virkning før udligning.

Særligt om virkninger for græsekommuner

Problematikken har særligt været rejst i forhold til kommuner tæt ved den tyske grænse. For de tre sønderjyske græsekommuner vurderes virkningerne at være begrænsede, hvilket er illustreret i tabel 4.2.

Som det fremgår af tabellen, er der for Aabenraa og Sønderborg Kommuner tale om relativt store skatteindtægter på henholdsvis 51 og 40 mio. kr., men de modgående tilskuds- og udligningsvirkninger svarer stort set til det tabte provenu. For Aabenraa Kommune er der dog tale om et mindre nettotab på ca. 1,6 mio. kr. svarende til 0,02 pct. af beskatningsgrundlaget.

Det kan til sammenligning fremhæves, at for Svendborg Kommune, som har forholdsvis mange personer omfattet af DIS-ordningen, er det opgjorte nettotab efter udligning på 5,6 mio. kr., svarende til 0,07 pct. af beskatningsgrundlaget.

Tabel 4.2. Byrdefordelmæssige virkninger for de tre sønderjyske grænskommuner

Mio. kr.	Tønder Kommune	Aabenraa Kommune	Sønderborg Kommune
Tab i skatteindtægter	12,6	51,0	40,2
Tilskuds- og udligningsvirkning	-14,3	-49,4	-41,5
Nettotab i kommunens indtægt*	-1,7	1,6	-1,3
Nettovirkning i pct. af beskatningsgrundlag**	0,03	-0,02	0,01

* Et negativt nettotab indebærer, at kommunens tab i skatteindtægter overstiges af den modgående tilskuds- og udligningsvirkning, som opstår ved, at det samlede kommunale bloktilskud har et niveau, som er forhøjet svarende til tabet i det samlede kommunale skatteprovenu.

** En positiv opgjort nettovirkning indebærer, at kommunen samlet efter udligning har en fordel ved, at kommunerne samlet har et tab i skatteprovenu vedrørende de pågældende borgere.

4.3.2. Personer, der bor i udlandet og arbejder i Danmark

Personer, der bor i udlandet men arbejder i Danmark, bliver beskattet i Danmark. De danske kommuner fik før 2007 en andel af denne skat. Men finansieringsreformen indebar, at den kommunale andel af denne skat fra og med 2007 tilfalder staten. Baggrunden var, at der kun var en meget begrænset og usystematisk sammenhæng mellem udgifter og indtægter fra disse personer.

Arbejdsstedskommunen har dog i begrænset omfang udgifter til personer, som bor i udlandet og arbejder i Danmark. Det drejer sig hovedsageligt om udgifter til børnepasning og udgifter til sygedagpenge.

Der foreligger ikke opgørelser af disse udgifter for de danske kommuner, men de skønnes at være af begrænset omfang.

Hvis der senere etableres et datagrundlag for udgifternes størrelse og fordeling på kommuner, kunne der principielt overvejes følgende ændringer med henblik på at

imødegå udgiftsbelastningen i de enkelte kommuner: ændring af udgiftsbehovsudligningen, fordeling af skatteprovenuet, indførelse af refusionsregler eller kompensation via særtilskud. Der måtte i den sammenhæng også ske en afvejning i forhold til de administrative konsekvenser.

Med hensyn til udgiftsbehovsudligningen skal det bemærkes, at kriterierne i udgiftsbehovsudligningen tager højde for forskelle i kommunernes demografiske og socioøkonomiske udgiftspres. Men et udgiftspres fra personer, der bor i udlandet og arbejder i Danmark, vil næppe være betinget af demografiske eller socioøkonomiske forhold, men snarere af kommunens beliggenhed tæt på grænsen. Når det er tilfældet, vil udgiftsbehovsudligningen ikke være relevant.

Med hensyn til fordelingen af skatteprovenuet skal det bemærkes, at provenuet efter de nuværende regler tilfalder staten. Men det kunne overvejes at etablere en ordning, hvorefter arbejdsstedskommunen ville få andel af provenuet. En sådan ordning ville indebære, at arbejdsstedskommunen ville få en indtægt, som helt eller delvis ville kompensere kommunens udgifter til disse personer.

Med hensyn til refusionsregler skal det bemærkes, at der ikke på nuværende tidspunkt findes refusionsregler for en kommunes udgifter til personer, som bor i udlandet. Hvis en kommune stiller dagpasning til rådighed for et barn, som bor i en anden dansk kommune, vil den pågældende kommune få betaling fra bopælskommunen. Men hvis barnet bor i en udenlandsk kommune, er der ikke tilsvarende regler. Det vil heller ikke være muligt at etablere regler, hvorefter udenlandske kommuner pålægges at betale til danske kommuner for disse ydelser. Hvis der skulle etableres refusionsregler for disse udgifter, skulle der således etableres en særlig statslig refusionsordning eller betalingsordning for kommunernes udgifter til personer med bopæl i udlandet.

Med hensyn til særtilskudsordningen skal det bemærkes, at der på nuværende tidspunkt er en ordning, hvorefter der ydes tilskud efter ansøgning til kommuner i en særligt vanskelig økonomisk situation. Ordningen anvendes som udgangspunkt ikke til at kompensere kommunerne for bestemte udgifter. Men det kunne overvejes at afsætte en del af tilskudspuljen til tilskud til kommuner, som har særligt høje udgifter til personer med bopæl i udlandet.

4.3.3. Konklusion

De særlige skatteregler for udenlandsk indkomst og DIS-ordningen betyder skønsmæssigt, at kommunerne samlet går glip af skatteindtægter på ca. 1.668 mio. kr. i forhold til en situation, hvor disse indtægter kunne beskattes af kommunen.

Da der er tale om personer fordelt på alle landets kommuner, er de byrdefordelingsmæssige virkninger dog ret begrænsede. Der er således kun tre kommuner i landet, hvor de byrdefordelingsmæssige virkninger udgør over 0,1 pct. af beskatningsgrundlaget.

Den relativt beskedne virkning af de lavere skatteindtægter skyldes, at det modvirkes af et øget bloktilskud. Herudover skal det understreges, at kommunernes tab af skatteindtægter kun kan opgøres skønsmæssigt, hvilket gør det vanskeligt at tage hånd om problemstillingen i udligningen.

Med hensyn til kommunernes udgifter til personer med bopæl i udlandet er ovenfor drøftet principielle muligheder for at imødegå en udgiftsbelastning, som kunne omfatte enkeltkommuner eller være mere generelle tiltag. Det er dog rimeligt at antage, at udgifterne for langt de fleste kommuner har en relativt begrænset størrelse. Det skal dog bemærkes, at der ikke på nuværende tidspunkt foreligger tilstrækkelige oplysninger om størrelsen og fordelingen af disse udgifter til at vurdere problemstillingen.

Bilag til kapitel 4

Bilag til afsnit 4.2

Tabel 4.2.1. Byrdefordelmæssige virkninger ved indregning af grundskyld med separat indregningsprocent for grundværdier for ejendomme med landbrugsjord

	Samlet udligning og tilskud basis- kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings- kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+= gevinst) (2)-(1)	I alt som ændring i beskat- nings- niveau (+= tab)
	(1)	(2)	(3)	(4)
HELE LANDET	63.017.940	63.017.940	0	0,00
HOVEDSTADSOMRÅDET	13.558.836	13.210.428	-348.408	0,11
1084 REGION HOVEDSTADEN	12.616.500	12.291.960	-324.540	0,11
101 København	6.311.400	6.233.976	-77.424	0,10
147 Frederiksberg	69.300	60.120	-9.180	0,05
151 Ballerup	563.892	551.736	-12.156	0,16
153 Brøndby	688.572	681.912	-6.660	0,13
155 Dragør	-51.852	-56.640	-4.788	0,18
157 Gentofte	-1.130.868	-1.162.428	-31.560	0,17
159 Gladsaxe	559.944	542.820	-17.124	0,16
161 Glostrup	189.432	184.752	-4.680	0,13
163 Herlev	358.632	352.596	-6.036	0,14
165 Albertslund	588.168	583.836	-4.332	0,11
167 Hvidovre	674.916	663.528	-11.388	0,15
169 Høje-Taastrup	672.996	664.716	-8.280	0,11
173 Lyngby-Taarbæk	-191.244	-210.468	-19.224	0,17
175 Rødovre	533.004	525.900	-7.104	0,12
183 Ishøj	502.968	500.028	-2.940	0,10
185 Tårnby	384.576	375.624	-8.952	0,14
187 Vallensbæk	-2.316	-5.748	-3.432	0,15
190 Furesø	-42.828	-53.076	-10.248	0,13
201 Allerød	-97.416	-102.192	-4.776	0,10
210 Fredensborg	201.036	194.556	-6.480	0,09
217 Helsingør	648.612	635.100	-13.512	0,13
219 Hillerød	248.640	243.384	-5.256	0,07
223 Hørsholm	-380.148	-391.164	-11.016	0,17
230 Rudersdal	-702.648	-728.172	-25.524	0,18
240 Egedal	58.116	53.928	-4.188	0,06
250 Frederikssund	415.512	415.524	12	0,00
260 Halsnæs	471.744	469.296	-2.448	0,06
270 Gribskov	268.104	260.088	-8.016	0,12
400 Bornholms kommune	806.256	808.428	2.172	-0,04

Inn Østfi den: 2011 2008
 Basisår: Foreløbig skatteåret 2009
 Afviklingsår:
 Andel af grundværdier vedr. landbrug 4,8 pct.
 Andel af grundværdier vedr. øvrige ejendomme 10,3 pct.

Emner vedrørende kommunernes beskatningsgrundlag

Tabel 4.2.1 Kommunaløkonomisk konsekvensberegning
Ændret indregning af grundværdierne i beskatningsgrundlaget 2009

	Samlet udligning og tilskud basis- kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings- kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+= gevinst) (2)-(1)	I alt som ændring i beskat- nings- niveau (+= tab)
	(1)	(2)	(3)	(4)
1085 REGION SJÆLLAND	10.448.352	10.532.712	84.360	-0,07
253 Greve	275.928	265.884	-10.044	0,12
259 Køge	724.248	722.076	-2.172	0,03
265 Roskilde	393.528	380.964	-12.564	0,09
269 Solrød	-840	-6.276	-5.436	0,14
306 Odsherred	467.352	465.468	-1.884	0,04
316 Holbæk	924.012	928.992	4.980	-0,05
320 Faxe	453.012	459.528	6.516	-0,13
326 Kalundborg	753.528	762.888	9.360	-0,14
329 Ringsted	410.952	414.204	3.252	-0,07
330 Slagelse	1.344.468	1.350.432	5.964	-0,06
336 Stevns	243.336	249.336	6.000	-0,18
340 Sorø	364.716	369.084	4.368	-0,11
350 Lejre	112.392	114.912	2.520	-0,06
360 Lolland	1.161.648	1.191.432	29.784	-0,49
370 Næstved	1.014.180	1.021.104	6.924	-0,06
376 Guldborgsund	1.075.128	1.099.788	24.660	-0,30
390 Vordingborg	730.764	742.896	12.132	-0,19
1083 REGION SYDDANMARK	16.931.064	17.037.768	106.704	-0,06
410 Middelfart	444.504	446.616	2.112	-0,04
420 Assens	632.712	642.048	9.336	-0,17
430 Faaborg-Midtfyn	745.572	758.508	12.936	-0,19
440 Kerteminde	292.332	294.792	2.460	-0,07
450 Nyborg	476.988	480.744	3.756	-0,09
461 Odense	2.910.372	2.886.972	-23.400	0,09
479 Svendborg	903.528	906.060	2.532	-0,03
480 Nordfyn	434.712	444.360	9.648	-0,25
482 Langeland	283.392	290.136	6.744	-0,37
492 Ærø	122.856	124.320	1.464	-0,17
510 Haderslev	838.164	852.252	14.088	-0,18
530 Billund	328.032	333.696	5.664	-0,16
540 Sønderborg	1.064.196	1.067.376	3.180	-0,03
550 Tønder	705.624	723.768	18.144	-0,34
561 Esbjerg	1.729.608	1.729.164	-444	0,00
563 Fanø	21.888	20.856	-1.032	0,20
573 Vardø	627.744	642.012	14.268	-0,20
575 Vejle	658.896	673.392	14.496	-0,27
580 Aabenraa	897.216	907.848	10.632	-0,13
607 Fredericia	668.016	662.292	-5.724	0,08
621 Kolding	993.624	994.620	996	-0,01
630 Vejle	1.151.088	1.155.936	4.848	-0,03

Item Øafsl. dnr. 2011/2008
 Beskrivelse: Foreløbig statusregnskab 2009
 Ændringskørsel:
 Andel af grundværdier vedr. landbrug 4,8 pct.
 Andel af grundværdier vedr. øvrige ejendomme 10,3 pct.

Tabel 4.2.1 Kommunaløkonomisk konsekvensberegning
Ændret indregning af grundværdierne i beskatningsgrundlaget 2009

	Samlet udligning og tilskud basis- kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings- kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+= gevinst) (2)-(1)	I alt som ændring i beskat- nings- niveau (+= tab)
	(1)	(2)	(3)	(4)
1082 REGION MIDTJYLLAND	14.716.440	14.793.096	76.656	-0,04
615 Horsens	1.157.724	1.160.100	2.376	-0,02
657 Herning	1.013.604	1.023.276	9.672	-0,08
661 Holstebro	681.528	688.536	7.008	-0,09
665 Lemvig	337.764	346.824	9.060	-0,30
671 Struer	326.136	330.276	4.140	-0,13
706 Syddjurs	476.352	483.804	7.452	-0,13
707 Norddjurs	614.184	625.188	11.004	-0,22
710 Favrskov	459.360	464.988	5.628	-0,09
727 Odder	203.136	204.948	1.812	-0,06
730 Randers	1.386.672	1.396.164	9.492	-0,08
740 Silkeborg	871.992	871.392	-600	0,00
741 Samsø	83.724	85.992	2.268	-0,42
746 Skanderborg	450.816	450.636	-180	0,00
751 Århus	3.186.456	3.133.716	-52.740	0,12
756 Ikast-Brande	580.812	586.716	5.904	-0,11
760 Ringkøbing-Skjern	649.188	667.164	17.976	-0,22
766 Hedensted	484.908	494.592	9.684	-0,15
779 Skive	679.824	691.920	12.096	-0,19
791 Viborg	1.072.260	1.086.864	14.604	-0,11
1081 REGION NORDJYLLAND	8.305.584	8.362.404	56.820	-0,07
773 Morsø	386.868	395.952	9.084	-0,31
787 Thisted	723.564	740.016	16.452	-0,27
810 Brønderslev	550.392	559.248	8.856	-0,20
813 Frederikshavn	965.868	963.996	-1.872	0,02
820 Vesthimmerland	657.240	666.432	9.192	-0,19
825 Læsø	45.996	46.116	120	-0,04
840 Rebild	342.252	351.624	9.372	-0,24
846 Mariagerfjord	623.580	630.840	7.260	-0,13
849 Jammerbugt	544.488	549.732	5.244	-0,10
851 Aalborg	2.424.852	2.411.724	-13.128	0,05
860 Hjørring	1.040.484	1.046.724	6.240	-0,07

Uanset dato: 20.11.2008
 Basisåret: Foreløbig status for 2009
 Ændringsåret:
 Andel af grundværdier ved landbrug 4,3 pct.
 Andel af grundværdier ved øvrige ejendomme 10,3 pct.

Bilag til afsnit 4.3

Tabel 4.3.1. Byrdefordelingsmæssige virkninger vedrørende udenlandsk og DIS-indkomst i det kommunale udskrivningsgrundlag

	Samlet udligning og tilskud basis-kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings-kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+= gevinst) (2)-(1)	Kommunal indkomst-skat vedr. ændret udskrivnings-grundlag 1.000 kr. (+= gevinst) (4)	Samlet virkning i 1.000 kr. (3)-(4) (+= gevinst) (5)	Samlet virkning som ændring i beskatnings-niveau (+= tab) (6)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
HELE LANDET	63.017.940	61.349.724	-1.668.216	1.668.220	4	0,00
HOVEDSTADSOMRÅDET	13.558.836	13.091.004	-467.832	546.721	78.889	-0,02
1084 REGION HOVEDSTADEN	12.617.580	12.166.704	-450.876	520.963	70.087	-0,02
101 København	6.309.216	6.171.204	-138.012	158.771	20.759	-0,03
147 Frederiksberg	76.824	35.244	-41.580	45.291	3.711	-0,02
151 Ballerup	563.688	559.572	-4.116	5.644	1.528	-0,02
153 Brøndby	688.428	685.548	-2.880	4.627	1.747	-0,03
155 Dragør	-51.912	-58.212	-6.300	7.500	1.200	-0,04
157 Gentofte	-1.131.156	-1.174.668	-43.512	47.390	3.878	-0,02
159 Gladsaxe	559.680	549.204	-10.476	12.803	2.327	-0,02
161 Glostrup	189.348	187.824	-1.524	2.171	647	-0,02
163 Herlev	358.524	356.376	-2.148	2.983	835	-0,02
165 Albertslund	588.048	586.560	-1.488	2.724	1.236	-0,03
167 Hvidovre	674.700	669.132	-5.568	7.109	1.541	-0,02
169 Høje-Taastrup	672.792	667.308	-5.484	6.599	1.115	-0,02
173 Lyngby-Taarbæk	-191.460	-208.164	-16.704	18.895	2.191	-0,02
175 Rødovre	532.848	528.984	-3.864	4.980	1.116	-0,02
183 Ishøj	502.884	501.156	-1.728	1.986	258	-0,01
185 Tårnby	384.408	378.372	-6.036	7.062	1.026	-0,02
187 Vallensbæk	-2.364	-3.900	-1.536	2.119	583	-0,03
190 Furesø	-42.984	-52.752	-9.768	12.999	3.231	-0,04
201 Allerød	-97.512	-103.860	-6.348	8.136	1.788	-0,04
210 Fredensborg	200.868	187.344	-13.524	15.846	2.322	-0,03
217 Helsingør	648.348	618.384	-29.964	35.033	5.069	-0,05
219 Hillerød	248.436	240.084	-8.352	10.668	2.316	-0,03
223 Hørsholm	-380.256	-397.140	-16.884	18.585	1.701	-0,03
230 Rudersdal	-702.876	-728.760	-25.884	28.411	2.527	-0,02
240 Egedal	57.936	52.992	-4.944	6.528	1.584	-0,02
250 Frederikssund	415.320	408.432	-6.888	8.594	1.706	-0,02
260 Halsnæs	471.612	466.464	-5.148	5.968	820	-0,02
270 Gribskov	267.936	259.692	-8.244	9.802	1.558	-0,02
400 Bornholms kommune	806.256	784.284	-21.972	21.738	-234	0,00

VFM-Grafik den 20.11.2008
 Beskatningsstatistik 2009

Tabel 4.3.1 Kommunaløkonomisk konsekvensberegning 2009

Indregning af udenlandsk- og DIS-indkomst i det kommunale udskrivningsgrundlag

	Samlet udligning og tilskud basis-kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings-kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+= gevinst) (2)-(1)	Kommunal indkomst-skat vedr. ændret udskrivnings-grundlag 1.000 kr. (+= gevinst) (4)	Samlet virkning i 1.000 kr. (3)-(4) (+= gevinst)	Samlet virkning som ændring i beskatnings-niveau (+= tab)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1085 REGION SJÆLLAND	10.447.272	10.255.332	-191.940	173.133	-18.807	0,02
253 Greve	275.724	270.684	-5.040	6.226	1.186	-0,01
259 Køge	724.008	716.616	-7.392	8.745	1.353	-0,02
265 Roskilde	393.180	379.656	-13.524	17.256	3.732	-0,03
269 Solrød	-924	-5.424	-4.500	5.264	764	-0,02
306 Odsherred	467.352	460.476	-6.876	5.205	-1.671	0,04
316 Holbæk	924.012	911.640	-12.372	7.829	-4.543	0,05
320 Faxe	453.012	446.424	-6.588	4.531	-2.057	0,04
326 Kalundborg	753.528	739.380	-14.148	11.733	-2.415	0,03
329 Ringsted	410.952	405.804	-5.148	3.226	-1.922	0,04
330 Slagelse	1.344.468	1.325.700	-18.768	14.228	-4.540	0,04
336 Stevn	243.240	239.136	-4.104	4.774	670	-0,02
340 Sorø	364.716	358.992	-5.724	4.145	-1.579	0,04
350 Lejre	112.284	107.916	-4.368	5.230	862	-0,02
360 Lolland	1.161.648	1.134.432	-27.216	28.178	962	-0,02
370 Næstved	1.014.180	997.884	-16.296	11.341	-4.955	0,04
376 Guldborgsund	1.075.128	1.046.640	-28.488	26.632	-1.856	0,02
390 Vordingborg	730.764	719.376	-11.388	8.591	-2.797	0,04
1083 REGION SYDDANMARK	16.931.064	16.462.536	-468.528	433.664	-34.964	0,02
410 Middelfart	444.504	435.756	-8.748	6.575	-2.173	0,04
420 Assens	632.712	622.332	-10.380	8.394	-1.986	0,04
430 Faaborg-Midtfyn	745.572	729.804	-15.768	13.589	-2.179	0,03
440 Kerteminde	292.332	285.024	-7.308	6.366	-942	0,03
450 Nyborg	476.988	468.756	-8.232	6.804	-1.428	0,03
461 Odense	2.910.372	2.870.376	-39.996	28.165	-11.831	0,05
479 Svendborg	903.528	838.944	-64.584	70.203	5.619	-0,07
480 Nordfyn	434.712	428.640	-6.072	4.378	-1.694	0,04
482 Langeland	283.392	276.600	-6.792	7.159	367	-0,02
492 Ærø	122.856	107.820	-15.036	16.997	1.961	-0,21
510 Haderslev	838.164	822.312	-15.852	13.195	-2.657	0,03
530 Billund	328.032	322.476	-5.556	4.016	-1.540	0,04
540 Sønderborg	1.064.196	1.022.724	-41.472	40.178	-1.294	0,01
550 Tønder	705.624	691.320	-14.304	12.604	-1.700	0,03
561 Esbjerg	1.729.608	1.659.540	-70.068	69.787	-281	0,00
563 Fanø	21.888	14.400	-7.488	12.232	4.744	-0,82
573 Vardø	627.744	613.548	-14.196	11.340	-2.856	0,04
575 Vejen	658.896	650.796	-8.100	5.432	-2.668	0,05
580 Aabenraa	897.216	847.776	-49.440	51.033	1.593	-0,02
607 Fredericia	668.016	654.624	-13.392	10.960	-2.432	0,03
621 Kolding	993.624	973.116	-20.508	15.432	-5.076	0,04
630 Vejle	1.151.088	1.125.852	-25.236	18.724	-6.512	0,04

VFM © afd. den. 2011 2008
 Beskatningsstatistik 2009

Emner vedrørende kommunernes beskatningsgrundlag

Tabel 4.3.1 Kommunaløkonomisk konsekvensberegning 2009
 Indregning af udenlandsk- og DIS-indkomst i det kommunale udskrivningsgrundlag

	Samlet udligning og tilskud basis-kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings-kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+= gevinst) (2)-(1)	Kommunal indkomst-skat vedr. ændret udskrivnings-grundlag 1.000 kr. (+= gevinst) (4)	Samlet virkning i 1.000 kr. (3)-(4) (+= gevinst) (5)	Samlet virkning som ændring i beskatnings-niveau (+= tab) (6)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1082 REGION MIDTJYLLAND	14.716.440	14.357.196	-359.244	366.155	6.911	0,00
615 Horsens	1.157.724	1.140.360	-17.364	12.605	-4.759	0,04
657 Herning	1.013.604	999.528	-14.076	8.535	-5.541	0,05
661 Holstebro	681.528	669.228	-12.300	9.017	-3.283	0,04
665 Lemvig	337.764	330.804	-6.960	5.893	-1.067	0,03
671 Struer	326.136	320.952	-5.184	3.800	-1.384	0,04
706 Syddjurs	476.352	464.520	-11.832	9.555	-2.277	0,04
707 Norddjurs	614.184	601.080	-13.104	11.303	-1.801	0,03
710 Favrskov	459.360	451.920	-7.440	6.914	-526	0,01
727 Odder	203.136	198.768	-4.368	4.717	349	-0,01
730 Randers	1.386.672	1.364.208	-22.464	17.525	-4.939	0,04
740 Silkeborg	871.992	768.912	-103.080	170.806	67.726	-0,51
741 Samso	83.724	82.656	-1.068	877	-191	0,04
746 Skanderborg	450.816	441.744	-9.072	8.307	-765	0,01
751 Århus	3.186.456	3.115.860	-70.596	52.164	-18.432	0,04
756 Ikast-Brande	580.812	572.172	-8.640	6.254	-2.386	0,05
760 Ringkøbing-Skjern	649.188	635.088	-14.100	10.501	-3.599	0,04
766 Hedensted	484.908	475.080	-9.828	7.770	-2.058	0,03
779 Skive	679.824	670.500	-9.324	6.436	-2.888	0,04
791 Viborg	1.072.260	1.053.816	-18.444	13.176	-5.268	0,04
1081 REGION NORDJYLLAND	8.305.584	8.107.956	-197.628	174.404	-23.224	0,03
773 Morsø	386.868	382.404	-4.464	3.180	-1.284	0,04
787 Thisted	723.564	710.400	-13.164	11.098	-2.066	0,03
810 Brønderslev	550.392	540.696	-9.696	8.112	-1.584	0,03
813 Frederikshavn	965.868	927.636	-38.232	37.766	-466	0,01
820 Vesthimmerland	657.240	649.632	-7.608	5.670	-1.938	0,04
825 Læsø	45.996	45.168	-828	775	-53	0,02
840 Rebild	342.252	334.200	-8.052	6.609	-1.443	0,04
846 Mariagerfjord	623.580	613.500	-10.080	7.886	-2.194	0,04
849 Jammerbugt	544.488	534.984	-9.504	7.370	-2.134	0,04
851 Aalborg	2.424.852	2.356.776	-68.076	60.465	-7.611	0,03
860 Hjørring	1.040.484	1.012.560	-27.924	25.474	-2.450	0,03

VFM Grafid den 20/11/2008
 Besikkersel: slutgennem 2009

5. Emner vedrørende systemet i dynamisk sammenhæng

5.1. Indledning

Finansieringsudvalget har set på nogle forskellige dynamiske aspekter ved tilskuds- og udligningssystemet. Via nogle elementer i systemet kan den udvikling, der sker uden for systemet, have betydning for udligningen. Sådanne elementer er bl.a. det kommunale udgiftsgrundlag, andelen af udgifter der finansieres gennem generelle tilskud samt det datagrundlag, som danner udgangspunkt for udgiftsbehovsopgørelsen.

Afsnit 5.2 omhandler således problemstillinger vedrørende aktualiteten i udgiftsopgørelsen.

I afsnit 5.3 er der set på, hvorledes den eksisterende tekniske afgræsning af ugunstigt stillede kommuner indebærer, at udviklingen i udgiftsniveau og finansiering i sig selv har påvirket antallet af kommuner, der hører ind under denne afgræsning.

I forlængelse heraf ses i afsnit 5.4 på betydningen af udligningen vedrørende ugunstigt stille kommuner for fordelingsnøglen ved bloktilskudsreguleringer.

Endelig ses der i afsnit 5.5 på stabiliteten i primært opgørelsen af socioøkonomiske udgiftsbehov, som årligt baseres på et opdateret datagrundlag. Udvalget har således set på størrelsen af årlige ændringer i udligningsbeløbene som følge af udviklingen i det bagvedliggende datagrundlag.

5.2. Aktualitet i udgiftsgrundlaget for udligningen

Velfærdsministeriet udmelder pr. 1. juli hvert år de foreløbige tilskuds- og udligningsbeløb til kommunerne. Kommunerne træffer valget mellem at budgettere på baggrund af statens udmelding eller at selvbudgettere. I det første tilfælde foretages ikke senere nogen efterregulering af nogen af beløbene, mens der for de selvbudgetterende kommuner gennemføres en efterregulering i året tre år efter tilskudsåret.

Der er lagt vægt på aktualitet i tilskuds- og udligningssystemet. Af praktiske årsager må der dog i et vist omfang anvendes historiske opgørelser og skøn. Når det gælder udgiftsniveauet, anvendes ved udmeldingen af foreløbige beløb en fremskrivning af kommunernes budgetterede nettodrifts- og anlægsudgifter for beregningsåret, hvor der korrigeres for skønnede mer- og mindreudgifter i tilskudsåret som følge af opgaveændringer mv. Derimod baseres den endelige opgørelse af tilskud og udligning i tilknytning til efterreguleringen af selvbudgetteringskommunerne på de faktiske kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter i tilskudsåret.

5.2.1. Opgørelsen af udgiftsniveauet og aktualitet af også øvrige elementer i udligningsopgørelsen

Udligningen af kommunernes strukturelle underskud er overvejende baseret på opgørelser af beskatningsgrundlag og udgiftsbehov for tilskudsåret. Her indgår flere elementer og herunder en opgørelse af nettodrifts- og anlægsudgifter for tilskudsåret.

Opgørelsen af nettodrifts- og anlægsudgifterne indgår ved beregningen af kommunernes udgiftsbehov, grænsebeløbet for tilskud til ugunstigt stillede kommuner og skattetryksfaktoren til hovedstadsudligningen.

Fremgangsmåden ved opgørelsen er fastsat i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner. Den foreløbige opgørelse, som tilskudsudmeldingen pr. 1. juli er baseret på, sker på grundlag af kommunernes samlede budgetterede nettodrifts- og anlægsudgifter i beregningsåret korrigeret for skønnede merudgifter henholdsvis mindreudgifter fra beregningsår til tilskudsår som følge af ændringer i udgifts- og opgavefordelingen og ændringer i den statslige regulering af kommunernes virksomhed. Den endelige opgørelse, som den senere efterregulering af selvbudgetteringskommunerne baseres på, sker på grundlag af de faktiske kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter for tilskudsåret.

Det udgiftsniveau, som den foreløbige tilskudsudmelding baseres på, omfatter således ikke en eventuelt aftalt aktivitetsændring i tilskudsåret. Ligeledes påvirkes efterreguleringen for selvbudgetteringskommunerne, i det omfang kommunerne realiserer et udgiftsniveau, som ligger ud over det aftalte.

Aktualiteten i øvrige elementer i tilskuds- og udligningssystemet

Når det angår udskrivningsgrundlaget, er udligningen baseret på det budgetterede beskatningsgrundlag (statsgaranteret eller selvbudgetteret), og de afgiftspligtige grundværdier opgøres på et foreløbigt budgetteret grundlag (statsgaranteret eller selvbudgetteret). For selvbudgetteringskommunerne foretages efterregulering på baggrund af det faktiske udskrivningsgrundlag og det faktiske afgiftspligtige grundværdier for tilskudsåret.

I forbindelse med udgiftsbehovsopgørelsen anvendes i tilknytning til opgørelsen af demografiske kriterier en fremskrivning af folketallet pr. 1. januar i beregningsåret, som baseres på Danmarks Statistiks seneste befolkningsprognose ved tilskudsudmeldingen og det faktiske folketal pr. 1. januar i tilskudsåret ved efterreguleringen. I tilknytning til de socioøkonomiske kriterier anvendes overvejende data opgjort to eller et år før tilskudsåret.

5.2.2. Problematik i forhold til selvbudgettering

I forbindelse med budgetlægningen skal kommunerne træffe valget mellem det udmeldte statsgaranterede udskrivningsgrundlag og tilhørende tilskuds- og udligningsbeløb - eller kommunens eget skøn for udskrivningsgrundlag, hvor kommunen selv beregner et foreløbigt tilskuds- og udligningsbeløb.

Ved valg af selvbudgettering foretages efterregulering af kommunens indkomstskat og tilskuds- og udligningsbeløb i året tre år efter tilskudsåret.

Ved selvbudgetteringen beregner kommunen tilskuds- og udligningsbeløb på grundlag af det udskrivningsgrundlag og de afgiftspligtige grundværdier, der er lagt til grund for kommunens budget, samt kommunens skøn over indbyggertallet. Beregningen sker endvidere på baggrund af Velfærdsministeriets skøn over:

- Det foreløbige udgiftsbehov pr. indbygger for hver kommune (henholdsvis i landsudligningen og hovedstadsudligningen)
- Det skønnede indbyggertal (for henholdsvis hele landet og hovedstadsområdet)

- Størrelsen af samlede tilskud og bidrag, der fordeles efter indbyggertal
- Grænsebeløbet for beregning af tilskud til ugunstigt stillede kommuner
- Det gennemsnitlige beskatningsniveau for hele landet
- Skattetryksfaktoren til hovedstadsudligningen

I henhold til tilskuds- og udligningsloven foretages den endelige udligningsberegning på grundlag af de endeligt opgjorte beskatningsgrundlag, udgiftsbehov og indbyggertal for tilskudsåret samt de faktiske kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter for tilskudsåret.

Præcisionen i den enkelte kommunes budgettering afhænger således ikke alene af præcisionen i budgetteringen af kommunens eget skattegrundlag og indbyggertal. Den afhænger også af udgiftselementerne i den økonomiske aftale samt af de øvrige kommuners adfærd i form af det samlede realiserede udgiftsomfang set i forhold til det skønnede udgiftsomfang, som lå til grund for den foreløbige udligning.

5.2.3. Belysning af virkning af metoden til opgørelse af udgiftsniveauet til udligningen

I perioden fra 1996 har det skønnede udgiftsniveau til udligningen hvert år været opgjort lavere end det budgetterede udgiftsniveau. Den realvækst, der måtte have været aftalt i det enkelte år, har således først haft gennemslag i udligningen året efter, hvor det nye udgiftsskøn baseres på budgettet fra året før. De faktiske udgifter har endvidere i denne periode gennemgående været større end de budgetterede udgifter.

Tabel 5.1. Skønnet udgiftsniveau sammenholdt med budgetterede hhv. faktiske udgifter, 2004-2007

<i>Mia. kr.</i>	<i>Skønnede udgifter</i>	<i>Budget</i>	<i>Regnskab</i>
2004	187,8	192,3	192,1
2005	197,3	200,5	201,5
2006	205,9	208,5	207,0
2007	241,5	244,4	246,4

Det skønnede udgiftsniveau sammenholdt med de budgetterede og faktiske udgifter for perioden 2004-2007 er vist i tabel 5.1. I gennemsnit har det budgetterede udgiftsniveau været 1,6 procent højere end det udgiftsniveau, som har indgået i

den foreløbige udligning. Det faktiske udgiftsniveau har i gennemsnit været 1,7 pct. højere end det skønnede udgiftsniveau.

Sammenholdes det skønnede udgiftsniveau med det budgetterede og aftalte udgiftsniveau for de seneste par år, ses det, at det budgetterede niveau nogenlunde har svaret til det aftalte niveau. Både det aftalte og budgetterede har ligget over det skønnede niveau, der har indgået i den foreløbige udligning.

Tabel 5.2. Sammenligning af skønnet, budgetteret og aftalt udgiftsniveau, 2007-2008

<i>Mia. kr.</i>	<i>Skønnede udgifter</i>	<i>Budget</i>	<i>Aftale</i>
2007	241,5	244,4	245,7
2008	255,1	259,9	259,5

5.2.5. Overvejelser om ændring i anvendt udgiftsgrundlag i udligningen

Det aftalte udgiftsniveau foreligger på det tidspunkt, hvor tilskudsudmeldingen foregår. Dette gælder selvsagt hverken for det faktiske udgiftsniveau eller budgetterede niveau, men disse har i de senere år kun afvejet i mindre omfang fra det aftalte niveau.

For at opnå en højere grad af overensstemmelse med de forudsætninger, der er lagt til grund for kommunernes økonomi for det enkelte tilskudsår, kunne det således overvejes at anvende en opgørelse af de samlede nettodrifts- og anlægsudgifter, der indgår som et resultat af kommuneforhandlingerne og som forudsætning for fastsættelse af balancetilskuddet. Dette vil øge aktualiteten i udligningen og vil endvidere medvirke til at øge gennemskueligheden i valget mellem selvbudgettering og statsgaranti.

I tabel 5.2.1 i bilaget sidst i dette kapitel er vist en beregning af konsekvenserne af en forøgelse af nettodrifts- og anlægsudgifterne med 1,5 procent i udligningen for 2009, hvilket svarer omtrent til, at der var anvendt det aftalte udgiftsniveau.

Generelt øges udligningen ved anvendelse af et højere udgiftsgrundlag, og en mindre del af bloktilskuddet kan fordeles efter indbyggertal. Gevinst og tab varierer mellem en gevinst på 0,15-0,16 skattepoint (hos kommuner som Læsø og Lolland Kommuner) og et tab på 0,10-0,11 skattepoint (hos kommuner som Dragør, Val-

lensbæk, Allerød, Egedal, Lejre, Favrskov og Skanderborg Kommuner). Det skal dog understreges, at de beregnede tab og gevinster primært har betydning for de kommuner, der vælger statsgaranti. For de øvrige kommuner vil der alene være tale om en ændret fordeling mellem opgørelsen af kommunernes tilskuds- og udligningsbeløb i budgettet og opgørelsen i forbindelse med efterreguleringen af tilskuds- og udligningsbeløbene.

5.3. Udviklingen i udligningen vedrørende ugunstigt stillede kommuner

Udligningsordningen vedrørende ugunstigt stillede kommuner indebærer, at der ydes et ekstra udligningstilskud til de kommuner uden for hovedstadsområdet, som har en mindre gunstig økonomisk situation målt ud fra det beregnede strukturelle underskud. Det skal ses i forlængelse af en tilsvarende ordning i det tidligere tilskuds- og udligningssystem, hvor de kommuner, der havde de laveste skattegrundlag, modtog et ekstra udligningstilskud. Den tidligere ordning blev altså - med henblik på i højere grad at tage hensyn til kommunernes samlede økonomiske situation - udvidet til også at omfatte udgiftsbehovet.

I henhold til udligningslovens § 12 ydes der tilskud til ugunstigt stillede kommuner uden for hovedstadsområdet. En kommune modtager tilskud efter denne ordning (§ 12-puljen), hvis kommunens strukturelle underskud pr. indbygger overstiger 25 pct. af de gennemsnitlige kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter pr. indbygger. Tilskuddet pr. indbygger udgør 32 pct. af forskellen mellem kommunens strukturelle underskud pr. indbygger og den nævnte grænse.

Kommunernes strukturelle underskud opgøres ud fra forskellen mellem opgjort udgiftsbehov og den potentielle skatteværdi af det opgjort kommunale beskatningsgrundlag. Dvs. fx indtægter fra bloktilskud indgår ikke i opgørelsen.

I perioden 2007-2009 er kommunernes udgifter øget. Når udgiftsbehovet øges og skatteindtægterne ikke samtidigt øges, så vil flere kommuner opnå at have et opgjort strukturelt udgiftsbehov, der overstiger ovennævnte grænse. Der er således opstået den problemstilling at en meget stor andel af kommunerne uden for hovedstadsområdet opnår øget udligningstilskud som ugunstigt stillede kommuner. Puljen, som finansieres af kommunerne i fællesskab over bloktilskuddet, er endvidere næsten fordoblet over denne periode.

Der ses i afsnit 5.3 nærmere på de forhold, som har bidraget til denne udvikling, samt på virkninger af forskellige udviklingsscenarier med den nuværende afgræns-

ning af ugunstigt stillede kommuner. I forlængelse heraf ses på muligheden for at anvende en anden afgrænsning, som kunne være mere stabil over tid.

Der kan her overvejes forskellige mulige afgrænsninger. Der er i bilag til afsnit 5.3 vist fordelingen af det ekstra udligningstilskud via ordningen i scenarier svarende til henholdsvis 2007-niveauet, 2008-niveauet, 2009-niveauet og i et scenarium imellem 2008- og 2009-niveauet.

I afsnit 5.4 ses på en beslægtet problemstilling. Udviklingen i § 12-puljen har således også betydning for fordelingen af DUT-kompensationer.

5.3.1. Den nuværende definition af ugunstigt stillede kommuner

Som nævnt indledningsvist modtager en kommune efter de nuværende regler tilskud som ugunstigt stillede kommune, hvis kommunens ligger uden for hovedstadsområdet og det beregnede strukturelle underskud pr. indbygger overstiger 25 pct. af de gennemsnitlige kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter pr. indbygger. Dvs. hvis:

- (1) Kommunens strukturelle underskud pr. indbygger $\geq 0,25$ * (de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter pr. indbygger)

Tilskuddet pr. indbygger udgør 32 pct. af forskellen mellem kommunens strukturelle underskud pr. indbygger og den nævnte grænse.

Det strukturelle underskud for en kommune opgøres som:

- (2) Kommunens strukturelle underskud pr. indbygger = (kommunens udgiftsbehov pr. indbygger) – (beregnet fælles skatteprocent)*(kommunens beskatningsgrundlag pr. indbygger).

Heraf fremgår det, at det opgjorte strukturelle underskud øges, når udgiftsbehovet øges hurtigere end skatteværdien af kommunens beskatningsgrundlag. Dette vil fx ske i den situation, hvor de samlede nettodrifts- og anlægsudgifter øges, og denne stigning primært finansieres af bloktilskud, således som det har været situationen i perioden siden 2007. I den situation øges også den samlede § 12-pulje (summen af de udbetalte tilskud på 32 pct. af forskellen nævnt i tilknytning til ligning (1)).

5.3.2. Udviklingen i puljen til ugunstigt stillede kommuner i perioden 2007-2009

I det første år efter udligningsreformen, altså i 2007, omfattede ordningen 45 kommuner, og den samlede pulje udgjorde ca. 2,1 mia. kr. Efterfølgende er omfanget vokset, således at ordningen i 2009 omfatter 59 kommuner og puljen udgør 4,2 mia. kr., jf. nedenstående tabel.

Tabel 5.3. Ugunstigt stillede kommuner 2007-2009, antal kommuner og størrelse af samlet pulje

	<i>Puljen til ugunstigt stillede kommuner Mio. kr.</i>	<i>Antal kommuner omfattet af ordningen</i>
2007	2.076	45
2008	2.742	51
2009	4.204	59

Væksten i puljen er et resultat af, at de kommunale udgifter i perioden er vokset betydelig hurtigere end de kommunale skatteindtægter, jf. tabel 5.4.

Tabel 5.4. Samlede kommunale skatteindtægter og nettodrifts- og anlægsudgifter 2007-2009

<i>Mia. kr.</i>	<i>Beregnete skatteindtægter (indkomstskat og grundskyld)</i>	<i>Nettodrifts- og anlægsudgifter</i>
2007	190,1	241,5
2008	197,1	255,1
2009	204,5	276,0
<i>Vækst 2007-2009:</i>		
Mia. kr.	14,4	34,5
Pct.	8	14

Nærmere set har der, jf. tabel 5.5, fra 2007 til 2009 været den udvikling at kommunernes skatteindtægter pr. indbygger er vokset med 7 pct., mens udgifterne pr. indbygger er vokset med 13 pct. Det betyder, at det strukturelle underskud pr. ind-

bygger - som altså udgør forskellen mellem de to størrelser - er vokset med 38 pct., hvilket ses nederst i tredje sidste kolonne i tabel 5.5.

Da grænsen for, hvornår der ydes tilskud som ugunstigt stillet kommune er fastsat i forhold til udviklingen i udgifterne (jf. ligning (1) i afsnit 5.3.1), er denne grænse i perioden ligeledes steget med 13 pct., hvilket altså skal sammenholdes med, at kommunernes strukturelle underskud gennemsnitligt er vokset med 38 pct.

Tabel 5.5. Gennemsnitligt strukturelt underskud 2007-2009

	<i>Beregnete skatteindtægter (indkomstskat og grundskyld). Pr. indbygger</i>	<i>Nettodrifts- og anlægsudgifter. Pr. indbygger</i>	<i>Strukturelt underskud Pr. indbygger</i>	<i>Grænse for ugunstigt stillede</i>	<i>Forskel mellem gennemsnitligt strukturelt underskud og grænsen</i>
2007	34.936	44.381	-9.445	-11.095	-1.650
2008	36.072	46.679	-10.607	-11.670	-1.063
2009	37.220	50.241	-13.021	-12.560	460
<i>Vækst 2007-2009</i>					
kr.	2.285	5.860	-3.575	-1.465	2.110
Pct.	7	13	38	13	

Den viste udvikling har medført, at stadig flere kommuner er blevet omfattet af ordningen, således som det blev vist i tabel 5.3. Desuden er tilskuddene til den enkelte kommune steget. Den samlede virkning er – som det også fremgår at tabel 5.3 – at puljen er blevet fordoblet fra 2007 til 2009. Det skal dog bemærkes, at ordningen fungerer på den måde, at de kommuner med de største strukturelle underskud også modtager mest fra ordningen, mens kommuner med mindre strukturelle underskud modtager tilsvarende mindre beløb.

5.3.3. Virkningerne med nuværende definition i andre udviklingsscenarier

Med henblik på at illustrere udviklingen i puljen til ugunstigt stillede kommuner med den nuværende definition ved forskellige udviklinger i kommunernes udgifter og skatteindtægter er nedenfor vist udviklingen i puljen i tre mulige scenarier (eksem-

pel 1, 2 og 3). Det første eksempel viser en situation, hvor skatteindtægterne og udgifterne vokser i samme takt. Det andet eksempel viser en situation, hvor skatteindtægterne vokser kraftigere end udgifterne, mens det tredje eksempel viser den omvendte situation.

Tabel 5.6. Illustration af virkningen med nuværende definition i opstillede udviklingsscenarier

	<i>Vækst i skatteindtægter Pct.</i>	<i>Vækst i nettodrifts- og anlægsudgifter Pct.</i>	<i>Beregnet pulje til ugunstigt stillede kommuner Mio. kr.</i>	<i>Ændring i puljen Mio. kr.</i>
Udgangspunkt: 2009			4.204	
Eksempel 1	10	10	4.624	420
Eksempel 2	10	0	1.498	-2.706
Eksempel 3	0	10	8.465	4.261

I udviklingsscenariet i eksempel 1 vokser både udgifter og indtægter med 10 pct. I denne situation vokser puljen til ugunstigt stillede kommuner også med 10 pct. Det vil sige, at puljen følger den generelle vækst i økonomien.

De to andre eksempler illustrerer situationer, hvor der er betydelige forskelle i væksten på udgifts- og indtægtssiden. Når det er tilfældet, vil det give anledning til ændringer i puljen til ugunstigt stillede kommuner. Når skatteindtægterne vokser hurtigere end udgifterne, vil puljen til ugunstigt stillede kommuner falde, jf. eksempel 2. Omvendt vil puljen til ugunstigt stillede kommuner vokse, hvis udgifterne vokser hurtigere end skatteindtægterne, jf. eksempel 3.

I tabel 5.3.1 i bilaget til kapitel 5 er vist de samlede ændringer i tilskuds- og udligningsbeløb for de tre eksempler på kommuneniveau, mens der i tabel 5.3.3 i samme bilag er vist fordelingen af puljen til ugunstigt stillede i de tre eksempler.

5.3.4. Overvejelser om mulige alternative afgrænsninger

Bag ordningen for ugunstigt stillede kommuner ligger en hensigt om, at der skal ydes et ekstra tilskud til de kommuner, der var i en særligt vanskelig økonomisk situation. Den udvikling i puljen, som har fundet sted på baggrund af dynamiske

aspekter ved den tekniske afgrænsning, blev ikke forudset i forbindelsen med de beregninger som indgik i beslutningsgrundlaget for finansieringsreformen.

Som det fremgår af tabel 5.4, voksede de kommunale nettodrifs- og anlægsudgifter i perioden 2007-2009 noget hurtigere end skattegrundlaget. Denne vækst i nettodrifs- og anlægsudgifterne skyldes hovedsageligt en vis realvækst i udgifterne samt kommunale meropgaver, som kompenseres via DUT-systemet. Det kan således nævnes, at der for 2007-2008 var udgifter til kommunale meropgaver på 2,7 mia. kr. og for 2008-2009 på 4,2 mia. kr. Herudover har reguleringer af beskatningen i perioden 2008-2009 ligeledes haft en mindre dæmpende effekt på udviklingen i kommunernes skattegrundlag.

Det vurderes hensigtsmæssigt, at der hindres en uforudsigelig udvikling af ordningen. Det indebærer, at der bør foretages en ændring i den tekniske afgrænsning.

Ordningen er, som beskrevet i afsnit 5.3.1, baseret på, at kommunens strukturelle underskud pr. indbygger skal overstige en bestemt grænseværdi. Denne grænseværdi er på nuværende tidspunkt fastsat som 25 pct. af de gennemsnitlige nettodrifs- og anlægsudgifter pr. indbygger.

En mulighed kunne være at ændre fastsættelsen af grænseværdien, således at den blev fastsat ud fra størrelsen af det gennemsnitlige strukturelle underskud. I så fald vil grænseværdi og strukturelt underskud udvikle sig i samme takt, og der kunne undgås den situation, at grænseværdien udvikler sig meget langsommere end det strukturelle underskud.

I 2009 svarer grænseværdien på 25 pct. af de samlede nettodrifs- og anlægsudgifter pr. indbygger til ca. 96,5 pct. af det gennemsnitlige strukturelle underskud pr. indbygger. Hvis grænseværdien fx blev fastholdt til at udgøre 96,5 pct. af det gennemsnitlige strukturelle underskud pr. indbygger for det pågældende år⁶, vil puljen blive væsentligt mere stabil i forhold til det nuværende niveau.

I tabel 5.7 er vist de samme regneeksempler som i tabel 5.6, men med den nævnte alternative grænseværdi. Det fremgår heraf, at puljen i dette regneeksempel er re-

⁶ Så Ligning (1) i afsnit 5.3.1. kom til at se således ud:

(1*) $\text{Kommunens strukturelle underskud pr. indbygger} \geq 0,965 \cdot (\text{det gennemsnitlige strukturelle underskud pr. indbygger})$

lativt stabil også i de tilfælde, hvor kommunernes udgifter og indtægter udvikler sig meget forskelligt.

Tabel 5.7. Illustration af virkningen med alternativ grænseværdi (på 96,5 pct. af det gennemsnitlige strukturelle underskud pr. indbygger)

	<i>Vækst i skatteindtægter Pct.</i>	<i>Vækst i nettodrifts- og anlægsudgifter Pct.</i>	<i>Beregnet pulje til ugunstigt stillede kommuner Mio. kr.</i>	<i>Ændring i puljen Mio. kr.</i>
2009			4.204	
Eksempel 1	10	10	4.624	420
Eksempel 2	10	0	4.403	199
Eksempel 3	0	10	4.425	221

I tabel 5.3.2 i bilaget til kapitel 5 er vist de samlede ændringer i tilskuds- og udligningsbeløb for de tre eksempler på kommuneniveau, mens der i tabel 5.3.4 i samme bilag er vist fordelingen af puljen til ugunstigt stillede i de tre eksempler.

5.3.5. Eksempler på puljen til ugunstigt stillede ved forskellige grænseværdier

Som det fremgår af afsnit 5.3.4, vil puljen til ugunstigt stillede kommuner være relativt stabil over for forskydninger i kommunernes udgifter og skattegrundlag, hvis den afgrænses ud fra det gennemsnitlige strukturelle underskud.

I 2009 vil værdien af grænsen for ugunstigt stillede kommuner svare til ca. 96,5 pct. af det gennemsnitlige strukturelle underskud. I 2008 svarede den til ca. 110 pct. og i 2007 til ca. 117,5 pct. af årets gennemsnitlige strukturelle underskud.

I tabel 5.8 er vist puljestørrelse og antal kommuner omfattet af ordningen ved forskellige grænseværdier opgjort ud fra det gennemsnitlige strukturelle underskud. Her svarer tabellens model 1 til situationen i 2009, mens model 4 og 5 svarer til situationen i henholdsvis 2008 og 2007.

Det fremgår af tabellen, at puljestørrelsen i 2009 ville have været mindre end i den nuværende situation, hvis grænseværdierne var blevet fastholdt på det daværende niveau set i forhold til det gennemsnitlige strukturelle underskud i 2007 eller 2008.

Tabel 5.8. Illustration af puljestørrelse for puljen til ugunstigt stillede kommuner for forskellige grænseværdier

	<i>Grænse i pct. af det gennemsnitlige strukturelle underskud</i>	<i>Grænseværdi i kr.</i>	<i>Antal kommuner omfattet af ordningen</i>	<i>Puljestørrelse Mio. kr.</i>
Model 1	96,5 pct.	12.560	59	4.204
Model 2	100 pct.	13.021	57	3.732
Model 3	105 pct.	13.672	54	3.124
Model 4	110 pct.	14.325	48	2.565
Model 5	117,5 pct.	15.296	40	1.869

I tabel 5.3.5 i bilag til afsnit 5.3 sidst i dette kapitel er vist fordelingen af tilskud i 2009 ved fire forskellige grænseværdier. For det første med en grænse på 96,5 pct., svarende til niveauet ved tilskudsudmeldingen for 2009, for det andet med en grænse på 110,0 pct., svarende til, hvis niveauet svarede til det gældende ved tilskudsudmeldingen for 2008 og for det tredje med en grænse på 117,5 pct., svarende til niveauet ved tilskudsudmeldingen for 2007. Endelig er der for det fjerde vist fordelingen af tilskud ved en grænseværdi på 100, dvs. tæt på niveauet ved tilskudsudmeldingen for 2009, hvilket således ville indebære, at alene kommuner med et strukturelt underskud over gennemsnittet ville være omfattet af den supplerende udligning.

Det skal i den forbindelse påpeges, at betegnelsen "ugunstigt stillede kommuner" som modtagere af et ekstra udligningstilskud kan forekomme uhensigtsmæssig. Set i lyset af, dels at en forholdsvis stor del af kommunerne omfattes af ordningen, dels at afgrænsningen er baseret på en simpel grænseværdi for det strukturelle underskud. Hvad enten ordningen fremover eksempelvis afgrænses til kommuner med et strukturelt underskud over landsgennemsnittet eller over et andet niveau, vil det være mere retvisende at omtale ordningen som en supplerende udligning for kommuner med et højt/ overgennemsnitligt strukturelt underskud.

5.4. Fordelingsnøglen ved bloktilskudsreguleringer

Den nuværende afgrænsning af puljen til ugunstigt stillede kommuner indebærer ligeledes en anden særskilt problemstilling omkring virkninger ved fordeling af bloktilskudskompensation for kommunale merudgifter (og tilsvarende ved reduktion i bloktilskuddet i tilknytning til kommunale mindreudgifter). Hvis fokus primært er på

at løse problemstillingen i forbindelse med fordelingen af DUT-reguleringer, kan der overvejes en løsning baseret på det nuværende princip med afgrænsning i forhold til nettodrifts- og anlægsudgifterne, jf. nedenfor.

5.4.1. Virkningen på § 12-puljen ved DUT-kompensationer med den nuværende afgrænsning

I forbindelse med kompensationer efter DUT-princippet sker der i kommunernes bloktilskud en stigning eller en reduktion svarende til de ændrede kommunale udgifter ved kommunale mer- henholdsvis mindreopgaver.

Ved en DUT-kompenseret kommunal meropgave forudsættes de kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter at stige og bloktilskuddet øges så tilsvarende. Skatteindtægterne er upåvirkede. Det har i forhold til ligning (2) i afsnit 5.3.1 den virkning, at det gennemsnitlige strukturelle underskud hos kommunerne alt andet lige øges. Som beskrevet i afsnit 5.3, indebærer den nuværende afgrænsning af de ugunstigt stillede kommuner i denne situation, at puljen for tilskud til ugunstigt stillede kommuner uden for hovedstadsområdet øges.

Der opstår derved en vis skævhed i fordelingen af DUT-kompensationer for kommunal meropgaver til fordel for de ugunstigt stillede kommuner, idet puljen til ugunstigt stillede kommuner i denne situation vil blive større, hvilket giver en gevinst til de ugunstigt stillede kommuner men er til ulempe for de øvrige kommuner. Omvendt ved en bloktilskudsreduktion i tilknytning til kommunale mindreopgaver.

5.4.2. Overvejelser om mere præcis fordeling af reguleringer af bloktilskuddet i tilknytning til DUT-princippet

Problemstillingen vedrørende overkompensation til ugunstigt stillede kommuner i forbindelse med kompensation for meropgaver kan, som i problemstillingen i afsnit 5.3, løses ved, at ændre i afgrænsningen i ligning (1) i afsnit 5.3.1, således at § 12-puljen er mindre påvirkelig overfor ændringer i kommunernes udgifter.

I afsnit 5.3 er foreslået mulige ændringer i afgrænsningen af disse kommuner, således, at afgrænsningen foretages i forhold til det gennemsnitlige kommunale strukturelle underskud frem for i forhold til nettodrifts- og anlægsudgifterne.. Ud over at hindre en uforudsigelig udvikling i puljen, vil det også have den virkning, at puljen vil være mindre påvirkelig over for ændringer i de kommunale udgifter i tilknytning til DUT-sager. Dette er illustreret i bilagstabel 5.4.1 og 5.4.2.

Bilagstabel 5.4.1 illustrerer et løft i bloktilskuddet efter de nuværende regler for DUT-kompensation. Som det fremgår af tabellen, vil kommunerne i hovedstadsområdet og de kommuner uden for hovedstadsområdet, der ikke er omfattet af tilskudsordningen for ugunstigt stillede kommuner, modtage en kompensation under gennemsnittet, mens de øvrige kommuner vil få en kompensation over gennemsnittet. Det omvendte gælder ved reduktion af bloktilskuddet.

Bilagstabel, 5.4.2 illustrerer en situation, hvor grænsen for § 12 tilskuddet er fastsat til 96,5 pct. af det landsgennemsnitlige strukturelle underskud. I denne situation er der ikke en systematisk forskel i kompensationsgraden i forhold til, om en kommune er omfattet eller ikke omfattet af § 12 tilskuddet.

Det skal i begge tilfælde bemærkes, at de samlede byrdefordelingsmæssige virkninger af en meropgave, som kompenseres, også er påvirket af, at meropgaven forøger kommunernes udgiftsbehov og dermed i sig selv har en udligningsmæssig virkning.

Problemstillingen kunne alternativt også overvejes løst ved, at procentsatsen på 25 pct. i ligning (1) i afsnit 5.3.1 gøres variabel, således at den blev sat op i takt med en forøgelse af nettodrifts- og anlægsudgifterne i tilknytning til DUT-kompensationer. Dermed kunne det sikres, at den samlede pulje til § 12 tilskud ikke blev ændret som følge af DUT-kompensationer. Det vurderes dog hensigtsmæssigt at sigte på en samlet løsning på den bredere problemstilling omkring udviklingen i puljen til ugunstigt stillede kommuner uden for hovedstadsområdet.

5.5. Stabiliteten i udgiftsbehovet ved udviklingen i datagrundlag

Kommunernes udgiftsbehov opgøres som en vægtet sum af en opgørelse af aldersbetingede henholdsvis socioøkonomiske udgiftsbehov. Disse er igen baseret på et antal kriterier, som afspejler antallet af indbyggere i forskellige aldersintervaller samt indbyggernes socioøkonomiske sammensætning.

I forbindelse med den årlige beregning af tilskud og udligning foretages en opdateret opgørelse af kommunernes udgiftsbehov på baggrund af det nyeste tilgængelige data fra Danmarks Statistik m.fl. Finansieringsudvalget har set på, hvad denne årlige opdatering isoleret set har af betydning i form af bevægelser i udligningsbeløb.

Indledningsvist er metode og kriterier for opgørelse af kommunernes udgiftsbehov kort beskrevet. Herefter findes en opgørelse af ovennævnte bevægelser betinget af ændringer i datagrundlaget for de socioøkonomiske kriterier set under ét i forhold til datagrundlaget for de aldersbetingede kriterier set under ét. Der ses også på virkningerne af de enkelte socioøkonomiske kriterier, og sidst er der set på mulige korrektioner i det socioøkonomiske kriterium vedrørende nedgang i befolkningen.

5.5.1. Kriterier og vægte i opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov

En kommunes udgiftsbehov opgøres ud fra befolkningens alderssammensætning og den socioøkonomiske struktur i kommunen. Det aldersbestemte og det socioøkonomiske udgiftsbehov sammenvejes til et samlet udgiftsbehov for kommunen. Vægten på de socioøkonomiske udgiftsbehov øges årligt $\frac{1}{4}$ procentpoint, mens de demografiske udgiftsbehovs vægt nedsættes tilsvarende. For 2009 indgår det aldersbestemte udgiftsbehov således med en vægt på 69,50 pct., mens det socioøkonomiske udgiftsbehov indgår med en vægt på 30,50 pct.

I boks 5.1 findes en oversigt over kriterier mv., som ligger til grund for opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov i landsudligningen.

Boks 5.1. Opgørelsen af udgiftsbehov i landsudligningen

De aldersbestemte udgiftsbehov opgøres på baggrund af et årligt opgjort enhedsbeløb fordelt på aldersgrupper samt den gennemsnitlige rejsetid. Nedenfor er gengivet en oversigt over enhedsbeløb i opgørelsen af aldersbestemte udgiftsbehov i landsudligningen for 2009:

<i>Kriterium</i>	<i>Enhedsbeløb i kr.</i>
0 – 6-årige	51.744
7 – 16-årige	78.882
17 – 19-årige	24.443
20 – 24-årige	14.654
25 – 34-årige	17.795
35 – 39-årige	17.732
40 – 64-årige	21.717
65 – 74-årige	25.982
75 – 84-årige	54.239
85+-årige	116.397
Rejsetid	373

Det socioøkonomiske udgiftsbehov opgøres på baggrund af en indeks, som opgøres ud fra en sammenvæjning af objektive kriterier. Nedenfor er gengivet de socioøkonomiske udgiftsbehovskriterier og deres indbyrdes vægt i landsudligningen:

<i>Kriterium</i>	<i>Vægt (landsudligning)</i>
20-59 årige uden beskæftigelse over 5 pct. *	18 pct.
25-49 årige uden erhvervsuddannelse	17,5 pct.
Revideret boligstøttekriterium	5 pct.
Psykiatriske patienter	5 pct.
Familier i visse boligtyper	15 pct.
Børn i familier m. højeste uddannelse på grundniveau/uoplyst	15 pct.
Enlige over 65 år	2,5 pct.
Personer med lav indkomst	10 pct.
Handicappede uden for arbejdsstyrken	5 pct.
Antal indvandrere og efterkommere	2,5 pct.
Tabte leveår	2,5 pct.
Fald i befolkningstal	2 pct.

*) Det største antal 20-59 årige uden beskæftigelse over 5 pct. i det senest opgjorte år eller tre år tidligere.

Den årlige opdatering af aldersbetingede udgiftsbehov baseres bl.a. på befolkningstal fordelt på aldersintervaller pr. januar i beregningsåret fremskrevet med befolkningsvæksten fra beregningsåret til tilskudsåret ifølge den seneste prognose fra Danmarks Statistik.

Opdateringen af socioøkonomiske kriterier sker på baggrund af flere forskellige statistikker, hvoraf de fleste er baseret på Danmarks Statistiks registre. Her indgår bl.a. tal for befolkningens beskæftigelsessituation, indkomst, uddannelsesniveau, etnisk oprindelsesland, boligforhold mv. kombineret med oplysning om bopælskommune eller betalingskommune. Flere af oplysningerne er opgjort med et par års forsinkelse i Danmarks Statistiks statistikker, men der kan som hovedregel årligt foretages opdateringer med nyere data end det, som lå til grund for den opgørelse af kommunernes udgiftsbehov, som er foretaget i året før.

5.5.2. Opgørelse af bevægelser betinget af opdatering af udgiftsbehovskriterier

I den forbindelse er der set på størrelsen af bevægelserne i udligningsbeløb fra det ene år til det næste alene som følge af ændringer i udgiftsbehovskriterierne. Opgørelserne tager udgangspunkt i udlignings- og tilskudsmodellen i forbindelse med de udmeldte tilskud for 2009. Med henblik på at kunne anlægge en "alt andet lige betragtning" er kriterierne for tilskudsåret 2009 i denne model blevet erstattet med kriterierne opgjort for tilskudsåret 2007 henholdsvis 2008. For at gøre bevægelserne i udligningsbeløb sammenlignelige mellem kommuner er bevægelserne opgjort i pct. af beskatningsgrundlaget for 2009.

Nedenfor gengives et udsnit af opgørelserne. De samlede opgørelser fordelt på de 98 kommuner er endvidere gengivet i bilaget til kapitel 5.

Bevægelser betinget af socioøkonomiske hhv. aldersbetingede kriterier i alt

Der er først foretaget en opgørelse fordelt på de aldersbetingede kriterier samlet set, de socioøkonomiske kriterier samlet set samt alle kriterierne samlet set. Alt andet i denne opgørelse er, som nævnt ovenfor, holdt uændret på et 2009-niveau.

Tabel 5.9 og 5.10 viser for de ti kommuner med størst bevægelse i det samlede opgjorte udgiftsbehov fra det ene år til det næste år for henholdsvis 2007-2008 og 2008-2009. De opgjorte bevægelser er vist i pct. af beskatningsgrundlaget for 2009.

Tabel 5.9. Bevægelse i udligningsbeløb ved opdatering af udgiftsbehovskriterier, alders- hhv. socioøkonomisk betingede, 2007-2008, pct. af beskatningsgrundlaget i 2009

Kom.nr	Kommune	Aldersbestemte kriterier i alt	Socioøkonomiske kriterier i alt	Alle kriterier i alt
330	Slagelse	0,05 %	0,35 %	0,39 %
615	Horsens	0,28 %	0,10 %	0,38 %
219	Hillerød	0,33 %	0,01 %	0,34 %
253	Greve	-0,11 %	0,42 %	0,31 %
479	Svendborg	-0,11 %	0,41 %	0,29 %
316	Holbæk	0,20 %	0,08 %	0,28 %
259	Køge	0,23 %	0,05 %	0,28 %
260	Halsnæs	0,12 %	0,16 %	0,28 %
706	Syddjurs	0,25 %	0,03 %	0,27 %
340	Sorø	0,12 %	0,13 %	0,26 %
.
707	Norrdjurs	-0,30 %	-0,09 %	-0,39 %
787	Thisted	-0,43 %	-0,08 %	-0,51 %
550	Tønder	-0,41 %	-0,13 %	-0,54 %
773	Morsø	-0,42 %	-0,15 %	-0,58 %
482	Langeland	-0,56 %	-0,06 %	-0,62 %
813	Frederikshavn	-0,22 %	-0,50 %	-0,72 %
825	Læsø	-0,40 %	-0,38 %	-0,80 %
741	Samsø	-0,23 %	-0,82 %	-1,05 %
492	Ærø	-0,45 %	-0,64 %	-1,10 %
665	Lemvig	-0,40 %	-0,75 %	-1,15 %

Tabel 5.10. Bevægelse i udligningsbeløb ved opdatering af udgiftsbehovskriterier, alders- hhv. socioøkonomisk betingede, 2008-2009, pct. af beskatningsgrundlaget i 2009

Kom.nr	Kommune	Aldersbestemte kriterier i alt	Socioøkonomiske kriterier i alt	Alle kriterier i alt
741	Samsø	-0,35 %	1,10 %	0,75 %
575	Vejen	0,34 %	0,18 %	0,52 %
329	Ringsted	0,37 %	0,08 %	0,44 %
615	Horsens	0,23 %	0,17 %	0,40 %
187	Vallensbæk	0,39 %	0,01 %	0,40 %
410	Middelfart	0,32 %	-0,02 %	0,30 %
320	Faxe	0,12 %	0,18 %	0,30 %
766	Hedensted	0,24 %	0,08 %	0,30 %
147	Frederiksberg	0,12 %	0,15 %	0,27 %
169	Høje-Taastrup	0,18 %	0,09 %	0,27 %
.
167	Hvidovre	-0,13 %	-0,22 %	-0,35 %
563	Fanø	-0,03 %	-0,34 %	-0,37 %
376	Guldborgsund	-0,16 %	-0,21 %	-0,37 %
400	Bornholm	-0,31 %	-0,07 %	-0,37 %
860	Hjørring	-0,18 %	-0,21 %	-0,39 %
665	Lemvig	-0,41 %	0,02 %	-0,39 %
165	Albertslund	-0,06 %	-0,36 %	-0,42 %
360	Lolland	-0,37 %	-0,11 %	-0,49 %
482	Langeland	-0,46 %	-0,04 %	-0,50 %
492	Ærø	-0,66 %	-0,72 %	-1,38 %

Det ses af tabellerne, at de fleste af de kommuner, der har oplevet de største bevægelser i negativ retning fra det ene år til det andet, er kommuner i landets udkantsområder og her flere mindre ø-kommuner. Det skal dog tages i betragtning, at kommuner med få indbyggere i den forbindelse vil kunne opleve større relative bevægelser ved mindre bevægelser opgjort i absolutte tal.

Af de ti kommuner med større bevægelser i negativ retning er det begge år halvdel, hvor det primært kan tilskrives bevægelser i de aldersbetingede kriterier. Af de fem, hvor det primært kan tilskrives de socioøkonomiske, er der begge år fire af kommunerne, hvor størstedelen af bevægelsen vedrørende socioøkonomiske kriterier kan tilskrives kriteriet vedrørende nedgang i befolkningstallet.

Af de ti kommuner, som har haft de største bevægelser i positiv retning, er det i højere grad de aldersbetingede kriterier, der har haft betydning for bevægelsens størrelse. For 2007 til 2008 er det således kun de tre af kommunerne, hvor bevægelsen primært kan tilskrives de socioøkonomiske kriterier. I det ene tilfælde kan det tilskrives et hop i datagrundlaget vedrørende registreringen af boligtyper. I de øvrige to er det en kombination af bevægelser i kriteriet vedrørende personer uden beskæftigelse og kriteriet vedrørende familier i visse boligtyper.

For perioden 2008 til 2009 er der kun to af kommunerne, hvor der er større bevægelser i de socioøkonomiske kriterier samlet set. For den ene kommune er det blot lidt over halvdelen af bevægelsen, der kan tilskrives ændringer i de socioøkonomiske kriterier og igen ikke særligt på grund af bevægelser i et enkelt kriterium. For den anden kommune, ø-kommunen Samsø Kommune, er der en stor bevægelse i begge typer af kriterier, men i modsat retning. Bevægelsen i positiv retning for de socioøkonomiske kriterier under ét kan tilskrives en udvikling i samme retning for tre forskellige kriterier. Især for kriteriet vedrørende personer med lav indkomst, men også kriteriet vedrørende personer uden beskæftigelse samt kriteriet vedrørende nedgang i befolkningen.

De aldersbetingede kriterier indgår med en højere vægt end de socioøkonomiske kriterier i opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov. Det er derfor forventeligt, at det især er disse kriterier, der har betydning for de opgjorte bevægelser. Der er dog også nogle kommuner, som har oplevet relativt store bevægelser i de socioøkonomiske udgiftsbehov, og kriteriet vedrørende nedgang i befolkningen kunne her se ud til i sig selv at kunne give anledning til forholdsvis store bevægelser.

Bevægelser betinget af opdatering af de enkelte socioøkonomiske kriterier

I det følgende er der set på de bevægelser i udligningsbeløb, som bevægelser i de enkelte socioøkonomiske kriterier isoleret set har givet anledning til. Det bemærkes, at de bevægelser, som de enkelte kommuner måtte have oplevet på baggrund af ændringer i socioøkonomiske kriterier, kan være modsvaret af en tilsvarende modsatrettet bevægelse som følge af ændringer i de aldersbetingede udgiftsbehov. Der er således nogle kommuner, hvor den samlede ændring i udgiftsbehov er tæt på 0. Dette skyldes, at bevægelser i den ene type udgiftsbehov er blevet modsvaret af bevægelser i den anden type af udgiftsbehov.

Tabel 5.11 og 5.12 viser de ti kommuner med størst bevægelse i det samlede opgjorte socioøkonomiske udgiftsbehov fra det ene år til det næste for henholdsvis 2007-2008 og 2008-2009. De opgjorte bevægelser er vist i pct. af beskatningsgrundlaget for 2009. Her ses, hvor stor en andel af den samlede opgjorte bevægelse på baggrund af socioøkonomiske udgiftsbehov, som de enkelte kriterier har bidraget til.

Igen har det naturligvis betydning, hvor høj vægt de enkelte kriterier indgår med i opgørelsen af socioøkonomisk udgiftsbehov. I lyset af, at kriteriet vedrørende nedgang i befolkningen har en relativ beskedent vægt, bidrager dette kriterium relativt meget til de samlede bevægelser i udligningsbeløb som følge af ændringer i socioøkonomiske udgiftsbehov. Dette kriterium har således de største udsving i påvirkningen af udligningsbeløb.

Andre kriterier med nogen betydning for bevægelser i udligningsbeløb er kriteriet vedrørende personer uden beskæftigelse og personer med lav indkomst. Desuden i en vis ustrækning, i hvert fald i det ene år, kriteriet vedrørende familier med lav uddannelse. I forhold til det sidstnævnte kriterium skal det tilføjes, at det vil kunne tilskrives kriteriets relativt høje vægt i opgørelse af de socioøkonomiske kriterier. Beskæftigelseskriteriet har også en relativt høj vægt.

I afsnit i 5.5.3 er der på baggrund af ovenstående analyse set på muligheden for at finde en alternativ metode til opgørelse af kriteriet vedrørende nedgang i befolkningen.

Tabel 5.11. Bevægelse i udligningsbeløb ved opdatering af socioøkonomiske kriterier, 2007-2008, pct. af beskatningsgrundlag 2009

Kom. nr	Kommune	20-59 årige uden beskæftigelse over 5 pct.	25-49 årige uden erhvervsuddannelse	Udlejede beboelseslejligheder	Psykiatriske patienter	Familier i visse boligtyper	Antal børn i familier med lav uddannelse	Antal enlige over 65 år	Antal personer med lav indkomst	Antal handicappede	Indvandrere og efterkommerne	Beregnet antal tabte leveår	Nedgang i befolkningsstal	Socioøkonomiske kriterier i alt
741	Greve	0,07%	-0,02%	0,00%	0,00%	0,33%	-0,04%	0,01%	-0,01%	0,02%	-0,01%	-0,01%	0,09%	0,42%
575	Svendborg	0,18%	0,01%	0,00%	-0,02%	0,12%	0,04%	0,00%	0,03%	0,04%	-0,01%	0,01%	0,00%	0,41%
329	Slagelse	0,15%	-0,01%	0,00%	0,00%	0,13%	0,04%	0,00%	0,03%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,35%
615	Brøndby	0,04%	0,02%	0,00%	0,00%	-0,02%	0,05%	0,01%	0,04%	0,01%	-0,01%	-0,03%	0,16%	0,26%
187	Vallensbæk	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	0,04%	0,01%	0,01%	0,02%	0,03%	0,01%	0,00%	0,10%	0,24%
410	Hvidovre	0,08%	-0,01%	0,00%	0,01%	0,00%	0,00%	0,00%	-0,02%	0,00%	0,00%	0,00%	0,14%	0,20%
320	Albertslund	0,09%	0,03%	0,00%	0,00%	-0,03%	0,01%	0,02%	0,05%	0,00%	0,01%	-0,03%	0,02%	0,18%
766	Halsnæs	0,17%	-0,05%	0,00%	0,02%	0,03%	-0,03%	0,01%	0,02%	-0,01%	-0,01%	0,00%	0,00%	0,16%
147	Odense	0,02%	0,02%	0,00%	-0,02%	0,03%	0,02%	0,00%	0,07%	0,01%	0,00%	0,00%	-0,01%	0,15%
169	Rudersdal	0,03%	0,02%	0,00%	0,01%	0,00%	0,01%	0,00%	0,00%	-0,01%	0,00%	0,00%	0,08%	0,13%
.
510	Haderslev	0,00%	0,00%	0,00%	-0,02%	-0,02%	0,00%	0,00%	0,03%	-0,02%	0,00%	0,00%	-0,17%	-0,19%
779	Skive	-0,04%	-0,02%	0,00%	-0,01%	-0,02%	-0,03%	0,00%	0,00%	-0,01%	0,00%	0,02%	-0,08%	-0,19%
810	Brønderslev	-0,13%	-0,03%	0,00%	0,02%	-0,02%	0,03%	0,00%	-0,03%	0,00%	0,00%	0,01%	-0,02%	-0,19%
530	Billund	-0,10%	0,01%	0,00%	0,02%	0,02%	0,06%	0,00%	-0,30%	0,02%	0,00%	0,03%	0,01%	-0,24%
849	Jammerbugt	-0,19%	-0,03%	0,00%	0,00%	-0,01%	-0,09%	0,01%	0,02%	0,02%	0,00%	-0,02%	-0,06%	-0,34%
825	Læsø	0,00%	-0,06%	0,00%	0,07%	0,02%	-0,07%	0,00%	-0,43%	-0,12%	0,00%	0,03%	0,17%	-0,38%
813	Frederikshavn	0,00%	-0,07%	0,00%	0,01%	0,02%	-0,06%	0,00%	-0,07%	-0,01%	0,00%	0,04%	-0,37%	-0,50%
492	Ærø	0,01%	-0,07%	0,00%	0,03%	-0,04%	-0,14%	-0,01%	0,06%	0,03%	0,00%	0,09%	-0,60%	-0,64%
665	Lemvig	-0,03%	-0,11%	0,00%	-0,01%	-0,03%	-0,03%	0,00%	-0,11%	-0,04%	0,00%	0,04%	-0,43%	-0,75%
741	Samsø	-0,02%	0,05%	0,00%	-0,06%	0,01%	0,00%	0,00%	-0,16%	-0,17%	0,00%	-0,04%	-0,42%	-0,82%
	<i>Minimum</i>	<i>-0,19%</i>	<i>-0,11%</i>	<i>0,00%</i>	<i>-0,06%</i>	<i>-0,05%</i>	<i>-0,14%</i>	<i>-0,01%</i>	<i>-0,43%</i>	<i>-0,17%</i>	<i>-0,01%</i>	<i>-0,05%</i>	<i>-0,60%</i>	<i>-0,82%</i>
	<i>Maksimum</i>	<i>0,18%</i>	<i>0,11%</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,07%</i>	<i>0,33%</i>	<i>0,07%</i>	<i>0,02%</i>	<i>0,07%</i>	<i>0,05%</i>	<i>0,03%</i>	<i>0,09%</i>	<i>0,18%</i>	<i>0,42%</i>

Tabel 5.12. Bevægelse i udligningsbeløb ved opdatering af socioøkonomiske kriterier, 2008-2009, pct. af beskatningsgrundlag 2009

Kom. nr	Kommune	20-59 årige uden beskæftigelse over 5 pct.	25-49 årige uden erhvervsuddannelse	Udlejede beboelseslejligheder	Psykiatriske patienter	Familier i visse boligtyper	Antal børn i familier med lav uddannelse	Antal enlige over 65 år	Antal personer med lav indkomst	Antal handicappede	Indvandrere og efterkommerne	Beregnet antal tabte leveår	Nedgang i befolkningstal	Socioøkonomiske kriterier i alt
741	Samsø	0,25%	0,09%	-0,05%	-0,05%	0,02%	0,29%	-0,02%	0,36%	0,00%	0,01%	0,00%	0,20%	1,10%
825	Læsø	0,20%	-0,06%	0,00%	0,04%	0,00%	0,09%	-0,01%	0,26%	0,00%	0,00%	0,00%	0,49%	1,00%
706	Syddjurs	0,08%	0,01%	-0,01%	0,00%	0,04%	0,00%	0,00%	0,09%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,22%
760	Ringkøbing-Skjern	0,11%	0,04%	0,00%	0,00%	0,01%	-0,01%	0,00%	0,03%	0,00%	0,00%	-0,01%	0,01%	0,20%
575	Vejen	0,08%	0,03%	0,00%	0,02%	0,01%	-0,01%	0,00%	0,02%	0,00%	0,00%	0,02%	0,00%	0,18%
320	Faxe	0,06%	0,00%	0,00%	0,00%	0,02%	0,01%	0,00%	0,09%	0,00%	0,00%	0,01%	0,00%	0,18%
615	Horsens	0,01%	0,01%	0,01%	0,02%	0,00%	0,02%	0,00%	0,12%	0,00%	0,00%	-0,01%	0,00%	0,17%
173	Lyngby-Taarbæk	0,00%	0,02%	-0,01%	0,00%	0,00%	-0,01%	0,00%	0,08%	0,00%	0,00%	-0,01%	0,10%	0,16%
147	Frederiksberg	0,02%	0,04%	0,01%	-0,02%	0,00%	0,04%	0,00%	0,05%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,15%
840	Rebild	0,06%	-0,01%	-0,01%	0,01%	0,01%	0,05%	0,00%	0,02%	0,00%	0,00%	0,01%	0,00%	0,15%
.
376	Guldborgsund	-0,16%	-0,02%	0,02%	0,00%	0,01%	-0,03%	0,00%	-0,06%	0,00%	0,00%	0,02%	0,03%	-0,21%
860	Hjørring	0,07%	-0,02%	-0,01%	0,01%	-0,01%	-0,03%	0,00%	-0,04%	0,00%	0,00%	0,00%	-0,18%	-0,21%
479	Svendborg	-0,16%	-0,02%	0,02%	-0,03%	-0,01%	-0,02%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	-0,22%
167	Hvidovre	-0,05%	-0,04%	0,00%	-0,02%	-0,01%	-0,05%	-0,01%	-0,04%	0,00%	-0,01%	-0,01%	0,02%	-0,22%
573	Varde	-0,01%	-0,03%	-0,02%	0,00%	-0,01%	-0,03%	0,00%	-0,04%	0,00%	0,00%	0,01%	-0,08%	-0,22%
730	Randers	-0,08%	-0,02%	0,00%	-0,01%	0,00%	-0,01%	0,00%	-0,11%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	-0,22%
563	Fanø	-0,05%	-0,01%	-0,04%	0,01%	0,05%	0,04%	0,00%	0,06%	0,00%	0,00%	-0,03%	-0,39%	-0,34%
550	Tønder	-0,04%	-0,02%	0,01%	0,02%	-0,02%	0,04%	0,00%	-0,09%	0,00%	0,00%	0,01%	-0,27%	-0,36%
165	Albertslund	-0,08%	0,03%	-0,01%	0,00%	-0,01%	0,00%	0,02%	-0,10%	0,00%	0,01%	0,01%	-0,20%	-0,36%
492	Ærø	-0,13%	-0,10%	0,04%	-0,03%	0,10%	-0,17%	-0,01%	-0,09%	0,00%	0,00%	0,00%	-0,34%	-0,72%
	<i>Minimum</i>	<i>-0,29%</i>	<i>-0,10%</i>	<i>-0,05%</i>	<i>-0,05%</i>	<i>-0,05%</i>	<i>-0,17%</i>	<i>-0,02%</i>	<i>-0,12%</i>	<i>0,00%</i>	<i>-0,02%</i>	<i>-0,03%</i>	<i>-0,39%</i>	<i>-0,72%</i>
	<i>Maksimum</i>	<i>0,25%</i>	<i>0,09%</i>	<i>0,05%</i>	<i>0,04%</i>	<i>0,10%</i>	<i>0,29%</i>	<i>0,02%</i>	<i>0,36%</i>	<i>0,00%</i>	<i>0,03%</i>	<i>0,02%</i>	<i>0,49%</i>	<i>1,10%</i>

5.5.3. Overvejelser vedrørende opgørelsen af nedgang i befolkningen

Det kunne på baggrund af analysen i afsnit 5.5.2 overvejes at revidere opgørelsen af kriteriet vedrørende nedgang i befolkningstallet.

Kriteriet opgøres på baggrund af den årlige bevægelse i befolkningstallet over en femårig periode - i tilskudsåret 2009 fx perioden 2003-2008. Opgørelsen foretages som summen af nettofald i en kommunes folketal fra et år til det følgende for hvert af de år, hvor kommunen har haft en samlet nedgang i befolkningstallet.

Det kunne overvejes at opgøre kriteriet over 10 år i stedet for 5 år og med glidende udfasning, således at en nedgang det seneste år vægtes med 1, nedgang året før med 9/10 osv. Nedgang i periodens sidste år vægtes så alene med 1/10, og det vil derfor have meget lille betydning i forhold til bevægelser i udligningsbeløb, når det år ikke længere indgår i opgørelsen af udgiftsbehov i det næste tilskudsår.

En sådan metode indebærer, at kriteriets udsving i negativ retning mindskes, mens det omvendt kan indebære lidt større udsving i positiv retning. Det må dog vurderes, at der primært vil være udsving i negativ retning, som kan opfattes som problematiske for en kommune at foretage en tilpasning til. I analysen af de største positive udsving i de samlede opgjorte udgiftsbehov, sås kriteriet også kun i mindre omfang at være medvirkende til sådanne bevægelser.

Det fremgår af tabel 5.13 nedenfor, at negative år til år udsving i udligningsbeløb betinget af det enkelte kriterium kan dæmpes ved de overvejede justeringer i kriteriets definition, omend der fortsat vil kunne være tale om relativt store udsving i positiv retning. Desuden ses, at antallet af udsving ud over $\pm 0,1$ mindskes. Det bemærkes, at der med den nævnte justering kan blive tale om en mindsket aktualitet hos kriteriet.

Der ses dog fortsat med en sådan alternativ definition af kriteriet, at kunne være nogen variation fra år til år. Når det kan være relativt vanskeligt at dæmpe bevægelserne hos den enkelte kommune, hænger det blandt andet sammen med, at ændringen i udligningsbeløb fra år til år ikke alene kan tilskrives ændringer i den opgjorte nedgang i den pågældende kommune, men ændringer i nedgangen i andre kommuner.

En alternativ måde at dæmpe udsving begrundet i kriteriet for nedgang i befolkningen kunne være at dæmpe kriteriets vægt i opgørelsen af socioøkonomiske ud-

giftsbehov. Dette vil dog kunne indebære væsentlige byrdefordelingsmæssige virkninger.

Tabel 5.13. stabilitet ved forskellige afgrænsninger af kriterium for nedgang i befolkningstallet				
	<i>Interval for udsving i perioden 2007-2008, udligningsbeløb i pct. af beskatningsgrundlag</i>	<i>Interval for udsving i perioden 2008-2009, udligningsbeløb i pct. af beskatningsgrundlag</i>	<i>Antal med udsving ud over $\pm 0,1$ pct. 2007-2008</i>	<i>Antal med udsving ud over $\pm 0,1$ pct. 2008-2009</i>
Nuværende kriterium	-0,60 – 0,18	-0,39 – 0,49	18	26
Kriterium opgjort og udfaset over 10 år	-0,37 – 0,16	-0,19 – 0,63	11	21

5.5.4. Konklusioner omkring stabilitet

Det må anses som hensigtsmæssigt, at udviklingen i udgiftsbehovsopgørelsen følger udviklingen i de bagvedliggende faktorer, som der er fundet sammenhæng til i de mange statistiske analyser, som ligger til grund for opgørelsen af socioøkonomiske kriterier. Det indebærer, at der nødvendigvis vil være en årlig bevægelse i udgiftsbehovsopgørelsen.

Analyserne af disse bevægelser peger i retning af, at større bevægelser i størst omfang kan tilskrives udviklingen i de aldersbetingede udgiftsbehov, som også indgår med størst vægt i den samlede udgiftsbehovsopgørelse. Men der er også kommuner, som har oplevet større bevægelser betinget af udviklingen i de socioøkonomiske udgiftsbehov, og i flere tilfælde synes det at kunne tilskrives udviklingen i kriteriet vedrørende nedgang i befolkningen, trods kriteriets relativt lave vægt i opgørelsen af de socioøkonomiske udgiftsbehov. Dette har særligt betydning for nogle af de kommuner, som har få indbyggere og netop har haft en nedgang i befolkningen, herunder nogle af landets ø-kommuner.

Der er derfor set på en alternativ opgørelsesmetode for kriteriet vedrørende nedgang i befolkningen, som vil kunne dæmpe negative udsving fra et år til det næste. Der er i forlængelse heraf i tabel 5.5.5 i bilaget til kapitel 5 set på de byrdefordelingsmæssige virkninger af at indføre en sådan alternativ opgørelsesmetode.

Bilag til kapitel 5

Bilag til 5.2

Tabel 5.2.1. Byrdefordelmæssige virkninger ved en forøgelse af nettodrifts- og anlægsudgifterne med 1,5 procent i udligningen for 2009

(Det bemærkes, at de beregnede tab og gevinster primært har betydning for de kommuner, der vælger statsgaranti. For de øvrige kommuner vil der alene være tale om en ændret fordeling mellem opgørelsen af kommunernes tilskuds- og udligningsbeløb i budgettet og opgørelsen i forbindelse med efterreguleringen af tilskuds- og udligningsbeløbene.)

	Samlet udligning og tilskud basis-kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings-kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+= gevinst) (2)-(1)	Samlet virkning som ændring i beskætningsniveau (+= tab)
	(1)	(2)	(3)	(4)
HELE LANDET	63.017.940	63.017.940	0	0,00
HOVEDSTADSOMRÅDET	13.558.836	13.348.476	-210.360	0,06
1084 REGION HOVEDSTADEN	12.617.580	12.445.812	-171.768	0,06
101 København	6.309.216	6.256.824	-52.392	0,07
147 Frederiksberg	76.824	63.288	-13.536	0,08
151 Ballerup	563.688	560.592	-3.096	0,04
153 Brøndby	688.428	687.384	-1.044	0,02
155 Dragør	-51.912	-54.828	-2.916	0,11
157 Gentofte	-1.131.156	-1.141.116	-9.960	0,05
159 Gladsaxe	559.680	553.116	-6.564	0,06
161 Glostrup	189.348	187.176	-2.172	0,06
163 Herlev	358.524	356.796	-1.728	0,04
165 Albertslund	588.048	587.256	-792	0,02
167 Hvidovre	674.700	671.856	-2.844	0,04
169 Høje-Taastrup	672.792	668.616	-4.176	0,06
173 Lyngby-Taarbæk	-191.460	-198.036	-6.576	0,06
175 Rødovre	532.848	531.396	-1.452	0,03
183 Ishøj	502.884	504.216	1.332	-0,05
185 Tårnby	384.408	379.476	-4.932	0,08
187 Vallensbæk	-2.364	-4.932	-2.568	0,11
190 Furesø	-42.984	-49.560	-6.576	0,09
201 Allerød	-97.512	-102.804	-5.292	0,11
210 Fredensborg	200.868	196.248	-4.620	0,06
217 Helsingør	648.348	643.548	-4.800	0,05
219 Hillerød	248.436	241.452	-6.984	0,09
223 Hørsholm	-380.256	-383.808	-3.552	0,05
230 Rudersdal	-702.876	-710.388	-7.512	0,05
240 Egedal	57.936	49.572	-8.364	0,12
250 Frederikssund	415.320	409.920	-5.400	0,08
260 Halsnæs	471.612	469.536	-2.076	0,05
270 Gribskov	267.936	262.332	-5.604	0,08
400 Bornholms kommune	806.256	810.684	4.428	-0,08

VFM Østfæ den 19.11.2008
Besikkersel: statsgaranti 2009

Emner vedrørende systemet i dynamisk sammenhæng

Tabel 5.2.1 Kommunaløkonomisk konsekvensberegning 2009
 Nettodrifts- og anlægsudgifter forøget med 1,5 pct.

	Samlet udligning og tilskud basis- kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings- kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+= gevinst) (2)-(1)	Samlet virkning som ændring i beskat- nings- niveau (+= tab)
	(1)	(2)	(3)	(4)
1085 REGION SJÆLLAND	10.447.272	10.464.036	16.764	-0,01
253 Greve	275.724	269.532	-6.192	0,07
259 Køge	724.008	719.004	-5.004	0,06
265 Roskilde	393.180	380.904	-12.276	0,09
269 Solrød	-924	-4.500	-3.576	0,09
306 Odsherred	467.352	470.340	2.988	-0,06
316 Holbæk	924.012	928.728	4.716	-0,05
320 Faxe	453.012	454.920	1.908	-0,04
326 Kalundborg	753.528	758.028	4.500	-0,07
329 Ringsted	410.952	412.992	2.040	-0,04
330 Slagelse	1.344.468	1.353.240	8.772	-0,08
336 Stevn	243.240	240.828	-2.412	0,07
340 Sorø	364.716	366.396	1.680	-0,04
350 Lejre	112.284	107.580	-4.704	0,11
360 Lolland	1.161.648	1.170.972	9.324	-0,15
370 Næstved	1.014.180	1.018.860	4.680	-0,04
376 Guldborgsund	1.075.128	1.081.260	6.132	-0,07
390 Vordingborg	730.764	734.952	4.188	-0,07
1083 REGION SYDDANMARK	16.931.064	17.018.880	87.816	-0,05
410 Middelfart	444.504	446.328	1.824	-0,03
420 Assens	632.712	635.544	2.832	-0,05
430 Faaborg-Midtfyn	745.572	748.548	2.976	-0,04
440 Kerteminde	292.332	293.568	1.236	-0,04
450 Nyborg	476.988	479.580	2.592	-0,06
461 Odense	2.910.372	2.927.412	17.040	-0,07
479 Svendborg	903.528	907.668	4.140	-0,05
480 Nordfyn	434.712	436.392	1.680	-0,04
482 Langeland	283.392	285.564	2.172	-0,12
492 Ærø	122.856	123.588	732	-0,09
510 Haderslev	838.164	842.916	4.752	-0,06
530 Billund	328.032	329.532	1.500	-0,04
540 Sønderborg	1.064.196	1.069.596	5.400	-0,05
550 Tønder	705.624	710.352	4.728	-0,09
561 Esbjerg	1.729.608	1.740.744	11.136	-0,07
563 Fanø	21.888	21.456	-432	0,08
573 Varde	627.744	630.624	2.880	-0,04
575 Vejle	658.896	661.560	2.664	-0,05
580 Aabenraa	897.216	902.052	4.836	-0,06
607 Fredericia	668.016	672.516	4.500	-0,06
621 Kolding	993.624	998.472	4.848	-0,04
630 Vejle	1.151.088	1.154.868	3.780	-0,02

VFM Øafd. den. 19.11.2008
 Basisår: statsår 2009

Emner vedrørende systemet i dynamisk sammenhæng

Tabel 5.2.1 Kommunaløkonomisk konsekvensberegning 2009
 Nettodrifts- og anlægsudgifter forøget med 1,5 pct.

	Samlet udligning og tilskud basis- kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings- kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+= gevinst) (2)-(1)	Samlet virkning som ændring i beskat- nings- niveau (+= tab)
	(1)	(2)	(3)	(4)
1082 REGION MIDTJYLLAND	14.716.440	14.744.688	28.248	-0,02
615 Horsens	1.157.724	1.163.244	5.520	-0,05
657 Herning	1.013.604	1.017.480	3.876	-0,03
661 Holstebro	681.528	684.192	2.664	-0,03
665 Lemvig	337.764	339.972	2.208	-0,07
671 Struer	326.136	327.840	1.704	-0,06
706 Syddjurs	476.352	478.188	1.836	-0,03
707 Norddjurs	614.184	617.556	3.372	-0,07
710 Favrskov	459.360	452.364	-6.996	0,11
727 Odder	203.136	200.040	-3.096	0,10
730 Randers	1.386.672	1.393.140	6.468	-0,05
740 Silkeborg	871.992	859.776	-12.216	0,10
741 Samsø	83.724	84.348	624	-0,12
746 Skanderborg	450.816	441.996	-8.820	0,11
751 Århus	3.186.456	3.204.276	17.820	-0,04
756 Ikast-Brande	580.812	583.272	2.460	-0,05
760 Ringkøbing-Skjern	649.188	651.768	2.580	-0,03
766 Hedensted	484.908	486.348	1.440	-0,02
779 Skive	679.824	683.076	3.252	-0,05
791 Viborg	1.072.260	1.075.812	3.552	-0,03
1081 REGION NORDJYLLAND	8.305.584	8.344.524	38.940	-0,05
773 Morsø	386.868	389.304	2.436	-0,08
787 Thisted	723.564	727.572	4.008	-0,07
810 Brønderslev	550.392	552.516	2.124	-0,05
813 Frederikshavn	965.868	971.856	5.988	-0,07
820 Vesthimmerland	657.240	660.240	3.000	-0,06
825 Læsø	45.996	46.440	444	-0,16
840 Rebild	342.252	343.092	840	-0,02
846 Mariagerfjord	623.580	626.196	2.616	-0,05
849 Jammerbugt	544.488	546.960	2.472	-0,05
851 Aalborg	2.424.852	2.434.584	9.732	-0,04
860 Hjørring	1.040.484	1.045.764	5.280	-0,06

VFM G.m.fl. den 19.11.2008
 Besiktsret: statsregntil 2009

Bilag til 5.3.3-5.3.4 om udviklingsscenarier under forskellige grænser vedrørende ugunstigt stillede kommuner

Tabel 5.3.1. Ændring i tilskud og udligning for 2009 (grænse på 25 pct. af gnsn. udgiftsbehov pr. indbygger)

	Tilskud og udligning 2009 i 1.000 kr.	1. eksempel (+10 pct. skat og +10 pct. udgift) ændring i tilskud og udligning i 1.000 kr (+=gevinst)	2. eksempel (+10 pct. skat og +0 pct. udgift) ændring i tilskud og udligning i 1.000 kr (+=gevinst)	3. eksempel (+0 pct. skat og +10 pct. udgift) ændring i tilskud og udligning i 1.000 kr (+=gevinst)
	(1)	(2)	(3)	(4)
HELE LANDET	63.017.940	0	0	0
HOVEDSTADSOMRÅDET	13.558.836	-783.456	277.668	-1.442.352
1084 REGION HOVEDSTADEN	12.617.580	-633.780	198.336	-1.171.428
101 København	6.309.216	40.152	292.884	-356.088
147 Frederiksberg	76.824	-100.176	-25.068	-91.500
151 Ballerup	563.688	2.076	15.168	-21.840
153 Brøndby	688.428	30.072	19.500	-7.368
155 Dragør	-51.912	-20.436	-3.120	-15.672
157 Gentofte	-1.131.156	-192.048	-136.632	-67.404
159 Gladsaxe	559.680	-15.744	17.088	-44.592
161 Glostrup	189.348	-4.668	5.556	-14.592
163 Herlev	358.524	5.580	12.888	-11.904
165 Albertslund	588.048	27.228	16.716	-5.628
167 Hvidovre	674.700	10.548	21.528	-19.608
169 Høje-Taastrup	672.792	12.612	23.460	-32.004
173 Lyngby-Taarbæk	-191.460	-78.228	-42.720	-44.460
175 Rødovre	532.848	11.592	15.384	-10.104
183 Ishøj	502.884	26.412	14.160	780
185 Tårnby	384.408	-7.680	18.780	-33.468
187 Vallensbæk	-2.364	-14.412	744	-15.912
190 Furesø	-42.984	-47.484	-9.660	-44.376
201 Allerød	-97.512	-36.624	-5.052	-33.240
210 Fredensborg	200.868	-24.768	1.752	-31.440
217 Helsingør	648.348	-5.076	17.172	-34.248
219 Hillerød	248.436	-28.908	10.188	-47.232
223 Hørsholm	-380.256	-65.652	-45.840	-24.012
230 Rudersdal	-702.876	-131.928	-90.504	-50.784
240 Egedal	57.936	-41.028	8.280	-52.752
250 Frederikssund	415.320	-9.264	19.620	-36.612
260 Halsnæs	471.612	11.664	20.508	-16.020
270 Gribskov	267.936	-19.308	11.112	-37.920
400 Bornholms kommune	806.256	31.716	-5.556	28.572

VFM Graf. den. 2011 2006

Tabel 5.3.1 Ændring i tilskud og udligning 2009

Grænse vedr. ugunstigt stillede kommuner: 25 pct af gns. udgiftsbehov pr. indbygger

	Tilskud og udligning 2009 i 1.000 kr.	1. eksempel (+10 pct. skat og +10 pct. udgift) ændring i tilskud og udligning i 1.000 kr (+=gevinst)	2. eksempel (+10 pct. skat og +0 pct. udgift) ændring i tilskud og udligning i 1.000 kr (+=gevinst)	3. eksempel (+0 pct. skat og +10 pct. udgift) ændring i tilskud og udligning i 1.000 kr (+=gevinst)
	(1)	(2)	(3)	(4)
1085 REGION SJÆLLAND	10.447.272	103.008	-81.888	84.936
253 Greve	275.724	-26.928	6.816	-41.892
259 Køge	724.008	6.876	31.080	-44.352
265 Roskilde	393.180	-53.820	14.928	-81.000
269 Solrød	-924	-24.012	540	-24.108
306 Odsherred	467.352	8.652	-17.256	19.152
316 Holbæk	924.012	12.912	-25.968	29.784
320 Faxe	453.012	4.464	-4.980	12.000
326 Kalundborg	753.528	18.132	-21.036	28.956
329 Ringsted	410.952	3.840	-4.992	12.828
330 Slagelse	1.344.468	45.324	-27.312	56.760
336 Stevn	243.240	-768	11.796	-19.296
340 Sorø	364.716	2.988	-2.508	10.536
350 Lejre	112.284	-19.308	8.616	-31.704
360 Lolland	1.161.648	61.284	-9.744	61.224
370 Næstved	1.014.180	8.484	-7.740	29.424
376 Guldborgsund	1.075.128	35.088	-17.400	39.588
390 Vordingborg	730.764	19.800	-16.728	27.036
1083 REGION SYDDANMARK	16.931.064	318.948	-253.860	559.620
410 Middelfart	444.504	1.404	5.196	11.364
420 Assens	632.712	14.940	-11.520	17.868
430 Faaborg-Midtfyn	745.572	15.012	-14.376	18.792
440 Kerteminde	292.332	2.028	-228	7.608
450 Nyborg	476.988	11.364	-11.856	16.728
461 Odense	2.910.372	75.036	-72.972	109.548
479 Svendborg	903.528	22.536	-15.936	26.376
480 Nordfyn	434.712	9.456	-7.128	10.512
482 Langeland	283.392	12.624	-4.284	14.112
492 Ærø	122.856	4.680	-1.464	4.800
510 Haderslev	838.164	18.972	-23.100	30.528
530 Billund	328.032	2.796	-2.676	9.540
540 Sønderborg	1.064.196	18.048	-31.944	34.260
550 Tønder	705.624	24.636	-14.160	30.624
561 Esbjerg	1.729.608	41.820	-53.364	71.820
563 Fanø	21.888	-1.464	864	-2.976
573 Varde	627.744	5.304	-4.956	18.228
575 Vejen	658.896	16.908	-8.592	16.800
580 Aabenraa	897.216	20.652	-22.452	30.804
607 Fredericia	668.016	9.744	-24.936	28.908
621 Kolding	993.624	-2.004	25.404	30.420
630 Vejle	1.151.088	-5.544	40.620	22.956

VFM © afd. den. 2011 2008

Tabel 5.3.1 Ændring i tilskud og udligning 2009

Grænse vedr. ugunstigt stillede kommuner: 25 pct af gns. udgiftsbehov pr. indbygger

	Tilskud og udligning 2009 i 1.000 kr.	1. eksempel (+10 pct. skat og +10 pct. udgift) ændring i tilskud og udligning i 1.000 kr (+=gevinst)	2. eksempel (+10 pct. skat og +0 pct. udgift) ændring i tilskud og udligning i 1.000 kr (+=gevinst)	3. eksempel (+0 pct. skat og +10 pct. udgift) ændring i tilskud og udligning i 1.000 kr (+=gevinst)
	(1)	(2)	(3)	(4)
1082 REGION MIDTJYLLAND	14.716.440	44.868	239.808	279.924
615 Horsens	1.157.724	22.428	-29.268	35.052
657 Herning	1.013.604	4.416	9.168	23.964
661 Holstebro	681.528	2.652	7.032	16.464
665 Lemvig	337.764	8.736	-9.876	14.148
671 Struer	326.136	6.636	-8.856	10.860
706 Syddjurs	476.352	-96	11.544	11.208
707 Norddjurs	614.184	17.280	-12.240	21.660
710 Favrskov	459.360	-6.840	31.392	-10.404
727 Odder	203.136	-4.572	12.144	-10.272
730 Randers	1.386.672	30.408	-29.976	41.112
740 Silkeborg	871.992	-14.016	51.408	-12.564
741 Samsø	83.724	3.720	-1.236	4.128
746 Skanderborg	450.816	-19.584	28.992	-60.084
751 Århus	3.186.456	-25.824	136.176	112.236
756 Ikast-Brande	580.812	12.216	-11.400	15.456
760 Ringkøbing-Skjern	649.188	-2.088	21.696	15.888
766 Hedensted	484.908	-4.248	27.156	8.664
779 Skive	679.824	12.564	-17.964	20.664
791 Viborg	1.072.260	1.080	23.916	21.744
1081 REGION NORDJYLLAND	8.305.584	166.956	-102.396	246.948
773 Morsø	386.868	13.500	-6.852	15.852
787 Thisted	723.564	20.364	-14.616	25.704
810 Brønderslev	550.392	14.280	-6.372	13.416
813 Frederikshavn	965.868	24.900	-26.412	38.544
820 Vesthimmerland	657.240	21.984	-4.980	19.176
825 Læsø	45.996	2.340	-1.068	2.988
840 Rebild	342.252	1.224	6.036	4.884
846 Mariagerfjord	623.580	13.536	-11.532	16.380
849 Jammerbugt	544.488	10.008	-13.476	15.576
851 Aalborg	2.424.852	17.508	-3.060	60.732
860 Hjørring	1.040.484	27.312	-20.064	33.696

VFM Graf. dan. 2011 2008

Tabel 5.3.2. Ændring i tilskud og udligning for 2009 (grænse på 96,5 pct. af gnsn. strukturelt underskud)

	Tilskud og udligning 2009 i 1.000 kr.	1. eksempel (+10 pct. skat og +10 pct. udgift) ændring i tilskud og udligning i 1.000 kr (+=gevinst)	2. eksempel (-10 pct. skat og +0 pct. udgift) ændring i tilskud og udligning i 1.000 kr (+=gevinst)	3. eksempel (+0 pct. skat og +10 pct. udgift) ændring i tilskud og udligning i 1.000 kr (+=gevinst)
	(1)	(2)	(3)	(4)
HELE LANDET	63.017.940	0	0	0
HOVEDSTADSOMRÅDET	13.558.836	-783.456	-708.000	-75.504
1084 REGION HOVEDSTADEN	12.617.580	-633.780	-626.040	-9.324
101 København	6.309.216	40.152	20.700	21.348
147 Frederiksberg	76.824	-100.176	-74.772	-22.572
151 Ballerup	563.688	2.076	-9.852	12.864
153 Brøndby	688.428	30.072	1.632	17.400
155 Dragør	-51.912	-20.436	-10.152	-5.928
157 Gentofte	-1.131.156	-192.048	-172.992	-16.968
159 Gladsaxe	559.680	-15.744	-15.948	1.212
161 Glostrup	189.348	-4.668	-5.304	480
163 Herlev	358.524	5.580	-1.056	7.428
165 Albertslund	588.048	27.228	2.160	14.544
167 Hvidovre	674.700	10.548	-4.704	16.764
169 Høje-Taastrup	672.792	12.612	-1.716	2.916
173 Lyngby-Taarbæk	-191.460	-78.228	-69.936	-6.720
175 Rødovre	532.848	11.592	-3.816	16.512
183 Ishøj	502.884	26.412	3.168	16.020
185 Tårnby	384.408	-7.680	-2.472	-3.984
187 Vallensbæk	-2.364	-14.412	-5.796	-6.852
190 Furesø	-42.984	-47.484	-29.556	-16.776
201 Allerød	-97.512	-36.624	-17.436	-16.080
210 Fredensborg	200.868	-24.768	-18.924	-2.772
217 Helsingør	648.348	-5.076	-15.036	10.416
219 Hillerød	248.436	-28.908	-14.568	-12.900
223 Hørsholm	-380.256	-65.652	-58.560	-6.372
230 Rudersdal	-702.876	-131.928	-118.896	-11.400
240 Egedal	57.936	-41.028	-13.296	-22.824
250 Frederikssund	415.320	-9.264	-3.792	-4.140
260 Halsnæs	471.612	11.664	4.140	6.672
270 Gribskov	267.936	-19.308	-10.140	-8.448
400 Bornholms kommune	806.256	31.716	20.880	10.836

VFM Qafd den 20/11 2008

Tabel 5.3.2 Ændring i tilskud og udligning 2009

Grænse vedr. ugunstigt stillede kommuner: 96,463 pct. af gns. strukturelt underskud

	Tilskud og udligning 2009 i 1.000 kr.	1. eksempel (+10 pct. skat og +10 pct. udgift) ændring i tilskud og udligning i 1.000 kr (+=gevinst)	2. eksempel (+10 pct. skat og +0 pct. udgift) ændring i tilskud og udligning i 1.000 kr (+=gevinst)	3. eksempel (+0 pct. skat og +10 pct. udgift) ændring i tilskud og udligning i 1.000 kr (+=gevinst)
	(1)	(2)	(3)	(4)
1085 REGION SJÆLLAND	10.447.272	103.008	67.920	36.600
253 Greve	275.724	-26.928	-18.288	-7.068
259 Køge	724.008	6.876	888	-2.496
265 Roskilde	393.180	-53.820	-27.984	-21.504
269 Solrød	-924	-24.012	-10.488	-8.820
306 Odsherred	467.352	8.652	3.348	5.340
316 Holbæk	924.012	12.912	11.928	972
320 Faxe	453.012	4.464	7.272	-2.808
326 Kalundborg	753.528	18.132	9.924	8.208
329 Ringsted	410.952	3.840	4.524	-696
330 Slagelse	1.344.468	45.324	20.880	24.444
336 Stevn	243.240	-768	240	-3.252
340 Sorø	364.716	2.988	4.608	-1.608
350 Lejre	112.284	-19.308	-5.448	-12.204
360 Lolland	1.161.648	61.284	19.932	41.328
370 Næstved	1.014.180	8.484	12.768	-4.272
376 Guldborgsund	1.075.128	35.088	21.756	13.320
390 Vordingborg	730.764	19.800	12.060	7.716
1083 REGION SYDDANMARK	16.931.064	318.948	240.264	78.672
410 Middelfart	444.504	1.404	5.652	-4.248
420 Assens	632.712	14.940	14.616	348
430 Faaborg-Midtfyn	745.572	15.012	17.820	-2.796
440 Kerteminde	292.332	2.028	4.308	-2.256
450 Nyborg	476.988	11.364	7.788	3.552
461 Odense	2.910.372	75.036	43.824	31.224
479 Svendborg	903.528	22.536	20.748	1.788
480 Nordfyn	434.712	9.456	11.268	-1.824
482 Langeland	283.392	12.624	4.200	8.412
492 Ærø	122.856	4.680	2.628	2.028
510 Haderslev	838.164	18.972	11.964	7.008
530 Billund	328.032	2.796	4.116	-1.332
540 Sønderborg	1.064.196	18.048	15.828	2.220
550 Tønder	705.624	24.636	10.656	13.980
561 Esbjerg	1.729.608	41.820	17.532	24.276
563 Fano	21.888	-1.464	-816	-636
573 Vardø	627.744	5.304	7.896	-2.616
575 Vejle	658.896	16.908	17.892	-972
580 Aabenraa	897.216	20.652	14.904	5.760
607 Fredericia	668.016	9.744	1.512	8.232
621 Kolding	993.624	-2.004	4.344	-6.336
630 Vejle	1.151.088	-5.544	1.584	-7.140

VFM © afsl. den. 2011 2006

Tabel 5.3.2 Ændring i tilskud og udligning 2009

Grænse vedr. ugunstigt stillede kommuner: 96,463 pct. af gns. strukturelt underskud

	Tilskud og udligning 2009 i 1.000 kr.	1. eksempel (+10 pct. skat og +10 pct. udgift) ændring i tilskud og udligning i 1.000 kr (+=gevinst)	2. eksempel (-10 pct. skat og +0 pct. udgift) ændring i tilskud og udligning i 1.000 kr (+=gevinst)	3. eksempel (+0 pct. skat og +10 pct. udgift) ændring i tilskud og udligning i 1.000 kr (+=gevinst)
	(1)	(2)	(3)	(4)
1082 REGION MIDTJYLLAND	14.716.440	44.868	157.224	-112.248
615 Horsens	1.157.724	22.428	21.204	1.212
657 Herning	1.013.604	4.416	15.624	-11.184
661 Holstebro	681.528	2.652	9.924	-7.284
665 Lemvig	337.764	8.736	3.672	5.076
671 Struer	326.136	6.636	5.196	1.440
706 Syddjurs	476.352	-96	6.000	-6.084
707 Norddjurs	614.184	17.280	11.616	5.652
710 Favrskov	459.360	-6.840	7.068	-13.920
727 Odder	203.136	-4.572	672	-5.232
730 Randers	1.386.672	30.408	28.560	1.860
740 Silkeborg	871.992	-14.016	4.776	-18.780
741 Samsø	83.724	3.720	1.272	2.436
746 Skanderborg	450.816	-19.584	-792	-18.768
751 Århus	3.186.456	-25.824	-13.152	-12.648
756 Ikast-Brande	580.812	12.216	13.404	-1.176
760 Ringkøbing-Skjern	649.188	-2.088	6.168	-8.232
766 Hedensted	484.908	-4.248	6.192	-10.452
779 Skive	679.824	12.564	12.000	576
791 Viborg	1.072.260	1.080	17.820	-16.740
1081 REGION NORDJYLLAND	8.305.584	166.956	160.632	6.300
773 Morsø	386.868	13.500	6.780	6.720
787 Thisted	723.564	20.364	13.500	6.852
810 Brønderslev	550.392	14.280	15.660	-1.380
813 Frederikshavn	965.868	24.900	12.360	12.540
820 Vesthimmerland	657.240	21.984	18.672	3.324
825 Læsø	45.996	2.340	156	2.160
840 Rebild	342.252	1.224	8.304	-7.080
846 Mariagerfjord	623.580	13.536	14.868	-1.332
849 Jammerbugt	544.488	10.008	10.548	-540
851 Aalborg	2.424.852	17.508	38.340	-20.844
860 Hjørring	1.040.484	27.312	21.444	5.880

VFM Grafik den. 2011 2008

Tabel 5.3.3. Fordeling af pulje til ugunstigt stillede kommuner (grænse på 25 pct. af gnsn. udgiftsbehov pr. indbygger)

	Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner 2009 i 1.000 kr.	1. eksempel (+10 pct. skat og +10 pct. udgift) Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner	2. eksempel (+10 pct. skat og +0 pct. udgift) Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner	3. eksempel (+0 pct. skat og +10 pct. udgift) Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner
	(1)	(2)	(3)	(4)
HELE LANDET	4.203.972	4.624.368	1.497.528	8.465.184
HOVEDSTADSOMRÅDET	0	0	0	0
1084 REGION HOVEDSTADEN	128.388	141.228	86.220	183.396
101 København	0	0	0	0
147 Frederiksberg	0	0	0	0
151 Ballerup	0	0	0	0
153 Brøndby	0	0	0	0
155 Dragør	0	0	0	0
157 Gentofte	0	0	0	0
159 Gladsaxe	0	0	0	0
161 Glostrup	0	0	0	0
163 Herlev	0	0	0	0
165 Albertslund	0	0	0	0
167 Hvidovre	0	0	0	0
169 Høje-Taastrup	0	0	0	0
173 Lyngby-Taarbæk	0	0	0	0
175 Rødovre	0	0	0	0
183 Ishøj	0	0	0	0
185 Tårnby	0	0	0	0
187 Vallensbæk	0	0	0	0
190 Furesø	0	0	0	0
201 Allerød	0	0	0	0
210 Fredensborg	0	0	0	0
217 Helsingør	0	0	0	0
219 Hillerød	0	0	0	0
223 Hørsholm	0	0	0	0
230 Rudersdal	0	0	0	0
240 Egedal	0	0	0	0
250 Frederikssund	0	0	0	0
260 Halsnæs	0	0	0	0
270 Gribskov	0	0	0	0
400 Bornholms kommune	128.388	141.228	86.220	183.396

VFM Graf. den. 20.11.2006

Tabel 5.3.3 Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner 2009

Grænse vedr. ugunstigt stillede kommuner: 25 pct af gns. udgiftsbehov pr. indbygger

	Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner 2009 i 1.000 kr.	1. eksempel (+10 pct. skat og +10 pct. udgift) Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner	2. eksempel (+10 pct. skat og +0 pct. udgift) Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner	3. eksempel (+0 pct. skat og +10 pct. udgift) Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner
	(1)	(2)	(3)	(4)
1085 REGION SJÆLLAND	993.204	1.092.540	447.336	1.704.708
253 Greve	0	0	0	0
259 Køge	0	0	0	0
265 Roskilde	0	0	0	0
269 Solrød	0	0	0	0
306 Odsherred	42.936	47.232	5.508	84.672
316 Holbæk	71.280	78.408	0	154.776
320 Faxe	28.980	31.872	0	70.680
326 Kalundborg	82.704	90.984	28.200	145.488
329 Ringsted	25.536	28.092	0	64.272
330 Slagelse	189.660	208.632	106.728	291.564
336 Stevns	0	0	0	0
340 Sorø	21.324	23.460	0	55.776
350 Løjre	0	0	0	0
360 Lolland	235.428	258.972	186.864	307.524
370 Næstved	59.928	65.916	0	155.592
376 Guldborgsund	147.924	162.720	82.236	228.408
390 Vordingborg	87.504	96.252	37.800	145.956
1083 REGION SYDDANMARK	1.578.552	1.736.376	517.848	3.040.200
410 Middelfart	18.804	20.676	0	62.304
420 Assens	68.532	75.384	24.708	119.208
430 Faaborg-Midtfyn	72.432	79.680	18.408	133.716
440 Kerteminde	15.888	17.484	0	43.548
450 Nyborg	52.044	57.240	17.976	91.308
461 Odense	335.916	369.504	132.504	572.916
479 Svendborg	101.832	112.020	40.452	173.388
480 Nordfyn	44.496	48.948	14.016	79.428
482 Langeland	49.908	54.900	35.472	69.336
492 Ærø	19.080	20.988	12.312	27.756
510 Haderslev	88.260	97.080	26.784	158.556
530 Billund	19.524	21.480	0	50.436
540 Sønderborg	92.460	101.700	8.496	185.664
550 Tønder	102.300	112.524	59.532	155.292
561 Esbjerg	190.692	209.760	63.984	336.468
563 Fanø	0	0	0	0
573 Varde	37.236	40.956	0	96.420
575 Vejen	75.756	83.328	32.448	126.648
580 Aabenraa	95.496	105.048	30.756	169.788
607 Fredericia	52.908	58.188	0	115.500
621 Kolding	25.344	27.876	0	129.096
630 Vejle	19.644	21.612	0	143.424

Tabel 5.3.3 Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner 2009

Grænse vedr. ugunstigt stillede kommuner: 25 pct af gns. udgiftsbehov pr. indbygger

	Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner 2009 i 1.000 kr.	1. eksempel (+10 pct. skat og +10 pct. udgift) Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner	2. eksempel (+10 pct. skat og +0 pct. udgift) Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner	3. eksempel (+0 pct. skat og +10 pct. udgift) Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner
	(1)	(2)	(3)	(4)
1082 REGION MIDTJYLLAND	698.040	767.856	160.272	2.034.780
615 Horsens	109.668	120.636	22.596	207.708
657 Herning	46.752	51.432	0	144.156
661 Holstebro	30.360	33.396	0	96.276
665 Lemvig	39.024	42.936	14.928	67.032
671 Struer	31.932	35.124	7.452	59.604
706 Syddjurs	14.916	16.404	0	62.676
707 Norddjurs	75.564	83.112	34.944	123.732
710 Favrskov	0	0	0	37.248
727 Odder	0	0	0	10.872
730 Randers	142.704	156.972	43.080	256.596
740 Silkeborg	0	0	0	70.872
741 Samsø	14.664	16.140	10.392	20.412
746 Skanderborg	0	0	0	0
751 Århus	18.336	20.172	0	374.112
756 Ikast-Brande	58.092	63.900	16.356	105.648
760 Ringkøbing-Skjern	14.016	15.420	0	81.168
766 Hedensted	1.776	1.956	0	53.220
779 Skive	62.436	68.676	10.524	120.588
791 Viborg	37.800	41.580	0	142.860
1081 REGION NORDJYLLAND	805.788	886.368	285.852	1.502.100
773 Morsø	56.064	61.668	32.928	84.792
787 Thisted	88.980	97.884	41.052	145.812
810 Brønderslev	63.816	70.200	28.068	105.960
813 Frederikshavn	111.456	122.604	43.164	190.896
820 Vesthimmerland	92.196	101.412	54.492	139.104
825 Læsø	9.036	9.936	6.792	12.168
840 Rebild	14.928	16.416	0	46.920
846 Mariagerfjord	63.708	70.080	19.476	114.312
849 Jammerbugt	49.800	54.780	8.484	96.084
851 Aalborg	134.208	147.636	0	362.100
860 Hjørring	121.596	133.752	51.396	203.952

VFM ©afld den. 20.11.2008

Tabel 5.3.4 Fordeling af pulje til ugunstigt stillede kommuner (grænse på 96,5 pct. af gnsn. strukturelle underskud)

	Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner 2009 i 1.000 kr.	1. eksempel (+10 pct. skat og +10 pct. udgift) Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner	2. eksempel (+10 pct. skat og +0 pct. udgift) Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner	3. eksempel (+0 pct. skat og +10 pct. udgift) Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner
	(1)	(2)	(3)	(4)
HELE LANDET	4.203.972	4.624.368	4.403.184	4.425.156
HOVEDSTADSOMRÅDET	0	0	0	0
1084 REGION HOVEDSTADEN	128.388	141.228	135.204	134.412
101 København	0	0	0	0
147 Frederiksberg	0	0	0	0
151 Ballerup	0	0	0	0
153 Brøndby	0	0	0	0
155 Dragør	0	0	0	0
157 Gentofte	0	0	0	0
159 Gladsaxe	0	0	0	0
161 Glostrup	0	0	0	0
163 Herlev	0	0	0	0
165 Albertslund	0	0	0	0
167 Hvidovre	0	0	0	0
169 Høje-Taastrup	0	0	0	0
173 Lyngby-Taarbæk	0	0	0	0
175 Rødovre	0	0	0	0
183 Ishøj	0	0	0	0
185 Tårnby	0	0	0	0
187 Vallensbæk	0	0	0	0
190 Furesø	0	0	0	0
201 Allerød	0	0	0	0
210 Fredensborg	0	0	0	0
217 Helsingør	0	0	0	0
219 Hillerød	0	0	0	0
223 Hørsholm	0	0	0	0
230 Rudersdal	0	0	0	0
240 Egedal	0	0	0	0
250 Frederikssund	0	0	0	0
260 Halsnæs	0	0	0	0
270 Gribskov	0	0	0	0
400 Bornholms kommune	128.388	141.228	135.204	134.412

VFM Øafd. dater 2011 2006

Tabel 5.3.4 Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner 2009
Grænse vedr. ugunstigt stillede kommuner: 96,463 pct. af gns. strukturelt underskud

	Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner 2009 i 1.000 kr.	1. eksempel (+10 pct. skat og +10 pct. udgift) Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner	2. eksempel (+10 pct. skat og +0 pct. udgift) Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner	3. eksempel (+0 pct. skat og +10 pct. udgift) Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner
	(1)	(2)	(3)	(4)
1085 REGION SJÆLLAND	993.204	1.092.540	1.031.028	1.054.728
253 Greve	0	0	0	0
259 Køge	0	0	0	0
265 Roskilde	0	0	0	0
269 Solrød	0	0	0	0
306 Odsherred	42.936	47.232	43.656	46.524
316 Holbæk	71.280	78.408	74.532	75.156
320 Faxe	28.980	31.872	31.056	29.796
326 Kalundborg	82.704	90.984	85.524	88.164
329 Ringsted	25.536	28.092	26.688	26.952
330 Slagelse	189.660	208.632	195.972	202.308
336 Stevns	0	0	0	0
340 Sorø	21.324	23.460	22.548	22.236
350 Lejre	0	0	0	0
360 Lolland	235.428	258.972	241.836	252.564
370 Næstved	59.928	65.916	63.312	62.532
376 Guldborgsund	147.924	162.720	154.764	155.880
390 Vordingborg	87.504	96.252	91.140	92.616
1083 REGION SYDDANMARK	1.578.552	1.736.376	1.647.192	1.667.712
410 Middelfart	18.804	20.676	20.280	19.200
420 Assens	68.532	75.384	73.128	70.800
430 Faaborg-Midtfyn	72.432	79.680	78.036	74.088
440 Kerteminde	15.888	17.484	17.076	16.296
450 Nyborg	52.044	57.240	54.360	54.924
461 Odense	335.916	369.504	348.816	356.604
479 Svendborg	101.832	112.020	108.372	105.480
480 Nordfyn	44.496	48.948	48.084	45.360
482 Langeland	49.908	54.900	51.204	53.592
492 Ærø	19.080	20.988	19.920	20.136
510 Haderslev	88.260	97.080	91.704	93.624
530 Billund	19.524	21.480	20.616	20.388
540 Sønderborg	92.460	101.700	96.984	97.164
550 Tønder	102.300	112.524	105.516	109.308
561 Esbjerg	190.692	209.760	195.300	205.152
563 Fano	0	0	0	0
573 Vardø	37.236	40.956	39.324	38.856
575 Vejle	75.756	83.328	81.504	77.580
580 Aabenraa	95.496	105.048	99.936	100.608
607 Fredericia	52.908	58.188	52.728	58.368
621 Kolding	25.344	27.876	25.632	27.600
630 Vejle	19.644	21.612	18.672	22.584

VPM © afsl. den. 20.11.2008

Tabel 5.3.4 Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner 2009

Grænse vedr. ugunstigt stillede kommuner: 96,463 pct. af gns. strukturelt underskud

	Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner 2009 i 1.000 kr.	1. eksempel (+10 pct. skat og +10 pct. udgift) Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner	2. eksempel (+10 pct. skat og +0 pct. udgift) Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner	3. eksempel (+0 pct. skat og +10 pct. udgift) Udligning vedr. ugunstigt stillede kommuner
	(1)	(2)	(3)	(4)
1082 REGION MIDTJYLLAND	698.040	767.856	735.096	730.824
615 Horsens	109.668	120.636	116.052	114.252
657 Herning	46.752	51.432	51.108	47.088
661 Holstebro	30.360	33.396	33.072	30.672
665 Lemvig	39.024	42.936	40.020	41.940
671 Struer	31.932	35.124	33.456	33.600
706 Syddjurs	14.916	16.404	16.452	14.868
707 Norddjurs	75.564	83.112	79.140	79.524
710 Favrskov	0	0	0	0
727 Odder	0	0	0	0
730 Randers	142.704	156.972	151.512	148.164
740 Silkeborg	0	0	0	0
741 Samsø	14.664	16.140	15.060	15.744
746 Skanderborg	0	0	0	0
751 Århus	18.336	20.172	9.384	29.136
756 Ikast-Brande	58.092	63.900	62.292	59.712
760 Ringkøbing-Skjern	14.016	15.420	15.384	14.064
766 Hedensted	1.776	1.956	3.336	408
779 Skive	62.436	68.676	66.012	65.100
791 Viborg	37.800	41.580	42.816	36.552
1081 REGION NORDJYLLAND	805.788	886.368	854.664	837.480
773 Morsø	56.064	61.668	58.152	59.568
787 Thisted	88.980	97.884	93.144	93.732
810 Brønderslev	63.816	70.200	68.880	65.136
813 Frederikshavn	111.456	122.604	114.960	119.100
820 Vesthimmerland	92.196	101.412	98.292	95.316
825 Læsø	9.036	9.936	9.060	9.900
840 Rebild	14.928	16.416	17.472	13.872
846 Mariagerfjord	63.708	70.080	68.388	65.400
849 Jammerbugt	49.800	54.780	52.992	51.576
851 Aalborg	134.208	147.636	145.056	136.788
860 Hjørring	121.596	133.752	128.268	127.092

VFM Østf den. 2011 2008

Bilag til 5.3.5

Tabel 5.3.5. Fordelingen af tilskud i 2009 ved fastholdelse af grænse vedrørende ugunstigt stillede kommuner på hhv. 2009, 2008 og 2007 niveau eller med en grænseværdi på 100 pct. af det qnsn. strukturelle underskud

	Samlet udligning og tilskud ændrings- kørsel ved 96 pct. (niveau 2009) (1)	Samlet udligning og tilskud ændrings- kørsel ved 100 pct. (2)	Samlet udligning og tilskud ændrings- kørsel ved 110 pct. (niveau 2008) (3)	Samlet udligning og tilskud ændrings- kørsel ved 117 pct. (niveau 2007) (4)
HELE LANDET	63.017.940	63.017.940	63.017.940	63.017.940
HOVEDSTADSOMRÅDET	13.558.836	13.718.460	14.114.544	14.350.584
1084 REGION HOVEDSTADEN	12.617.580	12.752.736	13.085.904	13.281.804
101 København	6.309.216	6.353.292	6.462.660	6.527.844
147 Frederiksberg	76.824	84.876	104.844	116.748
151 Ballerup	563.688	567.732	577.788	583.776
153 Brøndby	688.428	691.320	698.496	702.780
155 Dragør	-51.912	-50.772	-47.952	-46.272
157 Gentofte	-1.131.156	-1.125.252	-1.110.648	-1.101.948
159 Gladsaxe	559.680	565.044	578.316	586.224
161 Glostrup	189.348	191.100	195.468	198.072
163 Herlev	358.524	360.780	366.396	369.732
165 Albertslund	588.048	590.400	596.256	599.736
167 Hvidovre	674.700	678.948	689.484	695.760
169 Høje-Taastrup	672.792	676.860	686.976	693.012
173 Lyngby-Taarbæk	-191.460	-187.044	-176.112	-169.596
175 Rødovre	532.848	535.956	543.672	548.280
183 Ishøj	502.884	504.660	509.076	511.716
185 Tårnby	384.408	387.840	396.384	401.484
187 Vallensbæk	-2.364	-1.296	1.332	2.892
190 Furesø	-42.984	-39.756	-31.752	-26.988
201 Allerød	-97.512	-95.520	-90.540	-87.576
210 Fredensborg	200.868	204.216	212.532	217.476
217 Helsingør	648.348	653.580	666.516	674.232
219 Hillerød	248.436	252.444	262.392	268.320
223 Hørsholm	-380.256	-378.192	-373.080	-370.032
230 Rudersdal	-702.876	-698.280	-686.868	-680.076
240 Egedal	57.936	61.440	70.116	75.276
250 Frederikssund	415.320	419.100	428.508	434.124
260 Halsnæs	471.612	474.264	480.840	484.752
270 Gribskov	267.936	271.380	279.924	285.012
400 Bornholms kommune	806.256	803.616	794.880	787.044

VFM Gæfd. den: 20.11.2006

Basisår: statsåret 2009

Grænseværdi: ugunstigt stillede kommuner er formuleret på det strukturelle underskud

Tabel 5.3.5 Kommunaløkonomisk konsekvensberegning 2009

Ændret grænse vedr. ugunstigt stillede kommuner i procent af strukturelt underskud

	Samlet udligning og tilskud ændrings- kørsel ved 96 pct. (niveau 2009)	Samlet udligning og tilskud ændrings- kørsel ved 100 pct.	Samlet udligning og tilskud ændrings- kørsel ved 110 pct. (niveau 2008)	Samlet udligning og tilskud ændrings- kørsel ved 117 pct. (niveau 2007)
	(1)	(2)	(3)	(4)
1085 REGION SJÆLLAND	10.447.272	10.434.192	10.372.368	10.320.840
253 Greve	275.724	279.780	289.872	295.884
259 Køge	724.008	728.904	741.024	748.260
265 Roskilde	393.180	400.128	417.372	427.644
269 Solrød	-924	852	5.280	7.920
306 Odsherred	467.352	465.312	458.508	452.400
316 Holbæk	924.012	919.752	905.532	892.776
320 Faxe	453.012	450.804	443.520	439.140
326 Kalundborg	753.528	750.444	740.220	731.040
329 Ringsted	410.952	408.960	402.300	399.216
330 Slagelse	1.344.468	1.339.680	1.323.744	1.309.452
336 Stevns	243.240	245.112	249.756	252.528
340 Sorø	364.716	362.916	356.928	355.788
350 Lejre	112.284	114.564	120.216	123.588
360 Lolland	1.161.648	1.158.684	1.148.880	1.140.072
370 Næstved	1.014.180	1.009.176	992.568	988.644
376 Guldborgsund	1.075.128	1.071.240	1.058.280	1.046.664
390 Vordingborg	730.764	727.884	718.368	709.824
1083 REGION SYDDANMARK	16.931.064	16.859.328	16.682.196	16.549.440
410 Middelfart	444.504	442.188	436.884	441.636
420 Assens	632.712	630.120	621.480	613.728
430 Faaborg-Midtfyn	745.572	742.368	731.724	722.184
440 Kerteminde	292.332	290.868	286.008	286.512
450 Nyborg	476.988	475.020	468.528	462.696
461 Odense	2.910.372	2.898.756	2.860.140	2.825.508
479 Svendborg	903.528	899.880	887.760	876.876
480 Nordfyn	434.712	432.876	426.792	421.344
482 Langeland	283.392	282.552	279.744	277.212
492 Ærø	122.856	122.436	121.092	119.868
510 Haderslev	838.164	834.684	823.080	812.688
530 Billund	328.032	326.412	321.048	319.608
540 Sønderborg	1.064.196	1.059.444	1.043.640	1.029.468
550 Tønder	705.624	703.140	694.932	687.588
561 Esbjerg	1.729.608	1.722.552	1.699.104	1.678.080
563 Fano	21.888	22.164	22.848	23.244
573 Varde	627.744	624.648	614.376	611.772
575 Vejle	658.896	656.268	647.508	639.660
580 Aabenraa	897.216	893.508	881.160	870.084
607 Fredericia	668.016	664.932	654.744	645.588
621 Kolding	993.624	988.164	994.608	1.005.780
630 Vejle	1.151.088	1.146.348	1.164.996	1.178.316

VFH Graf. den. 2011 2008

Basisår: statagrenen 2009

Grænsen vedr. ugunstigt stillede kommuner er formuleret på det strukturelle underskud.

Tabel 5.3.5 Kommunaløkonomisk konsekvensberegning 2009

Ændret grænse vedr. ugunstigt stillede kommuner i procent af strukturelt underskud

	Samlet udligning og tilskud ændringskørsel ved 96 pct. (niveau 2009) (1)	Samlet udligning og tilskud ændringskørsel ved 100 pct. (2)	Samlet udligning og tilskud ændringskørsel ved 110 pct. (niveau 2008) (3)	Samlet udligning og tilskud ændringskørsel ved 117 pct. (niveau 2007) (4)
1082 REGION MIDTJYLLAND	14.716.440	14.701.848	14.724.888	14.773.332
615 Horsens	1.157.724	1.152.696	1.136.016	1.121.052
657 Herning	1.013.604	1.008.384	992.028	1.002.720
661 Holstebro	681.528	678.000	668.184	675.420
665 Lemvig	337.764	336.420	331.944	327.924
671 Struer	326.136	324.732	320.088	315.936
706 Syddjurs	476.352	473.784	473.844	479.112
707 Norddjurs	614.184	611.808	603.924	596.844
710 Favrskov	459.360	463.296	473.076	478.896
727 Odder	203.136	204.996	209.604	212.352
730 Randers	1.386.672	1.380.852	1.361.496	1.344.132
740 Silkeborg	871.992	879.552	898.284	909.456
741 Samsø	83.724	83.472	82.644	81.900
746 Skanderborg	450.816	455.640	467.604	474.744
751 Århus	3.186.456	3.193.824	3.257.604	3.295.608
756 Ikast-Brande	580.812	578.340	570.144	562.800
760 Ringkøbing-Skjern	649.188	645.612	652.620	660.012
766 Hedensted	484.908	487.056	496.824	502.644
779 Skive	679.824	676.824	666.924	658.032
791 Viborg	1.072.260	1.066.560	1.062.036	1.073.748
1081 REGION NORDJYLLAND	8.305.584	8.269.836	8.152.584	8.092.524
773 Morsø	386.868	385.500	381.000	376.956
787 Thisted	723.564	720.756	711.468	703.128
810 Brønderslev	550.392	548.208	540.924	534.384
813 Frederikshavn	965.868	962.016	949.200	937.704
820 Vesthimmerland	657.240	654.876	647.064	640.056
825 Læsø	45.996	45.864	45.468	45.096
840 Rebild	342.252	340.476	335.904	339.540
846 Mariagerfjord	623.580	620.952	612.240	604.404
849 Jammerbugt	544.488	542.088	534.144	527.028
851 Aalborg	2.424.852	2.412.744	2.372.532	2.373.900
860 Hjørring	1.040.484	1.036.356	1.022.640	1.010.328

VFM Øafd. den. 20.11.2008

Basisåret: statusevent 2009

Grænser vedr. ugunstigt stillede kommuner er formuleret på det strukturelle underskud.

Bilag til 5.4 om fordelingsnøglen ved bloktilskudsreguleringer

Tabel 5.4.1. Eksempel for fordeling af DUT-kompensation svarende til en 10 pct. stigning i nettodriftsudgift. Nuværende grænse vedr. § 12 (25 pct. af udgiftsbehov)

	Samlet udligning og tilskud basis-kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings-kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+= gevinst) (2)-(1)	Merudgift(-) fordelt efter folketal	Samlet virkning i 1.000 kr. (3)+(-4) (+= gevinst)	Samlet virkning som ændring i beskærningsniveau (+= tab)	Beregnet kompensationsgrad (3)/(4)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
HELE LANDET	63.017.940	90.615.576	27.597.636	-27.597.640	-4	0,00	100,00
HOVEDSTADSOMRÅDET	13.558.836	21.485.352	7.926.516	-9.368.885	-1.442.369	0,44	84,60
1084 REGION HOVEDSTADEN	12.617.580	19.747.416	7.129.836	-8.301.269	-1.171.433	0,41	85,89
101 København	6.309.216	8.540.220	2.231.004	-2.587.097	-356.093	0,45	86,24
147 Frederiksberg	76.824	457.716	380.892	-472.388	-91.496	0,51	80,63
151 Ballerup	563.688	779.664	215.976	-237.817	-21.841	0,28	90,82
153 Brøndby	688.428	850.788	162.360	-169.725	-7.365	0,14	95,66
155 Dragør	-51.912	-888	51.024	-66.690	-15.666	0,58	76,51
157 Gentofte	-1.131.156	-852.912	278.244	-345.645	-67.401	0,36	80,50
159 Gladsaxe	559.680	829.176	269.496	-314.088	-44.592	0,42	85,80
161 Glostrup	189.348	278.064	88.716	-103.316	-14.600	0,42	85,87
163 Herlev	358.524	479.172	120.648	-132.556	-11.908	0,27	91,02
165 Albertshund	588.048	720.720	132.672	-138.309	-5.637	0,14	95,92
167 Hvidovre	674.700	904.380	229.680	-249.282	-19.602	0,25	92,14
169 Høje-Taastrup	672.792	880.140	207.348	-239.349	-32.001	0,44	86,63
173 Lyngby-Taarbæk	-191.460	22.788	214.248	-258.712	-44.464	0,39	82,81
175 Rødovre	532.848	705.264	172.416	-182.516	-10.100	0,18	94,47
183 Ishøj	502.884	608.148	105.264	-104.482	782	-0,03	100,75
185 Tårnby	384.408	552.960	168.552	-202.015	-33.463	0,51	83,44
187 Vallensbæk	-2.364	43.848	46.212	-62.118	-15.906	0,70	74,39
190 Furesø	-42.984	101.796	144.780	-189.153	-44.373	0,58	76,54
201 Allerød	-97.512	-13.056	84.456	-117.695	-33.239	0,70	71,76
210 Fredensborg	200.868	365.916	165.048	-196.493	-31.445	0,44	84,00
217 Helsingør	648.348	920.280	271.932	-306.185	-34.253	0,34	88,81
219 Hillerød	248.436	436.548	188.112	-235.350	-47.238	0,59	79,93
223 Hørsholm	-380.256	-283.296	96.960	-120.971	-24.011	0,37	80,15
230 Rudersdal	-702.876	-483.756	219.120	-269.911	-50.791	0,36	81,18
240 Egedal	57.936	210.288	152.352	-205.095	-52.743	0,75	74,28
250 Frederikssund	415.320	601.248	185.928	-222.544	-36.616	0,53	83,55
260 Halsnæs	471.612	611.160	139.548	-155.562	-16.014	0,37	89,71
270 Gribskov	267.936	431.988	164.052	-201.980	-37.928	0,56	81,22
400 Bornholms kommune	806.256	1.049.052	242.796	-214.224	28.572	-0,54	113,34

Basisår: 2009

Omregnet vedr. ugunstigt stillede kommuner er formuleret på nuværende regler

Udgiftsbehov pr. indbygger: 55,265

Arbejdsindsats: 2,500

Grænse (j ændringskørslen) vedr. ugunstigt stillede kommuner: 13,816

Emner vedrørende systemet i dynamisk sammenhæng

Table 5.4.1 +10 pct. i nettodriftsudgift. Fuld DUT kompensation, nuværende grænse (25 pct. af udgiftsbehov)

	Samlet udligning og tilskud basis- kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings- kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+= gevinst) (2)-(1)	Merudgift(-) fordelt efter følketal	Samlet virkning i 1.000 kr. (3)+(4) (+= gevinst)	Samlet virkning som ændring i beskar- nings- niveau (+= tab)	Beregnet kompensations- grad (3)/(4)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1085 REGION SJÆLLAND	10.447.272	14.656.284	4.209.012	-4.124.097	84.915	-0,07	102,06
253 Greve	275.724	472.488	196.764	-238.651	-41.887	0,50	82,45
259 Køge	724.008	966.564	242.556	-286.918	-44.362	0,52	84,54
265 Roskilde	393.180	720.036	326.856	-407.863	-81.007	0,57	80,14
269 Solrød	-924	79.764	80.688	-104.798	-24.110	0,63	76,99
306 Odsherred	467.352	653.292	185.940	-166.786	19.154	-0,41	111,48
316 Holbæk	924.012	1.301.988	377.976	-348.187	29.789	-0,31	108,56
320 Faxe	453.012	643.800	190.788	-178.778	12.010	-0,25	106,72
326 Kalundborg	753.528	1.033.152	279.624	-250.674	28.950	-0,42	111,55
329 Ringsted	410.952	586.968	176.016	-163.194	12.822	-0,28	107,86
330 Slagelse	1.344.468	1.791.516	447.048	-390.289	56.759	-0,54	114,54
336 Stevns	243.240	333.840	90.600	-109.898	-19.298	0,59	82,44
340 Sorø	364.716	521.904	157.188	-146.649	10.539	-0,26	107,19
350 Lejre	112.284	214.296	102.012	-133.712	-31.700	0,73	76,29
360 Lolland	1.161.648	1.463.244	301.596	-240.374	61.222	-1,00	125,47
370 Næstved	1.014.180	1.450.536	436.356	-406.939	29.417	-0,26	107,23
376 Guldborgsund	1.075.128	1.431.876	356.748	-317.163	39.585	-0,48	112,48
390 Vordingborg	730.764	991.020	260.256	-233.225	27.031	-0,43	111,59
1083 REGION SYDDANMARK	16.931.064	23.508.372	6.577.308	-6.017.709	559.599	-0,34	109,30
410 Middelfart	444.504	644.328	199.824	-188.460	11.364	-0,22	106,03
420 Assens	632.712	862.296	229.584	-211.727	17.857	-0,32	108,43
430 Faaborg-Midtfyn	745.572	1.025.112	279.540	-260.747	18.793	-0,28	107,21
440 Kerteminde	292.332	419.112	126.780	-119.172	7.608	-0,23	106,38
450 Nyborg	476.988	652.824	175.836	-159.104	16.732	-0,39	110,52
461 Odense	2.910.372	3.965.808	1.055.436	-945.897	109.539	-0,43	111,58
479 Svendborg	903.528	1.226.880	323.352	-296.971	26.381	-0,34	108,88
480 Nordfyn	434.712	594.192	159.480	-148.970	10.510	-0,27	107,05
482 Langeland	283.392	366.324	82.932	-68.830	14.102	-0,78	120,49
492 Æro	122.856	160.956	38.100	-33.300	4.800	-0,56	114,41
510 Haderslev	838.164	1.152.576	314.412	-283.893	30.519	-0,39	110,75
530 Billund	328.032	469.008	140.976	-131.426	9.550	-0,26	107,27
540 Sønderborg	1.064.196	1.485.432	421.236	-386.978	34.258	-0,32	108,85
550 Tønder	705.624	937.356	231.732	-201.111	30.621	-0,57	115,23
561 Esbjerg	1.729.608	2.375.652	646.044	-574.227	71.817	-0,45	112,51
563 Fanø	21.888	34.944	13.056	-16.027	-2.971	0,56	81,46
573 Varde	627.744	897.660	269.916	-251.688	18.228	-0,26	107,24
575 Vejen	658.896	890.244	231.348	-214.545	16.803	-0,31	107,83
580 Aabenraa	897.216	1.230.540	333.324	-302.518	30.806	-0,38	110,18
607 Fredericia	668.016	946.788	278.772	-249.865	28.907	-0,40	111,57
621 Kolding	993.624	1.467.888	474.264	-443.851	30.413	-0,24	106,85
630 Vejle	1.151.088	1.702.452	551.364	-528.402	22.962	-0,15	104,35

Beskatningsår: 2009

Omregnet vedr. ugensatigt stillade kommuner og formuleret på gennemsnitlige regler

Udgiftsbehov pr. indbygger: 55,265

Arbejdspræmie: 25,000

Omregnet (i ændringskørslen) vedr. ugensatigt stillade kommuner: 13,816

Tabel 5.4.1 +10 pct. i nettodriftsudgift. Fuld DUT kompensation, nuværende grænse (25 pct. af udgiftsbehov)

	Samlet udligning og tilskud basis-kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings-kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+= gevinst) (2)-(1)	Merudgift(-) fordelt efter folketal	Samlet virkning i 1.000 kr. (3)-(4) (+= gevinst)	Samlet virkning som ændring i beskætningsniveau (+= tab)	Beregnet kompensationsgrad (3)/(4)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1082 REGION MIDTJYLLAND	14.716.440	21.244.692	6.528.252	-6.248.311	279.941	-0,16	104,48
615 Horsens	1.157.724	1.601.460	443.736	-408.687	35.049	-0,32	108,58
657 Herning	1.013.604	1.462.056	448.452	-424.483	23.969	-0,21	105,65
661 Holstebro	681.528	984.876	303.348	-286.882	16.466	-0,21	105,74
665 Lemvig	337.764	461.640	123.876	-109.722	14.154	-0,47	112,90
671 Struer	326.136	450.720	124.584	-113.726	10.858	-0,35	109,55
706 Syddjurs	476.352	696.612	220.260	-209.049	11.211	-0,19	105,36
707 Norddjurs	614.184	829.140	214.956	-193.293	21.663	-0,42	111,21
710 Favrskov	459.360	680.088	220.728	-231.135	-10.407	0,17	95,50
727 Odder	203.136	301.848	98.712	-108.988	-10.276	0,33	90,57
730 Randers	1.386.672	1.901.952	515.280	-474.162	41.118	-0,33	108,67
740 Silkeborg	871.992	1.302.696	430.704	-443.273	-12.569	0,10	97,16
741 Samsø	83.724	108.288	24.564	-20.438	4.126	-0,77	120,19
746 Skanderborg	450.816	673.896	223.080	-283.160	-60.080	0,72	78,78
751 Århus	3.186.456	4.807.272	1.620.816	-1.508.573	112.243	-0,25	107,44
756 Ikast-Brande	580.812	797.136	216.324	-200.869	15.455	-0,29	107,69
760 Ringkøbing-Skjern	649.188	958.524	309.336	-293.449	15.887	-0,19	105,41
766 Hedensted	484.908	724.512	239.604	-230.939	8.665	-0,13	103,75
779 Skive	679.824	943.128	263.304	-242.645	20.659	-0,32	108,51
791 Viborg	1.072.260	1.558.848	486.588	-464.837	21.751	-0,17	104,68
1081 REGION NORDJYLLAND	8.306.584	11.458.812	3.153.228	-2.906.264	246.974	-0,32	108,50
773 Morso	386.868	513.012	126.144	-110.295	15.849	-0,54	114,37
787 Thisted	723.564	977.028	253.464	-227.759	25.705	-0,43	111,29
810 Brønderslev	550.392	742.296	191.904	-178.487	13.417	-0,30	107,52
813 Frederikshavn	965.868	1.318.368	352.500	-313.947	38.553	-0,45	112,28
820 Vesthimmerland	657.240	867.924	210.684	-191.505	19.179	-0,40	110,02
825 Læsø	45.996	58.896	12.900	-9.908	2.992	-1,06	130,20
840 Rebild	342.252	491.628	149.376	-144.499	4.877	-0,13	103,38
846 Mariagerfjord	623.580	853.824	230.244	-213.857	16.387	-0,29	107,66
849 Jammerbugt	544.488	754.692	210.204	-194.624	15.580	-0,30	108,00
851 Aalborg	2.424.852	3.470.820	1.045.968	-985.241	60.727	-0,22	106,16
860 Hjørring	1.040.484	1.410.324	369.840	-336.134	33.706	-0,38	110,03

Basisåret: 2009

Grænse vedr. ugunstigt stillede kommuner er formuleret på nærværende regler

Udgiftsbehov pr. indbygger: 55,265

Årsværdi grænse: 25.000

Grænse (i ændringskørsel) vedr. ugunstigt stillede kommuner: 13,816

Emner vedrørende systemet i dynamisk sammenhæng

Tabel 5.4.1 +10 pct. i nettodriftsudgift. Fuld DUT kompensation, nuværende grænse (25 pct. af udgiftsbehov)

	Samlet udligning og tilskud basis-kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings-kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+= gevinst) (2)-(1)	Merudgift(-) fordelt efter folketal	Samlet virkning i 1.000 kr. (3)-(4) (+= gevinst)	Samlet virkning som ændring i beskærings-niveau (+= tab)	Beregnet kompensations-grad (3)/(4)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
I ALT	15.566.028	24.478.824	8.912.796	-10.451.468	-1.538.672	0,43	85,28
101 København	6.309.216	8.540.220	2.231.004	-2.587.097	-356.093	0,45	86,24
147 Frederiksberg	76.824	457.716	380.892	-472.388	-91.496	0,51	80,63
151 Ballerup	563.688	779.664	215.976	-237.817	-21.841	0,28	90,82
153 Brøndby	688.428	850.788	162.360	-169.725	-7.365	0,14	95,66
155 Dragør	-51.912	-888	51.024	-66.690	-15.666	0,58	76,51
157 Gentofte	-1.131.156	-852.912	278.244	-345.645	-67.401	0,36	80,50
159 Gladsaxe	559.680	829.176	269.496	-314.088	-44.592	0,42	85,80
161 Glostrup	189.348	278.064	88.716	-103.316	-14.600	0,42	85,87
163 Herlev	358.524	479.172	120.648	-132.556	-11.908	0,27	91,02
165 Albertslund	588.048	720.720	132.672	-138.309	-5.637	0,14	95,92
167 Hvidovre	674.700	904.380	229.680	-249.282	-19.602	0,25	92,14
169 Høje-Taastrup	672.792	880.140	207.348	-239.349	-32.001	0,44	86,63
173 Lyngby-Taarbæk	-191.460	22.788	214.248	-258.712	-44.464	0,39	82,81
175 Rødovre	532.848	705.264	172.416	-182.516	-10.100	0,18	94,47
183 Ishøj	502.884	608.148	105.264	-104.482	782	-0,03	100,75
185 Tårnby	384.408	552.960	168.552	-202.015	-33.463	0,51	83,44
187 Vallensbæk	-2.364	43.848	46.212	-62.118	-15.906	0,70	74,39
190 Furesø	-42.984	101.796	144.780	-189.153	-44.373	0,58	76,54
201 Allerød	-97.512	-13.056	84.456	-117.695	-33.239	0,70	71,76
210 Fredensborg	200.868	365.916	165.048	-196.493	-31.445	0,44	84,00
217 Helsingør	648.348	920.280	271.932	-306.185	-34.253	0,34	88,81
219 Hillerød	248.436	436.548	188.112	-235.350	-47.238	0,59	79,93
223 Hørsholm	-380.256	-283.296	96.960	-120.971	-24.011	0,37	80,15
230 Rudersdal	-702.876	-483.756	219.120	-269.911	-50.791	0,36	81,18
240 Egedal	57.936	210.288	152.352	-205.095	-52.743	0,75	74,28
250 Frederikssund	415.320	601.248	185.928	-222.544	-36.616	0,53	83,55
253 Greve	275.724	472.488	196.764	-238.651	-41.887	0,50	82,45
259 Køge	724.008	966.564	242.556	-286.918	-44.362	0,52	84,54
260 Halsnæs	471.612	611.160	139.548	-155.562	-16.014	0,37	89,71
265 Roskilde	393.180	720.036	326.856	-407.863	-81.007	0,57	80,14
269 Solrød	-924	79.764	80.688	-104.798	-24.110	0,63	76,99
270 Gribskov	267.936	431.988	164.052	-201.980	-37.928	0,56	81,22
336 Stevn	243.240	333.840	90.600	-109.898	-19.298	0,59	82,44
350 Lejre	112.284	214.296	102.012	-133.712	-31.700	0,73	76,29
563 Fanø	21.888	34.944	13.056	-16.027	-2.971	0,56	81,46
710 Favrskov	459.360	680.088	220.728	-231.135	-10.407	0,17	95,50
727 Odder	203.136	301.848	98.712	-108.988	-10.276	0,33	90,57
740 Silkeborg	871.992	1.302.696	430.704	-443.273	-12.569	0,10	97,16
746 Skanderborg	450.816	673.896	223.080	-283.160	-60.080	0,72	78,78

Beskatningsår: 2009

Omregnet vedr. ugunstigt stillede kommuner er formuleret på nuværende regler

Udgiftsbehov pr. indbygger: 55,265

Arvsskift procent: 25,00

Omregnet (i ændringskørslen) vedr. ugunstigt stillede kommuner: 13,816

Emner vedrørende systemet i dynamisk sammenhæng

Tabel 5.4.1 +10 pct. i nettodriftsudgift. Fuldt DUT kompensation, nuværende grænse (25 pct. af udgiftsbehov)

	Samlet udligning og tilskud basis-kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings-kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+= gevinst) (2)-(1)	Merudgift(-) fordelt efter folketal	Samlet virkning i 1.000 kr. (3)+(4) (+= gevinst)	Samlet virkning som ændring i beskærings-niveau (+= tab)	Beregnet kompensations-grad (3)/(4)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
I ALT	47.451.912	66.136.752	18.684.840	-17.146.172	1.538.668	-0,33	108,97
306 Odsherred	467.352	653.292	185.940	-166.786	19.154	-0,41	111,48
316 Holbæk	924.012	1.301.988	377.976	-348.187	29.789	-0,31	108,56
320 Faxe	453.012	643.800	190.788	-178.778	12.010	-0,25	106,72
326 Kalundborg	753.528	1.033.152	279.624	-250.674	28.950	-0,42	111,55
329 Ringsted	410.952	586.968	176.016	-163.194	12.822	-0,28	107,86
330 Slagelse	1.344.468	1.791.516	447.048	-390.289	56.759	-0,54	114,54
340 Sorø	364.716	521.904	157.188	-146.649	10.539	-0,26	107,19
360 Lolland	1.161.648	1.463.244	301.596	-240.374	61.222	-1,00	125,47
370 Næstved	1.014.180	1.450.536	436.356	-406.939	29.417	-0,26	107,23
376 Guldborgsund	1.075.128	1.431.876	356.748	-317.163	39.585	-0,48	112,48
390 Vordingborg	730.764	991.020	260.256	-233.225	27.031	-0,43	111,59
400 Bornholms kommune	806.256	1.049.052	242.796	-214.224	28.572	-0,54	113,34
410 Middelfart	444.504	644.328	199.824	-188.460	11.364	-0,22	106,03
420 Assens	632.712	862.296	229.584	-211.727	17.857	-0,32	108,43
430 Faaborg-Midtfyn	745.572	1.025.112	279.540	-260.747	18.793	-0,28	107,21
440 Kerteminde	292.332	419.112	126.780	-119.172	7.608	-0,23	106,38
450 Nyborg	476.988	652.824	175.836	-159.104	16.732	-0,39	110,52
461 Odense	2.910.372	3.965.808	1.055.436	-945.897	109.539	-0,43	111,58
479 Svendborg	903.528	1.226.880	323.352	-296.971	26.381	-0,34	108,88
480 Nordfyn	434.712	594.192	159.480	-148.970	10.510	-0,27	107,05
482 Langeland	283.392	366.324	82.932	-68.830	14.102	-0,78	120,49
492 Ærø	122.856	160.956	38.100	-33.300	4.800	-0,56	114,41
510 Haderslev	838.164	1.152.576	314.412	-283.893	30.519	-0,39	110,75
530 Billund	328.032	469.008	140.976	-131.426	9.550	-0,26	107,27
540 Sønderborg	1.064.196	1.485.432	421.236	-386.978	34.258	-0,32	108,85
550 Tønder	705.624	937.356	231.732	-201.111	30.621	-0,57	115,23
561 Esbjerg	1.729.608	2.375.652	646.044	-574.227	71.817	-0,45	112,51
573 Vardø	627.744	897.660	269.916	-251.688	18.228	-0,26	107,24
575 Vejen	658.896	890.244	231.348	-214.545	16.803	-0,31	107,83
580 Aabenraa	897.216	1.230.540	333.324	-302.518	30.806	-0,38	110,18
607 Fredericia	668.016	946.788	278.772	-249.865	28.907	-0,40	111,57
615 Horsens	1.157.724	1.601.460	443.736	-408.687	35.049	-0,32	108,58
621 Kolding	993.624	1.467.888	474.264	-443.851	30.413	-0,24	106,85
630 Vejle	1.151.088	1.702.452	551.364	-528.402	22.962	-0,15	104,35
657 Herning	1.013.604	1.462.056	448.452	-424.483	23.969	-0,21	105,65
661 Holstebro	681.528	984.876	303.348	-286.882	16.466	-0,21	105,74
665 Lemvig	337.764	461.640	123.876	-109.722	14.154	-0,47	112,90
671 Struer	326.136	450.720	124.584	-113.726	10.858	-0,35	109,55
706 Syddjurs	476.352	696.612	220.260	-209.049	11.211	-0,19	105,36
707 Norddjurs	614.184	829.140	214.956	-193.293	21.663	-0,42	111,21

Beskatningsår: 2009
 Omkostning vedr. ugunstigt stillede kommuner og formidlet på næringslovs regler
 Udgiftsbehov pr. indbygger: 55,265
 Arrondit procent: 25,000
 Omkostning (i ændringskørsel) vedr. ugunstigt stillede kommuner: 13,816

Emner vedrørende systemet i dynamisk sammenhæng

Tabel 5.4.1 +10 pct. i nettodriftsudgift. Fuld DUT kompensation, nuværende grænse (25 pct. af udgiftsbehov)

	Samlet udligning og tilskud basis- kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings- kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+/- gevinst) (2)-(1)	Merudgift(-) fordelt efter følketal	Samlet virkning i 1.000 kr. (3)-(4) (+/- gevinst)	Samlet virkning som ændring i beskat- nings- niveau (+/- tab)	Beregnet kompens- sations- grad (3)/(4)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
730 Randers	1.386.672	1.901.952	515.280	-474.162	41.118	-0,33	108,67
741 Samsø	83.724	108.288	24.564	-20.438	4.126	-0,77	120,19
751 Århus	3.186.456	4.807.272	1.620.816	-1.508.573	112.243	-0,25	107,44
756 Ikast-Brande	580.812	797.136	216.324	-200.869	15.455	-0,29	107,69
760 Ringkøbing-Skjern	649.188	958.524	309.336	-293.449	15.887	-0,19	105,41
766 Hedensted	484.908	724.512	239.604	-230.939	8.665	-0,13	103,75
773 Morsø	386.868	513.012	126.144	-110.295	15.849	-0,54	114,37
779 Skive	679.824	943.128	263.304	-242.645	20.659	-0,32	108,51
787 Thisted	723.564	977.028	253.464	-227.759	25.705	-0,43	111,29
791 Viborg	1.072.260	1.558.848	486.588	-464.837	21.751	-0,17	104,68
810 Brønderslev	550.392	742.296	191.904	-178.487	13.417	-0,30	107,52
813 Frederikshavn	965.868	1.318.368	352.500	-313.947	38.553	-0,45	112,28
820 Vesthimmerland	657.240	867.924	210.684	-191.505	19.179	-0,40	110,02
825 Læsø	45.996	58.896	12.900	-9.908	2.992	-1,06	130,20
840 Rebild	342.252	491.628	149.376	-144.499	4.877	-0,13	103,38
846 Mariagerfjord	623.580	853.824	230.244	-213.857	16.387	-0,29	107,66
849 Jammerbugt	544.488	754.692	210.204	-194.624	15.580	-0,30	108,00
851 Aalborg	2.424.852	3.470.820	1.045.968	-985.241	60.727	-0,22	106,16
860 Hjørring	1.040.484	1.410.324	369.840	-336.134	33.706	-0,38	110,03

Beskatningsår: 2009

Omregnet vedr. ugunstigt stillede kommuner er formuleret på nuværende regler

Ulykkeløst pct. indregnet: 55,265

Arbejdsindsats: 25,000

Omregnet (i ændringskørslen) vedr. ugunstigt stillede kommuner: 13,816

Tabel 5.4.2. Eksempel for fordeling af DUT-kompensation svarende til en 10 pct. stigning i nettodriftsudgift. Alternativ grænse vedr. § 12 (96 pct. af strukturelt underskud)

Tabel 5.4.2 +10 pct. i nettodriftsudgift. Fuld DUT kompensation, ny grænse (96 pct. af strukturelt underskud)

	Samlet udligning og tilskud basis-kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings-kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (=+ gevinst) (2)-(1)	Merudgift(-) fordelt efter folketal	Samlet virkning i 1.000 kr. (3)+(4) (=+ gevinst)	Samlet virkning som ændring i beskatnings-niveau (=+ tab)	Beregnet kompensations-grad (3):(4)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
HELE LANDET	63.017.940	90.615.576	27.597.636	-27.597.640	-4	0,00	100,00
HOVEDSTADSOMRÅDET	13.558.836	22.852.200	9.293.364	-9.368.885	-75.521	0,02	99,19
1084 REGION HOVEDSTADEN	12.617.580	20.909.496	8.291.916	-8.301.269	-9.353	0,00	99,89
101 København	6.309.216	8.917.656	2.608.440	-2.587.097	21.343	-0,03	100,82
147 Frederiksberg	76.824	526.644	449.820	-472.388	-22.568	0,13	95,22
151 Ballerup	563.688	814.368	250.680	-237.817	12.863	-0,17	105,41
153 Brøndby	688.428	875.544	187.116	-169.725	17.391	-0,34	110,25
155 Dragør	-51.912	8.844	60.756	-66.690	-5.934	0,22	91,10
157 Gentofte	-1.131.156	-802.476	328.680	-345.645	-16.965	0,09	95,09
159 Gladsaxe	559.680	874.980	315.300	-314.088	1.212	-0,01	100,39
161 Glostrup	189.348	293.148	103.800	-103.316	484	-0,01	100,47
163 Herlev	358.524	498.504	139.980	-132.556	7.424	-0,17	105,60
165 Albertslund	588.048	740.904	152.856	-138.309	14.547	-0,36	110,52
167 Hvidovre	674.700	940.752	266.052	-249.282	16.770	-0,22	106,73
169 Høje-Taastrup	672.792	915.060	242.268	-239.349	2.919	-0,04	101,22
173 Lyngby-Taarbæk	-191.460	60.528	251.988	-258.712	-6.724	0,06	97,40
175 Rødovre	532.848	731.880	199.032	-182.516	16.516	-0,29	109,05
183 Ishøj	502.884	623.388	120.504	-104.482	16.022	-0,55	115,34
185 Tårnby	384.408	582.432	198.024	-202.015	-3.991	0,06	98,02
187 Vallensbæk	-2.364	52.908	55.272	-62.118	-6.846	0,30	88,98
190 Furesø	-42.984	129.384	172.368	-189.153	-16.785	0,22	91,13
201 Allerød	-97.512	4.104	101.616	-117.695	-16.079	0,34	86,34
210 Fredensborg	200.868	394.584	193.716	-196.493	-2.777	0,04	98,59
217 Helsingør	648.348	964.944	316.596	-306.185	10.411	-0,10	103,40
219 Hillerød	248.436	470.880	222.444	-235.350	-12.906	0,16	94,52
223 Hørsholm	-380.256	-265.656	114.600	-120.971	-6.371	0,10	94,73
230 Rudersdal	-702.876	-444.372	258.504	-269.911	-11.407	0,08	95,77
240 Egedal	57.936	240.216	182.280	-205.095	-22.815	0,32	88,88
250 Frederikssund	415.320	633.720	218.400	-222.544	-4.144	0,06	98,14
260 Halsnæs	471.612	633.852	162.240	-155.562	6.678	-0,15	104,29
270 Gribskov	267.936	461.460	193.524	-201.980	-8.456	0,12	95,81
400 Bornholms kommune	806.256	1.031.316	225.060	-214.224	10.836	-0,20	105,06

Basisåret: statusevni 2009

Grænse vedr. ugøretigt stillede kommuner er formuleret på det strukturelle underskud.

Strukturelt underskud: 18,045

Anvendt procent: 96,463

Grænse (i ændringskørsel) vedr. ugøretigt stillede kommuner: 17,407

Emner vedrørende systemet i dynamisk sammenhæng

Tabel 5.4.2 +10 pct. i nettodriftsudgift. Full DUT kompensation, ny grænse (96 pct. af strukturelt underskud)

	Samlet udligning og tilskud basis-kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings-kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+= gevinst) (2)-(1)	Merudgift(-) fordelt efter folketal	Samlet virkning i 1.000 kr. (3)+(4) (+= gevinst)	Samlet virkning som ændring i beskatnings-niveau (+= tab)	Beregnet kompensations-grad (3)/(4)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1085 REGION SJÆLLAND	10.447.272	14.607.996	4.160.724	-4.124.097	36.627	-0,03	100,89
253 Greve	275.724	507.300	231.576	-238.651	-7.075	0,09	97,04
259 Køge	724.008	1.008.432	284.424	-286.918	-2.494	0,03	99,13
265 Roskilde	393.180	779.544	386.364	-407.863	-21.499	0,15	94,73
269 Solrød	-924	95.064	95.988	-104.798	-8.810	0,23	91,59
306 Odsherred	467.352	639.468	172.116	-166.786	5.330	-0,11	103,20
316 Holbæk	924.012	1.273.164	349.152	-348.187	965	-0,01	100,28
320 Faxe	453.012	628.992	175.980	-178.778	-2.798	0,06	98,43
326 Kalundborg	753.528	1.012.404	258.876	-250.674	8.202	-0,12	103,27
329 Ringsted	410.952	573.456	162.504	-163.194	-690	0,02	99,58
330 Slagelse	1.344.468	1.759.200	414.732	-390.289	24.443	-0,23	106,26
336 Stevns	243.240	349.884	106.644	-109.898	-3.254	0,10	97,04
340 Sorø	364.716	509.760	145.044	-146.649	-1.605	0,04	98,91
350 Lejre	112.284	233.796	121.512	-133.712	-12.200	0,28	90,88
360 Lolland	1.161.648	1.443.360	281.712	-240.374	41.338	-0,68	117,20
370 Næstved	1.014.180	1.416.852	402.672	-406.939	-4.267	0,04	98,95
376 Guldborgsund	1.075.128	1.405.608	330.480	-317.163	13.317	-0,16	104,20
390 Vordingborg	730.764	971.712	240.948	-233.225	7.723	-0,12	103,31
1083 REGION SYDDANMARK	16.931.064	23.027.436	6.096.372	-6.017.709	78.663	-0,08	101,31
410 Middelfart	444.504	628.716	184.212	-188.460	-4.248	0,08	97,75
420 Assens	632.712	844.776	212.064	-211.727	337	-0,01	100,16
430 Faaborg-Midtfyn	745.572	1.003.524	257.952	-260.747	-2.795	0,04	98,93
440 Kerteminde	292.332	409.248	116.916	-119.172	-2.256	0,07	98,11
450 Nyborg	476.988	639.648	162.660	-159.104	3.556	-0,08	102,24
461 Odense	2.910.372	3.887.484	977.112	-945.897	31.215	-0,12	103,30
479 Svendborg	903.528	1.202.292	298.764	-296.971	1.793	-0,02	100,60
480 Nordfyn	434.712	581.856	147.144	-148.970	-1.826	0,05	98,77
482 Langeland	283.392	360.636	77.244	-68.830	8.414	-0,46	112,22
492 Ærø	122.856	158.184	35.328	-33.300	2.028	-0,24	106,09
510 Haderslev	838.164	1.129.068	290.904	-283.893	7.011	-0,09	102,47
530 Billund	328.032	458.124	130.092	-131.426	-1.334	0,04	98,98
540 Sønderborg	1.064.196	1.453.392	389.196	-386.978	2.218	-0,02	100,57
550 Tønder	705.624	920.724	215.100	-201.111	13.989	-0,26	106,96
561 Esbjerg	1.729.608	2.328.108	598.500	-574.227	24.273	-0,15	104,23
563 Fanø	21.888	37.284	15.396	-16.027	-631	0,12	96,06
573 Varde	627.744	876.816	249.072	-251.688	-2.616	0,04	98,96
575 Vejle	658.896	872.472	213.576	-214.545	-969	0,02	99,55
580 Aabenraa	897.216	1.205.484	308.268	-302.518	5.750	-0,07	101,90
607 Fredericia	668.016	926.112	258.096	-249.865	8.231	-0,11	103,29
621 Kolding	993.624	1.431.144	437.520	-443.851	-6.331	0,05	98,57
630 Vejle	1.151.088	1.672.344	521.256	-528.402	-7.146	0,05	98,65

Beskrivelse: statsåret 2009
 Grænse vedr. ugensigt stillede kommuner er formuleret på det strukturelle underskud.
 Strukturelt underskud: 18,045
 Årsmedel procent: 96,463
 Grænse (i ændringsniveau) vedr. ugensigt stillede kommuner: 17,407

Emner vedrørende systemet i dynamisk sammenhæng

Tabel 5.4.2 +10 pct. i nettodriftsudgift. Fuld DUT kompensation, ny grænse (96 pct. af strukturelt underskud)

	Samlet udligning og tilskud basis-kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings-kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+= gevinst) (2)-(1)	Merudgift(-) fordelt efter folketal	Samler virkning i 1.000 kr. (3)+(4) (+= gevinst)	Samler virkning som ændring i beskæftningsniveau (+= tab)	Beregnet kompensationsgrad (3)/(4)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1082 REGION MIDTJYLLAND	14.716.440	20.852.508	6.136.068	-6.248.311	-112.243	0,06	98,20
615 Horsens	1.157.724	1.567.632	409.908	-408.687	1.221	-0,01	100,30
657 Herning	1.013.604	1.426.908	413.304	-424.483	-11.179	0,10	97,37
661 Holstebro	681.528	961.128	279.600	-286.882	-7.282	0,09	97,46
665 Lemvig	337.764	452.568	114.804	-109.722	5.082	-0,17	104,63
671 Struer	326.136	441.300	115.164	-113.726	1.438	-0,05	101,26
706 Syddjurs	476.352	679.308	202.956	-209.049	-6.093	0,10	97,09
707 Norddjurs	614.184	813.132	198.948	-193.293	5.655	-0,11	102,93
710 Favrskov	459.360	676.572	217.212	-231.135	-13.923	0,22	93,98
727 Odder	203.136	306.888	103.752	-108.988	-5.236	0,17	95,20
730 Randers	1.386.672	1.862.688	476.016	-474.162	1.854	-0,01	100,39
740 Silkeborg	871.992	1.296.492	424.500	-443.273	-18.773	0,15	95,76
741 Samso	83.724	106.608	22.884	-20.438	2.446	-0,45	111,97
746 Skanderborg	450.816	715.200	264.384	-283.160	-18.776	0,22	93,37
751 Århus	3.186.456	4.682.376	1.495.920	-1.508.573	-12.653	0,03	99,16
756 Ikast-Brande	580.812	780.504	199.692	-200.869	-1.177	0,02	99,41
760 Ringkøbing-Skjern	649.188	934.404	285.216	-293.449	-8.233	0,10	97,19
766 Hedensted	484.908	705.396	220.488	-230.939	-10.451	0,16	95,47
779 Skive	679.824	923.052	243.228	-242.645	583	-0,01	100,24
791 Viborg	1.072.260	1.520.352	448.092	-464.837	-16.745	0,13	96,40
1081 REGION NORDJYLLAND	8.305.584	11.218.140	2.912.556	-2.906.254	6.302	-0,01	100,22
773 Morsø	386.868	503.880	117.012	-110.295	6.717	-0,23	106,09
787 Thisted	723.564	958.176	234.612	-227.759	6.853	-0,11	103,01
810 Brønderslev	550.392	727.500	177.108	-178.487	-1.379	0,03	99,23
813 Frederikshavn	965.868	1.292.352	326.484	-313.947	12.537	-0,15	103,99
820 Vesthimmerland	657.240	852.072	194.832	-191.505	3.327	-0,07	101,74
825 Læsø	45.996	58.068	12.072	-9.908	2.164	-0,77	121,85
840 Rebild	342.252	479.664	137.412	-144.499	-7.087	0,18	95,10
846 Mariagerfjord	623.580	836.112	212.532	-213.857	-1.325	0,02	99,38
849 Jammerbugt	544.488	738.576	194.088	-194.624	-536	0,01	99,72
851 Aalborg	2.424.852	3.389.244	964.392	-985.241	-20.849	0,08	97,88
860 Hjørring	1.040.484	1.382.496	342.012	-336.134	5.878	-0,07	101,75

Basisåret: statsåret 2009

Grænse vedr. ugunstigt stillede kommuner er formuleret på det strukturelle underskud.

Strukturelt underskud: 18,045

Anvendt procent: 96,463

Grænse (i ændringsniveau) vedr. ugunstigt stillede kommuner: 17,407

Emner vedrørende systemet i dynamisk sammenhæng

Tabel 5.4.2 +10 pct. i nettodriftsudgift. Fuld DUT kompensation, ny grænse (96 pct. af strukturelt underskud)

	Samlet udligning og tilskud basis-kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings-kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+= gevinst) (2)-(1)	Merudgift(-) fordelt efter folketal	Samlet virkning i 1.000 kr. (3)+(4) (+= gevinst)	Samlet virkning som ændring i beskætnings-niveau (+= tab)	Beregnet kompensations-grad (3)/(4)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
I ALT	15.566.028	25.884.636	10.318.608	-10.451.468	-132.860	0,04	98,73
101 København	6.309.216	8.917.656	2.608.440	-2.587.097	21.343	-0,03	100,82
147 Frederiksberg	76.824	526.644	449.820	-472.388	-22.568	0,13	95,22
151 Ballerup	563.688	814.368	250.680	-237.817	12.863	-0,17	105,41
153 Brøndby	688.428	875.544	187.116	-169.725	17.391	-0,34	110,25
155 Dragør	-51.912	8.844	60.756	-66.690	-5.934	0,22	91,10
157 Gentofte	-1.131.156	-802.476	328.680	-345.645	-16.965	0,09	95,09
159 Gladsaxe	559.680	874.980	315.300	-314.088	1.212	-0,01	100,39
161 Glostrup	189.348	293.148	103.800	-103.316	484	-0,01	100,47
163 Herlev	358.524	498.504	139.980	-132.556	7.424	-0,17	105,60
165 Albertslund	588.048	740.904	152.856	-138.309	14.547	-0,36	110,52
167 Hvidovre	674.700	940.752	266.052	-249.282	16.770	-0,22	106,73
169 Høje-Taastrup	672.792	915.060	242.268	-239.349	2.919	-0,04	101,22
173 Lyngby-Taarbæk	-191.460	60.528	251.988	-258.712	-6.724	0,06	97,40
175 Rødovre	532.848	731.880	199.032	-182.516	16.516	-0,29	109,05
183 Ishøj	502.884	623.388	120.504	-104.482	16.022	-0,55	115,34
185 Tårnby	384.408	582.432	198.024	-202.015	-3.991	0,06	98,02
187 Vallensbæk	-2.364	52.908	55.272	-62.118	-6.846	0,30	88,98
190 Furesø	-42.984	129.384	172.368	-189.153	-16.785	0,22	91,13
201 Allerød	-97.512	4.104	101.616	-117.695	-16.079	0,34	86,34
210 Fredensborg	200.868	394.584	193.716	-196.493	-2.777	0,04	98,59
217 Halsingør	648.348	964.944	316.596	-306.185	10.411	-0,10	103,40
219 Hillerød	248.436	470.880	222.444	-235.350	-12.906	0,16	94,52
223 Horsholm	-380.256	-265.656	114.600	-120.971	-6.371	0,10	94,73
230 Rudersdal	-702.876	-444.372	258.504	-269.911	-11.407	0,08	95,77
240 Egedal	57.936	240.216	182.280	-205.095	-22.815	0,32	88,88
250 Frederikssund	415.320	633.720	218.400	-222.544	-4.144	0,06	98,14
253 Greve	275.724	507.300	231.576	-238.651	-7.075	0,09	97,04
259 Køge	724.008	1.008.432	284.424	-286.918	-2.494	0,03	99,13
260 Halsnæs	471.612	633.852	162.240	-155.562	6.678	-0,15	104,29
265 Roskilde	393.180	779.544	386.364	-407.863	-21.499	0,15	94,73
269 Solrød	-924	95.064	95.988	-104.798	-8.810	0,23	91,59
270 Gribskov	267.936	461.460	193.524	-201.980	-8.456	0,12	95,81
336 Stevn	243.240	349.884	106.644	-109.898	-3.254	0,10	97,04
350 Lejre	112.284	233.796	121.512	-133.712	-12.200	0,28	90,88
563 Fano	21.888	37.284	15.396	-16.027	-631	0,12	96,06
710 Favrskov	459.360	676.572	217.212	-231.135	-13.923	0,22	93,98
727 Odder	203.136	306.888	103.752	-108.988	-5.236	0,17	95,20
740 Silkeborg	871.992	1.296.492	424.500	-443.273	-18.773	0,15	95,76
746 Skanderborg	450.816	715.200	264.384	-283.160	-18.776	0,22	93,37

Basiskørsel: statsgaranti 2009
 Grænse ved: upåvirket stillede kommuner er formuleret på det strukturelle underskud
 Strukturelt underskud: 18,045
 Anvendt procent: 96,463
 Grænse (i ændringsniveau) ved: upåvirket stillede kommuner: 17,407

Emner vedrørende systemet i dynamisk sammenhæng

Tabel 5.4.2 +10 pct. i nettodriftsudgift. Fuld DUT kompensation, ny grænse (96 pct. af strukturelt underskud)

	Samlet udligning og tilskud basis- kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings- kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+ = gevinst) (2)-(1)	Merudgift(-) fordelt efter folketal	Samlet virkning i 1.000 kr. (3)+(4) (+ = gevinst)	Samlet virkning som ændring i beskæf- nings- niveau (+ = tab)	Beregnet kompensations- grad (3)/(4)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
I ALT	47.451.912	64.730.940	17.279.028	-17.146.172	132.856	-0,03	100,77
306 Odsherred	467.352	639.468	172.116	-166.786	5.330	-0,11	103,20
316 Holbæk	924.012	1.273.164	349.152	-348.187	965	-0,01	100,28
320 Faxe	453.012	628.992	175.980	-178.778	-2.798	0,06	98,43
326 Kalundborg	753.528	1.012.404	258.876	-250.674	8.202	-0,12	103,27
329 Ringsted	410.952	573.456	162.504	-163.194	-690	0,02	99,58
330 Slagelse	1.344.468	1.759.200	414.732	-390.289	24.443	-0,23	106,26
340 Sorø	364.716	509.760	145.044	-146.649	-1.605	0,04	98,91
360 Lolland	1.161.648	1.443.360	281.712	-240.374	41.338	-0,68	117,20
370 Næstved	1.014.180	1.416.852	402.672	-406.939	-4.267	0,04	98,95
376 Guldborgsund	1.075.128	1.405.608	330.480	-317.163	13.317	-0,16	104,20
390 Vordingborg	730.764	971.712	240.948	-233.225	7.723	-0,12	103,31
400 Bornholms kommune	806.256	1.031.316	225.060	-214.224	10.836	-0,20	105,06
410 Middelfart	444.504	628.716	184.212	-188.460	-4.248	0,08	97,75
420 Assens	632.712	844.776	212.064	-211.727	337	-0,01	100,16
430 Faaborg-Midtfyn	745.572	1.003.524	257.952	-260.747	-2.795	0,04	98,93
440 Kerteminde	292.332	409.248	116.916	-119.172	-2.256	0,07	98,11
450 Nyborg	476.988	639.648	162.660	-159.104	3.556	-0,08	102,24
461 Odense	2.910.372	3.887.484	977.112	-945.897	31.215	-0,12	103,30
479 Svendborg	903.528	1.202.292	298.764	-296.971	1.793	-0,02	100,60
480 Nordfyn	434.712	581.856	147.144	-148.970	-1.826	0,05	98,77
482 Langeland	283.392	360.636	77.244	-68.830	8.414	-0,46	112,22
492 Æro	122.856	158.184	35.328	-33.300	2.028	-0,24	106,09
510 Haderslev	838.164	1.129.068	290.904	-283.893	7.011	-0,09	102,47
530 Billund	328.032	458.124	130.092	-131.426	-1.334	0,04	98,98
540 Sønderborg	1.064.196	1.453.392	389.196	-386.978	2.218	-0,02	100,57
550 Tønder	705.624	920.724	215.100	-201.111	13.989	-0,26	106,96
561 Esbjerg	1.729.608	2.328.108	598.500	-574.227	24.273	-0,15	104,23
573 Vardø	627.744	876.816	249.072	-251.688	-2.616	0,04	98,96
575 Vejle	658.896	872.472	213.576	-214.545	-969	0,02	99,55
580 Aabenraa	897.216	1.205.484	308.268	-302.518	5.750	-0,07	101,90
607 Fredericia	668.016	926.112	258.096	-249.865	8.231	-0,11	103,29
615 Horsens	1.157.724	1.567.632	409.908	-408.687	1.221	-0,01	100,30
621 Kolding	993.624	1.431.144	437.520	-443.851	-6.331	0,05	98,57
630 Vejle	1.151.088	1.672.344	521.256	-528.402	-7.146	0,05	98,65
657 Herning	1.013.604	1.426.908	413.304	-424.483	-11.179	0,10	97,37
661 Holstebro	681.528	961.128	279.600	-286.882	-7.282	0,09	97,46
665 Lemvig	337.764	452.568	114.804	-109.722	5.082	-0,17	104,63
671 Struer	326.136	441.300	115.164	-113.726	1.438	-0,05	101,26
706 Syddjurs	476.352	679.308	202.956	-209.049	-6.093	0,10	97,09
707 Norddjurs	614.184	813.132	198.948	-193.293	5.655	-0,11	102,93

Basisåret: stigningsåret 2009
 Grænse ved: ugunstigt stillede kommuner er formuleret på det strukturelle underskud
 Strukturelt underskud: 18,045
 Anvendt procent: 96,463
 Grænse (i ændringsindsats) ved: ugunstigt stillede kommuner: 11,407

Emner vedrørende systemet i dynamisk sammenhæng

Tabel 5.4.2 +10 pct. i nettodriftsudgift. Fuld DUT kompensation, ny grænse (96 pct. af strukturelt underskud)

	Samlet udligning og tilskud basis-kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings-kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+= gevinst) (2)-(1)	Merudgift(-) fordelt efter folketal	Samlet virkning i 1.000 kr. (3)+(4) (+= gevinst)	Samlet virkning som ændring i beskætningsniveau (+= tab)	Beregnet kompensationsgrad (3)/(4)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
730 Randers	1.386.672	1.862.688	476.016	-474.162	1.854	-0,01	100,39
741 Samsø	83.724	106.608	22.884	-20.438	2.446	-0,45	111,97
751 Århus	3.186.456	4.682.376	1.495.920	-1.508.573	-12.653	0,03	99,16
756 Ikast-Brande	580.812	780.504	199.692	-200.869	-1.177	0,02	99,41
760 Ringkøbing-Skjern	649.188	934.404	285.216	-293.449	-8.233	0,10	97,19
766 Hedensted	484.908	705.396	220.488	-230.939	-10.451	0,16	95,47
773 Morsø	386.868	503.880	117.012	-110.295	6.717	-0,23	106,09
779 Skive	679.824	923.052	243.228	-242.645	583	-0,01	100,24
787 Thisted	723.564	958.176	234.612	-227.759	6.853	-0,11	103,01
791 Viborg	1.072.260	1.520.352	448.092	-464.837	-16.745	0,13	96,40
810 Brønderslev	550.392	727.500	177.108	-178.487	-1.379	0,03	99,23
813 Frederikshavn	965.868	1.292.352	326.484	-313.947	12.537	-0,15	103,99
820 Vesthimmerland	657.240	852.072	194.832	-191.505	3.327	-0,07	101,74
825 Læsø	45.996	58.068	12.072	-9.908	2.164	-0,77	121,85
840 Rebild	342.252	479.664	137.412	-144.499	-7.087	0,18	95,10
846 Mariagerfjord	623.580	836.112	212.532	-213.857	-1.325	0,02	99,38
849 Jammerbugt	544.488	738.576	194.088	-194.624	-536	0,01	99,72
851 Aalborg	2.424.852	3.389.244	964.392	-985.241	-20.849	0,08	97,88
860 Hjørring	1.040.484	1.382.496	342.012	-336.134	5.878	-0,07	101,75

Besikkersel: stigningsret 2009
 Grænsen vedr. uplanlagt stillede kommuner er formuleret på det strukturelle underskud.
 Strukturelt underskud: 18,045
 Anvendt procent: ,96463
 Grænse (i ændringsniveau) vedr. uplanlagt stillede kommuner: 17,407

Bilag til 5.5 om stabilitet

Tabel 5.5.1. Ændring i udligningsbeløb ved ændring i kriterier, samlet udgiftsbehov, 2007-2008

	Alders- bestemte kriterier i alt	Socin- økonomiske kriterier i alt	Alle kriterier i alt
	(1)	(2)	(3)
HELE LANDET	0,00	0,00	0,00
HOVEDSTADSOMRÅDET	0,01	0,03	0,05
1084 REGION HOVEDSTADEN	0,00	0,02	0,02
101 København	0,06	-0,06	0,00
147 Frederiksberg	0,12	0,03	0,15
151 Ballerup	0,06	0,06	0,11
153 Brøndby	-0,26	0,26	0,00
155 Dragør	0,05	-0,04	0,01
157 Gentofte	-0,04	-0,04	-0,08
159 Gladsaxe	0,00	-0,03	-0,03
161 Glostrup	-0,18	0,02	-0,16
163 Harlev	-0,28	0,07	-0,22
165 Albertslund	-0,20	0,18	-0,01
167 Hvidovre	-0,14	0,20	0,06
169 Høje-Taastrup	0,18	0,06	0,24
173 Lyngby-Taarbæk	-0,12	0,10	-0,02
175 Rudersdal	-0,13	0,06	-0,08
183 Ishøj	-0,19	0,02	-0,17
185 Tårnby	0,03	0,04	0,07
187 Vallensbæk	-0,08	0,24	0,16
190 Furesø	0,11	0,02	0,13
201 Allerød	-0,04	0,01	-0,02
210 Fredensborg	-0,01	-0,01	-0,02
217 Halsingør	-0,12	0,05	-0,07
219 Hillerød	0,33	0,01	0,34
223 Hørsholm	0,01	0,01	0,02
230 Rudersdal	-0,10	0,13	0,03
240 Egedal	0,03	0,04	0,07
250 Frederiksørund	0,04	0,06	0,09
260 Halsnæs	0,12	0,16	0,28
270 Gribskov	-0,12	-0,07	-0,19
400 Bornholms kommune	-0,30	0,03	-0,27
1085 REGION SJÆLLAND	0,05	0,09	0,14
253 Greve	-0,11	0,42	0,31
259 Køge	0,23	0,05	0,28
265 Renskjælde	0,12	0,10	0,22
269 Solrød	-0,01	-0,07	-0,08
306 Odsherred	-0,05	-0,07	-0,12
316 Holbæk	0,20	0,08	0,28
320 Faxe	0,24	-0,02	0,23
326 Kalundborg	0,09	0,03	0,12
329 Ringsted	0,14	0,03	0,17
330 Slagelse	0,05	0,35	0,39
336 Stevns	-0,10	-0,06	-0,15
340 Sorø	0,12	0,13	0,26
350 Løjtø	0,18	0,02	0,20
360 Lolland	-0,40	0,09	-0,31
370 Næstved	0,18	0,06	0,23
376 Guldborggrund	-0,17	0,06	-0,11
390 Vordingborg	-0,06	-0,07	-0,14

ANM: Søjle (3) indeholder en selvstændig beregning på særlige kriterier. Udligningsbeløbet svarer ikke til summen af søjle (1)+(2)
VFM Ø.Afd den: 20.11.2008

Emner vedrørende systemet i dynamisk sammenhæng

Tabel 5.5.1 Ændring i udligningsbeløb i procent af beskæftningsgrundlag (+/-gevinst) som følge af kriterieændringer 2007-2008 i 2009 udligningsberegning

	Alders- bestemte kriterier i alt	Socio- økonomiske kriterier i alt	Alle kriterier i alt
	(1)	(2)	(3)
1083 REGION SYDDANMARK	-0,02	0,01	-0,02
410 Middelfart	0,15	-0,09	0,06
420 Assens	0,15	-0,08	0,07
430 Faaborg-Midtfyn	0,08	0,01	0,09
440 Kartemunde	0,09	-0,09	0,00
450 Nybørg	0,20	-0,11	0,09
461 Odense	-0,06	0,15	0,10
479 Svendborg	-0,11	0,41	0,29
480 Nordfyn	0,03	0,08	0,10
482 Langsøland	-0,56	-0,06	-0,62
492 Ærø	-0,45	-0,64	-1,10
510 Haderslev	-0,11	-0,19	-0,30
530 Billund	-0,10	-0,24	-0,34
540 Sundeby	0,01	0,07	0,08
550 Tønder	-0,41	-0,13	-0,54
561 Esbjerg	-0,19	-0,06	-0,25
563 Fano	0,10	-0,15	-0,04
573 Vardø	-0,16	0,06	-0,10
575 Vejum	0,04	0,00	0,04
580 Aabenraa	-0,03	-0,07	-0,10
607 Fredericia	-0,03	-0,08	-0,11
621 Kolding	0,10	0,03	0,13
630 Vejle	0,17	-0,01	0,16
1082 REGION MIDTJYLLAND	0,04	-0,04	0,01
615 Hørsens	0,28	0,10	0,38
657 Herning	0,00	-0,07	-0,07
661 Holstebro	-0,06	-0,12	-0,18
665 Lemvig	-0,40	-0,73	-1,13
671 Strøe	-0,14	-0,04	-0,18
706 Syddjurs	0,25	0,03	0,27
707 Norddjurs	-0,30	-0,09	-0,39
710 Favrskov	0,30	-0,07	0,23
727 Odder	-0,03	-0,13	-0,16
730 Randers	0,06	0,01	0,08
740 Silkeborg	0,16	-0,03	0,12
741 Samsø	-0,23	-0,82	-1,05
746 Skanderborg	0,14	-0,05	0,09
751 Århus	-0,05	0,06	0,02
756 Ikast-Brande	0,06	-0,16	-0,09
760 Ringkøbing-Skjern	0,02	-0,17	-0,15
766 Hedensted	0,23	0,00	0,23
779 Skive	-0,02	-0,19	-0,21
791 Viborg	0,13	0,01	0,14
1081 REGION NORDJYLLAND	-0,12	-0,15	-0,28
773 Marselisborg	-0,42	-0,15	-0,58
787 Thisted	-0,43	-0,08	-0,51
810 Brønderslev	-0,06	-0,19	-0,25
813 Frederikshavn	-0,22	-0,50	-0,72
820 Vesthimmerland	-0,18	-0,07	-0,25
825 Læsø	-0,40	-0,38	-0,80
840 Rebild	0,20	-0,10	0,10
846 Mariagerfjord	-0,11	-0,13	-0,24
849 Jammerbugt	-0,01	-0,34	-0,35
851 Aalborg	-0,02	-0,07	-0,09
860 Hjørring	-0,23	-0,08	-0,30

ANM: Søjle (3) indeholder en selvstændig beregning på særlige kriterier. Udligningsbeløbet svarer ikke til summen af søjle (1)+(2)
VFM © Afd. dat: 20.11.2008

Tabel 5.5.2. Ændring i udligningsbeløb ved ændring i kriterier, samlet udgiftsbehov,

	Alders- bestemte kriterier i alt	Socin- økonomiske kriterier i alt	Alle kriterier i alt
	(1)	(2)	(3)
HELE LANDET	0,00	0,00	0,00
HOVEDSTADSOMRÅDET	0,00	0,02	0,02
1084 REGION HOVEDSTADEN	0,00	0,02	0,03
101 København	0,06	0,02	0,08
147 Frederiksberg	0,12	0,15	0,27
151 Ballerup	-0,02	0,06	0,04
153 Brøndby	-0,14	-0,08	-0,22
155 Dragør	-0,07	-0,10	-0,17
157 Gentofte	-0,06	0,05	0,00
159 Gladsaxe	0,15	0,08	0,23
161 Glostrup	-0,03	0,10	0,07
163 Hørlev	-0,12	-0,19	-0,31
165 Albertslund	-0,06	-0,36	-0,42
167 Hvidovre	-0,13	-0,22	-0,35
169 Høje-Taastrup	0,18	0,09	0,27
173 Lyngby-Taarbæk	-0,15	0,16	0,02
175 Rudersdal	-0,04	0,11	0,07
183 Ishøj	-0,20	0,05	-0,15
185 Tårnby	0,14	-0,02	0,12
187 Vallensbæk	0,39	0,01	0,40
190 Furesø	-0,02	-0,04	-0,07
201 Allerød	-0,07	0,08	0,01
210 Fredensborg	-0,04	-0,01	-0,06
217 Halsingør	-0,21	-0,01	-0,21
219 Hillerød	0,04	0,14	0,18
223 Hørsholm	-0,10	0,10	0,00
230 Rudersdal	-0,04	0,01	-0,04
240 Egedal	0,17	-0,04	0,12
250 Frederiksø	0,06	0,00	0,06
260 Halsnæs	-0,06	0,00	-0,06
270 Gribskov	-0,04	-0,01	-0,04
400 Bornholms kommune	-0,31	-0,07	-0,37
1085 REGION SJ.ØLLAND	0,00	-0,04	-0,04
253 Grøve	-0,04	-0,05	-0,09
259 Køge	0,08	0,01	0,09
265 Roskilde	-0,13	0,01	-0,12
269 Solrød	-0,05	-0,02	-0,07
306 Odsherred	-0,03	-0,08	-0,11
316 Holbæk	0,09	0,03	0,13
320 Faxe	0,12	0,18	0,30
326 Kalundborg	0,00	0,08	0,08
329 Ringsted	0,37	0,08	0,44
330 Slagelse	0,04	-0,18	-0,14
336 Stevns	0,04	-0,15	-0,10
340 Sorø	0,06	-0,13	-0,07
350 Løjre	0,18	-0,01	0,17
360 Lolland	-0,37	-0,11	-0,49
370 Næstved	0,13	0,04	0,16
376 Guldborgsund	-0,16	-0,21	-0,37
390 Vordingborg	-0,14	-0,15	-0,29

ANM: Søjle (3) indeholder en selvstændig beregning på samtlige kriterier. Udligningsbeløbet svarer ikke til summen af søjle (1)+(2)
VFM © Afd. den: 20.11.2008

Emner vedrørende systemet i dynamisk sammenhæng

Tabel 5.5.2. Ændring i udligningsbeløb i procent af beskæftningsgrundlag (=gevinst) Som følge af kriterieændringer 2008-2009 i 2009 udligningsberegning

	Alders- bestemte kriterier i alt (1)	Socio- økonomiske kriterier i alt (2)	Alle kriterier i alt (3)
1083 REGION SYDDANMARK	-0,02	-0,05	-0,07
410 Middelfart	0,32	-0,02	0,30
420 Assens	0,00	-0,04	-0,04
430 Faaborg-Midtfyn	0,16	-0,09	0,07
440 Kerteminde	0,10	0,07	0,17
450 Nyboeg	-0,20	-0,08	-0,27
461 Odense	-0,13	-0,04	-0,17
479 Svendborg	0,01	-0,22	-0,21
480 Nordfyn	0,21	-0,02	0,18
482 Langsøland	-0,46	-0,04	-0,50
492 Ærø	-0,66	-0,72	-1,38
510 Haderslev	-0,01	-0,14	-0,15
530 Billund	-0,13	0,05	-0,08
540 Sønderborg	-0,05	0,06	0,01
550 Tønder	0,02	-0,36	-0,33
561 Esbjerg	-0,17	-0,09	-0,26
563 Fana	-0,03	-0,34	-0,37
573 Vardø	-0,06	-0,22	-0,28
575 Vejler	0,34	0,18	0,52
580 Aabenraa	-0,08	-0,04	-0,12
607 Fredericia	0,05	-0,13	-0,08
621 Kolding	-0,03	0,05	0,02
630 Vejle	0,11	0,05	0,16
1082 REGION MIDTJYLLAND	0,04	0,04	0,08
615 Horsens	0,23	0,17	0,40
657 Herning	0,08	0,05	0,13
661 Holstebro	0,05	0,04	0,09
665 Lemvig	-0,41	0,02	-0,39
671 Strøe	0,00	-0,08	-0,08
706 Syddjurs	0,04	0,22	0,26
707 Norddjurs	0,02	-0,20	-0,18
710 Favrskov	0,16	0,05	0,21
727 Odder	0,01	-0,01	0,00
730 Randers	0,08	-0,22	-0,14
740 Silkeborg	0,06	0,01	0,07
741 Samsø	-0,35	1,10	0,75
746 Skanderborg	0,15	-0,04	0,11
751 Århus	-0,01	0,10	0,09
756 Ikast-Brandø	0,01	-0,07	-0,06
760 Ringkøbing-Skjern	-0,02	0,20	0,18
766 Hedensted	0,24	0,08	0,30
779 Skive	-0,08	-0,07	-0,15
791 Viborg	0,02	0,05	0,07
1081 REGION NORDJYLLAND	-0,07	-0,01	-0,08
773 Marsø	-0,37	0,14	-0,22
787 Thisted	-0,18	-0,03	-0,21
810 Brønderslev	-0,11	-0,10	-0,20
813 Frederikshavn	-0,17	-0,08	-0,25
820 Vorthimmerland	0,23	0,01	0,24
825 Lønsø	-1,13	1,00	-0,12
840 Rønbjeld	-0,03	0,15	0,12
846 Mariagerfjord	0,09	-0,05	0,03
849 Jamnæsbygd	-0,04	-0,06	-0,10
851 Aalborg	-0,03	0,06	0,03
860 Hjørring	-0,18	-0,21	-0,39

ANM: Søjle (3) indeholder en selvstændig beregning på samtlige kriterier. Udligningsbeløbet svarer ikke til summen af søjle (1)+(2)
VFM © Afd. dan. 20.11.2008

Tabel 5.5.3. Ændring i udligningsbeløb ved ændring i kriterier, socioøkonomisk udgiftsbehov, 2007-2008

	20-59 årige uden beskæf- tigelse over 5 pct.	25-49 årige uden erhvervs- uddan- nelse	Udløjeds bobo- eløse- løjlig- heder	Psyki- triske patienter	Familier i visse bolig- typer	Antal børn i fami- lier med lav ud- dun- nelse	Antal enlige over 65 år	Antal per- soner med lav indkomst	Antal handi- cappede	Indvand- ere og etne- kommere	Beregnet antal tobø- levær	Ned- gang i befolk- ningstal	Socio- økon- omiske kriterier i alt
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
HELE LANDET	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
HOVEDSTADSOMRÅDET	0,01	0,01	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,00	-0,01	0,02	0,03
1084 REGION HOVEDSTADEN	0,01	0,02	0,00	0,00	-0,02	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,00	-0,01	0,02	0,02
101 København	0,01	0,04	0,00	-0,02	-0,05	0,02	-0,01	-0,03	-0,01	0,00	-0,01	0,00	-0,06
147 Fredensborg	0,00	0,05	0,00	-0,03	0,02	0,02	-0,01	0,01	-0,01	0,00	-0,02	0,00	0,03
151 Ballerup	-0,02	-0,01	0,00	-0,01	-0,03	0,02	0,01	0,04	0,03	0,01	0,02	0,00	0,06
153 Brøndby	0,04	0,02	0,00	0,00	-0,02	0,05	0,01	0,04	0,01	-0,01	-0,03	0,16	0,26
155 Dragør	0,03	-0,05	0,00	0,01	0,03	-0,09	0,01	0,04	0,02	0,00	-0,02	-0,01	-0,04
157 Gentofte	-0,01	0,01	0,00	0,00	-0,01	0,01	0,00	-0,02	0,00	0,00	-0,01	-0,01	-0,04
159 Gladsaxe	-0,03	0,00	0,00	0,00	-0,02	0,03	-0,01	0,00	0,01	0,01	-0,01	-0,01	-0,03
161 Glostrup	-0,04	-0,02	0,00	0,01	-0,01	0,02	0,00	-0,01	0,00	0,01	-0,02	0,08	0,02
163 Hørsholm	-0,01	-0,02	0,00	0,00	-0,02	-0,06	0,00	-0,01	0,02	-0,01	-0,01	0,18	0,07
165 Albertslund	0,09	0,03	0,00	0,00	-0,03	0,01	0,02	0,05	0,00	0,01	-0,03	0,02	0,18
167 Hvidovre	0,08	-0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	-0,02	0,00	0,00	0,00	0,14	0,20
169 Høje-Taastrup	-0,03	0,05	0,00	-0,01	-0,01	0,04	0,00	0,01	0,00	0,03	0,00	-0,02	0,06
173 Lyngby-Taarbæk	-0,03	0,02	0,00	0,01	-0,01	0,02	0,00	0,04	-0,01	0,00	-0,01	0,06	0,10
175 Rudersdal	0,00	-0,01	0,00	0,01	0,01	-0,03	0,00	-0,03	0,00	-0,01	0,00	0,11	0,06
183 Ishøj	-0,10	0,11	0,00	0,01	-0,01	0,00	0,01	-0,05	0,00	0,01	0,01	0,06	0,02
185 Tårnby	0,00	-0,01	0,00	0,00	-0,01	0,01	0,00	0,04	0,00	0,01	0,01	0,00	0,04
187 Vålensbæk	0,01	0,00	0,00	0,00	0,04	0,01	0,01	0,02	0,03	0,01	0,00	0,10	0,24
190 Furesø	-0,02	0,02	0,00	0,01	0,05	-0,04	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,02
201 Allerød	0,04	-0,02	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
210 Fredensborg	0,03	0,00	0,00	0,00	-0,01	-0,01	0,01	0,00	-0,01	0,00	0,00	-0,02	-0,01
217 Halsingør	0,00	-0,02	0,00	0,01	-0,01	-0,01	0,01	-0,01	-0,01	0,00	-0,01	0,12	0,05
219 Hillerød	0,02	0,01	0,00	0,01	-0,03	-0,03	0,00	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01
223 Hesteholm	0,02	-0,01	0,00	0,01	0,01	-0,02	0,01	0,00	-0,01	0,00	-0,01	0,00	0,01
230 Rudersdal	0,03	0,02	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,00	0,08	0,13
240 Egedal	0,04	-0,01	0,00	0,00	0,04	0,00	0,01	-0,02	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,04
250 Fredensborg	0,02	0,03	0,00	0,01	0,00	0,00	0,01	-0,02	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,06
260 Halsnæs	0,17	-0,05	0,00	0,02	0,03	-0,03	0,01	0,02	-0,01	-0,01	0,00	0,00	0,16
270 Gribskov	0,07	-0,04	0,00	0,00	-0,01	-0,06	0,00	-0,04	0,00	0,00	0,02	0,00	-0,07
400 Bornholms kommuner	0,04	-0,04	0,00	-0,01	0,00	-0,05	0,00	-0,06	0,04	0,00	0,02	0,10	0,03
1085 REGION SJÆLLAND	0,05	-0,01	0,00	0,00	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,09
253 Græve	0,07	-0,02	0,00	0,00	0,33	-0,04	0,01	-0,01	0,02	-0,01	-0,01	0,09	0,42
259 Køge	0,02	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,02	-0,01	0,01	0,00	0,00	0,05
265 Roskilde	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,04	0,01	0,01	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,10
269 Solrød	-0,02	-0,03	0,00	-0,01	0,00	-0,01	0,01	-0,04	-0,01	0,00	0,00	0,03	-0,07
306 Odsherred	0,05	-0,01	0,00	-0,01	0,02	-0,08	0,01	-0,06	0,00	-0,01	0,02	0,00	-0,07
316 Høllund	0,02	0,02	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,03	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,08
320 Faxe	-0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,04	0,02	0,00	0,03	0,00	-0,02
326 Kalundborg	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,02	0,07	0,00	-0,03	-0,02	0,00	0,02	0,00	0,03
329 Ringsted	-0,02	-0,01	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01	0,01	0,00	0,03
330 Slagelse	0,15	-0,01	0,00	0,00	0,13	0,04	0,00	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,35
336 Stevns	0,04	-0,03	0,00	0,01	-0,02	-0,12	0,00	0,03	0,02	0,00	0,02	0,01	-0,06
340 Sorø	0,03	0,02	0,00	0,01	0,01	-0,05	0,01	0,02	0,03	0,00	0,04	0,00	0,13
350 Lejre	0,06	-0,03	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,01	-0,02	0,01	0,00	0,00	0,00	0,02
360 Lolland	0,16	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,02	0,00	0,03	0,01	0,00	0,04	-0,15	0,09
370 Næstved	0,03	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,03	0,00	-0,01	0,02	0,00	0,01	0,00	0,06
376 Guldborgsund	0,16	-0,01	0,00	0,00	-0,01	-0,03	0,00	0,02	-0,01	0,00	-0,01	-0,04	0,06
390 Vordingborg	0,01	-0,03	0,00	-0,01	-0,01	0,01	0,00	-0,06	0,00	-0,01	0,01	0,00	-0,07

ANM: Sjæle (13) inkluderer en selvstændig beregning på alle de socioøkonomiske kriterier. Udligningsbeløbet svarer ikke til summen af sætje (1-12)
VFM © Afld den: 20 11 2008

Emner vedrørende systemet i dynamisk sammenhæng

Tabel 5.5.3 Ændring i udligningsbeløb i procent af beskæftningsgrundlag (*=gevinst)
Som følge af kriterieændringer 2007-2008 i 2009 udligningsberegning

	20-59 årige uden børn over 5 pet.	25-49 årige uden arbejvs- uddan- nelse	Udlagte bebo- els- løjli- heder	Psyki- triske patienter	Familier i visse bolig- typer	Antal børn i fami- liar med lav ud- dane- lse	Antal enlige over 65 år	Antal per- soner med lav indkomst	Antal handi- cappede	Indvand- ere og etnis- komsere	Beregnet antal tobak- levet	Ned- gang i befolk- ningstal	Socio- økon- omiske kriterier alt
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1083 REGION SYDDANMARK	0,01	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,01
410 Middelfart	-0,05	0,00	0,00	-0,02	0,02	-0,04	0,00	0,03	0,01	0,00	-0,03	0,00	-0,09
420 Assens	0,03	-0,02	0,00	-0,02	-0,02	-0,01	0,00	-0,04	0,00	0,00	0,00	-0,01	-0,08
430 Faaborg-Midtfyn	0,06	-0,02	0,00	-0,01	0,01	-0,03	0,00	-0,01	-0,02	0,00	0,03	0,00	0,01
440 Karsenslunde	0,07	-0,04	0,00	-0,03	0,00	0,02	0,00	-0,07	-0,03	-0,01	-0,01	0,00	-0,09
450 Nyboerg	0,05	-0,03	0,00	-0,02	0,01	-0,09	0,00	-0,01	-0,01	0,00	-0,02	0,00	-0,11
461 Odense	0,02	0,02	0,00	-0,02	0,03	0,02	0,00	0,07	0,01	0,00	0,00	-0,01	0,15
479 Svendborg	0,18	0,01	0,00	-0,02	0,12	0,04	0,00	0,03	0,04	-0,01	0,01	0,00	0,41
480 Nordfyn	0,11	-0,03	0,00	-0,02	0,00	0,00	0,00	0,02	0,01	0,00	0,01	-0,02	0,08
482 Langslet	0,07	-0,04	0,00	-0,01	0,03	-0,05	-0,01	-0,04	-0,08	-0,01	0,03	0,04	-0,06
492 Ærø	0,01	-0,07	0,00	0,03	-0,04	-0,14	-0,01	0,06	0,03	0,00	0,09	-0,60	-0,64
510 Haderslev	0,00	0,00	0,00	-0,02	-0,02	0,00	0,00	0,03	-0,02	0,00	0,00	-0,17	-0,19
530 Billund	-0,10	0,01	0,00	0,02	0,02	0,06	0,00	-0,30	0,02	0,00	0,03	0,01	-0,24
540 Søndersborg	0,04	0,00	0,00	0,03	-0,03	0,06	0,00	0,02	-0,01	0,00	-0,05	0,00	0,07
550 Tønder	-0,04	-0,07	0,00	0,03	-0,01	-0,08	0,00	0,07	0,00	0,00	-0,02	-0,01	-0,13
561 Esbjerg	0,00	-0,02	0,00	0,02	-0,03	-0,01	0,00	-0,03	0,03	0,00	0,00	-0,01	-0,06
563 Fens	0,05	-0,05	0,00	0,03	0,00	-0,05	0,00	-0,11	0,05	0,00	0,00	-0,07	-0,15
573 Vardø	-0,04	-0,02	0,00	0,01	-0,01	0,01	0,00	-0,01	0,00	0,00	0,02	0,09	0,06
575 Vejler	-0,08	0,01	0,00	0,03	-0,03	0,02	0,00	0,03	0,02	0,00	0,00	0,01	0,00
580 Aabenraa	-0,01	-0,02	0,00	0,03	-0,01	-0,02	0,00	-0,03	0,02	0,01	-0,01	-0,02	-0,07
607 Fredericia	-0,01	-0,02	0,00	0,01	-0,03	0,00	0,00	-0,05	-0,01	0,00	0,02	0,00	-0,08
621 Kolding	0,04	-0,02	0,00	0,02	0,00	-0,01	0,00	-0,01	-0,01	0,00	0,01	0,00	0,03
630 Vejle	-0,04	-0,01	0,00	0,01	-0,02	0,01	0,00	0,07	-0,02	0,00	-0,02	0,00	-0,01
1082 REGION MIDTJYLLAND	-0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	-0,01	-0,04
615 Horsens	-0,04	0,02	0,00	0,03	0,01	0,01	0,00	0,04	0,02	0,01	0,01	0,00	0,10
657 Herning	-0,03	-0,01	0,00	0,01	-0,02	-0,03	0,00	-0,01	0,01	0,00	0,01	0,00	-0,07
661 Holstebro	-0,03	-0,02	0,00	-0,01	-0,01	-0,01	0,00	-0,05	-0,01	0,00	0,03	-0,01	-0,12
665 Lemvig	-0,03	-0,11	0,00	-0,01	-0,03	-0,03	0,00	-0,11	-0,04	0,00	0,04	-0,43	-0,75
671 Strøer	-0,11	-0,03	0,00	-0,02	-0,01	0,04	0,00	0,04	-0,01	-0,01	-0,01	0,10	-0,04
706 Syddjurs	-0,01	-0,01	0,00	0,01	0,00	0,04	0,01	0,01	0,00	0,00	-0,02	0,00	0,03
707 Norddjurs	0,00	-0,02	0,00	0,00	0,02	0,06	0,00	0,00	-0,04	0,00	0,07	-0,20	-0,09
710 Favrskov	-0,01	0,00	0,00	0,00	-0,01	-0,03	0,00	-0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,07
727 Odder	0,00	-0,03	0,00	-0,01	-0,01	-0,03	0,00	-0,05	0,00	0,00	-0,02	0,00	-0,13
730 Randers	0,12	-0,03	0,00	0,00	-0,01	-0,07	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,01	0,00	0,01
740 Silkeborg	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,00	-0,02	0,00	0,00	-0,01	0,00	-0,03
741 Samsø	-0,02	0,05	0,00	-0,06	0,01	0,00	0,00	-0,16	-0,17	0,00	-0,04	-0,42	-0,82
746 Skanderborg	-0,02	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,02	0,00	-0,02	0,00	0,00	-0,02	0,00	-0,05
751 Århus	-0,04	0,02	0,00	0,01	-0,01	0,03	0,00	0,06	0,02	0,01	-0,02	0,00	0,06
756 Ikast-Brands	-0,13	-0,02	0,00	0,00	0,03	-0,03	0,00	0,01	0,00	-0,01	-0,03	0,00	-0,16
760 Ringkøbing-Skjern	-0,16	-0,02	0,00	0,00	0,03	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	-0,02	-0,17
766 Hadselund	-0,07	0,02	0,00	0,01	0,04	-0,01	0,01	0,00	-0,02	0,00	0,01	0,00	0,00
779 Skive	-0,04	-0,02	0,00	-0,01	-0,02	-0,03	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,02	-0,08	-0,19
791 Viborg	-0,06	-0,01	0,00	0,00	0,04	0,02	0,00	-0,02	0,03	-0,01	0,01	0,00	0,01
1081 REGION NORDJYLLAND	-0,08	-0,02	0,00	0,00	0,00	-0,02	0,00	-0,01	0,00	0,00	0,01	-0,04	-0,15
773 Marsø	-0,05	-0,02	0,00	-0,02	0,06	0,01	-0,01	-0,01	-0,01	-0,01	0,07	-0,17	-0,15
787 Thisted	-0,12	-0,01	0,00	0,00	-0,01	-0,05	0,00	-0,02	0,01	0,00	0,05	0,08	-0,08
810 Brønderslev	-0,13	-0,03	0,00	0,02	-0,02	0,03	0,00	-0,03	0,00	0,00	0,01	-0,02	-0,19
813 Frederiksborg	0,00	-0,07	0,00	0,01	0,02	-0,06	0,00	-0,07	-0,01	0,00	0,04	-0,37	-0,30
820 Vesthimmerland	0,12	-0,02	0,00	0,00	0,04	-0,05	0,00	-0,07	-0,02	-0,01	0,03	-0,09	-0,07
825 Løse	0,00	-0,06	0,00	0,07	0,02	-0,07	0,00	-0,43	-0,12	0,00	0,03	0,17	-0,38
840 Rabjød	0,00	-0,03	0,00	0,01	0,05	-0,06	0,00	-0,07	-0,03	0,00	0,03	0,00	-0,10
846 Mariagerfjord	0,00	-0,06	0,00	0,01	-0,02	-0,02	0,00	-0,05	0,01	0,00	0,02	-0,01	-0,13
849 Jammerbogt	-0,19	-0,03	0,00	0,00	-0,01	-0,09	0,01	0,02	0,02	0,00	-0,02	-0,06	-0,34
851 Aalborg	-0,12	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,04	-0,01	0,00	0,00	0,00	-0,07
860 Hjørring	-0,11	-0,03	0,00	0,01	-0,01	-0,04	0,00	0,01	-0,01	0,00	0,01	0,11	-0,08

ANM: Søjle (13) inkluderer en svøvetidlig beregning på alle de socioøkonomiske kriterier. Udligningsbeløbet svarer ikke til summen af søjle (1-12)
VFM © ÅF&S den: 20.11.2008

Tabel 5.5.4. Ændring i udligningsbeløb ved ændring i kriterier, socioøkonomisk udgiftsbehov, 2007-2008

	20-59 årige uden beskæftigelse over 5 pct.	25-49 årige uden erhvervsuddannelse	Udlejede beboelseslejligheder	Psykiatriske patienter	Familier i visse boligtyper	Antal børn i familier med lav uddannelse	Antal enlige over 65 år	Antal personer med lav indkomst	Antal hændige	Indvandrer og efterkommere	Beregnet antal tætte løvere	Nedgang i befolkningsstal	Socioøkonomiske kriterier i alt
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
HELE LANDET	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
HOVEDSTADSOMRÅDET	-0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,02
1084 REGION HOVEDSTADEN	-0,01	0,01	0,00	-0,01	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,02
101 København	-0,03	0,04	-0,01	-0,02	-0,01	0,03	-0,01	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02
147 Fredensborg	0,02	0,04	0,01	-0,02	0,00	0,04	0,00	0,05	0,00	0,00	0,00	0,00	0,15
151 Ballerup	0,00	-0,01	0,02	-0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,06
153 Egenløv	0,01	-0,03	-0,01	-0,01	-0,01	-0,05	0,00	-0,06	0,00	-0,02	0,00	0,09	-0,08
155 Dragør	-0,01	-0,03	0,00	0,00	0,00	-0,04	0,01	0,03	0,00	0,00	0,00	-0,06	-0,10
157 Gentofte	0,00	0,02	-0,01	0,00	0,00	0,02	0,00	0,03	0,00	0,01	-0,01	0,00	0,05
159 Gladsaxe	0,00	0,03	0,02	0,00	-0,01	0,00	-0,01	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,08
161 Glostrup	0,06	0,00	0,00	0,01	-0,01	0,00	0,01	0,02	0,00	0,00	-0,01	0,01	0,10
163 Hørlev	-0,02	-0,03	-0,02	0,00	-0,02	-0,02	0,01	-0,01	0,00	-0,01	0,01	-0,05	-0,19
165 Albertslund	-0,08	0,03	-0,01	0,00	-0,01	0,00	0,02	-0,10	0,00	0,01	0,01	-0,20	-0,36
167 Hvidovre	-0,05	-0,04	0,00	-0,02	-0,01	-0,05	-0,01	-0,04	0,00	-0,01	-0,01	0,02	-0,22
169 Høje-Taastrup	0,02	0,04	0,01	0,00	0,01	0,05	0,01	0,04	0,00	0,02	0,00	-0,09	0,09
173 Lyngby-Taarbæk	0,00	0,02	-0,01	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,08	0,00	0,00	-0,01	0,10	0,16
175 Rudersdal	0,00	-0,01	0,01	-0,01	0,00	0,00	-0,01	0,05	0,00	0,00	0,00	0,08	0,11
183 Ishøj	0,01	0,02	-0,03	0,00	0,00	0,00	0,01	-0,04	0,00	0,00	0,02	0,07	0,05
185 Tårnby	0,04	-0,01	0,01	-0,01	0,00	-0,01	0,00	-0,01	0,00	0,00	0,00	-0,02	-0,02
187 Vallensbæk	-0,02	-0,03	-0,01	0,00	0,00	-0,02	0,01	0,01	0,00	0,03	0,02	0,01	0,01
190 Furesø	0,01	0,01	0,00	-0,01	0,02	0,04	0,01	0,00	0,00	-0,01	0,00	-0,12	-0,04
201 Allerød	-0,01	0,02	0,00	0,00	0,00	-0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,10	0,08
210 Fredensborg	-0,03	-0,01	0,00	0,01	0,01	-0,01	0,01	-0,03	0,00	-0,01	0,00	0,05	-0,01
217 Helsingør	-0,02	-0,04	-0,01	0,01	0,00	-0,03	0,01	0,02	0,00	-0,01	0,00	0,07	-0,01
219 Hillerød	0,00	0,03	0,01	0,01	0,00	0,08	0,00	0,03	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,14
223 Hørsholm	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	-0,02	0,00	0,00	0,00	0,09	0,10
230 Rudersdal	-0,01	0,00	0,00	0,01	-0,01	-0,02	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
240 Egedal	0,00	-0,03	0,00	0,01	0,01	-0,04	0,01	-0,02	0,00	0,00	0,01	0,00	-0,04
250 Fredrikssund	0,01	-0,04	0,01	0,01	0,02	-0,01	0,01	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
260 Halsnæs	-0,01	0,03	0,00	0,00	0,03	-0,05	0,00	0,01	0,00	-0,01	0,00	0,00	0,00
270 Gribskov	0,02	-0,02	-0,02	0,01	0,00	-0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,01
400 Bornholms kommune	-0,09	-0,04	0,01	0,00	0,01	-0,02	0,00	-0,06	0,00	0,00	0,00	0,13	-0,07
1085 REGION SJÆLLAND	-0,03	-0,01	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,00	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,02	-0,04
253 Greve	-0,02	-0,04	-0,01	0,02	-0,01	-0,02	0,01	0,03	0,00	0,00	-0,01	-0,01	-0,05
259 Køge	-0,03	-0,01	-0,01	0,01	0,00	0,05	0,01	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,01
265 Roskilde	-0,01	-0,02	0,05	0,00	0,00	-0,06	0,00	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,08	0,01
269 Solrød	-0,01	-0,06	-0,02	-0,01	-0,01	0,00	0,01	-0,01	0,00	0,00	-0,01	0,09	-0,02
306 Odsherred	-0,05	0,00	-0,02	-0,01	0,02	-0,04	0,01	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	-0,08
316 Holbæk	-0,03	0,01	0,00	0,00	0,01	0,03	0,00	0,01	0,00	0,00	0,01	0,00	0,03
320 Faxe	0,06	0,00	0,00	0,00	0,02	0,01	0,00	0,09	0,00	0,00	0,01	0,00	0,18
326 Kalundborg	0,06	-0,02	-0,01	0,00	0,02	0,03	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,08
329 Ringsted	0,05	0,02	-0,01	-0,01	0,01	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,08
330 Slagelse	-0,05	-0,01	-0,01	0,00	-0,05	0,05	0,00	-0,12	0,00	0,00	0,01	0,00	-0,18
336 Slavsens	-0,03	-0,03	0,00	0,01	0,02	-0,11	0,01	-0,02	0,00	0,00	0,01	0,00	-0,15
340 Soro	0,01	-0,02	0,01	-0,01	-0,02	-0,07	0,00	-0,04	0,00	0,00	0,01	0,00	-0,13
350 Lejre	-0,01	-0,02	-0,01	0,00	0,03	-0,03	0,00	0,04	0,00	0,00	-0,01	0,00	-0,01
360 Lolland	-0,20	-0,01	0,00	0,00	-0,01	0,04	-0,01	-0,06	0,00	0,00	0,02	0,11	-0,11
370 Næstved	0,00	0,00	-0,01	-0,01	0,02	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01	0,00	0,04
376 Guldborgsund	-0,16	-0,02	0,02	0,00	0,01	-0,03	0,00	-0,06	0,00	0,00	0,02	0,03	-0,21
390 Vordingborg	-0,07	-0,04	0,00	0,00	-0,02	-0,06	0,00	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,15

ANM: Spalte (13) inkluderer en selvstændig beregning på alle de socioøkonomiske kriterier. Udligningsbeløbet svarer ikke til summen af spalte (1-12)
VFM © AfS den: 20 11 2008

Emner vedrørende systemet i dynamisk sammenhæng

Tabel 5.5.4. Ændring i udligningsbeløb i procent af beskatningsgrundlag (=gevinst)
Som følge af kriterieændringer 2008-2009 i 2009 udligningsberegning

	20-39 årige uden børn over 5 pct.	25-49 årige uden arbejvs- uddan- nelse	Udløjeds bebo- els- løjlig- heder	Psyki- triske patienter	Familier i visse bolig- typer	Antal børn i fami- lier med lav ud- danne- lse	Antal enlige over 65 år	Antal per- soner med lav indkomst	Antal hænde- cappede	Indvand- rere og etnik- kommere	Beregnet antal tobak- levlær	Ned- gang i befolk- ningstal	Socio- økono- miske kriterier i alt
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)
1083 REGION SYDDANMARK	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,03	0,00	0,00	0,00	-0,02	-0,05
410 Middelfart	0,01	-0,01	0,00	-0,04	0,02	-0,01	0,00	0,04	0,00	-0,01	0,00	0,00	-0,02
420 Assens	0,00	0,00	-0,01	-0,01	0,03	0,03	0,00	0,00	0,00	-0,01	0,00	-0,08	-0,04
430 Faaborg-Midtfyn	-0,03	-0,01	0,00	0,00	0,02	-0,02	0,00	-0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,09
440 Kerteminde	0,07	0,00	0,00	-0,02	0,02	-0,07	0,00	0,08	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,07
450 Nyborg	-0,01	-0,02	0,01	0,00	0,00	0,04	0,00	-0,09	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,08
461 Odense	-0,01	0,02	0,00	-0,02	0,00	0,02	0,00	-0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,04
479 Svendborg	-0,16	-0,02	0,02	-0,03	-0,01	-0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,22
480 Nordfyn	-0,01	0,03	0,00	-0,02	0,03	0,00	0,00	-0,02	0,00	0,00	-0,02	0,00	-0,02
482 Langsøland	-0,29	-0,09	0,00	0,01	0,01	-0,01	-0,01	-0,03	0,00	0,00	-0,01	0,38	-0,04
492 Ærø	-0,13	-0,10	0,04	-0,03	0,10	-0,17	-0,01	-0,09	0,00	0,00	0,00	-0,34	-0,72
510 Haderslev	0,04	-0,01	0,00	0,00	-0,02	0,00	0,00	-0,08	0,00	0,00	0,00	-0,07	-0,14
530 Billund	0,10	-0,02	0,00	0,02	-0,01	0,00	0,00	-0,04	0,00	0,00	0,00	0,01	0,05
540 Søndersø	0,06	0,01	0,00	0,02	0,00	0,04	0,00	-0,07	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,06
550 Tønder	-0,04	-0,02	0,01	0,02	-0,02	0,04	0,00	-0,09	0,00	0,00	0,01	-0,27	-0,36
561 Ejbyhøj	-0,04	-0,01	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	-0,05	0,00	0,00	0,01	-0,02	-0,09
563 Fana	-0,05	-0,01	-0,04	0,01	0,05	0,04	0,00	0,06	0,00	0,00	-0,03	-0,39	-0,34
573 Vårde	-0,01	-0,03	-0,02	0,00	-0,01	-0,03	0,00	-0,04	0,00	0,00	0,01	-0,08	-0,22
575 Vejler	0,08	0,03	0,00	0,02	0,01	-0,01	0,00	0,02	0,00	0,00	0,02	0,00	0,18
580 Aabenraa	-0,04	0,00	0,00	0,01	-0,01	0,04	0,00	-0,03	0,00	0,01	0,02	-0,04	-0,04
607 Fredericia	0,02	-0,02	-0,01	0,01	-0,01	-0,09	0,00	-0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,13
621 Kolding	0,06	-0,03	-0,01	0,02	0,03	-0,01	0,00	-0,02	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,05
630 Vejle	0,02	0,02	0,00	0,01	0,01	0,02	0,00	-0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05
1082 REGION MIDTJYLLAND	0,02	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,04
615 Hørsens	0,01	0,01	0,01	0,02	0,00	0,02	0,00	0,12	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,17
657 Herning	0,00	-0,01	0,02	0,01	-0,01	-0,01	0,00	0,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,05
661 Holstebro	0,08	-0,03	-0,01	0,00	0,00	-0,02	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,01	0,04
665 Lønvig	0,02	-0,08	-0,01	0,02	0,00	-0,10	0,00	-0,02	0,00	0,00	-0,01	0,19	0,02
671 Strøer	0,08	-0,05	0,00	0,01	0,00	-0,03	0,01	-0,03	0,00	0,00	-0,02	-0,06	-0,08
706 Syddjurs	0,08	0,01	-0,01	0,00	0,04	0,00	0,00	0,09	0,00	0,00	0,00	0,00	0,22
707 Norddjurs	0,02	-0,02	0,00	0,01	0,00	-0,05	0,00	-0,01	0,00	0,01	0,02	-0,18	-0,20
710 Favrskov	0,04	0,01	0,00	0,00	0,01	-0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	-0,02	0,00	0,05
727 Odder	0,00	-0,02	-0,01	0,00	0,00	-0,04	0,00	0,05	0,00	0,00	0,01	0,00	-0,01
730 Randers	-0,08	-0,02	0,00	-0,01	0,00	-0,01	0,00	-0,11	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,22
740 Silkeborg	0,03	-0,01	0,00	0,00	0,01	-0,01	0,00	-0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
741 Samsø	0,25	0,09	-0,05	-0,05	0,02	0,29	-0,02	0,36	0,00	0,01	0,00	0,20	1,10
746 Skanderborg	0,01	-0,02	-0,01	0,01	0,00	-0,02	0,00	-0,01	0,00	0,00	0,01	0,00	-0,04
751 Århus	0,01	0,02	0,00	0,00	0,00	0,03	0,00	0,05	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,10
756 Ikast-Brande	0,07	-0,02	0,01	0,01	-0,01	-0,08	0,00	-0,05	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,07
760 Ringkøbing-Skjern	0,11	0,04	0,00	0,00	0,01	-0,01	0,00	0,03	0,00	0,00	-0,01	0,01	0,20
766 Hadsensted	0,05	-0,01	0,01	0,02	0,02	-0,01	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,08
779 Skive	0,05	-0,01	0,00	-0,01	-0,01	-0,02	0,00	0,01	0,00	0,00	0,00	-0,10	-0,07
791 Viborg	0,05	0,02	0,00	0,01	0,00	-0,02	0,00	0,01	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,05
1081 REGION NORDJYLLAND	0,04	-0,02	0,00	0,01	0,00	-0,01	0,00	-0,01	0,00	0,00	0,00	-0,02	-0,01
773 Mosø	-0,03	-0,02	-0,01	0,01	0,02	-0,09	0,00	-0,03	0,00	0,01	0,02	0,27	0,14
787 Thisted	0,06	-0,03	-0,03	-0,01	-0,01	-0,02	0,00	0,01	0,00	0,01	0,02	-0,03	-0,03
810 Brønderslev	0,05	-0,01	-0,01	0,01	-0,03	-0,03	0,00	-0,09	0,00	0,00	0,02	0,01	-0,10
813 Frederikshavn	-0,01	-0,04	0,01	0,02	-0,01	0,00	0,00	-0,01	0,00	0,00	0,00	-0,04	-0,08
820 Vorthimmesland	-0,04	0,04	0,01	0,01	0,02	0,00	0,00	0,08	0,00	0,00	0,01	-0,11	0,01
825 Løvsø	0,20	-0,06	0,00	0,04	0,00	0,09	-0,01	0,26	0,00	0,00	0,00	0,49	1,00
840 Røsbild	0,06	-0,01	-0,01	0,01	0,01	0,05	0,00	0,02	0,00	0,00	0,01	0,00	0,15
846 Maribo	-0,02	-0,03	-0,02	0,02	0,01	-0,06	0,00	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	-0,05
849 Jamnæsbygt	0,03	-0,05	0,00	0,01	0,01	-0,01	0,00	-0,06	0,00	0,00	0,00	0,01	-0,06
851 Aalborg	0,07	-0,02	0,01	0,01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,06
860 Hjørring	0,07	-0,02	-0,01	0,01	-0,01	-0,03	0,00	-0,04	0,00	0,00	0,00	-0,18	-0,21

ANMÆ: Søjle (13) inkluderer en selvstændig beregning på alle de socioøkonomiske kriterier. Udligningsbeløbet svarer ikke til summen af søjle (1-12)
VFM © AfS dan: 20 11 2008

Tabel 5.5.5. Byrdefordelmæssige virkninger ved justering af definition af kriteriet vedrørende nedgang i befolkningen

	Samlet udligning og tilskud basis- kørsel	Samlet udligning og tilskud sædrlings- kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+= gevinst) (2)-(1)	Samlet virkning som ændring i beskat- nings- niveau (+= tab)
	(1)	(2)	(3)	(4)
HELE LANDET	63.017.940	63.017.940	0	0,00
HOVEDSTADSOMRÅDET	13.558.836	13.518.948	-39.888	0,01
1084 REGION HOVEDSTADEN	12.617.580	12.586.860	-30.720	0,01
101 København	6.309.216	6.300.108	-9.108	0,01
147 Frederiksberg	76.824	75.972	-852	0,00
151 Ballerup	563.688	562.812	-876	0,01
153 Brøndby	688.428	683.988	-4.440	0,09
155 Dragør	-51.912	-51.096	816	-0,03
157 Gentofte	-1.131.156	-1.133.640	-2.484	0,01
159 Gladsaxe	559.680	557.700	-1.980	0,02
161 Glostrup	189.348	188.244	-1.104	0,03
163 Herlev	358.524	358.248	-276	0,01
165 Albertslund	588.048	585.624	-2.424	0,06
167 Hvidovre	674.700	672.684	-2.016	0,03
169 Høje-Taastrup	672.792	674.112	1.320	-0,02
173 Lyngby-Taarbæk	-191.460	-191.556	-96	0,00
175 Rødovre	532.848	528.168	-4.680	0,08
183 Ishøj	502.884	500.016	-2.868	0,10
185 Tårnby	384.408	385.212	804	-0,01
187 Vällensbæk	-2.364	-3.504	-1.140	0,05
190 Furesø	-42.984	-38.316	4.668	-0,06
201 Allerød	-97.512	-97.416	96	0,00
210 Fredensborg	200.868	197.076	-3.792	0,05
217 Helsingør	648.348	647.340	-1.008	0,01
219 Hillerød	248.436	248.292	-144	0,00
223 Hørsholm	-380.256	-379.824	432	-0,01
230 Rudersdal	-702.876	-703.956	-1.080	0,01
240 Egedal	57.936	57.804	-132	0,00
250 Frederikssund	415.320	415.176	-144	0,00
260 Halsnæs	471.612	471.516	-96	0,00
270 Gribskov	267.936	267.504	-432	0,01
400 Bornholms kommune	806.256	808.572	2.316	-0,04

VFM Østfild den 20/11/2008
 Forsikrings- og Forsikringsstatistik 2009
 Forsikringsstatistik. Endret tilfølgelseskræfter

Emner vedrørende systemet i dynamisk sammenhæng

Tabel 5.5.5 Kommunaløkonomisk konsekvensberegning 2009
Tilbagegangskriterium vedr. folketal ændret til vægtet 10 års periode

	Samlet udligning og tilskud basis-kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings-kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+= gevinst) (2)-(1)	Samlet virkning som ændring i beskatnings-niveau (+= tab)
	(1)	(2)	(3)	(4)
1085 REGION SJÆLLAND	10.447.272	10.436.712	-10.560	0,01
253 Greve	275.724	269.304	-6.420	0,08
259 Køge	724.008	723.828	-180	0,00
265 Roskilde	393.180	393.156	-24	0,00
269 Solrød	-924	-996	-72	0,00
306 Odsbered	467.352	467.244	-108	0,00
316 Holbæk	924.012	923.796	-216	0,00
320 Faxe	453.012	452.892	-120	0,00
326 Kalundborg	753.528	753.360	-168	0,00
329 Ringsted	410.952	410.844	-108	0,00
330 Slagelse	1.344.468	1.344.216	-252	0,00
336 Stevns	243.240	243.168	-72	0,00
340 Sorø	364.716	364.620	-96	0,00
350 Lejre	112.284	112.200	-84	0,00
360 Lolland	1.161.648	1.168.320	6.672	-0,11
370 Næstved	1.014.180	1.013.916	-264	0,00
376 Guldborgsund	1.075.128	1.066.128	-9.000	0,11
390 Vordingborg	730.764	730.716	-48	0,00
1083 REGION SYDDANMARK	16.931.064	16.980.420	49.356	-0,03
410 Middelfart	444.504	444.384	-120	0,00
420 Assens	632.712	633.828	1.116	-0,02
430 Faaborg-Midtfyn	745.572	747.084	1.512	-0,02
440 Kerteminde	292.332	292.212	-120	0,00
450 Nyborg	476.988	478.380	1.392	-0,03
461 Odense	2.910.372	2.917.704	7.332	-0,03
479 Svendborg	903.528	906.468	2.940	-0,04
480 Nordfyn	434.712	435.492	780	-0,02
482 Langeland	283.392	288.492	5.100	-0,28
492 Ærø	122.856	130.404	7.548	-0,89
510 Haderslev	838.164	846.084	7.920	-0,10
530 Billund	328.032	328.752	720	-0,02
540 Sønderborg	1.064.196	1.065.804	1.608	-0,02
550 Tønder	705.624	704.688	-936	0,02
561 Esbjerg	1.729.608	1.734.636	5.028	-0,03
563 Fano	21.888	23.364	1.476	-0,28
573 Varde	627.744	627.852	108	0,00
575 Vejle	658.896	660.096	1.200	-0,02
580 Aabenraa	897.216	902.760	5.544	-0,07
607 Fredericia	668.016	667.860	-156	0,00
621 Kolding	993.624	993.336	-288	0,00
630 Vejle	1.151.088	1.150.740	-348	0,00

VFM Graf den 20/11/2006
Basisår: Foreløbig status for 2009
Ændringsår: Ændret tilbagegangskriterium

Emner vedrørende systemet i dynamisk sammenhæng

Tabel 5.5.5 Kommunaløkonomisk konsekvensberegning 2009
Tilbagegangskriterium vedr. folketal ændret til vægtet 10 års periode

	Samlet udligning og tilskud basis- kørsel	Samlet udligning og tilskud ændrings- kørsel	I alt vedr. udligning og tilskud 1.000 kr. (+= gevinst) (2)-(1)	Samlet virkning som ændring i beskæf- nings- niveau (+= tab)
	(1)	(2)	(3)	(4)
1082 REGION MIDTJYLLAND	14.716.440	14.709.564	-6.876	0,00
615 Horsens	1.157.724	1.157.460	-264	0,00
657 Herning	1.013.604	1.013.328	-276	0,00
661 Holstebro	681.528	677.508	-4.020	0,05
665 Lemvig	337.764	339.012	1.248	-0,04
671 Struer	326.136	323.268	-2.868	0,09
706 Syddjurs	476.352	476.220	-132	0,00
707 Norddjurs	614.184	625.140	10.956	-0,21
710 Favrskov	459.360	459.216	-144	0,00
727 Odder	203.136	203.064	-72	0,00
730 Randers	1.386.672	1.386.120	-552	0,00
740 Silkeborg	871.992	871.716	-276	0,00
741 Samsø	83.724	84.180	456	-0,08
746 Skanderborg	450.816	450.636	-180	0,00
751 Århus	3.186.456	3.185.472	-984	0,00
756 Ikast-Brande	580.812	581.904	1.092	-0,02
760 Ringkøbing-Skjern	649.188	642.972	-6.216	0,08
766 Hedensted	484.908	484.752	-156	0,00
779 Skive	679.824	675.636	-4.188	0,06
791 Viborg	1.072.260	1.071.960	-300	0,00
1081 REGION NORDJYLLAND	8.305.584	8.304.384	-1.200	0,00
773 Morsø	386.868	388.656	1.788	-0,06
787 Thisted	723.564	723.336	-228	0,00
810 Brønderslev	550.392	547.848	-2.544	0,06
813 Frederikshavn	965.868	968.100	2.232	-0,03
820 Vesthimmerland	657.240	656.304	-936	0,02
825 Læsø	45.996	45.864	-132	0,05
840 Rebild	342.252	341.856	-396	0,01
846 Mariagerfjord	623.580	621.204	-2.376	0,04
849 Jammerbugt	544.488	540.396	-4.092	0,08
851 Aalborg	2.424.852	2.424.216	-636	0,00
860 Hjørring	1.040.484	1.046.604	6.120	-0,07

VFM 0 af 1 den 20/11/2008
Forsikringskørsel: Forsikringstilbagegangskriterium 2009
Ændringskørsel: Ændret tilbagegangskriterium

Bilag A: Kommissorium for Finansieringsudvalgets arbejde i 2008 og 2009

Nedenfor gengives det fulde kommissorium for Finansieringsudvalgets arbejde i 2008 og 2009. Rapporten omhandler emnerne 1-5 og 7 under punkt A.

”

A. Opfølgning på finansieringsreformen

Det var et led i finansieringsreformen fra 2006, at partierne bag reformen på nogle områder ville vurdere behovet for eventuelle ændringer i folketingsåret 2008-09. Endvidere har KL anmodet Velfærdsministeriet om at tage visse forhold i udligningsystemet op til vurdering, ligesom en revision kan aktualisere enkelte andre overvejelser.

1. Socioøkonomiske kriterier

Om de socioøkonomiske kriterier fremgik det af bemærkningerne til lovforslaget om udligningsreformen:

”Der er enighed om, at behovet for ændringer i de socioøkonomiske kriterier skal vurderes i lyset af de første erfaringer med kommunalreformen. Partierne vil derfor i folketingsåret 2008-09 vurdere behovet for eventuelle ændringer i de socioøkonomiske kriterier med virkning fra udløbet af den særlige overgangsordning på socialområdet i 2010.

....

Herudover vil førtidspensionsudgifterne også indgå i vurderingen i 2008-09 af de socioøkonomiske kriterier.”

Endelig har KL anmodet udvalget om at foretage en vurdering af de årlige ændringer i bloktilskuddets fordelingsnøgle som følge af den årlige opgørelse af kommunernes udgiftsbehov.

Finansieringsudvalget skal i forlængelse heraf foretage en analyse af udgifternes fordeling mellem kommunerne på det specialiserede sociale område samt vedrørende førtidspension. Der forudsættes i den forbindelse inddraget 2007-regnskabet og eventuelt eksemplificeret via situationen i nogle udvalgte kommuner samt om muligt individbaserede data.

Udvalget kan vurdere mulige ændringer af de socioøkonomiske kriterier i lyset af sammenhængen mellem kriterierne og kommunernes faktiske udgifter på det sociale område, herunder muligheden for at tilføje nye kriterier, justere i kriterier eller

ændre vægtningen af kriterierne. I den forbindelse kan udvalget inddrage hensyn til stabilitet i det opgjorte kommunale udgiftsbehov.

2. Grænsependlere mv.

I forbindelse med Folketingets behandling af udligningsreformen blev der stillet et spørgsmål fra Kommunaludvalget til indenrigs- og sundhedsministeren vedrørende grænsependlere mv. (spørgsmål nr. 21 (L 194) stillet den 17. maj 2006). Af ministerens svar fremgik blandt andet:

”Regeringen er dog indstillet på at vurdere spørgsmålet om udgiftsbelastningen ved, at enkelte kategorier af indbyggere har ret til kommunale ydelser, men ikke er skattepligtige til kommunen. Vurderingen vil indgå i forbindelse med den planlagte vurdering af behovet for eventuelle ændringer af de socioøkonomiske kriterier i folketingsåret 2008-2009.”

Finansieringsudvalget skal i forlængelse heraf tilvejebringe et datagrundlag med henblik på at vurdere størrelsen af de indkomster, der på grund af de særlige skatteregler for visse grupper ikke eller kun delvist kommer til beskatning i kommunen. Udvalget må i den forbindelse vurdere behovet for eventuelle ændringer i udligningssystemet.

3. Grundværdier for landbrugsejendomme og beskatningsgrundlag

KL har anmodet Velfærdsministeriet om at tage indregningen af grundværdier for landbrugsejendomme og øvrige ejendomme i det kommunale beskatningsgrundlag op til vurdering. De to typer grundværdier indregnes således med samme vægt i udligningen, selvom skatteværdien af dem er forskellig.

Finansieringsudvalget skal i forlængelse heraf vurdere, om de forskellige regler for beskatning af produktionsjord og øvrige ejendomme medfører, at det vil være mest hensigtsmæssigt at indregne de afgiftspligtige grundværdier for de to typer af ejendomme med hver sin vægt i beskatningsgrundlaget. Udvalget må i den forbindelse vurdere de byrdefordelingsmæssige konsekvenser af en sådan omlægning.

4. Fordelingen af en DUT-kompensation og afgrænsningen af ugunstigt stillede kommuner

KL har anmodet Velfærdsministeriet om at tage fordelingen af en DUT-kompensation for en kommunal mer- eller mindreopgave op til vurdering. I det gældende system afhænger størrelsen af kompensationen til den enkelte kommu-

ne bl.a. af, hvilke udligningsordninger kommunen er omfattet af. Eksempelvis vil den samlede tilskudsændring pr. indbygger være større for kommuner omfattet af ordningen for ugunstigt stillede kommuner end for landsgennemsnittet, hvad enten tilskuddet forhøjes eller reduceres. Det bemærkes, at der igennem de seneste år har været en stigning i antallet af kommuner, som er omfattet af den nuværende afgrænsning af ugunstigt stillede kommuner.

Finansieringsudvalget skal i forlængelse heraf vurdere konsekvenserne af det nuværende system samt mulighederne for en omlægning, således at en mer- eller mindreopgave ikke vil have udligningsmæssige konsekvenser. Aspekterne af en sådan mulig omlægning i relation til systemets formål og virkning skal vurderes. Endvidere skal udvalget i den forbindelse se på afgrænsningen af ugunstigt stillede kommuner.

5. Udgiftsniveau i udligningsberegningen

Udligningsberegningen bør principielt tage afsæt i de aktuelle niveauer for folketal og udgifter mv. Af praktiske årsager må der dog i et vist omfang anvendes historiske opgørelser og skøn.

De samlede nettodrifts- og anlægsudgifter, som anvendes i beregningen af udgiftsbehovene, beregnes efter gældende lov med udgangspunkt i udgifterne i året før tilskudsåret, tillagt pris- og lønstigninger samt DUT-regulering men uden korrektion for realvækst.

Med den nuværende metode for opgørelsen af nettodrifts- og anlægsudgifterne i udligningen afviger udgifterne således fra det udgiftsniveau, som er aftalt mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi i tilskudsåret. Dette indebærer fx ved den nuværende metode, at tilskuds- og udligningsbeløbene i statsgarantien alt andet lige vil afvige fra den endelige opgørelse.

Det kan således overvejes, om udligningsberegningen på dette punkt kan gøres mere aktuel.

Finansieringsudvalget skal på denne baggrund vurdere fordele og ulemper ved et system, hvor der indgår et aktuelt, skønsmæssigt niveau for tilskudsårets nettodrifts- og anlægsudgifter.

6. Selvbudgettering contra statsgaranti

I de oprindelige forslag til den kommunale finansieringsreform fra foråret 2006 indgik der, at alle kommuner skulle budgettere skat og udligning på grundlag af det statsgaranterede grundlag. Under folketingsbehandlingen af lovforslagene stillede regeringen et ændringsforslag, som indebar, at valget mellem statsgaranti og selvbudgettering skulle opretholdes. Det fremgik af bemærkningerne til ændringsforslaget:

”Regeringen og forligspartierne har dog noteret sig, at KL i høringssvaret har udtrykt en meget kraftig modstand mod dette element i finansieringsreformen, herunder begrundet i nogle principielle synspunkter vedrørende det kommunale selvstyre.”

Endvidere indgår det i bemærkningerne:

”Regeringen og forligspartierne har på baggrund af KL’s bemærkninger besluttet at opretholde den nuværende ordning med valg mellem selvbudgettering og statsgaranti foreløbig, men således at ordningen tages op til overvejelse igen i folketingsåret 2008-09.”

Finansieringsudvalget skal i forlængelse heraf og på baggrund af de historiske erfaringer vurdere fordele og ulemper ved det nuværende system med valgfrihed mellem statsgaranti og selvbudgettering og opstille mulige alternativer.

7. Tilskud til kommunerne i hovedstadsområdet med særlige økonomiske vanskeligheder

I henhold til udligningslovens § 19 udgør tilskudspuljen til kommuner i hovedstadsområdet 0,1 procent af beskatningsgrundlaget for disse kommuner. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget:

”Det forventes, at der fremover vil være færre kommuner, der kan komme i betragtning til tilskud fra denne pulje. Eventuelle overskydende midler i puljen kan tilbagebetales. Midlerne fordeles mellem kommunerne i hovedstadsområdet efter samme nøgle, som er anvendt ved opkrævning af bidrag til puljen.

En nærmere vurdering af muligheden for en reduktion af særtilskudspuljen for hovedstadsområdet foretages i folketingsåret 2008-2009.”

Finansieringsudvalget skal vurdere konsekvenserne af en reduktion af puljen set i lyset af kommunestørrelsen efter strukturreformen og af, at fordelingskriterierne for puljen er ændret, således at en større del af puljen fordeles efter ansøgning.

B. Synlighed i den kommunale skatteudskrivning

Ifølge Aftale om finanslov 2008 er "Aftalepartierne er enige om at afsøge mulighederne for at skabe større synlighed omkring skatteændringer i den enkelte kommune med henblik på at øge borgernes opmærksomhed i forhold til den kommunale skatteudskrivning." I bemærkninger til L 173 om nedsættelse af statstilskuddet til kommuner ved forhøjelser i den kommunale skatteudskrivning angives det, at "Regeringen vil anmode Velfærdsministeriets Finansieringsudvalg om at igangsætte et arbejde om mulighederne for at skabe større synlighed om den enkelte kommunes skat." Emnet er omtalt i bemærkningerne til lovens revisionsbestemmelse, hvor det fremgår, at lovens bestemmelser også må vurderes i forhold til eventuelle initiativer med henblik på større synlighed af ændringer i kommuneskatten.

På denne baggrund anmodes Finansieringsudvalget om at:

- *belyse baggrunden for den kommunale skatteudskrivning og betydningen af synlighed i den forbindelse*
- *beskrive eventuelle udenlandske erfaringer vedrørende synlighed af lokale skatter*
- *vurdere muligheder for at fremme synlighed og bevidsthed om lokale skatter ad forskellige kanaler, herunder*
 - a. *ved tildelingen af beskatningsmuligheder til kommunerne*
 - b. *ved organiseringen af beslutningsprocessen vedrørende de lokale skatter internt i kommunen*
 - c. *ved borgernes inddragelse i beslutningsprocessen om de lokale skatter*
 - d. *ved opkrævningen og betalingen af lokale skatter*

C. Udvalgets arbejde

Udvalget skal i november 2008 forelægge sine vurderinger og eventuelle forslag til ændringer for velfærdsministeren vedrørende emnerne nævnt i afsnit A. Hvad angår emnerne i underafsnit 1-5 har udvalget mulighed for at opstille en samlet model til illustration af en samtidig gennemførelse af mulige ændringer.

Vedrørende afsnit B om lokale skatters synlighed anmodes udvalget om senest januar 2009 at fremlægge sine eventuelle forslag vedrørende emnerne nævnt under punkt a og d, og seneste i efteråret 2009 vedrørende punkt b og c.

”

Bilag B: Notat fra udvalget om socioøkonomiske udgiftsbehov

**Notat
om
Om arbejde i arbejdsgruppe om kommunernes socioøkonomiske udgifts-
behov**

1. Indledning og baggrund	2
2. Afgrænsning af og målsætninger med analysen.....	3
3. Kommunernes sociale udgifter i regnskab 2007	5
3.2. Korrektioner i opgørelsen af de sociale udgifter	5
3.3. Udgifter til det specialiserede sociale område samt til førtidspension	7
4. De opgjorte sociale udgifter sammenholdt med de socioøkonomiske udgiftsbehov i tilskuds- og udligningssystemet.	9
4.1. Den samlede vægtning af socioøkonomiske udgiftsbehov	9
4.2. Sammenhængen mellem de realiserede sociale udgifter og det socioøkonomiske indeks anvendt i udligningen.....	9
5. Overvejelser om justeringer i opgørelsen af det socioøkonomiske indeks	13
5.1. Undersøgelse hos kommunerne.....	13
5.3. Overvejelser om mulige justeringer af diagnosekriteriet	19
5.4. Analyser på lovmodellen.....	21
6. Analyser af udgiftsbehovskriteriers sammenhæng med udvalgte sociale udgiftsområder	29
6.1. Regressionsanalyser vedrørende førtidspensionsområdet	29
6.2. Regressionsanalyser vedrørende handicappede og socialt udsatte	29
6.3. Betragtninger om justeringer af det socioøkonomiske indeks	32
7. Sammenfatning og konklusion.....	34
7.1. Sammenfatning.....	34
7.2. Konklusion	37
8. Fremadrettede overvejelser	39
Bilag 1	41
Bilag 2	42
Bilag 3	54
Bilag 4	55

1. Indledning og baggrund

I aftalen om en finansieringsreform for kommunerne indgår det, at der er ”enighed om at bede Indenrigs- og Sundhedsministeriets Finansieringsudvalg om at følge udviklingen i de sociale udgifter i kommunalreformens første år og vurdere, om der er behov for at justere de socioøkonomiske kriterier og/eller vægten af disse. På baggrund af udvalgets vurderinger vil partierne bag aftalen i folketingssamlingen 2008/09 drøfte fremsættelse af forslag om justeringer af kriterierne og/eller vægten af disse med virkning fra 2010.”.

Desuden indgår at ”herudover vil førtidspensionsudgifterne også indgå i vurderingen i 2008/09 af de socioøkonomiske kriterier”.

I den forbindelse har der under Finansieringsudvalget været nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse af repræsentanter fra Velfærdsministeriet og KL.

I notatet afrapporteres arbejdsgruppens arbejde frem til sommeren 2008 med henblik på videre drøftelser og analyser i Finansieringsudvalget i tilknytning til en samlet opfølgning på det nye tilskuds- og udligningssystem.

Den nærmere afgrænsning af og målsætningerne med analysen er beskrevet i kapitel 2. Der findes endvidere en samlet sammenfatning og konklusion i kapitel 7. Endelig indeholder kapitel 8 nogle yderligere fremadrettede overvejelser.

2. Afgrænsning af og målsætninger med analysen

Arbejdsgruppen har haft til opgave at etablere et aktuelt grundlag for vurderingen af kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov og for nye udgiftsbehovsanalyser. En del af opgaven har været at foretage den nærmere afgrænsning af de udvalgte sociale udgiftsområder, som skulle indgå i arbejdet.

Arbejdsgruppen skulle endvidere undersøge mulighederne for at supplere de kommunale budget- og regnskabstal med andre oplysninger. Herunder skulle arbejdsgruppen konsultere et antal kommuner omkring oplysninger, som kunne kvalificere vurderingen/ analyserne af kommunernes sociale udgiftsbehov på de udvalgte sociale udgiftsområder samt de socioøkonomiske kriterier herfor i tilskuds- og udligningssystemet.

Endelig skulle der som led i arbejdet gennemføres udgiftsbehovsanalyser for de udvalgte sociale udgiftsområder med henblik på at vurdere mulige justeringer i de socioøkonomiske kriterier.

I forbindelse med kommunalreformen overtog kommunerne en væsentlig meropgave på det specialiserede sociale område. Der blev samtidigt indført en ny refusionsordning på dette område, som indføres over perioden 2007-2010.

I forbindelse med analyserne i Finansieringsudvalgets rapport om et nyt tilskuds- og udligningssystem fra december 2005 måtte de nye kommunale udgifter til dette område fordeles skønsomt efter nogle fordelingsnøgler. Der blev endvidere opnået en relativt beskedent sammenhæng mellem de skønnede kommunale forskelle i udgiftsbehov og objektive socioøkonomiske kriterier.

I forbindelse med gennemførelsen af finansieringsreformen blev det således også forudsat, at der under Finansieringsudvalget skulle foregå et videre analysearbejde vedrørende kommunernes sociale udgifter og det opgjorte kommunale socioøkonomiske udgiftsbehov.

Arbejdsgruppens arbejde har således primært været koncentreret om de specialiserede sociale område. Vigtigheden af, at have god sammenhæng mellem dette udgiftsområde og socioøkonomiske udgiftsbehovskriterium understreges af, at kommunernes udgifter til socialt udsatte og handicappede medregnet udgifter til specialundervisning i kapitel 3 opgøres til at udgøre omkring halvdelen af de samlede kommunale udgifter til de sociale udgiftsområder, som i denne sammenhæng antages at afspejle kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov.

Som led i arbejdet er der på baggrund af kommunernes regnskaber for 2007 foretaget en opgørelse af de kommunale sociale udgifter, herunder også mere specifikt for de ovenfor nævnte udgiftsområder. Der er i den forbindelse søgt at foretage en mere præcis afgrænsning af udgiftsområderne i forhold til i Finansieringsudvalgets tidligere analyser.

Med henblik på at opnå mere viden om sammensætningen af kommunernes udgifter til det specialiserede sociale område samt finde mulige baggrunde for forskelle i kommunernes udgiftsbehov er indsamlet og hentet inspiration i følgende supplerende materiale:

- En spørgeskemaundersøgelse blandt 6 af landets kommuner

- Analyser vedrørende botilbud og anbringelse/ forebyggende indsats på børneområdet
- Den Sociale Ankestyrelses anbringelsesstatistik
- SFI's forløbsundersøgelse vedr. anbragte børns udvikling og vilkår

I forlængelse heraf har arbejdsgruppen i en række forskellige statistiske analyser afprøvet, om der kan findes en forbedret statistisk sammenhæng mellem udgifterne til det specialiserede område og socioøkonomiske udgiftsbehovskriterier. Her er både inddraget kriterier, som indgår i systemet allerede, og justeringer af kriteriet vedr. handicaprelaterede diagnoser.

Endelig har arbejdsgruppen også set på udviklingen i førtidspensionsområdet. Baggrunden herfor er, at der i udligningssystemet er indlagt en dynamik i vægten af de socioøkonomiske udgiftsbehov i opgørelsen af de samlede kommunale udgiftsbehov, som indgår i opgørelsen af kommunernes strukturelle underskud, som udlignes mellem kommunerne. Denne dynamik bygger på en forudsætning om stigende kommunale udgifter til førtidspensioner som følge af de omlægninger, der har været af refusionsreglerne på området.

3. Kommunernes sociale udgifter i regnskab 2007

På baggrund af kommunernes regnskaber for 2007 er der foretaget en opgørelse af kommunernes udgifter på de udgiftsområder, som i denne sammenhæng medregnes som sociale udgifter. Den nærmere afgrænsning er beskrevet i afsnit 3.1.

Ved opgørelsen er der i afgrænsningen af udgifter til socialt udsatte og handicappede voksne er der foretaget en korrektion for at udskille udgifter til ældreområdet. For at gøre udgifterne omfattet af den centrale refusionsordning sammenlignelige med udgifterne i 2010, hvor ordningen er fuldt indfaset, er der endvidere foretaget korrektioner herfor, jf. afsnit 3.2.

Kommunernes sociale udgifter er opgjort inkl. sundhedsbidrag til ca. 86,2 mia. kr. i 2007. Fraregnes sundhedsbidrag og korrigeres for indfasningen af overgangsordningen vedr. den centrale refusionsordning, kan udgiften opgøres til ca. 79,0 mia. kr., svarende til ca. 31,8 pct. af de samlede netto-drifts- og anlægsudgifter. Næsten halvdelen af disse udgifter (efter indfasningen af refusionsordningen) vedrører det specialiserede sociale område.

3.1. Afgrænsning af sociale udgifter

I opgørelsen af de samlede sociale udgifter er her medregnet følgende udgiftsområder:

Boligstøtte
Førtidspension
Beskæftigelse
Udsatte grupper:
- Handicappede og socialt udsatte børn og unge
- Handicappede og socialt udsatte voksne
- Specialundervisning
Øvrige sociale udgifter (5.67 og 5.99)
(Sundhedsbidrag)

I forbindelse med Finansieringsreformen indgik kommunernes sundhedsbidrag til regionerne også i nogle af analyserne af kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov. Udgifterne til dette område kan dog i mindre grad betragtes som sociale udgifter, og området regnes derfor heller ikke med i alle sammenhænge i notatet. Afgrænsningen er hermed i det store hele sammenlignelig med den afgrænsning, som blev anvendt i udvalgets tidligere analyser i rapporten fra 2005.

I bilag 1 er vist en oversigt over de relevante funktioner i den kommunale kon-toplan.

3.2. Korrektioner i opgørelsen af sociale udgifter

Ældre

For at få et så nøjagtigt billede af udgifter på handicapområdet som muligt er medtaget en række funktioner, som ellers ikke blev medtaget i forbindelse med udgiftsskønnene ved finansieringsreformens forberedelse. Det drejer sig om

funktioner, hvor en stor andel af udgifterne vedrører ældre. Derfor foretages samtidig en korrektion med henblik på at frasortere ældreudgifter på disse funktioner.

Korrektionen indebærer, at der ud fra en generel nøgle for kommunerne er medregnet en andel på ca. 17 pct. af udgifterne på funktionerne 5.32 - 5.34 samt hhv. hele udgiften for nogle grupperinger på 5.35 og en andel på ca. 52 pct. for andre af grupperingerne på 5.35.

For at rense for ældreudgifter kunne ideelt set anvendes de af kommunerne indberettede udgiftsandele vedr. personer under 67 på de pågældende funktioner i forbindelse med kommunernes indberetninger af budget- og regnskabsoplysninger. Disse oplysninger synes dog at være forbundet med en betydelig usikkerhed, hvorfor der i stedet er anvendt de nævnte generelle nøgler.

Spørgsmål om metode til opsplitning af kommunernes udgifter er medtaget i spørgeskemaundersøgelsen (jf. kap. 5), men der er stort set ikke indkommet svar vedrørende dette punkt. Det kan muligvis forklares ved, at der generelt set i kommunerne ikke er registreringsmæssigt grundlag for at foretage andet end ret skønmæssige opgørelser af fordelingen af udgifterne på disse funktioner på personer over og under 67 år.

Den centrale refusionsordning

Det udgiftsgrundlag, som anvendes i udgiftsbehovsanalyser med henblik på at pege på mulige justeringer osv. i kriterier fra 2010, bør give et billede af udgifterne *efter* indfasningen af den centrale refusionsordning. Ideelt set bør således foretages en korrektion for forskellene i ordningens udformning i 2007 og 2010.

Fra 2010 gælder, at i sager, hvor en persons samlede støttebehov udgør en årlig udgift på 800.000 kr. eller mere, vil staten refundere 25 pct. af udgiften over 800.000 kr. For den del af udgiften, der overstiger 1,5 mio. kr. årligt, vil staten refundere 50 pct. af udgifterne. I indfasningen af ordningen gælder i 2007, at staten refunderer 25 pct. af udgiften over 400.000 kr. og 50 pct. af udgiften over 800.000 kr.

Kommunerne indberetter kvartalsvist til ordningen. Der er i denne analyse anvendt de oplysninger for året 2007, som var til rådighed pr. august 2008. Det bemærkes, at der i dette grundlag for nogle af kommunerne stadig var tale om foreløbige oplysninger, hvilket indebærer en vis usikkerhed.

Oplysningerne anvendes sammen med oplysningerne i regnskaberne til at korrigeret for, at der i 2010 ikke vil være refusion for sager mellem 400.000 og 800.000 kr., mens refusionen for sager over 800.000 vil være 25. pct. i stedet for 50 pct. Indberetningerne indeholder dog ikke tilstrækkelig information til, at der har kunnet beregnes de yderligere refusionsindtægter vedrørende sager over 1,5 mio. kr., som i 2010 er omfattet af en refusionsprocent på 50.

Korrektionen er nærmere bestemt sket ved at rense regnskabsoplysningerne for refusionsindtægter, som de indgår i regnskaberne. Det vurderes at være mest korrekt at anvende den metode, omend opgørelsen vil indeholde en vis usikkerhed. Udgifter og refusionsindtægter var således ikke endeligt opgjort i regnskabsstallene, og der kan derfor være en uoverensstemmelse med de endeligt indberettede refusionsindtægter. Refusionsindberetningerne vedrørende enkelt-

sager på 800.000 og derover er derefter anvendt til at beregne en refusionsindtægt på 25 pct. for disse sager i et 2010-scenarium.

3.3. Udgifter til det specialiserede sociale område samt til førtidspension

Nedenfor er udgifterne til det specialiserede sociale område opgjort opdelt på socialt udsatte og handicappede voksne, socialt udsatte og handicappede børn og unge samt specialundervisning. Udgifterne til disse områder udgør tilsammen godt 40 pct. af de i 3.2. opgjorte samlede sociale udgifter (inkl. sundhedsbidrag).

Derudover er set på kommunernes førtidspensionsudgifter, som udgør omkring 17 pct. af de i 3.2. opgjorte samlede sociale udgifter.

Det ses nedenfor, at der er relativt stor variation i de enkelte kommuners udgifter til de betragtede udgiftsområder (set pr. indbygger). For førtidspensionsområdet vil det primært kunne skyldes en forskel i andelen af indbygger, der modtager førtidspension. For det specialiserede sociale område vil det både kunne skyldes en forskel i andelen af indbyggere, der har behov for et tilbud, og forskelle i hvordan tilbuddene nærmere sammensættes. Hvordan tilbuddene sammensættes for de enkelte borgere vil fx afhænge af brugernes individuelle behov, som kan variere meget. Endvidere kan der være en vis forskel på, hvordan kommunerne har tilrettelagt indsatsen på det specialiserede sociale område.

Handicappede og socialt udsatte børn og unge

De sociale udgifter på børn- og ungeområdet udgjorde i 2007 (opgjort med den gældende refusionsordning af 2007) i alt 11,2 mia.kr., svarende til ca. 15 pct. af de opgjorte samlede sociale udgifter (inkl. sundhedsbidrag). Ca. 40 pct. heraf vedrører udgifter til plejefamilier og opholdssteder for børn og unge. Forebyggende foranstaltninger og døgninstitutioner udgør hhv. lidt over og lidt under 25 pct.

I kommunen med den laveste udgift pr. indbygger er udgiften opgjort til ca. 900 kr. pr. indbygger (Gentofte Kommune) I kommunen med den højeste udgift pr. indbygger er den opgjort til at udgøre ca. 3.800 kr. pr. indbygger (Ishøj Kommune). Gennemsnittet for alle kommunerne var på omkring 2.000 kr. pr. indbygger.

Handicappede og socialt udsatte voksne

De sociale udgifter på voksenområdet i 2007 (opgjort med den gældende refusionsordning af 2007) er opgjort til at udgøre 22,0 mia.kr.¹, svarende til ca. 25 pct. af de opgjorte samlede sociale udgifter (inkl. sundhedsbidrag). På udgiftsområdet er det udgifter til botilbud og udgifter til pleje og omsorg, der vejer tungest (udgør tilsammen ca. 2/3 af udgifterne til voksenområdet).

I kommunen med den laveste udgift pr. indbygger er nettoudgiften opgjort til ca. 2.400 kr. pr. indbygger (Skanderborg Kommune). I kommunen med den højeste udgift pr. indbygger er den opgjort til at udgøre ca. 6.000 kr. pr. indbygger (Lolland Kommune). Gennemsnittet for alle kommunerne var omkring 4.000 kr. pr. indbygger.

¹ Bemærk, at der her er foretaget beregningstekniske antagelser om afgrænsningen af udgiftsområdet set i forhold til ældreområdet.

Specialundervisning

Udgifterne til specialundervisning udgjorde i 2007 4,5 mia. kr., svarende til ca. 5 pct. af de opgjorte samlede sociale udgifter (inkl. sundhedsbidrag). Den laveste kommunale udgift opgjort pr. indbygger var på under 100 kr. pr. indbygger (Ærø Kommune) og den højeste ca. 2.500 kr. pr. indbygger (Allerød Kommune). Gennemsnittet for alle kommunerne var omkring 800 kr. pr. indbygger.

Førtidspension

De opgjorte udgifter til Førtdispension udgjorde i 2007 i alt ca. 14 mia. kr., svarende til ca. 18 pct. af de opgjorte samlede sociale udgifter (inkl. sundhedsbidrag) og ca. 6 pct. af de samlede nettodrifts- og anlægsudgifter.

Ca. 77 pct. af udgifterne til førtidspension er udgifter efter reglerne om 35 pct. refusion. Heraf vedrørte lidt under halvdelen af udgifterne tilkendelser efter nye tilkendelsesregler fra 2003.

I kommunen med den laveste førtidspensionsudgift pr. indbygger var udgiften på ca. 1.000 kr. pr. indbygger (Gentofte Kommune) og i kommunen med den højeste ca. 4.800 kr. pr. indbygger (Lolland Kommune). Gennemsnittet for alle kommunerne var omkring 2.600 kr. pr. indbygger.

4. De opgjorte sociale udgifter sammenholdt med de socio-økonomiske udgiftsbehov i tilskuds- og udligningssystemet.

I kapitlet foretages en sammenligning af vægten af de opgjorte udgifter for alle de i afsnit 4.1 nævnte sociale udgiftsområder under ét ud af de samlede kommunale nettodrifts- og anlægsudgifter med vægtningen af kommunernes socio-økonomiske udgiftsbehov i udligningssystemet. Desuden er de kommunernes sociale udgifter i regnskab 2007 sammenholdt med de for kommunerne opgjorte socioøkonomiske udgiftsbehov for 2007 i den kommunale udligning.

Der er endvidere foretaget en statistisk analyse af holdbarheden i de sammenhænge med objektive kriterier, som blev konstateret i tidligere analyser i forbindelse med forberedelsen af finansieringsreformen for de udvalgte områder vedrørende socialt udsatte, handicappede samt førtidspensionsområdet.

4.1. Den samlede vægtning af socioøkonomiske udgiftsbehov

Som det fremgik af kapitel 3, udgjorde de sociale udgifter ekskl. sundhedsbidrag i 2010-scenariet ca. 31,8 pct. af de samlede opgjorte nettodrifts- og anlægsudgifter. Det bemærkes i den sammenhæng, at afgrænsningen af voksenområdet er ændret i forhold til analyserne i rapporten fra 2005, og at afgrænsningen fortsat indebærer en usikkerhed i forhold til snitfladerne i forhold til ældreområdet.

Den samlede andel af udgifterne set i forhold til de samlede kommunale udgifter svarer niveaumæssigt godt overens med den samlede vægtning af kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov i opgørelsen af kommunernes udgiftsbehov i det generelle tilskuds- og udligningssystem. Vægten udgjorde således 30 pct. i 2007 og stiger med 0,25 procentpoint pr. år, således at vægten udgør 30,75 pct. i tilskudsåret 2010.

Den årlige stigning på 0,25 procentpoint pr. år var bl.a. baseret på en forventning om stigende udgifter til førtidspensionsområdet som følge af tidligere omlægninger af refusionsreglerne.

Førtidspensionsudgifterne udgjorde i 2003 4,7 pct. af kommunernes samlede nettodrifts- og anlægsudgifter. I 2007 var den tilsvarende andel på 5,7. Det svarer altså til en årlig stigning på 0,25 procentpoint pr. år i perioden 2003-2007. Den forudsatte årlige stigning på baggrund af udviklingen i førtidspensionsudgifterne svarer således med den udvikling, som har fundet sted i udgifterne i perioden 2003-2007.

4.2. Sammenhængen mellem de realiserede sociale udgifter og det socio-økonomiske indeks anvendt i udligningen

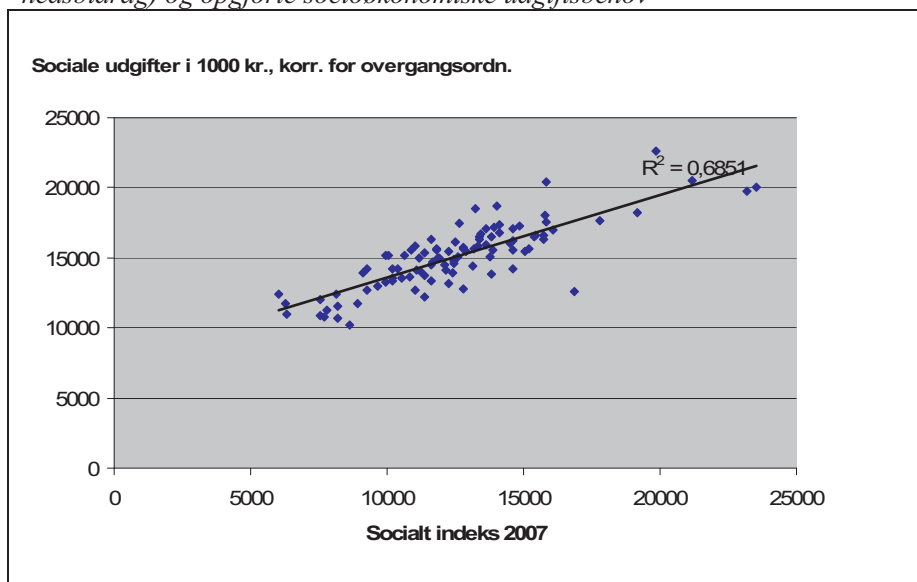
4.2.1. Overordnet sammenligning af sociale udgifter og opgjort indeks

En simpel sammenligning (set over samtlige kommuner) af de opgjorte sociale udgifter pr. indbygger med udgifterne efter det opgjorte socioøkonomiske indeks anvendt i udligningen for 2007 viser en korrelationskoefficient på ca. 82

pct. Ved analyserne forud for finansieringsreformen blev den tilsvarende korrelationskoefficient opgjort til omkring 80 pct., men kun når der blev set bort for to ø-kommuner.

Samlet set er der således en pæn sammenhæng mellem kommunernes sociale udgifter og det opgjorte kommunale socioøkonomiske udgiftsbehov. Se også figur 4.1. Det er dog også relevant at se nærmere på forklaringen af de enkelte sociale udgiftsområder, som analysen omhandler.

Figur 4.1. Sammenhæng mellem kommunernes sociale udgifter (inkl. sundhedsbidrag) og opgjorte socioøkonomiske udgiftsbehov

Note: De sociale udgifter er her opgjort inkl. sundhedsbidrag.

4.2.2 Sammenhængen mellem udvalgte udgifter og nuværende kriterier

Som baggrund for de kriterier og vægte, der indgår i opgørelsen af det socioøkonomiske indeks i det nye tilskuds- og udligningssystem, blev foretaget en række statistiske analyser, som er gengivet i Finansieringsudvalget rapport fra 2005. I analyserne blev undersøgt sammenhængen mellem de kommunefordelte udgifter på nærmere afgrænsede sociale udgiftsområder som bl.a. førtidspensionsområdet, handicapområdet samt socialt udsatte voksne hhv. børn og unge.

Nedenfor undersøges, om de kriterier, som i de tidligere analyser viste sammenhæng med de pågældende udgiftsområder, fortsat har en sådan sammenhæng.

Førtidspension

Forskellene i kommunernes udgifter til førtidspension er afspejlet primært ved kriterierne vedrørende personer uden beskæftigelse samt uden erhvervsuddannelse. Der er gennemført en regressionsanalyse med kommunernes udgifter til førtidspension som afhængig variabel, og hvor der som forklarende variable medtages ovennævnte kriterier, som de indgik i opgørelsen af det socioøkonomiske indeks vedrørende tilskuddet for 2007.

Det bemærkes, at der i analyserne i rapporten fra 2005 ikke indgik "Familier i beboede sommerhuse" som forklarende variable. Familier i denne boligtype indgår i kriteriet "Familier i visse boligtyper", hvor der også indgår familier i

andre boligtyper, herunder almene boliger. En sammenhæng mellem antallet af familier i sommerhuse og kommunernes førtidspensionsudgifter blev først konstateret efter rapporten i tilknytning til lovarbejdet med det nye tilskuds- og udligningssystem.

Tabel 4.1. Regressionsanalyse, Førtidspension, nuværende kriterier

Variabel	Parameter	P-værdi
Model Førtidspension (Adj. R²=66,2 pct.)		
Konstantled	218,75	0,2895
Uden beskæftigelse > 5 pct.	13,82	<0,0001
Uden erhvervsuddannelse	4,69	0,0034
Familier i beboede sommerhuse	7779,99	0,0013

Note: Variablene er normeret med relevante indbyggertal.

Det fremgår af analysen, at kriterierne fortsat bidrager med forklaring af førtidspensionsudgifterne. Medtages ikke sommerhusvariablen, er forklaringssevnen på 57,9, hvilket er lidt lavere end i den tidligere analyse fra 2005 (hvor R² var på 65,2 pct.). En forklaring kan være ændringer i arbejdsmarkedet med lav ledighed samtidigt med at kriteriet vedrørende beskæftigelse her i de nye analyser er opgjort med en forsinkelse for de kommuner, hvor antallet uden beskæftigelse kan opgøres til et højere niveau tre år før.

Børn og unge med særlige behov

Forskellene i kommunernes udgifter til børn og unge med særlige behov er afspejlet ved kriterierne vedrørende børn i familier med lavt uddannelsesniveau samt udlændinge fra ikke-vestlige lande. Der er gennemført en regressionsanalyse med kommunernes sociale udgifter vedrørende børn og unge som afhængig variabel, og hvor der som forklarende variable medtages disse kriterier, som de indgik i opgørelsen af det socioøkonomiske indeks i forbindelse med tilskudsfordelingen i 2007.

Tabel 4.2. Regressionsanalyse, Børn og unge, nuværende kriterier

Variabel	Parameter	P-værdi
Model Børn og unge (Adj. R²=48,4 pct.)		
Konstantled	946,15	<0,0001
Børn i fam. med lavt uddannelsesniveau	8,07	<0,0001
Udlændinge fra ikke-vestlige lande	4,18	0,0003

Note: Variablene er normeret med indbyggertal.

De anvendte kriterier bidrager således også ifølge den nye analyse med forklaring af de sociale udgifter vedrørende børn og unge. Forklaringssevnen er endvidere forbedret væsentligt i forhold til den tidligere tilsvarende analyse (hvor R² var på 33,9 pct.).

Voksne med særlige behov

Forskellene i kommunernes udgifter til voksne er afspejlet ved kriterierne vedrørende personer uden erhvervsuddannelse, personer med handicaprelaterede diagnoser samt diagnosticerede psykiatriske patienter. Der er gennemført en regressionsanalyse med kommunernes sociale udgifter vedrørende voksne som afhængig variabel, og hvor der som forklarende variable medtages disse krite-

rier, som de indgik i opgørelsen af det socioøkonomiske indeks vedrørende tilskuddet for 2007.

Tabel 4.3. Regressionsanalyse, Voksne, nuværende kriterier

Variabel	Parameter	P-værdi
Model Voksne (Adj. R²=40,1 pct.)		
Konstantled	1957,86	<0,0001
Uden erhvervsuddannelse	4,36	0,0204
Diagnosekriterium	93,09	0,0004
Diagnostiserede psykiatriske patienter	25,31	0,0088

Note: Variablene er normeret med indbyggertal.

De anvendte kriterier bidrager således også ifølge den nye analyse med forklaring af de sociale udgifter vedrørende voksenområdet. Forklaringsevnen er endvidere forbedret lidt i forhold til den tidligere tilsvarende analyse (hvor R² var på 36,5 pct.).

4.2.3. Konklusioner omkring sammenhængen med det socioøkonomiske indeks

Der synes at være en høj grad af sammenhæng mellem de kommunale forskelle i realiserede sociale udgifter og det opgjorte socioøkonomiske indeks for 2007. Mere specifikt set i forhold til de udgiftsområder, som analysen omhandler - det specialiserede sociale område samt førtidspensionsområdet - er de anvendte kriterier fortsat relevante og bidrager med forklaring af udgifterne. Selvom der for de sociale udgifter vedrørende børn og unge hhv. voksne er tale om forbedringer af forklaringsevnen for den opstillede statistiske model, er der stadig ikke tale om en høj forklaringsevne.

5. Overvejelser om justeringer i opgørelsen af det socio-økonomiske indeks

Arbejdsgruppen har haft til opgave at tilvejebringe et faktisk grundlag, der kan danne baggrund for, at Finansieringsudvalgets kan foretage en vurdering af mulige justeringer i opgørelsen af kommunerne socioøkonomiske udgiftsbehov i den kommunale udligning.

Som tidligere nævnt er det her relevant at undersøge, om der kan foretages justeringer i nuværende socioøkonomiske kriterier samt vægtningen heraf eller findes nye kriterier, som afspejler kommunernes udgiftsbehov vedrørende det specialiserede sociale område. Særlig er der her set på mulige forbedringer af kriteriet vedrørende handicaprelaterede diagnoser.

Det er i den forbindelse søgt afdækket, om der i kommunerne fandtes informationer, som kunne pege i retning af, hvilke brugergrupper der særligt har betydning for de kommunale udgifter, om der var særlige karakteristika, som kunne have betydning for kommunernes udgiftsbehov, osv. På denne baggrund er der gennemført en spørgeskemaundersøgelse hos 6 kommuner.

Dette har sammen med andet materiale givet anledning til, at der er opstillet et antal punkter, som undersøges videre i statistiske analyser. Der er både foretaget analyser på individniveau med udgangspunkt i oplysninger om personer i botilbud samt børn i anbringelse/ forebyggende foranstaltning samt analyser på kommunernes udgifter til det specialiserede sociale område.

I den forbindelse er der også set på muligheden for at opstillet et alternativt kriterium baseret på handicaprelaterede diagnoser. De særlige problemstillinger og overvejelser vedrørende et diagnosekriterium er beskrevet i afsnit 5.3.

5.1. Undersøgelse hos kommunerne

Som led i arbejdet blev der, som tidligere nævnt, gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt 6 udvalgte kommuner. Undersøgelsen omhandler kommunernes udgifter til handicappede og socialt udsatte og har haft til formål at supplere og kvalificere grundlaget for arbejdsgruppens udgiftsbehovsanalyser.

Kommunerne, der deltog i undersøgelsen

Seks kommuner har deltaget i arbejdet som konsultationskommuner. Det drejer sig om Århus, Vejle, Randers, Odense, Næstved samt Køge Kommuner.

Udvælgelsen af kommuner er bl.a. foretaget ud fra betragtninger om, at konsultationskommunerne skulle have en vis størrelse for dermed at have et bredt kendskab til de forskellige brugergrupper og de forskellige institutioner og støtteforanstaltninger. Der er i mindre grad lagt vægt på geografi eller ressourcgrundlag. De deltagende kommuner repræsenterer ikke desto mindre både Jylland, Fyn og Sjælland.

Spørgeskemaets indhold og formål

For hvert af de fire udgiftsområder handicappede voksne, handicappede børn og unge, socialt udsatte voksne samt socialt udsatte børn og unge er i undersøgelsen defineret et antal brugergrupper. I skemaet bedes kommunen om at be-

svare forskellige spørgsmål omkring udgiftsspænd, eksempler på tilbudspakker (sammensætningen af forskellige tilbud til en bruger) samt vægten af udgifterne fordelt på brugergrupperne.

Formålet var bl.a. at kunne danne et skønmæssigt billede af den udgiftsmæssige vægt af de forskellige undergrupper af brugere for kommunerne under ét.

I skemaet er kommunerne endvidere blevet bedt om at overveje og beskrive evt. særlige sociale og andre karakteristika ved brugere eller brugergrupper, der af kommunen skønnes at have betydning for udgiften til de ydede tilbud.

Denne del af undersøgelsen har primært haft sigte på at nuancere vurderingen af de socioøkonomiske kriterier og give inspiration til mulige justeringer.

Endelig er der spurgt om en beskrivelse af en eventuel metode, som anvendes af kommunen, til afgrænsning og opdeling af udgifter til henholdsvis ældre og handicappede i forhold til den kommunale kontoplan.

Denne del af undersøgelsen havde til formål at give input til metoden til at isolere handicapudgifterne fra ældreudgifterne, for igen at kunne vurdere de socioøkonomiske kriterier i forhold til et så vidt muligt retvisende billede af kommunernes udgiftsbehov på handicapområdet.

5.1.1. Kommunernes besvarelser

Tilbagemeldingerne fra kommunerne var generelt, at de fandt det vanskeligt at besvare spørgsmål af den detaljeringsgrad, som var anvendt i spørgeskemaet. Dette var bl.a. begrundet i at kommunernes registreringer ikke rummede så detaljerede oplysninger, om end et par af kommuner var ved at etablere sådanne systemer på nogle delområder af det specialiserede sociale område. Samtidig gav kommunerne generelt udtryk for, at de på undersøgelsens tidspunkt endnu ikke havde etableret et fuldt overblik over udgifterne på området, herunder i forhold til udgifter til sager, hvor der er anvendt tilbud i andre kommuner.

I forlængelse heraf blev de kommuner, som havde de største vanskeligheder med besvarelsen, opfordret til at komme med bedst mulige svar ud fra den detaljeringsgrad eller vinkel, de nu havde mulighed for. Besvarelserne er derfor hverken fuldstændige eller har en homogen form.

Kommunerne er i spørgeskemaet spurgt om, fordelt på brugergrupper, at angive et udgiftsspænd, eksempler på tilbudspakker i nedre og øvre ende af udgiftsspændet, udgiftsandel for brugergruppen i forhold til de øvrige brugergrupper samt evt. karakteristika, som kan have betydning for udgiftsbehovet.

Nedenfor er svarene opsummeret for hhv. handicapområdet og socialt udsatte. Endvidere er gengivet nogle mere generelle bemærkninger. I afsnit 5.2. findes endvidere en samlet fortolkning af svarene i forhold til arbejdsgruppens arbejde og videre analyser.

Det bemærkes i den sammenhæng, at da der er tale om et meget begrænset antal kommuner i undersøgelsen, og besvarelserne heller ikke er fuldstændige, kan svarene ikke betragtes som repræsentative for kommunernes generelt set, men kan være præget af individuelle forhold hos de deltagende kommuner.

Undersøgelsen kan således primært anvendes til at pege på nogle forhold, der kan være relevante at inddrage i de videre analyser.

Handicapområdet

Voksne:

De dyreste enkeltsager vedrørende handicappede voksne hos kommunerne lå typisk på omkring 2 mio. kr. Men der er også et eksempel på mere end 4 mio. kr. De dyreste sager angives generelt at involvere døgninstitutionsoophold. Ved ophold i døgninstitution er der også ofte tilknyttet et dagtilbud, og der fx kan være tale om overvågning (fx ved epilepsi) og individuelt tilpassede tilbud.

De dyreste sager synes ud fra svarene ofte at vedrøre udviklingshæmmede og personer med hjerneskade. Desuden også med en kombination af psykiske handicaps og fysisk diagnose, hvor der fx kan være tale om helt individuelt tilpassede tilbud i eget hjem eller på en institution.

Udgifterne til tilbud til udviklingshæmmede og personer med hjerneskade er i en af kommunerne angivet at udgøre mere end halvdelen af udgifterne til voksne handicappede. Ud over særligt dyre enkeltsager er der inden for denne brugergruppe også en stor "midtergruppe", som bor i bofællesskab.

Der er også nævnt i besvarelserne, at der på handicapområdet kan være tale om hjælperordninger for aktive handicappede, hvor det i enkelte tilfælde er forbundet med en udgift på over 800.000 kr. på et år.

Hos brugergrupperne, hvor der er involveret psykiske diagnoser kan særligt dyre sager fx være, hvor der er udadreagerende/ selvskadende adfærd. Misbrugere med misbrugsrelaterede diagnoser angives også sammen med fx udviklingshæmning at sætte høje krav til personalets viden og uddannelse.

Sager, som i kommunerne typisk var forbundet med relativt lave udgifter, angives at involvere fx et antal timers bostøtte/ ledsageordning eller et hjælpemiddel. I en af kommunerne, hvor svarene er opdelt på udgiftsintervaller, fremgår det, at 75 pct. af sagerne vedrørende voksne handicappede var sager på mindre end 100.000 kr., men udgiftsmæssigt fyldte disse sager kun 13 pct.

Børn og unge

Igen er de højeste udgifter typisk forbundet med sager med døgntilbud. Lavere udgifter er forbundet med sager, der alene involverer fx aflastning, transport samt tabt arbejdsfortjeneste for et antal timer ugentligt for forældrene.

Udgiftsspændet er generelt mere snævert end for voksne handicappede, men der er også her særligt tale om relativt høje udgifter vedrørende udviklingshæmning/ hjerneskade. Også psykiske udviklingsforstyrrelser som DAMP og Autisme kan ifølge kommunernes besvarelser fylde en del. Handicap er angivet her oftest at vise sig tydeligt i slutningen af børnehvealderen/begyndelse af skolealderen

En kommune har fremhævet, at det fx har betydning for udgifterne, om der skal anvendes et tilbud uden for lokalområdet, idet det kan indebære døgnophold, hvor et dagtilbud ellers kunne have været tilstrækkeligt. Familiernes sociale formåen angives også at have betydning.

I forhold til specialundervisning peges der også på, at det har udgiftsmæssig betydning, om der er tale om et kommunalt tilbud eller et specielt tilrettelagt tilbud.

Socialt udsatte

Voksne

Udgiftsspændet er her mere begrænset. Tilbuddene vedrører typisk mere eller mindre omfattende ophold på krisecenter/ forsorgshjem, bostøtte, pædagogisk støtte, væresteder samt behandlingstilbud (alkohol- og stofmisbrugere).

De dyreste sager er bl.a. fremhævet at involvere især alkoholmisbrug (og demens), men også misbrug i øvrigt samt skizofreni.

En kommune peger på, at brugergruppen af hjemløse, socialt udsatte og misbrugere lever et kaotisk liv, og derfor ofte har brug for en sammensat indsats, som kan skifte meget i forhold til de hurtigt skiftende omstændigheder i persons liv. Størsteparten af stofmisbrugere er fremhævet at ofte lide af en form for psykisk forstyrrelse eller sygdom og fx også ofte nedsat fysisk helbred, økonomiske problemer og ustabile boligforhold, hvilket er med til at skabe afledte udgifter.

Børn og unge

Dette udgiftsområde indebærer et større udgiftsspænd end for socialt udsatte voksne. Laveste udgifter er forbundet med sager, hvor kontaktpersonordning, samtaleforløb osv. er tilstrækkeligt. Dyrere sager kan fx vedrøre anbringelse i døgninstitution/ sikrede institutioner/ familiepleje.

Udgifter, som har høj vægt, er udgifter til børn og unge i familier med omsorgssvigt pga. forældrenes misbrug, psykiske lidelser mv. samt i familier med vold og overgreb. Det er her typisk tale om småbørnsfamilier. I en af kommunerne fylder denne brugergruppe halvdelen af udgifterne til socialt udsatte børn og unge.

I en anden kommune vedrører halvdelen af udgifterne til området børn og unge med kriminel adfærd eller misbrugsproblemer. Der er her typisk tale om lidt større børn.

Typerne af problemer er altså forskellige for aldersgrupper, og der kan altså ikke – ud fra de få svar der i denne undersøgelse er til rådighed - peges på, at den ene aldersgruppe fylder mere end den anden udgiftsmæssigt.

Svar for det specialiserede sociale område mere generelt

En kommune fremhæver følgende udgiftsområder som områder, der vejer tungere end andre/ udgør en stor andel af kommunens udgifter:

- Handicaphjælperordningen
- Ungdomssanktioner (udsatte børn og unge)
- Vanskeligt placerbare misbrugere med udadreagerende, sociopatisk adfærd
- Vanskeligt placerbare misbrugere med et omfattende støtte- og plejebehov.

5.2. Opstilling af punkter til videre undersøgelse

Resultaterne fra undersøgelsen i kommunerne giver ikke direkte bud på, hvordan der kan opnås en forbedring af sammenhængen mellem kommunale forskelle i udgiftsbehov og udgiftsbehov opgjort ud fra objektive kriterier. Men der er nogle indikationer af, hvilke grupper, som er vigtige at have afspejlet i kriterierne.

Svarene bekræfter det billede af vægten af forskellige typer af tilbud i de samlede udgiftsbillede for det specialiserede sociale område, som blev tegnet i kapitel 3. Herunder at fx udgifter til botilbud/ døgninstitutioner udgør en stor andel af udgifterne til det specialiserede sociale område, og at anbringelser udgør en stor andel i forhold til de sociale udgifter vedrørende børn og unge.

Svarene er også anvendelige i forhold til det kriterium, som er baseret på handicaprelaterede diagnoser. Undersøgelsen både bekræfter den overordnede afgrænsning af diagnoser samt giver anledning til at overveje mulige forbedringer i kriteriets afgrænsning.

Undersøgelsen bekræfter fx, at psykiske diagnoser og misbrugsrelaterede diagnoser er relevante at medtage i kriteriet. Dette synes ikke blot at være relevant i forhold til handicapområdet, men også i forhold til socialt udsatte voksne såvel som socialt udsatte børn og unge (når der er tale om sådanne diagnoser hos forældrene).

Resultaterne peger dog også på betydningen af udviklingshæmning og hjerneskade. Her har den nuværende udformning af diagnosekriteriet en udfordring, idet denne gruppe synes at blive undervurderet, jf. afsnit 5.3. Det kan i det hele taget overvejes, om denne gruppe skal tillægges en øget vægt i kriteriet, men i givet fald skal en vægtning kunne fastsættes på en objektiv baggrund.

I forhold til handicapkriteriet kan svarene i kommuneundersøgelsen give anledning til, at der i de videre analyser ses nærmere på følgende spørgsmål:

- Hvor godt opfanger kriteriet udviklingshæmmede og hjerneskadede?
- Bør der fx ske en vægtning af diagnosegrupperne, hvor udviklingshæmmede og hjerneskadede får øget vægt?
- Har voksnes diagnoser en sammenhæng med udgifter til socialt udsatte børn og unge?

Disse spørgsmål er behandlet videre i afsnit 5.3. og i de statistiske analyser i afsnit 5.4 og kapitel 6.

Særlig vedrørende socialt udsatte børn og unge

Der er endvidere set på, om der i anbringelsesstatistikken, som udarbejdes af Den Sociale Ankestyrelse hhv. SFI's forløbsanalyser for årgang 1995 om anbragte børns udvikling og vilkår (fra 2008) er peget på nogle bagvedliggende forklaringer i forbindelse med anbringelser af børn og unge.

Den seneste offentliggjorte anbringelsesstatistik i forbindelse med arbejdsgruppens arbejde vedrører 2006 (offentliggjort i 2008). I denne statistiks liste over forhold, som er udslagsgivende for årsager til anbringelser hos forældrene eller i hjemmet, er bl.a. angivet misbrugsproblemer og psykiske lidelser hos foræl-

drene. En anden diagnose, som er nævnt længere nede på listen, er udviklingshæmning hos forældrene.

Herudover kan nævntes årsager, som ikke direkte kan afspejles i et kriterium, men i et vist omfang kan forventes at blive afspejlet i andre kriterier, der afspejler den socioøkonomiske struktur i befolkningen. Det gør sig gældende for årsager som fx vold og disharmoni i hjemmet, afsoning og børn/unge som er smidt ud hjemmefra, sygdom/dødsfald mv.

I SFI's analyse fra 2008 vedrørende anbragte børn indgår en statistik over baggrundsforhold – demografiske, socioøkonomiske, etniske mv. – hos børn/forældre, hvor der er tale om anbringelse.

Det fremgår heraf, at der hos de anbragte børn ses en betydelig overhyppighed af børn, hvor en forældre er død (udgør dog stadig kun en lille gruppe). Endvidere er der en stor overhyppighed af børn, hvor barnets mor er enlig (det gælder for mere end halvdelen af de anbragte børn mod under en femtedel af børn generelt set). Endelig er de anbragte børn født af mødre, der er gennemsnitligt set er yngre, og oftere af teenagemødre.

Uddannelsesmæssigt kan ses, at omkring 70 pct. mødre og 45 pct. af fædre ikke har en højere uddannelse end folkeskole (en tredjedel af fædre har helt uoplyst uddannelse) mod 19 pct. hos børn generelt. Der ses i statistikken også en betydeligt lavere beskæftigelsesfrekvens og lavere indkomst.

Herudover kan fremhæves en overhyppighed af misbrugsproblemer samt hhv. somatiske og psykiske diagnoser hos forældrene. Der er ifølge undersøgelsen også oftere tale om kriminalitet, mens der ikke kan findes væsentlige forskelle i mønstret i etnisk baggrund hos anbragte børn og øvrige børn.

Set i forhold til socioøkonomiske udgiftsbehovskriterier kan der i relation til de ovennævnte årsager til anbringelse og fundne baggrundsforhold vedrørende anbragte børn nævnes følgende:

- Børn af enlige har tidligere indgået som kriterium i udligningen, men kriteriet har dels ikke haft en forklaringskraft i de opstillede statistiske modeller i analyserne i 2005 og er endvidere forbundet med incitamentsmæssige problemstillinger.
- En ung alder hos mødre blev berørt i tilknytning til analyserne i 2005, men der blev ikke fundet et hensigtsmæssigt kriterium eller statistiske sammenhænge med udgifterne, og det blev således ikke inddraget i det videre analysearbejde til udvalgets rapport.
- Børn i familier med lavt uddannelsesniveau/ uoplyst uddannelse blev i analyserne i 2005 fundet at have en statistisk sammenhæng med udgifterne til børn og unge på det specialiserede sociale område, og på denne baggrund indgår der allerede et kriterium med sådanne børnefamilier i opgørelsen af socioøkonomiske udgiftsbehov.
- Manglende beskæftigelse og lav indkomst er ikke i de statistiske analyser af kommunernes udgifter vedrørende børn og unge på det specialiserede sociale område fundet at bidrage til forklaring af udgifterne på området – hverken i analyserne i 2005 eller i de tilsvarende nyere ana-

lyser senere i notatet. Manglende beskæftigelse er dog fundet signifikant i analyserne af antallet af anbringelser i afsnit 5.4. Begge forhold indgår som socioøkonomiske kriterier på baggrund af deres sammenhæng med andre sociale udgiftsområder.

- Betydningen af diagnoser hos forældrene er også fundet relevant på baggrund af undersøgelsen hos de seks kommuner og undersøges videre i statistiske analyser senere i dette notat.
- I forbindelse med betænkning 1437 om et nyt udligningssystem blev der set på muligheden for at opstille et kriterium vedrørende kriminalitet, men det blev ikke anbefalet på baggrund af bl.a. incitamentsmæssige hensyn.

5.3. Overvejelser om mulige justeringer af diagnosekriteriet

I opgørelsen af kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov i det kommunale tilskuds- og ligningssystem indgår et kriterium baseret på diagnoser, som kan være forbundet med et væsentligt fysisk eller psykisk handicap.

Som undersøgelsen hos kommunerne og de videre analyserne i afsnit 5.4 også indikerer, er der forskel på konsekvensen af en diagnose. Dvs., der er forskel på sandsynligheden for, at en borger med den pågældende diagnose som konsekvens heraf har væsentlige fysiske eller psykiske handicaps, der påvirker det kommunale udgiftsbehov.

På denne baggrund medregnes i den nuværende afgrænsning af kriteriet alene personer, som ud over at have fået stillet en af de pågældende diagnoser inden for de seneste 5 år også står uden for arbejdsstyrken. I Finansieringsudvalgets analyser op til finansieringsreformen var denne betingelse i kriteriet nødvendig for at opnå en statistisk sammenhæng med kommunernes udgifter til voksenområdet.

Dette foranlediger i sig selv nogle problemstillinger ved den nuværende afgrænsning af kriteriet:

- Alene personer på 18 år og derover kan indgå²
- Alene aktionsdiagnoser og ikke også bidiagnoser indgår i udvælgelsen³
- Betingelsen vedrørende arbejdsmarkedstilknytning kan indebære en u hensigtsmæssig betydning for incitamentet i forhold til handicappedes beskæftigelse/ arbejdsmarkedstilknytning.

Dertil kommer to spørgsmål, som undersøgelsen i kommunerne giver anledning til i forhold til afgrænsningen af diagnosekriteriet:

- Hvor godt opfanger kriteriet udviklingshæmmede og hjerneskadede?

² Der indgår i den nuværende afgrænsning 20-59 årige, som er den typiske erhvervsaktive alder.

³ Aktionsdiagnosen er den ”diagnostiske etiket”, der bedst beskriver på pågældende registrerede kontakt, dvs. den udtrykker ”hvad man handlede på ved den aktuelle kontakt”. De ”relevante bidiagnoser” supplerer ud fra en klinisk synsvinkel aktionsdiagnosens beskrivelse af kontakten - ikke forløbet, kun den aktuelle kontakt. Det kan fx dreje sig om en tilgrundliggende (kronisk) sygdom, hvis denne har en klinisk eller ressourcemæssig betydning for kontakten.

- Kan der findes en metode til at vægte diagnosegrupper forskelligt, således at udviklingshæmmede og hjerneskadede får øget vægt?

I det følgende ses nærmere på afgrænsningen af kriteriet og betydningen af de nævnte problemstillinger. Dette samt de to ovennævnte spørgsmål giver så anledning til at der i afsnit 5.3.3. forsøges opstillet en mulig alternativ definition af et diagnosebaseret handicapkriterium.

5.3.1. Den nærmere afgrænsning af det nuværende diagnosekriterium

Kriteriet opgøres som antallet af personer i kommunen, som ved en kontakt med sygehusvæsenet er diagnosticeret med en handicaprelateret diagnose (jf. diagnoseliste i bilag). Der medtages personer, som indenfor en femårige periode har en alder på 20-59 år, og som samtidigt står uden for arbejdsstyrken. Personer henregnes til den kommune, hvor diagnosen først er stillet i perioden.

Afgrænsningen af det nuværende diagnosekriterium foretages alene efter aktionsdiagnoser, idet bidiagnoser⁴ frem til nu ikke har kunnet medtages, når data skulle kobles med personoplysninger omkring arbejdsmarkedsdeltagelse. Der arbejdes dog på at skabe mulighed for en sådan inddragelse af bidiagnoserne i en fremtidig opdatering af Sundhedsministeriets Forebyggelsesregister.

Kriteriet, som indgår i opgørelsen af kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov for 2007, er baseret på data for perioden 2001-2005. Der indgår samlet 34.877 personer.

5.3.2. Betydning af begrænsninger vedrørende alder, diagnosetype samt arbejdsmarkedstilknytning i det nuværende kriterium

I forbindelse med arbejdet i arbejdsgruppen om kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov er der fra Sundhedsministeriet indhentet data for alle 0-65 årige med både aktionsdiagnoser og bidiagnoser fordelt på handicaprelaterede diagnoser samt alder. Data er sammenlignelige med de data, der indgår i opgørelsen af handicapkriteriet, som det indgik i opgørelsen af kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov for 2007.

Betydning af ikke at medtage bidiagnoser

Hvis der medtages alle 0-65 årige samt både aktionsdiagnoser og bidiagnoser, indgår ca. 344.000 personer. Sker afgrænsningen alene ud fra aktionsdiagnoser indgår alene 258.000 personer. Når der så alene medtages personer over 17 år indgår alene 201.000 personer. Af de godt 200.000 voksne personer står ca. 17 pct. uden for arbejdsstyrken. Derved indgår omkring 35.000 personer.

Set fra diagnose til diagnose er der stor forskel på, hvor stor betydning det har, om afgrænsningen sker ud fra alene aktionsdiagnose eller fra både aktionsdiagnose og bidiagnose. Fx var der 730 personer over 18 år, som i den pågældende periode fik stillet en diagnose relateret til hjerneskade eller udviklingshæmning efter aktionsdiagnose eller bidiagnose. Kun 11 pct. af disse fik stillet diagnosen som aktionsdiagnose. For diagnoser relateret til øje og øre var det omvendt 78 pct. ud af godt 30.000 personer, hvor diagnosen blev stillet som en aktionsdiagnose.

⁴ Se fodnote 1, s. 17.

Der er for forskellige diagnosegrupper således relativt stor forskel på, hvor meget information som mistes ved ikke at medtage bidiagnoserne i kriteriet.

Betydning af betingelse vedrørende arbejdsmarkedsdeltagelse

Ydermere er der for forskellige diagnoser forskel på arbejdsmarkedsdeltagelsen. For personer med hjerneskade eller udviklingshæmning stillet som aktionsdiagnose var det 72 pct. som samtidig stod uden for arbejdsmarkedet. For personer med diagnoser relateret til øje og øre var det alene 11 pct., som også stod uden for arbejdsmarkedet.

Hvis arbejdsmarkedstilknytningen kan ses som en indikator for graden af funktionsnedsættelse/ behovet for sociale servicetilbud ved en diagnose, er der således stor forskel på sandsynligheden for funktionsnedsættelse for forskellige diagnosegrupper. Hvis ikke der inddrages en sådan information, vil der i kriteriet fx indgå et større antal personer med diagnoser relateret til øje og øre med samme vægt som de noget færre personer, som er med en udviklingshæmmede eller har en hjerneskade til trods for, at der hos den sidste diagnosegruppe er en væsentlig større sandsynlighed for at have et handicap, som er forbundet med et kommunalt udgiftsbehov.

5.3.3. Overvejelser om alternativ afgrænsning

Der er på denne baggrund overvejet, hvorvidt der i afgrænsningen af kriteriet kunne tages højde for de tre nævnte problemstillinger, men så der stadig kunne inddrages information om arbejdsmarkedstilknytning som indikator for forskel

Der er i den forbindelse foretaget en alternativ opgørelse af handicapkriteriet, hvor kommunens antal personer for hver diagnose vægtes ud fra en beregnet vægt. Vægten er beregnet for hver diagnose og er fælles for hele landet.

Vægten for en diagnose er opgjort ved, at det samlede antal personer (18-65 årige) med den handicaprelaterede diagnose er sammenholdt med antallet med samme diagnoser, der samtidig står uden for arbejdsstyrken (indikeret ved antallet i det nuværende kriterium). De beregnede andele fordelt på diagnosekoder (de fire første cifre) er gengivet i bilag til notatet.

De beregnede andele er så anvendt til at vægte kommunernes antal af 0-65 årige personer med handicaprelaterede diagnoser, hvor diagnoserne er afgrænset ud fra såvel aktionsdiagnoser som bidiagnoser.

På denne baggrund er opgjort et kriterium, der angiver et vægtet antal 0-65 årige, der i 2001-2005 har fået stillet en aktions- eller bidiagnose på diagnoselisten. I forbindelse med afprøvningen af kriteriet er det blevet opgjort særskilt for voksne hhv. børn for særskilt at kunne teste sammenhængen med kommunernes udgifter til hhv. voksen- og børneområdet. Denne alternative afgrænsning af handicapkriteriet afprøves i de statistiske analyser i kapitel 6.

5.4. Analyser på lovmodellen

Velfærdsministeriet har i forbindelse med arbejdsgruppens arbejde gennemført analyser vedrørende personer i botilbud samt børn i anbringelse/ forebyggende foranstaltninger på baggrund af data fra lovmodelstikprøven (på 33 pct. af befolkningen), som indeholder data på personniveau fra forskellige af Danmarks Statistiks registre.

Analysen på individniveau er begrænset af, hvad der findes registreringer for på personniveau. I Danmarks Statistiks registre findes således ikke generelt set personoplysninger om modtagere af sociale tilbud. Der er dog fundet frem til oplysninger i boligregistret, som kan indikere, hvorvidt at en person på registreringstidspunktet har ophold i et botilbud. Som led i arbejdet er der endvidere i lovmodelstatistikken blevet tilføjet oplysninger på personniveau om børn i anbringelse eller forebyggende foranstaltning.

Analysen baseres dermed på dele af udgiftsområderne vedrørende handicappede og socialt udsatte – handicappede samt børn i anbringelse/forebyggende foranstaltninger, men både regnskabstallene og kommuneundersøgelsen bekræfter, at disse dele har stor betydning for kommunernes udgifter til det specialiserede sociale område.

5.4.1. Analyse af forklaring af sandsynligheden for at bo i botilbud

I analysen af personer i botilbud er der særligt lagt vægt på at undersøge, om de diagnoser – eller grupper af diagnoser - som indgår i det nuværende kriterium vedrørende handicaprelaterede diagnoser, på individniveau kan forklare sandsynligheden for at være i et botilbud.

Diagnoserne er grupperede i følgende diagnosegrupper:

1. Personer med bevægelseshandicap som følge af amputationer eller lammelse.
2. Personer med fysiske/ motoriske handicap som følge af fremskreden sygdom. Neurologiske såvel som knogle- led og bindevævssygdomme – herunder gigtsygdomme
3. Personer med nedsat syn/ hørelse som følge af sygdomme i øre/ øjne
4. Personer med udviklingshæmning, herunder hjerneskade
5. Personer med demens eller psykiske udviklingsforstyrrelser (fx DAMP og Autisme herunder Aspergers)
6. Personer med skizofreni, psykoser eller forstyrret personlighedsstruktur (herunder svær karakterafvigelse og Borderline)
7. Affektive psykiske lidelser, nervøse lidelser
8. Misbrugsrelaterede psykiske lidelser

Det er i forhold til disse diagnoser interessant at undersøge, om nogle af de diagnosetyper, som blev fremhævet i kommuneundersøgelsen – særligt personer med udviklingshæmning/ hjerneskade - også viser større betydning end andre diagnosegrupper for sandsynligheden for at en person er i botilbud. Det bemærkes dog, at resultaterne kan være præget af den konkrete afgrænsning som er anvendt af grupperne. Der er således ikke en entydig måde at foretage denne afgrænsning på.

Endvidere er det relevant at undersøge betydningen af tilknytningen til arbejdsmarkedet, da denne oplysning anvendes i afgrænsningen af det nuværende diagnosekriterium.

Oplysninger i boligregistret anvendes i analysen til at udpege de 0-65 årige personer, som har adresse på et givent tidspunkt i en offentlig institution. Herefter analyseres sammenhængen mellem sandsynligheden for at tilhøre eller

ikke tilhøre denne gruppe og registreringen af en af de diagnoser, som indgår i handicapkriteriet.

Fremgangsmåde

Der er foretaget tre regressionsanalyser, hvor der undersøges den nærmere sammenhæng mellem de enkelte grupper af diagnoser, der indgår i diagnosekriteriet, og sandsynligheden for at have ophold i en døgninstitution. Endvidere undersøges betydningen af en arbejdsmarkedsstatus uden for arbejdsstyrken, lavt uddannelsesniveau samt indkomstniveau. Der er i den forbindelse foretaget 3 regressioner svarende til 3 aldersintervaller.

- Alle med alderen 0-65 år
- Alle med alderen 0-18 år
- Alle med alder imellem 18-65 år

I sidstnævnte regression er medtaget 3 yderligere forklarende variable. Det drejer sig om en 0-1 variabel for deltagelse i arbejdsstyrken ("deltager ikke"=1, "deltager"=0), en 0-1 variabel for om uddannelsesniveau er maksimalt grundskoleniveau (ja=1, nej=0) og endelig variabelen indkomst.

Forklaringsevnen af de estimerede logit-modeller er i det følgende indikeret med en konstrueret "R²" for at gøre resultatet sammenligneligt med en sædvanlig lineær regression. Det bemærkes i øvrigt at den målte forklaringsevne typisk er noget lavere i analyser på individniveau end fx på kommuneniveau grundet den større variation.

Resultater for de enkelte aldersgrupper

Personer i alderen 0-65 år:

Resultatet af estimationen fremgår af følgende tabel, hvor 2. kolonne viser parameterestimatet, imens 3. kolonne viser signifikansniveauet. Bemærk, at modellen modellerer sandsynligheden for *ikke* at være i et botilbud. Et negativt parameterestimat betyder derfor, at forekomster af diagnoser i gruppen er med til at øge sandsynligheden for at være bosiddende i en døgninstitution.

Tabel 5.1. Model for 0-65 årige

Analysis of Maximum Likelihood Estimates		
Parameter	Estimate	Pr > ChiSq
Intercept	5,9932	<0,0001
a1	-0,9512	0,1947
a2	-2,0737	<0,0001
a3	-0,4360	0,0059
a4	-4,2739	<0,0001
a5	-2,4315	<0,0001
a6	-2,4056	<0,0001
a7	0,0966	0,8003
a8	-1,1836	<0,0001

"R²": 3,9 pct.

Den samlede forklaringsevne er ganske lav, dvs. diagnoserne forklarer kun en ganske lille del af sandsynligheden for at være i botilbud.

Estimatet for diagnosegruppen 7 (affektive og nervøse psykiske lidelser) er positivt, dvs. forekomsten af en diagnose i denne gruppe skulle mindske sandsynligheden for at være i døgninstitution. Estimatet er dog ligesom estimatet for diagnosegruppen 1 (bevægelseshandicap efter amputationer/lammelser mv.) ikke signifikant.

Blandt de signifikante variable viser resultaterne generelt en tendens til, at nogle grupper af diagnoser har en større positiv effekt på sandsynligheden for, at en person er bosiddende i en døgninstitution end andre grupper. Grupperne 4 og 5 (hhv. udviklingshæmning/hjerneskade og psykiske udviklingsforstyrrelser) har de numerisk største estimater, mens gruppe 3 (relateret til øje/ øre) og gruppe 8 (misbrugsrelateret) har de laveste.

Personer i alderen 0-18 år:

Resultatet af estimationen vedrørende 0-18 årige fremgår af tabel 5.2. Den samlede forklaringsevne er meget lav. Diagnosegrupperne 3, 5 og 8 går fra at være signifikante i regression for alle 0-65 årige til her at være insignifikante på et 5 pct. niveau. Disse diagnosegrupper indeholder nu også diagnoser, som i nogen grad må formodes at være aldersbetingede, idet der i gruppe 5 bl.a. indgår demens og gruppe 8 er defineret som misbrugsrelaterede diagnoser.

Diagnosegrupperne med størst betydning er her gruppe 4 (udviklingshæmning/hjerneskade) og gruppe 6 (psykiske lidelser som bl.a. skizofreni og psykoser).

Tabel 5.2. Model for 0-18 årige

Analysis of Maximum Likelihood Estimates		
Parameter	Estimate	Pr > ChiSq
Intercept	5,2718	<0,0001
a1	7,0782	0,9834
a2	-1,5512	<0,0001
a3	-1,1896	0,0528
a4	-2,2722	0,0006
a5	7,2201	0,9734
a6	-2,0714	<0,0001
a7	-1,3507	0,0721
a8	-0,9849	0,3314

"R²": 1,2 pct.

Personer i alderen 18-65 år:

I regressionen for personer på 18-65 år kan medtages deltagelse i arbejdsstyrken, uddannelsesniveau samt indkomst som forklarende variable. Det ses, at forklaringsevnen forbedres væsentligt af at se på aldersgruppen 18-65 år og medtage de øvrige forklarende variable.

De forklarende variable vedrørende arbejdsstyrkedeltagelse, uddannelsesniveau samt indkomst er alle signifikante med det forventede fortegn (positivt fortegn på koefficienten til indkomstvariablen indikerer, at højere indkomst mindsker sandsynligheden for at bo i et botilbud). Selvom indkomstvariablen er signifikant, så bidrager den meget lidt til forbedringen af forklaringsevnen. Det er således særligt 0-1 variablene for hhv. arbejdsstyrkedeltagelse og uddannelsesniveau, som er årsagen til den forbedrede forklaringsevne. I forhold til den første regression er diagnosegruppe 3 nu insignifikant. Grupperne 1 og 7 var også insignifikante i den første regression.

Tabel 5.3. Model for 18-65 årige

Analysis of Maximum Likelihood Estimates		
Parameter	Estimate	Pr > ChiSq
Intercept	8,0837	<0,0001
a1	-0,4086	0,5752
a2	-1,3574	<0,0001
a3	0,0365	0,8214
a4	-2,9444	<0,0001
a5	-1,8519	<0,0001
a6	-1,6393	<0,0001
a7	0,6258	0,1233
a8	-0,4052	<0,0001
Arbejdsstyrkedeltagelse	-2,7810	<0,0001
Uddannelsesniveau	-1,3386	<0,0001
Indkomst	5,369E-7	<0,0001

"R²": 21 pct.

Fortolkning af resultaterne

Resultaterne viser generelt en sammenhæng mellem diagnoserne i diagnosekriteriet og sandsynligheden for at være botilbud, om end sammenhængskraften er relativt svag. Samtidig ses en vis tendens til, at nogle grupper af diagnoser har en større positiv effekt på sandsynligheden for, at en person er bosiddende i en døgninstitution end andre grupper. Grupperne 4 (udviklingshæmning/ hjerne-skade) og 6 (psykiske lidelser som bl.a. skizofreni og psykoser) har de numerisk største estimater, mens gruppe 3 (relateret til øje/ øre) og gruppe 8 (misbrugsrelateret) har de mindste. Grupperne 1 (bevægelsehandicap efter amputationer/lammelser mv.), 3 (relateret til øj og øre) samt 7 (nervøse/ affektive psykiske lidelser) er generelt insignifikante.

Det samlede billede af vigtige diagnosegrupper svarer således meget godt til billedet fra kommuneundersøgelsen og betragtningerne i afsnit 5.3. Samtidig bekræfter analysen, at et lavt uddannelsesniveau, manglende arbejdsmarkedsdeltagelse og lav indkomst indebærer en øget sandsynlighed for at være bosiddende i en døgninstitution.

5.4.2. Individanalyse vedrørende børn i anbringelse eller forebyggende foranstaltning

I det følgende beskrives fremgangsmåde og resultater vedrørende analysen af børn i anbringelse. På baggrund af data i lovmodellen, som udgør oplysninger for 33 pct. af befolkningen, er analyseret mulige sammenhænge imellem karakteristika ved forældre og sandsynligheden for at være forældre til et barn i forebyggende foranstaltning eller i anbringelse.

Der er gennemført analyser på både kommune- og individniveau, og der estimeres modeller særskilt for mødre hhv. fædre, da der kan tænkes at være forskel på, hvad der forklarer sandsynligheden.

De estimerede modeller på individniveau er estimeret som såkaldte logit-modeller. Modellerne, som er estimeret på kommuneniveau er derimod estimeret ved almindelig "mindste kvadraters" metode.

Model på individniveau

Hver person i stikprøven, der i 2005 havde et barn under 18, udgør én observation. Den afhængige variabel er en 0-1 variabel, der viser, om forælders barn er i forebyggende foranstaltning/anbragt i 2005 eller ej. Som forklarende variable medtages følgende karakteristika ved forælderen:

- Forælders årsindkomst
- 0-1 variabel for, om forælderen er født i et ikke-vestligt land (1=ja)
- 0-1 variabel for om forælderen har maksimalt grundskoleniveau (1=ja)
- 0-1 variabel for om forælderen er uden beskæftigelse (1=ja)

Tabel 5.4. Estimeret model på individniveau for fædre

Analysis of Maximum Likelihood Estimates		
Parameter	Estimate	Pr > ChiSq
Indkomst	2,099E-6	<0,0001
Uden beskæftigelse	-1,1046	<0,0001
Uddannelse maksimalt på grundskoleniveau	-0,9059	<0,0001
Født i ikke-vestligt land	0,5967	<0,0001

"R²": 9 pct.

Note: SAS modellerer sandsynligheden for *ikke* at have et anbragt barn, dvs. negative parameterestimer indikerer, at der en positiv sammenhæng mellem variablen og sandsynligheden for, at barnet er anbragt/ i forebyggende foranstaltning.

Tabel 5.5. Estimeret model på individniveau for mødre

Analysis of Maximum Likelihood Estimates		
Parameter	Estimate	Pr > ChiSq
Indkomst	2,106E-6	<0,0001
Uden beskæftigelse	-1,2386	<0,0001
Uddannelse maksimalt på grundskoleniveau	-1,0784	<0,0001
Født i ikke-vestligt land	0,7000	<0,0001

"R²": 12 pct.

Note: SAS modellerer sandsynligheden for *ikke* at have et anbragt barn, dvs. negative parameterestimer indikerer, at der en positiv sammenhæng mellem variablen og sandsynligheden for, at barnet er anbragt/ i forebyggende foranstaltning.

Den samlede forklaring af de estimerede logit-modeller er som i afsnit 5.4.1 indikeret ved en konstrueret "R²", som ikke helt svarer til, men er sammenlignelig med en traditionel R²-størrelse. Som før nævnt er forklaringsevnen i individanalyser typisk noget lavere end i analyser på fx kommuneniveau. Forklaringsevnen i omegnen 10 pct. i disse analyser, hvor der er medtaget flere forklarende variable, er dog forholdsvis lav.

Indkomsten er medtaget som kontinuert variabel, dvs. fortegnet på parameterestimatet indikerer, at høje indkomst peger på en større sandsynlighed for *ikke* at have et barn i anbringelse eller forebyggende foranstaltning. Derudover indebærer lavt uddannelsesniveau og manglende beskæftigelse en højere sandsynlighed for at have et barn i anbringelse eller forebyggende foranstaltning.

Resultaterne svarer overordnet godt overens med resultaterne fra de tilsvarende analyser på kommuneniveau, jf. nedenfor.

Model på kommuneniveau

På kommuneniveau er den afhængige variabel andelen af stikprøvebefolkningen (mødre eller fædre) med et barn under 18 i 2005. Som forklarende variabel indgår følgende:

- Personer med lav indkomst, kriterium anvendt i udligningssystemet
- Andelen af forældre i stikprøvebefolkningen fra ikke-vestligt land
- Andelen af forældre i stikprøvebefolkningen med lav uddannelse
- Andelen af forældre i stikprøvebefolkningen uden beskæftigelse

På kommuneniveau har det desuden været forsøgt at medtage andelen af personer med en psykisk diagnose som forklarende variabel, men den har vist sig insignifikant.

Tabel 5.6. Estimeret model på kommuneniveau for fædrene

Parameterestimater		
Variable	Parameter Estimate	Pr > t
Andel af fædre fra ikke-vestlige lande	-0,07259	0,0007
Andel af fædre med uddannelse maksimalt på grundskoleniveau	0,08605	<0,0001
Andel af fædre uden beskæftigelse	0,11338	0,0016
Andel af personer(18-64) med lav indkomst	0,30336	0,0966

$R^2 = 35,3$ pct.

Tabel 5.7. Estimeret model på kommuneniveau for mødrene

Parameterestimater		
Variable	Parameter Estimate	Pr > t
Andel af mødre fra ikke-vestlige lande	-0,08328	0,0008
Andel af mødre med uddannelse maksimalt på grundskoleniveau	0,05119	0,0119
Andel af mødre uden beskæftigelse	0,09365	0,0033
Andel af personer(18-64) med lav indkomst	0,52797	0,0068

$R^2 = 32,0$ pct.

Modellernes forklaringssevne er her på omkring 32 hhv. 35 pct. Modellerne bekræfter, at kommuner med en højere andel indbyggere med lav indkomst har relativt flere forældre med børn i anbringelse. Sammenhængen er dog alene signifikant i modellen for mødre.

En højere andel af hhv. forældre uden beskæftigelse og forældre med lavt uddannelsesniveau peger også i retning af en højere andel af forældre med børn i anbringelse.

5.4.3. Betragtninger i forhold til anvendte kriterier

I forhold til udgifter til voksne på det specialiserede sociale område peger analyserne på lovmodellen på, at de enkelte diagnoser har forskellig betydning for sandsynligheden for, at en person bor i botilbud. F.eks. har diagnoser vedrørende udviklingshæmning og hjerneskade væsentligt større betydning end diagnoser vedrørende øjne og ører. Analyserne bekræfter endvidere, at diagnoserne bidrager med forklaring af udgifter til ophold i botilbud. De opstillede statistiske modeller er dog ikke særligt robuste, herunder er resultaterne afhængige af den valgte afgrænsning af diagnosegrupper. Det vurderes således ikke, at resultaterne kan anvendes til at basere en vægtning af diagnoserne på.

I forhold til de sociale udgifter vedrørende børn og unge peger analyserne ikke på, at flere udlændinge giver højere sandsynlighed for anbringelser og forebyggende foranstaltninger. I udgiftsbehovsanalyserne i kapitel 4 og 6 vedrørende børn og unge på det specialiserede sociale område er der dog fundet en sådan positiv sammenhæng.

Desuden peger resultaterne på, at det kunne være relevant at vurdere, om indkomstkriteriet samt kriteriet vedrørende personer uden beskæftigelse kan bidrage med forklaring på udgifterne vedrørende børn og unge på det specialiserede sociale område, men analyserne i kapitel 6 viser dog ikke en statistisk sammenhæng i forhold til nogen af disse to kriterier.

6. Analyser af udgiftsbehovskriteriers sammenhæng med udvalgte sociale udgiftsområder

I det følgende er afprøvet forskellige alternative sammenhænge mellem de udvalgte sociale udgiftsområder og objektive socioøkonomiske udgiftsbehovskriterier i en række regressioner. Der inddrages her som forklarende variable kriterier, der allerede indgår i opgørelse af det socioøkonomiske indeks, en justeret udgave af kriteriet baseret på handicaprelaterede diagnoser, samt et nyt kriterium, jf. afsnit 5.3.

6.1. Regressionsanalyser vedrørende førtidspensionsområdet

Her afprøves et nyt kriteriums mulige sammenhæng med kommunale forskelle i udgifter til førtidspension. Kriteriet 20-59 årige lønmodtagere med forudsatte færdigheder på grundniveau. Kriteriet, som også indgår i opgørelsen af udgiftsbehov hos for regionerne i forhold til regionernes udviklingsopgaver, afspejler den erhvervsstruktur, som findes i kommunerne og således også tilstedeværelsen af lønmodtagere som besidder jobs, som kan indebære en større risiko for fysisk nedslidning. Medtages dette kriterium i modellen i tabel 4.1 øges forklaringsværdien og når dermed et relativt højt niveau. Samtidigt bliver kriteriet for antallet af 25-49 årige uden erhvervsuddannelse insignifikant.

Tabel 6.1. Regressionsanalyse, Førtidspension, afprøvning af nyt kriterium

Variabel	Parameter	P-værdi
Model Førtidspension (Adj. R²=72,5 pct.)		
Konstantled	-801,21	0,0060
Uden beskæftigelse > 5 pct.	16,60	<0,0001
Familier i beboede sommerhuse	7911,93	0,0003
Lønmodtagere på grundniveau	5,02	<0,0001

Note: Variablene er normeret med relevante indbyggertal.

6.2. Regressionsanalyser vedrørende handicappede og socialt udsatte

Her afprøves bl.a. den alternative afgrænsning af diagnosekriteriet. Det afprøves for det *første* opgjort alene for 18-65 årige i forhold til udgifterne til handicappede og socialt udsatte voksne, for det *andet* opgjort alene for 0-17 årige i forhold til udgifterne til handicappede og socialt udsatte børn og unge og endelig for det *tredje* for alle 0-65 årige i forhold til de samlede udgifter til handicappede og socialt udsatte børn og unge.

Voksne

I forhold til voksenområdet sigtes der her på at afprøve en revideret udgave af diagnosekriteriet, hvor der først afprøves forklaringen af et revideret kriterium opgjort som beskrevet i afsnit 5.3.3, men hvor aldersintervallet er afgrænset som 18-65 årige.

Gentages analysen i tabel 4.3, hvor det nuværende diagnosekriterium erstattes af det reviderede opgjort alene for voksne, er resultatet som gengivet i tabel 6.2.

Tabel 6.2. Regressionsanalyse, voksne, afprøvning af diagnosekriterium

Variabel	Parameter	P-værdi
Model Voksne (Adj. R²=40,1 pct.)		
Konstantled	1957,86	<0,0001
Uden erhvervsuddannelse	4,36	0,0204
Diagnosekriterium	93,09	0,0004
Diagnosticerede psykiatriske patienter	25,31	0,0088
Variabel	Parameter	P-værdi
Model Voksne med rev. diagnosekrit. (Adj. R²=36,9 pct.)		
Konstantled	1551,21	<0,0001
Uden erhvervsuddannelse	6,50	0,0004
Rev. diagnosekriterium, kun voksne	62,82	0,0107
Diagnosticerede psykiatriske patienter	30,05	0,0025

Note: Variablene er normeret med relevante indbyggertal.

Det fremgår af tabel 6.2, at det reviderede kriterium er signifikant, men at forklaringssevnen falder. I det følgende afprøves også flere alternative modeller til forklaring af kommunernes voksenudgifter på det specialiserede sociale område.

Tabel 6.3. Regressionsanalyse, voksne, alternative modeller

Variabel	Parameter	P-værdi
Model Voksne A1 (Adj. R²=46,3 pct.)		
Konstantled	2495,60	<0,0001
Nedgang i befolkningstallet	8,69	0,0132
Personer med lav indkomst	26,91	0,0004
Diagnosekriterium, nuværende	106,41	<0,0001
Model Voksne A2 (Adj. R²=47,0 pct.)		
Konstantled	2436,63	<0,0001
Diagnosekriterium, nuværende	67,55	0,0075
20-59 årige uden beskæftigelse (over 5 pct.)	10,01	<0,0001
Model Voksne A3=A2 med rev. diagnosekriterium (Adj. R²=46,7 pct.)		
Konstantled	2127,44	<0,0001
Rev. Diagnosekriterium, kun 18-65 årige	56,19	0,0098
20-59 årige uden beskæftigelse (over 5 pct.)	11,70	<0,0001

Note: Variablene er normeret med indbyggertal.

Analyserne gengivet i tabel 6.3 peger for det første på, at der kan opnås næsten samme forklaringssevne ved at erstatte det nuværende diagnosekriterium med det reviderede kriterium for 18-65 årige i en model, hvor der også indgår kriteriet vedrørende personer uden beskæftigelse som forklarende variabel. Generelt

kan opnås en forbedret forklaringsevne i forhold til udgifterne til voksenområdet ved anvendelse ved inddragelse af andre kriterier som forklarende variable.

Både spørgeskemaundersøgelsen i kommunerne og de statistiske individanalyser i kapitel 5 pegede i retning af en særlig betydning af diagnosen udviklingshæmning/ hjerneskade. Der er således også forsøgt inddraget 18-65 årige med diagnosen udviklingshæmning/ hjerneskade som separat variabel i kombination med diagnosekriteriet (nuværende såvel som i revideret form) i voksenmodellen, men denne variabel var ikke signifikant.

Børn og unge

I forhold til handicappede og socialt udsatte børn og unge sigtes der på at afprøve en revideret udgave af diagnosekriteriet, hvor der afprøves forklaringen af et revideret kriterium opgjort som beskrevet i afsnit 5.3.3, først opgjort kun for 0-17 årige og dernæst for 0-65 årige. Det baseres bl.a. på, at det af nogle af svarene i spørgeskemaundersøgelsen fremgik, at voksnes diagnoser kunne have en betydning i forhold til udgifterne til socialt udsatte børn og unge.

Desuden er i forlængelse af individanalyserne i kapitel 5 afprøvet sammenhænge med kriteriet vedrørende personer med lav indkomst, men der blev ikke fundet en signifikant sammenhæng.

I tabel 6.4. er vist resultaterne fra regressionsanalyserne, hvor forskellige udgaver af diagnosekriteriet afprøves.

I det første alternativ, A1, er i modellen fra tabel 4.4. her medtaget det reviderede diagnosekriterium opgjort for 0-18 årige. Forklaringsevnen øges, men kriteriet er ikke signifikant.

I alternativ A2 er medtaget det reviderede diagnosekriterium opgjort for 0-65 årige. Her er forklaringsevnen yderligere forbedret, og kriteriet er lige netop signifikant. Resultatet fra model A1 tyder på, at det primært er de 18-65 årige i kriteriet, som bidrager til forklaringsevnen, hvilket bekræftes af model A3. I model A4 afprøves derfor også sammenhængen med diagnosekriteriet i den nuværende form med 18-65 årige.

Som i analyserne vedrørende voksenområdet er ud fra samme begrundelser også forsøgt inddraget 0-17 årige med diagnosen udviklingshæmning/ hjerneskade som separat variabel i kombination med diagnosekriteriet (nuværende såvel som i revideret form). Resultatet er vist i model A5. Det interessante er her, at forklaringsevnen øges, og at det bredere diagnosekriterium bliver insignifikant. Det bemærkes, at der i dette kriterium er meget få observationer, så det ville ikke være realistisk at have udviklingshæmmede/hjerneskadede som separat kriterium i udgiftsbehovsopgørelsen. Det kan tilføjes, at der i forlængelse af dette resultat er søgt afdækket, om medtagning af andre af de psykiatriske diagnoser hos børnene øgede sammenhængen, men det gav tværtimod en lavere forklaringsevne.

Tabel 6.4. Regressionsanalyse, Børn og unge, afprøvning af diagnosekriterium

Variabel	Parameter	P-værdi
Model Børn og unge A1 (Adj. R²=48,1 pct.)		
Konstantled	826,85	0,0009
Børn i fam. Med lavt uddannelsesniveau	7,79	<0,0001
Udlændinge fra ikke-vestlige lande	4,13	0,0004
Rev. diagnosekriterium, kun 0-17 årige	19,84	0,5309
Model Børn og unge A2 (Adj. R²=50,4 pct.)		
Konstantled	444,75	0,1057
Børn i fam. Med lavt uddannelsesniveau	6,83	<0,0001
Udlændinge fra ikke-vestlige lande	3,79	0,0009
Rev. diagnosekriterium, 0-65 årige	29,16	0,0320
Model Børn og unge A3 (Adj. R²=51,1 pct.)		
Konstantled	436,45	0,0784
Børn i fam. med lavt uddannelsesniveau	6,78	<0,0001
Udlændinge fra ikke-vestlige lande	3,68	0,0011
Rev. diagnosekriterium, kun 18-65 årige	45,59	0,0119
Model Børn og unge A4 (Adj. R²=50,9 pct.)		
Konstantled	701,00	0,0001
Børn i fam. med lavt uddannelsesniveau	5,47	0,0032
Udlændinge fra ikke-vestlige lande	5,01	<0,0001
Diagnosekriterium nuværende	48,20	0,0171
Model Børn og unge A5 (Adj. R²=57,4 pct.)		
Konstantled	837,46	<0,0001
Børn i fam. med lavt uddannelsesniveau	8,01	<0,0001
Udlændinge fra ikke-vestlige lande	2,58	0,0172
0-17 årige udviklingshæm./hjerneskode	599,57	<0,0001

Note: Variablene er normeret med indbyggertal.

6.3. Betragtninger om justeringer af det socioøkonomiske indeks

Sammenhængen mellem det socioøkonomiske udgiftsbehov i udligningen og kommunernes faktiske førtidspensionsudgifter ser ud til at kunne øges ved inddragelse af kriteriet 20-59 årige lønmodtagere med forudsatte færdigheder på grundniveau og samtidigt synes 20-49 årige uden erhvervsuddannelse så at få mindre betydning. Derved opnås en relativt høj grad af statistisk sammenhæng.

I forhold til det specialiserede sociale område kan det først og fremmest konstateres, at analyserne i kapitel 4 og i dette kapitel giver en styrket baggrund for anvendelse af diagnosekriteriet i udligningen – i nuværende såvel som revideret form. Analyserne i kapitel 4 viste således en forbedring i den fundne statistiske sammenhæng mellem det nuværende kriterium udgifter til voksne med særlige

behov i en statistisk model svarende til den tidligere opstillede i udvalgets rapport fra december 2005. Endvidere viser det sig i dette kapitel, at kriteriet også har en statistisk sammenhæng med kommunernes udgifter til børn og unge på det specialiserede sociale område. Denne sammenhæng mister dog betydning, hvis der inddrages oplysninger om børn, som er udviklingshæmmede eller har en hjerneskade.

Analyserne peger i retning af, at det kan være relevant at overveje at revidere det anvendte diagnosekriterium ved at anvende en vægtning af diagnoserne, som baseres på landstal for antallet af personer uden for arbejdsstyrken fordelt på diagnoser. Det ville samtidigt muliggøre at inddrage begge typer registrerede diagnoser (a og b) og hele aldersgruppen 0-65 år.

Det kan dog medføre en mindskelse af sammenhængen med de sociale udgifter, hvis der ikke samtidig justeres i vægtningen af udgiftsbehovskriterier. Uden at mindske den statistiske sammenhæng kan det derfor alternativt overvejes at revidere det nuværende diagnosekriterium for 18-65 årige ved for diagnosen udviklingshæmning/hjerneskade at inddrage hele aldersgruppen 0-65 år og begge diagnosetyper (a og b).

Det bemærkes, at det, som nævnt i afsnit 5.3.1, kan blive en mulighed at foretage en afgræsning af diagnosekriteriet svarende til den nuværende (inkl. eller ekskl. en udvidelse vedrørende udviklingshæmning/hjerneskade), men hvor bidiagnoser vil kunne inddrages på samme måde som aktionsdiagnoser. Dette er dog afhængigt af, at der foretages en ændring i datagrundlaget i Sundhedsministeriets Forebyggelsesregister, hvilket tidligst vil kunne forventes at finde sted i slutningen af 2008. De statistiske sammenhænge efter en sådan revision er således ikke afprøvet i analyserne i dette kapitel.

Analyserne i 6.1 peger endvidere i retning af, at der vil kunne opnås en forbedring af den statistiske sammenhæng på voksenområdet ved at justere i kriterievægtene. Vægtningen af udgiftsbehovskriterierne i det nuværende indeks blev således bl.a. fastsat under inddragelse af resultaterne fra de tidligere analyser i Finansieringsudvalget, som er omtalt i afsnit 4.2.2.

Den forbedrede forklaringsevne, som her er fundet på det specialiserede sociale område i de nye analyser af tidligere opstillede modeller samt de opstillede alternative modeller, ligger maksimalt omkring 55 pct. Her skal det formentlig tages i betragtning, at der er tale om et udgiftsområde, hvor der kan være betydelig variation mellem kommuner. På dette område, vil der således kunne være en stor variation i sammensætningen af tilbud – og hermed i udgifterne - for de enkelte borgere. Dels har borgerne meget individuelle behov, og dels kan der være forskel på, hvordan kommunerne har tilrettelagt indsatsen.

7. Sammenfatning og konklusion

7.1. Sammenfatning

Arbejdsgruppen om socioøkonomiske udgiftsbehov blev nedsat i 2007 med henblik på at etablere et uddybet faktisk grundlag vedrørende kommunernes sociale udgifter, særligt vedrørende socialt udsatte og handicappede. Derudover skulle arbejdsgruppen også se på udviklingen i førtidspensionsudgifterne set i forhold til den dynamik, som blev lagt ind i vægtningen af socioøkonomiske udgiftsbehov i udligningen.

De sociale udgifter og sammenhængen med det socioøkonomiske indeks

Arbejdsgruppen har opgjort de sociale udgifter ud fra regnskaberne for 2007, som afgrænset i kapitel 3. Udgifterne opgøres til samlet omkring 79,1 mia.kr. ekskl. sundhedsbidrag og efter korrektion for indfasning af den centrale refusionsordning på det specialiserede sociale område. Det svarer til 31,8 pct. af kommunernes samlede opgjorte nettodrifts- og anlægsudgifter, hvilket skal sammenholdes med en samlet vægtning af de socioøkonomiske udgiftsbehov på 30 pct. i 2007.

Den dynamiske udvikling i vægten på de socioøkonomiske udgiftsbehov på ¼ procentpoint årligt stemmer endvidere overens med den konstaterede udvikling i førtidspension over perioden 2003-2007.

Af de sociale udgifter opgjort inkl. sundhedsbidrag og efter indfasningen af refusionsordningen (opgjort til samlet omkring 85,6 mia. kr.) udgjorde børne- og ungeområdet omkring 15 pct. og de sociale udgifter på voksenområdet omkring 25 pct. Førtidspensionsudgifterne udgjorde omkring 18 pct.

Af regnskabstallene fremgår det, at i forhold til børn og unge vedrører omkring 40 pct. af udgifterne plejefamilier og opholdssteder for børn og unge, mens forebyggende foranstaltninger og døgninstitutioner udgør hver hhv. lidt over og lidt under 25 pct. I forhold til voksenområdet er det udgifter til botilbud og udgifter til pleje og omsorg, der vejer tungest (udgør tilsammen omkring 2/3 af udgifterne til voksenområdet).

Udgifterne (korrigeret for indfasningen af den centrale refusionsordning) er sammenholdt med det socioøkonomiske indeks, som indgik i udligningen vedrørende 2007, og der kan bekræftes en pæn samlet sammenhæng, set ved en korrelationskoefficient på 82 pct. Der er således også tale om en forbedring i forhold til den fundne sammenhæng i analyserne i Finansieringsudvalgets rapport om et nyt tilskuds- og udligningssystem fra december 2005.

Endvidere er der set på de statistiske sammenhænge mellem de anvendte socioøkonomiske kriterier og de udgiftsområder, der er nævnt ovenfor. For førtidspensionsområdet er sammenhængen mindsket lidt i forhold til de tidligere statistiske analyser ved forberedelsen af finansieringsreformen, mens der på de øvrige udgiftsområder er tale om en klar forbedring af sammenhængen.

Spørgeskemaundersøgelse hos 6 kommuner

Arbejdsgruppen har gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt 6 kommuner⁵. For hvert af de fire udgiftsområder handicappede voksne, handicappede børn og unge, socialt udsatte voksne samt socialt udsatte børn og unge er i undersøgelsen defineret et antal brugergrupper. I skemaet blev kommunerne bedt om at besvare forskellige spørgsmål vedrørende udgiftsspænd, eksempler på sammensætning af tilbudspakker samt den udgiftsmæssige vægt for disse brugergrupper.

Formålet var at få et skønsmæssigt billede af den udgiftsmæssige vægt af de forskellige undergrupper af brugere for kommunerne under ét. I skemaet er kommunerne endvidere blevet bedt om at overveje og beskrive evt. særlige sociale og andre karakteristika ved brugere eller brugergrupper, der af kommunen skønnes at have betydning for udgiften til de ydede tilbud. Endelig er der spurgt til muligheden for at adskille udgifter til ældre fra udgifter vedrørende handicapområdet.

Resultatet af undersøgelsen peger på, at de oplysninger, der er spurgt til, har været vanskelige for kommunerne at tilvejebringe, da det er oplysninger, som generelt ikke synes at være registret på tværs i kommunerne. Herunder var der sparsomme besvarelser vedrørende karakteristika, der kunne have betydning for udgiften til de ydede tilbud, samt vedrørende muligheden for at adskille ældre- og handicapudgifter.

Kommunernes svar har dog givet nogle fingerpeg om, hvilke diagnosegrupper og tilbud der har størst vægt i de kommunale udgifter til disse områder, og dette er fulgt op i de videre analyser.

Nogle af de konklusioner, som udledes er bl.a., at undersøgelsen kunne bekræfte, at ophold i døgninstitutioner var af stor betydning for udgifterne. Særligt fordyrende var behov for helt individuelt tilpassede tilbud. Der blev dog også vedrørende handicapområdet nævnt hjælperordninger med en udgift på over 800.000 kr. årligt (hjelperordninger vedrører aktive handicappede).

For voksne handicappede syntes de dyreste sager at vedrøre udviklingshæmmede og personer med hjerneskade. Desuden også personer med et psykisk handicap i sammenhæng med en fysisk diagnose. Udgifterne til tilbud til disse brugergrupper udgjorde fx i en af kommunerne over halvdelen af udgifterne til voksne handicappede. Misbrugsrelaterede diagnoser blev sammen med fx udviklingshæmning også fremhævet at indebære høje (faglige) krav til tilbuddene.

I forhold til udsatte børn blev fx misbrugsrelaterede diagnoser for voksne og forældres sociale formåen også nævnt at kunne have betydning for udgifterne.

Nye analyser af udgiftsbehovskriterier

I de videre analyser af det specialiserede sociale område har arbejdsgruppen for det første undersøgt, om der kan justeres i det anvendte kriterium vedrørende handicaprelaterede diagnoser.

Det er her en problemstilling, at diagnoserne ikke isoleret set udviser en tilstrækkelig sikker sammenhæng med udgifterne til handicapområdet, og at der således i de statistiske analyser kun kan findes en signifikant sammenhæng, hvis der kobles oplysninger om arbejdsmarkedstilknytning til kriteriet. Dvs.

⁵ Århus, Vejle, Randers, Odense, Næstved og Køge kommuner.

hvorvidt en person står uden for arbejdsstyrken indeholder tilsyneladende en information om graden af funktionsnedsættelse/ behovet for sociale tilbud, som en diagnose giver anledning til. Dette indebærer dog så, at der i det nuværende kriterium ikke har kunnet inddrages alle aldersgrupper og heller ikke bidiagnoser (pga. begrænsninger ved samkøringen med arbejdsmarkedsregister), samt at der teoretisk set kan være en incitamentsmæssig problemstilling.

Det er derfor undersøgt, om der igennem videre analyser kan findes en anden metode til at vægte diagnoserne i et kriterium med handicaprelaterede diagnoser.

For det *andet* har arbejdsgruppen set på, om andre kriterier, der indgår i opgørelsen af det nuværende socioøkonomiske indeks, kan bidrage med forklaring på udgiftsområderne vedrørende socialt udsatte og handicappede.

Herudover er der gennemført en analyse af muligheden for at forbedre forklaringen af kommunale udgifter til førtidspensionsområdet, hvor der er afprøvet et nyt kriterium.

Individanalyser

Velfærdsministeriet har i forbindelse med arbejdsgruppens arbejde gennemført to analyser på data fra lovmodelstikprøven (på 33 pct. af befolkningen), som indeholder data på personniveau fra forskellige af Danmarks Statistiks registre.

Oplysninger i boligregistret kan indikere, hvorvidt en person på registreringstidspunktet har ophold i et botilbud. Endvidere blev der som led i arbejdet i lovmodelstatistikken tilføjet oplysninger på personniveau om børn i anbringelse eller forebyggende foranstaltning. På denne baggrund kunne foretages individbaserede analyser af sammenhængen mellem diagnoser og andre forklarende variable på den ene side og på den anden side sandsynligheden for at være i et af de nævnte tilbud, som både regnskabstal og undersøgelsen i kommunerne pegede på havde en vis betydning for udgifterne til handicappede og socialt udsatte.

Diagnoser kunne i individanalyserne vedrørende botilbud kun forklare en lille del af sandsynligheden for at være i botilbud. Andre forhold af betydning var uddannelsesniveau, arbejdsmarkedstilknytning og indkomstniveau. Analyserne pegede dog på, at forskellige diagnosegrupper havde forskellig betydning for sandsynligheden for at være i et botilbud, om end resultaterne pga. lav forklaringssevne og usikkerhed i øvrigt ikke kan bidrage direkte til en vægtning af diagnoserne.

Analysen af anbringelser/ forebyggende indsats på børneområdet bekræftede, at forældrenes uddannelsesniveau har betydning - dertil kom deres beskæftigelsessituationen og indkomst. Derimod kunne ikke findes en øget sandsynlighed ved anden etnisk baggrund i individanalysen.

Analyser af forklaringen af kommunale udgiftsbehov

Der er foretaget videre analyser af forklaringer af kommunernes udgiftsbehov. Her er bl.a. afprøvet en anden mulig objektiv vægtning af diagnoserne i handicapkriteriet. Denne vægtning er foretaget ved på landsplan at opgøre andelen af indbyggere med en handicaprelateret diagnose, der også stod uden for arbejdsstyrken. Her er set på aktionsdiagnoser, dvs. den udløsende diagnose for kontakten til sygehusvæsenet. Andelen er anvendt som en indikator for graden af funktionsnedsættelse, som de enkelte diagnoser medfører, og er således an-

vendt til at vægte antallet af personer i 2001-2005 med handicaprelaterede aktions- eller bidiagnoser⁶.

Fx opnås med en sådan afgræsning af et diagnosekriterium, at der kommer til at indgå langt flere udviklingshæmmede, fordi bidiagnoserne indgår i afgrænsningen. Denne gruppe vægtes endvidere relativt højt, idet mange personer med denne diagnose på landsplan står uden for arbejdsstyrken. Denne gruppe, som bl.a. også i undersøgelsen i kommunerne blev fundet at have en vis betydning for kommunernes udgiftsbehov, får altså i denne afgræsning mere betydning i kriteriet.

Et sådant kriterium har forklaringsevne i forhold til udgifterne til både børne- og voksenområdet, men det er alene voksengruppen i kriteriet, som bidrager med forklaring. At voksnes diagnoser har betydning for børn- og unge området er i god tråd med et af resultaterne fra undersøgelsen i kommunerne. Betydningen af de voksnes diagnoser for forklaringen i den statistiske model forsvinder på den anden side, hvis der desuden inddrages antallet af børn med udviklingshæmning/ hjerneskade, hvilket isoleret set bidrager væsentlig til forklaring af udgifter til udsatte/handicappede børn.

Derfor er en anden mulighed at revidere det nuværende diagnosekriterium ved blot for diagnosen udviklingshæmning/ hjerneskade at medregne alle 0-65 årige med diagnosen stillet som aktions- eller bidiagnose.

Herudover skal det nævnes, at der muligvis på et senere tidspunkt bliver mulighed for at foretage en afgræsning af diagnosekriteriet, hvor både aktions- og bidiagnose kan inddrages, når der kobles til personoplysninger om arbejdsmarkedstilknytning. En sådan mulig revision er ikke afprøvet i forbindelse med dette notat, men der kan være baggrund for at foretage en vurdering på et senere tidspunkt.

Endelig viser analyserne, at der kunne opnås en forbedret forklaringsevne i statistiske analyser, hvor kommunernes sociale udgifter til voksenområdet blev forklaret af andre sammensætninger af forklarende variable, som svarede til kriterier, der også allerede indgår i det socioøkonomiske indeks. Dette peger på, at der kan være baggrund for evt. at foretage justeringer af vægtingen af kriterierne.

I forhold til kommunernes udgifter til førtidspension peger analyserne på, at der kan opnås en forbedring af opgørelsen af socioøkonomiske udgiftsbehov ved at inddrage et kriterium for de 20-59 årige lønmodtageres forudsatte færdigheder (med samtidig justering i andre kriterier). Der ville altså derved kunne opnås en højere grad af sammenhæng mellem udgifter og socioøkonomiske kriterier.

7.2. Konklusion

Det kan konkluderes, at hvor udgifterne på det specialiserede sociale område stadig må opgøres med nogen usikkerhed, så er der tale om en betydelig forbedring af opgørelsen af kommunefordelte udgifter på området i forhold til den skønnede fordeling på kommuner, som lå til grund for analyserne før finansieringsreformen. Derfor er det også først og fremmest et vigtigt resultat af arbejdet, at de i udvalget anvendte socioøkonomiske kriteriers statistiske sam-

⁶ En bidiagnose er en diagnose, som kan registreres sammen med en aktionsdiagnose som havende betydning for en behandling.

menhæng med de opgjorte kommunefordelte udgifter på det specialiserede sociale område i kommunerne er bedre end den, som blev opgjort på de tidligere skønnede udgiftsgrundlag. I forlængelse heraf er det også væsentligt at kunne konstatere, at den samlede sammenhæng mellem sociale udgifter og de i udligningssystemet opgjorte socioøkonomiske udgiftsbehov fordelt på kommuner også er god og bedre, end sammenhængen opgjort det som udvalgets tidligere analyser før finansieringsreformen viste.

Analysegrundlaget vedrørende det specialiserede socialområde er forbedret med de faktiske udgiftstal for 2007, men der skal stadig tages forbehold for, at der er vanskeligheder forbundet med den nærmere afgrænsning af udgiftsområdet i forhold til udgifter til ældreområdet. Herudover er der et fortsat behov for mere systematisk viden om / statistik for de forskellige målgrupper og bagvedliggende faktorer.

Det har derfor også været et vigtigt element i arbejdet at supplere regnskabstal og generel statistik med mere detaljerede oplysninger fra 6 kommuner, som har deltaget i en spørgeskemaundersøgelse. Det har givet et væsentlig bidrag til arbejdet, idet det bl.a. har peget på nogle brugergrupper, som havde særlig betydning, men på den anden side har det ikke kunnet pege direkte andre bagvedliggende faktorer.

I notatet er set på mulige justeringer i handicapkriteriet og i vægtingen af kriterierne med henblik på at undersøge mulighederne for en forbedring af sammenhængen mellem det socioøkonomiske indeks og udgifter på det specialiserede sociale område.

Førtidspensionsområdet har også stor – og stigende - vægt i kommunernes sociale udgifter. Det er derfor også et vigtigt resultat, at notatets analyser har kunnet pege på en mulig forbedring af sammenhængen med kommunernes udgifter til førtidspension ved inddragelse af et nyt kriterium. På dette udgiftsområde er der ellers konstateret en mindre forringelse af sammenhængen mellem udgifter og kriterier herfor i det socioøkonomiske indeks.

Det foreslås således, at Finansieringsudvalget inddrager disse forskellige muligheder i de samlede overvejelser og vurderinger om opfølgning på reformen af tilskuds- og udligningssystemet, som udvalget vil fremlægge med henblik på fremsættelse af lovforslag i starten af 2009.

8. Fremadrettede overvejelser

Det specialiserede sociale område har stor vægt i kommunernes samlede socio-økonomiske udgiftsbehov. Samtidigt har der på netop dette område været vanskeligheder forbundet med at foretage udgiftsbehovsanalyser, der kunne pege på objektive kriterier, som afspejler de kommunale forskelle i udgiftsbehov i tilknytning til tilskuds- og udligningsystemet.

Vanskelighederne findes både i forhold til at opgøre kommunernes udgiftsbehov mere præcist og mere systematisk viden om / statistik for de forskellige målgrupper og bagvedliggende faktorer.

I samarbejde med de kommunale parter er der igangsat projekter under Velfærdsministeriet, som bl.a. vil kunne skabe et forbedret statistisk grundlag for udgiftsbehovsanalyser inden for de næste år.

Der kan således fremhæves de såkaldte dokumentationsprojekter og digitaliseringsprojekter, som er igangsat på netop det specialiserede område. Projekterne og perspektiver i forhold til arbejdet med analyser af socioøkonomiske udgiftsbehov er beskrevet kort nedenfor.

Digitaliseringsprojektet på området vedrørende handicap og udsatte voksne

Det sociale område kendetegnes af at være fragmenteret statistisk beskrevet. Især området vedrørende handicap og udsatte voksne er kendetegnet ved, at der i dag ikke findes systematiske data for, hvilke indsatser der ydes til hvilke målgrupper, og hvad effekten af disse indsatser er. Det kan derfor være vanskeligt at se, hvilke bagvedliggende faktorer, der kan have betydning for forskelle i kommunernes udgifter på området.

Hovedproblemet er, at der i dag ikke eksisterer en fælles anvendt terminologi, som gør det muligt at kategorisere og sammenligne målgrupper, metoder, indsatser og resultater på området vedrørende handicap og udsatte voksne. En fælles terminologi er en væsentlig forudsætning for at etablere relevant og brugbar ledelsesinformation, men også for systematik i den faglige behandling af sager på området samt en smidig kommunikation mellem relevante aktører og dermed for en sammenhængende og helhedsorienteret indsats med borgeren i centrum.

På børne- og ungeområdet vil det kommende DUBU-system og den underliggende ICS-metode give et bedre overblik over udviklingen i forhold til økonomi, foranstaltninger og resultater. Det at metoden IT-understøttes vil være med til at sikre, at der udarbejdes valide statistiske oplysninger som led i den daglige opgavevaretagelse. DUBU-systemet forventes at kunne være klar i 2010.

I digitaliseringsprojektet på området vedrørende handicap og udsatte voksne er udvikling af fælles begreber ligeledes et væsentligt indsatsområde. Udvikling af et fælles begrebsapparat er dog en meget omfattende opgave. Derfor skabes der i første omgang et fundament af basisoplysninger i form af basale økonomi- og aktivitetstal, der gradvist kan udbygges med tal vedrørende kvalitet og effekt med henblik på at få et bedre overblik over området. Tidshorizonten for første fase af projektet (indsatskatalog og målgruppeklassifikation) er 1 ½ år,

mens et egentligt fælles begrebsapparat forventes at være klar (men ikke nødvendigvis fuldt udbredt) om 3-4 år.

Dokumentationsprojekter på bl.a. handicapområdet

Handicapområdet er præget af stor kompleksitet, hvad angår både målgrupper, tilbud og ydelser. Området er generelt karakteriseret ved et meget lavt dokumentationsniveau, hvor der kun i mindre grad kan redegøres for omfanget af forskellige målgrupper samt tilbud og ydelser. Samtidig savnes der viden om effekten af tilbud, ydelser og metoder på området.

Der er igangsat et hovedeftersyn, som fokuserer på behovet for ny og bedre dokumentation af kommunernes indsats på de kommunale serviceområder, herunder udvikling af nationale dokumentations- og effektmål, som den fremadrettede styringsrelation mellem staten og kommunerne skal baseres på.

Formålet med et hovedeftersyn kan generelt formuleres som *at komme med konkrete anbefalinger til forbedring, fornyelse og forenkling af den løbende dokumentation af kommunernes aktiviteter og effekterne heraf*

Hovedformålet med dokumentationsindsatsen er at bidrage til udviklingen af et samlet, men også enkelt og overskueligt informationssystem, der kan give et nationalt overblik over indsatsen på handicapområdet.

Hovedeftersynets afklaring af behovet for dokumentation, effektmål og indikatorer kan skabe et behov for nye typer af registreringer. Udviklingen og udbredelsen af digitale værktøjer kan i denne sammenhæng lette tilgængeligheden af relevante data.

Parterne er enige om, at dokumentationsprojektet på handicapområdet i forhold til beslutningsprocessen indledningsvis skal fokusere på etableringen af basisdokumentation på området og dernæst udviklingen af egentlig effektdokumentation.

Hovedeftersynet koordineres således med ovennævnte arbejde med digitalisering af handicapområdet, som foregår i relation til ”Strategi for digitalisering på det sociale område 2005-2008”.

Det kan endvidere nævnes, at der også er igangsat et tilsvarende projekt på området for udsatte børn og unge (samt dagtilbud), og at næste område for et hovedeftersyn på det sociale område vil være udsatte voksne.

Bilag 1

Oversigt over funktioner medregnet i opgørelsen af kommunernes sociale udgifter

Boligstøtte	5.57.76 Boligydelse til pensionister 5.57.77 Boligsikring
Førtidspension	5.48.68 Førtdspension med 50 pct. refusion 5.48.69 Førtdspension med 35 pct. refusion før 2003 5.48.70 Førtdspension med 35 pct. refusion fra 2003
Beskæftigelse	5.57.71 Sygedagpenge 5.57.72 Sociale formål 5.57.73 Kontanthjælp 5.57.75 Aktiverede kontanthjælpsmodtagere 5.58.80 Revalidering 5.58.81 Løntilskud m.v. til personer i fleksjob og personer i løntilskudsstillinger i målgruppe §2, nr. 6, jf. lov om en aktiv beskæftigelsesindsats (tidligere skånejob) 5.68.93 Jobcentre 5.68.94 Pilotjobcentre 5.68.95 Løntilskud til ledige ansat i kommuner 5.68.96 Servicejob 5.68.98 Beskæftigelsesordninger (orlovsydelse, jobtræning, arbejdsmarkedsudd. mv.)
Udsatte grupper:	
-Børn og Unge	5.25.17 5.28.20 Plejefamilier og opholdssteder mv. for børn og unge 5.28.21 Forebyggende foranstaltninger for børn og unge 5.28.23 Døgninstitutioner for børn og unge 5.28.24 Sikrede døgninstitutioner for børn og unge
-Voksne	5.32.32 Pleje og omsorg mv. af ældre og handicappede (under 67 år) 5.32.33 Forebyggende indsats for ældre og handicappede (under 67 år) 5.32.34 Plejehjem og beskyttede boliger (under 67 år) 5.32.35 Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og beford (under 67 år) 5.38.42 Botilbud for personer med særlige sociale problemer (§§ 109-110) 5.38.44 Alkoholbehandling og behandlingshjem for alkoholskadede (sundhedslovens § 141) 5.38.45 Behandling af stofmisbrugere (servicelovens § 101 og sundhedslovens § 142) 5.38.50 Botilbud for længerevarende ophold (§ 108) 5.38.52 Botilbud til midlertidigt ophold (§ 107) 5.38.53 Kontaktperson- og ledsageordninger (§§ 45, 97-99) 5.38.58 Beskyttet beskæftigelse (§ 103) 5.38.59 Aktivitets- og samværstilbud (§ 104) 5.35.40 Rådgivning og rådgivningsinstitutioner
-Specialundervisning	3.22.7: Specialundervisning i regionale tilbud 3.22.8: Kommunale specialskoler 3.22.16: Specialpædagogisk bistand til børn i førskolealderen 3.22.17: Specialpædagogisk bistand til voksne
Sundhedsbidrag	4.62.81 Aktivitetsbestemt medfinansiering af sundhedsvæsenet
Øvrige sociale udgifter	5.48.67 Personlige tillæg m.v. 5.72.99 Øvrige sociale formål

Bilag 2

Spørgeskema

Undersøgelse af økonomi og tilbud til handicappede og socialt udsatte voksne og børn

Indenrigs- og Sundhedsministeriets Finansieringsudvalg har som led i opfølgningen på Aftalen om en kommunal finansieringsreform af 27. februar 2006 nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse af KL, Socialministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Arbejdsgruppen har til opgave at etablere et grundlag for vurderingen af kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov og gennemføre analyser af de socioøkonomiske kriterier som indgår i udligningssystemet. Arbejdet har primært fokus på udgiftsområderne handicappede voksne og børn samt socialt udsatte voksne og børn.

Som led i arbejdet gennemføres denne spørgeskemaundersøgelse blandt udvalgte kommuner. Undersøgelsen har til formål at supplere og kvalificere grundlaget for arbejdsgruppens analyser. Besvarelsene vil indgå i forhold til at danne et samlet billede for kommunerne og ikke i forhold til de individuelle kommuner. Til det brug vil det ideelle naturligvis være en så fyldestgørende besvarelse som muligt. På den anden side er der tale om et relativt omfattende spørgeskema, hvorfor der vil være forståelse for, hvis enkelte kommuner har fundet det nødvendigt at prioritere dele af spørgeskemaet.

Undersøgelsen fokuserer på kommunernes udgifter til handicappede og socialt udsatte voksne og børn. For hvert af disse udgiftsområder er i undersøgelsen defineret et antal brugergrupper. I skemaet bedes kommunen besvare forskellige spørgsmål vedr. udgiftsspænd, eksempler på tilbudspakker (sammensætningen af forskellige tilbud til en bruger) samt udgiftsvægt for disse brugergrupper.

Hensigten hermed er bl.a. at kunne danne et skønsmæssigt billede af den udgiftsmæssige vægt af de forskellige undergrupper af brugere for kommunerne under ét. Det understreges således, at kommunen alene behøver anlægge en skønsmæssig betragtning.

I skemaet bedes kommunen endvidere overveje og beskrive evt. særlige sociale og andre karakteristika ved brugere eller brugergrupper, der af kommunen skønnes at have betydning for udgiften til de ydede tilbud.

Denne del af undersøgelsen vil primært skulle anvendes til at nuancere vurderingen af de socioøkonomiske kriterier og give inspiration til mulige justeringer heri.

Endelig ønskes en beskrivelse af en eventuel metode, som anvendes af kommunen, til afgrænsning og opdeling af udgifter til henholdsvis ældre og handicappede i forhold til den kommunale kontoplan.

Denne del af undersøgelsen har til formål at give input til metoden til at isolere handicapudgifterne fra ældreudgifterne, for igen at kunne vurdere de socioøko-

nomiske kriterier i forhold til et så vidt muligt retvisende billede af kommunernes udgiftsbehov på handicapområdet.

Spørgeskemaets spørgsmål er inddelt i fem emner. De fire første emner vedrører tilbud til hhv. voksne handicappede, handicappede børn og unge, socialt udsatte voksne, samt socialt udsatte børn og unge. Det sidste emne omhandler opdelingen af udgifter til henholdsvis ældre og handicappede.

Spørgsmål til undersøgelsen kan rettes til Dorthe Lemmich Madsen (tlf. 72 26 96 55, e-mail: dle@im.dk) eller Bjarne Simonsen (tlf. 72 26 96 31, e-mail: bs@im.dk) fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

1. Tilbud til voksne handicappede

Opgavefeltet omfatter botilbud for voksne handicappede, beskyttet beskæftigelse, aktivitets- og samværstilbud, kontaktperson- og ledsageordning, pleje og omsorg samt hjælpemidler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring. En ”tilbudspakke” ydet til en borger kan være sammensat af et eller flere tilbud inden for dette opgavefelt. Udgifterne til opgavefeltet kan være registreret på følgende funktioner i budget- og regnskabssystemet:

- 5.32.32. Pleje og omsorg mv. af handicappede
- 5.32.33. Forbyggende indsats for handicappede
- 5.32.34. Plejehjem og beskyttede boliger
- 5.32.35. Hjælpemidler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring
- 5.35.40. Rådgivning og rådgivningsinstitutioner
- 5.38.50. Botilbud for længerevarende ophold
- 5.38.52. Botilbud for midlertidigt ophold
- 5.38.53. Kontaktperson- og ledsageordninger
- 5.38.58. Beskyttet beskæftigelse
- 5.38.59. Aktivitets- og samværstilbud
- 5.57.72 Sociale formål

Spørgsmålene indeholder en inddeling i brugergrupper. Disse brugergrupper tager udgangspunkt i de diagnoser, som i dag indgår i det socioøkonomiske kriterium vedr. handicappede. Der kan i et vist omfang være overlap mellem grupperne. Brugergrupperne er følgende:

Personer med fysiske handicaps

- A.1) Personer med bevægelseshandikap som følge af amputationer eller lammelse.
- A.2) Personer med fysiske/ motoriske handicap som følge af frem-skreden sygdom. Neurologiske såvel som knogle- led og binde-vævssygdomme – herunder gigtsygdomme (Fx medfødte/arvelige sygdomme i hjerne/nerver/muskler som spastisk lammelse, rygmarvsbrok, sklerose, muskelsygdomme, blødersygdom og cystisk fibrose samt erhvervede sygdomme som hjerneblødning, meningitis, epilepsi, hjerne- og rygmarvssvulster, parkinsons mv.)
- A.3) Personer med nedsat syn/ hørelse som følge af sygdomme i øre/ øjne

Personer med psykiske handicaps

- A.4) Personer med udviklingshæmning, herunder hjerneskade
- A.5) Personer med demens eller psykiske udviklingsforstyrrelser (fx DAMP og Autisme herunder Aspergers)
- A.6) Personer med skizofreni, psykoser eller forstyrret personlighedsstruktur (herunder svær karakterafvigelse og Borderline)

Personer med samtidige fysiske og psykiske handicaps (kan være overlappende med ovenstående)

- A.7) Personer med fx både spastisk lammelse og udviklingshæmning/ hjerneskade

Hvis det i nogle tilfælde ikke er muligt at besvare/ skønne over et eller flere spørgsmål på dette detaljeringsniveau kan anvendes det nærmest mulige detaljeringsniveau, idet der så ønskes tilføjet en note med de anvendte grupper.

Spørgsmål 1.1: For hver af de ovenfor angivne brugergrupper ønskes angivet et udgiftsspænd, som tilbudspakker til voksne handicappede **skønnes** udgiftsmæssigt (pr. år) at ligge inden for:

- A.1. Udgift mellem tusinde kr. og tusinde kr.
- A.2. Udgift mellem tusinde kr. og tusinde kr.
- A.3. Udgift mellem tusinde kr. og tusinde kr.
- A.4. Udgift mellem tusinde kr. og tusinde kr.
- A.5. Udgift mellem tusinde kr. og tusinde kr.
- A.6. Udgift mellem tusinde kr. og tusinde kr.
- A.7. Udgift mellem tusinde kr. og tusinde kr.

Spørgsmål 1.2: I forlængelse af spørgsmål 1.1. ønskes for hver af brugergrupperne kort beskrevet et **eksempel** på elementer i en tilbudspakke, der ligger i hhv. i) den laveste ende af de angivne udgiftsspænd og ii) den højeste ende af det angivne udgiftsspænd:

- A.1. i)
ii)
- A.2. i)
ii)
- A.3. i)
ii)
- A.4. i)
ii)
- A.5. i)
ii)
- A.6. i)
ii)
- A.7. i)
ii)

Spørgsmål 1.3: Der ønskes angivet en **skønnet** fordeling af kommunens udgifter til området på brugergrupper. Dvs., hvor stor en andel udgør de skønsmæssigt hver især af udgifterne til området.

Andel vedr. A.1.

Andel vedr. A.2.

Andel vedr. A.3.

Andel vedr. A.4.

Andel vedr. A.5.

Andel vedr. A.6.

Andel vedr. A.7.

Skønnet samlet udgift:

Spørgsmål 1.4: Der ønskes en eventuel mulig yderligere beskrivelse af særlige sociale, aldersmæssige og andre karakteristika ved modtagerne af tilbud inden for opgavefeltet, som kan have væsentlig betydning for udgiften til en tilbuds-pakke inden for brugergrupperne.

A.1.

A.2.

A.3.

A.4.

A.5.

A.6.

A.7.

2. Tilbud til handicappede børn og unge

Opgavefeltet omfatter botilbud for handicappede børn og unge, undervisnings-tilbud, kontaktperson- og ledsageordning, pleje og omsorg samt hjælpemidler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring. En ”tilbudspakke” ydet til en borger kan være sammensat af et eller flere tilbud inden for dette opgavefelt. Udgifterne til opgavefeltet kan være registreret på følgende funktioner i budget- og regnskabssystemet:

- 5.25.17. Særlige dagtilbud og klubber
- 5.28.23. Døgninstitutioner for børn og unge
- 5.32.32. Pleje og omsorg mv. af handicappede
- 5.32.33. Forbyggende indsats for handicappede
- 5.32.35. Hjælpemidler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring
- 5.35.40. Rådgivning og rådgivningsinstitutioner
- 5.38.53. Kontaktperson- og ledsageordninger
- 3.22.07. Specialundervisning i regionale tilbud
- 3.22.08. Kommunale specialskoler
- 5.57.72 Sociale formål

Brugergrupperne er defineret som under voksne handicappede. Hvis det i nogle tilfælde ikke er muligt at besvare/ skønne over et eller flere spørgsmål på dette detaljeringniveau kan anvendes det nærmest mulige detaljeringniveau, idet der så ønskes tilføjet en note med de anvendte grupper.

Spørgsmål 2.1: For hver af de ovenfor angivne brugergrupper ønskes angivet et udgiftsspænd, som tilbudspakker til handicappede børn og unge **skønnes** udgiftsmæssigt (pr. år) at ligge inden for:

- A.1. Udgift mellem tusinde kr. og tusinde kr.
- A.2. Udgift mellem tusinde kr. og tusinde kr.
- A.3. Udgift mellem tusinde kr. og tusinde kr.
- A.4. Udgift mellem tusinde kr. og tusinde kr.
- A.5. Udgift mellem tusinde kr. og tusinde kr.
- A.6. Udgift mellem tusinde kr. og tusinde kr.
- A.7. Udgift mellem tusinde kr. og tusinde kr.

Spørgsmål 2.2: I forlængelse af spørgsmål 2.1. ønskes for hver af brugergrupperne kort beskrevet et **eksempel** på elementer i en tilbudspakke, der ligger i hhv. i) den laveste ende af de angivne udgiftsspænd og ii) den højeste ende af det angivne udgiftsspænd:

- A.1. i)
ii)
- A.2. i)
ii)
- A.3. i)
ii)
- A.4. i)
ii)
- A.5. i)
ii)
- A.6. i)
ii)
- A.7. i)
ii)

Spørgsmål 2.3: Der ønskes angivet en **skønnet** fordeling af kommunens udgifter til området på brugergrupper. Dvs., hvor stor en andel udgør de skønsmæssigt hver især af udgifterne til området.

- Andel vedr. A.1.
- Andel vedr. A.2.
- Andel vedr. A.3.
- Andel vedr. A.4.
- Andel vedr. A.5.
- Andel vedr. A.6.
- Andel vedr. A.7.
- Skønnet samlet udgift:

Spørgsmål 2.4: Der ønskes en eventuel mulig yderligere beskrivelse af særlige sociale, aldersmæssige og andre karakteristika ved modtagerne af tilbud inden for opgavefeltet, som kan have væsentlig betydning for udgiften til en tilbudspakke inden for brugergrupperne.

- A.1.
- A.2.
- A.3.
- A.4.
- A.5.
- A.6.
- A.7.

3. Tilbud til socialt udsatte voksne

Opgavefeltet omfatter botilbud og andre tilbud rettet mod gruppen af hjemløse, særligt rettet mod stofmisbrugere og alkoholmisbrugere samt tilbud rettet mod sindslidende. En "tilbudspakke" ydet til en borger kan være sammensat af et eller flere tilbud inden for dette opgavefelt. Udgifterne til opgavefeltet kan være registreret på følgende funktioner i budget- og regnskabssystemet:

- 5.32.32. Pleje og omsorg mv. af handicappede
- 5.32.33. Forbyggende indsats for handicappede
- 5.32.34. Plejehjem og beskyttede boliger
- 5.32.35. Hjælpe midler, forbrugsgoder, boligindretning og befordring
- 5.35.40. Rådgivning og rådgivningsinstitutioner
- 5.38.42. Botilbud for personer med særlige sociale problemer
- 5.38.44. Alkoholbehandling og behandlingshjem for alkoholskadede
- 5.38.45. Behandling af stofmisbrugere
- 5.38.50. Botilbud for længerevarende ophold
- 5.38.52. Botilbud for midlertidigt ophold
- 5.38.53. Kontaktperson- og ledsagerordninger
- 5.38.58. Beskyttet beskæftigelse
- 5.38.59. Aktivitets- og samværstilbud

Brugergrupper er her definerede således:

- B.1) Hjemløse
- B.2) Voldsramte kvinder
- B.3) Personer med sindslidelser eller psykiske følger efter overgreb (fx spiseforstyrrelser, Posttraumatisk Stress Syndrom, selvskadede adfærd mv.)
- B.4) Stofmisbrugere
- B.5) Alkoholmisbrugere
- B.6) Socialt udsatte i øvrigt (herunder prostituerede)

Hvis det i nogle tilfælde ikke er muligt at besvare/ skønne over et eller flere spørgsmål på dette detaljeringniveau kan anvendes det nærmest mulige detaljeringniveau, idet der så ønskes tilføjet en note med de anvendte grupper.

Spørgsmål 3.1: For hver af de ovenfor angivne brugergrupper ønskes angivet et udgiftsspænd, som tilbudspakker til udsatte voksne **skønnes** udgiftsmæssigt (pr. år) at ligge inden for:

- B.1. Udgift mellem tusinde kr. og tusinde kr.
- B.2. Udgift mellem tusinde kr. og tusinde kr.
- B.3. Udgift mellem tusinde kr. og tusinde kr.
- B.4. Udgift mellem tusinde kr. og tusinde kr.
- B.5. Udgift mellem tusinde kr. og tusinde kr.
- B.6. Udgift mellem tusinde kr. og tusinde kr.

Spørgsmål 3.2: I forlængelse af spørgsmål 3.1. ønskes for hver af brugergrupperne kort beskrevet et **eksempel** på elementer i en tilbudspakke, der ligger i hhv. i) den laveste ende af de angivne udgiftsspænd og ii) den højeste ende af det angivne udgiftsspænd:

- B.1. i)
- ii)
- B.2. i)
- ii)
- B.3. i)
- ii)
- B.4. i)
- ii)
- B.5. i)
- ii)
- B.6. i)
- ii)

Spørgsmål 3.3: Der ønskes angivet en **skønnet** fordeling af kommunens udgifter til området på brugergrupper. Dvs., hvor stor en andel udgør de skønsmæssigt hver især af udgifterne til området.

- Andel vedr. B.1.
- Andel vedr. B.2.
- Andel vedr. B.3.
- Andel vedr. B.4.
- Andel vedr. B.5.
- Andel vedr. B.6.

Skønnet samlet udgift:

Spørgsmål 3.4: Der ønskes en eventuel mulig yderligere beskrivelse af særlige sociale, aldersmæssige og andre karakteristika ved modtagerne af tilbud indenfor opgavefeltet, som kan have væsentlig betydning for udgiften til en tilbudspakke inden for brugergrupperne.

- B.1.
- B.2.
- B.3.
- B.4.
- B.5.
- B.6.

4. Tilbud til socialt udsatte børn og unge

Opgavefeltet omfatter særlige foranstaltninger for socialt udsatte børn og unge, herunder forebyggende foranstaltninger, særlige dagtilbud og uddannelses tilbud, plejefamilier og opholdssteder samt døgninstitutioner. En ”tilbudspakke” ydet til en borger kan være sammensat af et eller flere tilbud inden for dette opgavefelt. Udgifterne til opgavefeltet kan være registreret på følgende funktioner i budget- og regnskabssystemet:

- 5.25.17. Særlige dagtilbud og klubber
- 5.28.20. Plejefamilier og opholdssteder for børn og unge
- 5.28.21. Forebyggende foranstaltninger for børn og unge
- 5.28.23. Døgninstitutioner for børn og unge
- 5.28.24. Sikrede døgninstitutioner for børn og unge
- 5.35.40. Rådgivning og rådgivningsinstitutioner

Brugergrupper er her definerede således:

- C.1) Børn og unge i familier med omsorgssvigt pga. forældrenes misbrug, psykiske lidelser mv. samt i familier med vold og overgreb
- C.2) Børn og unge med kriminel adfærd eller misbrugsproblemer
- C.3) Øvrige børn og unge med generelle adfærds- og tilpasningsproblemer

Hvis det i nogle tilfælde ikke er muligt at besvare/ skønne over et eller flere spørgsmål på dette detaljeringsniveau kan anvendes det nærmest mulige detaljeringsniveau, idet der så ønskes tilføjet en note med de anvendte grupper.

Spørgsmål 4.1: For hver af de ovenfor angivne brugergrupper ønskes angivet et udgiftsspænd, som tilbudspakker til udsatte voksne **skønnes** udgiftsmæssigt (pr. år) at ligge inden for:

- C.1. Udgift mellem tusinde kr. og tusinde kr.
- C.2. Udgift mellem tusinde kr. og tusinde kr.
- C.3. Udgift mellem tusinde kr. og tusinde kr.

Spørgsmål 4.2: I forlængelse af spørgsmål 4.1. ønskes for hver af brugergrupperne kort beskrevet et **eksempel** på elementer i en tilbudspakke, der ligger i hhv. i) den laveste ende af de angivne udgiftsspænd og ii) den højeste ende af det angivne udgiftsspænd:

- C.1. i)
ii)
- C.2. i)
ii)
- C.3. i)
ii)

Spørgsmål 4.3: Der ønskes angivet en **skønnet** fordeling af kommunens udgifter til området på brugergrupper. Dvs., hvor stor en andel udgør de skønsmæssigt hver især af udgifterne til området.

Andel vedr. C.1.

Andel vedr. C.2.

Andel vedr. C.3.

Skønnet samlet udgift:

Spørgsmål 4.4: Der ønskes en eventuel mulig yderligere beskrivelse af særlige sociale, aldersmæssige og andre karakteristika ved modtagerne af tilbud inden for opgavefeltet, som kan have væsentlig betydning for udgiften til en tilbuds-pakke inden for brugergrupperne.

C.1.

C.2.

C.3.

5. Opdeling af ældre- og handicapudgifter på hovedfunktion 5.32. Tilbud til ældre og handicappede

På funktion 5.32.32-35 registreres udgifter til pleje og omsorg, forebyggende foranstaltninger samt udgifter til hjælpemidler mv. vedrørende både ældre og handicappede. I analysen til vurdering af kommunernes socioøkonomiske udgiftsbehov er der et behov for at foretage en opdeling af udgifterne på disse funktioner.

I forbindelse med dokumentation på ældreområdet skal kommunerne fremover oplyse udgifter fra kommunens regnskaber opdelt på de to områder.

Spørgsmål 5.1: Angiv for hver af funktionerne 5.32, 5.33, 5.34, 5.35⁷ udgifterne til henholdsvis

- i) ældre (67 år og derover)
- ii) personer med fysisk eller psykisk handicap.

Det ønskes endvidere angivet ved afkrydsning, hvorvidt det angivne beløb er baseret på

- A) realiserede udgifter/indtægter
- B) skønnede udgifter/indtægter eller
- C) beregnede udgifter/indtægter.

5.32	i)tusinde kr.	☐ A	☐ B	☐ C
	ii)tusinde kr.	☐ A	☐ B	☐ C
5.33	i)tusinde kr.	☐ A	☐ B	☐ C
	ii)tusinde kr.	☐ A	☐ B	☐ C
5.34	i)tusinde kr.	☐ A	☐ B	☐ C
	ii)tusinde kr.	☐ A	☐ B	☐ C
5.35	i)tusinde kr.	☐ A	☐ B	☐ C
	ii)tusinde kr.	☐ A	☐ B	☐ C

Spørgsmål 5.2: Såfremt det er angivet under spørgsmål 5.1, at det angivne beløb er skønnet (B) eller beregnet (C), ønskes det beskrevet, hvorvidt kommunen anser det for muligt, at der udarbejdes en metode således, at det bliver muligt at angive realiserede udgifter for de berørte funktioner (evt. forslag til metoder må meget gerne kort skitseres).

5.32

5.33

5.34

5.35

⁷ 5.30 medtages ikke her, da alle udgifter her henføres til ældreområdet.

Bilag 3

Diagnosegrupper med kode

Personer med fysiske handicaps

- A.1) Personer med bevægelseshandicap som følge af amputationer eller lammelse.
[DZ891-898]
- A.2) Personer med fysiske/ motoriske handicap som følge af frem-skreden sygdom. Neurologiske såvel som knogle- led og binde-vævssygdomme – herunder gigtsygdomme (Fx medfødte/arvelige sygdomme i hjerne/nerver/muskler som spastisk lammelse, ryg-marvsbrok, sklerose, muskelsygdomme, blødersygdom og cystisk fibrose samt erhvervede sygdomme som hjerneblødning, meningi-tis, epilepsi, hjerne- og rygmavssvulster, parkinsons mv.)
[DG80, DQ05, DQ03, DQ850-851, DG10-12, DG60, DG71, DG241, DEF713, DEF54, DE851, DM410, DQ763, DQ743, DQ65-79, DQ86, DQ87, (DQ90-99), DE76, DD66-67, DD680-682, DE84, DE831, DG20-24, DG35-37, DG122, DG700, DG50-64, DG81-83, DG91, DG950, DM05-06, DM08, DM070-076, DM090-92, DM45, DM12-14, DM098, DI609, DI694, DQ079, DQ799, DQ899, DQ909, DQ999, DC719, *DG039, DG409, DG819, DG822, DG825, DG929*]
- A.3) Personer med nedsat syn/ hørelse som følge af sygdomme i øre/ øjne [DH819, DH919, DH939, *DH540, DH547, DH579*]

Personer med psykiske handicaps

- A.4) Personer med udviklingshæmning, herunder hjerneskade
[DF799]
- A.5) Personer med demens eller psykiske udviklingsforstyrrelser (fx DAMP og Autisme herunder Aspergers)
[DF039, DF899]
- A.6) Personer med skizofreni, psykoser eller forstyrret personlig-hedsstruktur (herunder svær karakterafvigelse og Borderline)
[DF079, DF209, DF219, DF229, DF289, DF319, DF339, DF349, DF388, DF429, DF431, DF432, DF439, DF459, DF480, DF489, DF602, DF603, DF699, DF989, DF999]
- A.7) Nervøse/affektive
[DF409, DF419, DF500, DF502]
- A.8) Misbrugsrelaterede
[DF101, DF102, DF109, DF112, DF122, D191]

Bilag 4

Vægte baseret på andele med a-diagnose, som står uden for arbejdsstyrken i perioden 2000-2004

DC71	15%	DG58	10%
DD66	13%	DG59	12%
DD67	10%	DG60	19%
DD68	6%	DG61	9%
DE71	41%	DG62	18%
DE75	64%	DG63	23%
DE76	37%	DG64	14%
DE83	8%	DG70	14%
DE84	13%	DG71	34%
DE85	25%	DG80	44%
DF03	27%	DG81	34%
DF07	33%	DG82	33%
DF10	24%	DG83	20%
DF11	34%	DG91	23%
DF12	14%	DG92	42%
DF19	21%	DG95	20%
DF20	67%	DH54	38%
DF21	58%	DH57	8%
DF22	48%	DH81	10%
DF28	41%	DH91	11%
DF31	46%	DH93	16%
DF33	26%	DI60	17%
DF34	27%	DI69	27%
DF38	0%	DM05	16%
DF40	19%	DM06	16%
DF41	19%	DM07	17%
DF42	20%	DM08	8%
DF43	14%	DM09	4%
DF45	27%	DM12	10%
DF48	23%	DM13	10%
DF50	14%	DM14	20%
DF60	38%	DM41	16%
DF69	30%	DM45	15%
DF79	72%	DQ03	26%
DF89	55%	DQ05	26%
DF98	0%	DQ07	18%
DF99	32%	DQ65	10%
DG03	4%	DQ66	11%
DG10	51%	DQ67	5%
DG11	35%	DQ68	5%
DG12	20%	DQ69	8%
DG20	17%	DQ70	8%
DG21	27%	DQ71	5%
DG22	0%	DQ72	11%
DG23	21%	DQ73	10%
DG24	18%	DQ74	10%
DG35	23%	DQ75	16%
DG36	21%	DQ76	11%
DG37	17%	DQ77	8%
DG40	23%	DQ78	10%
DG50	15%	DQ79	23%
DG51	9%	DQ85	15%
DG52	11%	DQ86	13%
DG53	4%	DQ87	21%
DG54	11%	DQ89	5%
DG55	18%	DQ90	57%
DG56	8%	DQ91	9%
DG57	9%	DQ92	25%
		DQ93	50%
		DQ95	0%
		DQ96	9%
		DQ97	0%
		DQ98	20%
		DQ99	13%
		DZ89	30%

